MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMAR VE MİMARİ TEMSİL İLİŞKİSİNİN MİMAR PORTRELERİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Anıl KORKMAZ

Mimarlık Anabilim Dalı

Bina Bilgisi Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Erdem CEYLAN

OCAK, 2023

Anıl KORKMAZ tarafından hazırlanan MİMAR VE MİMARİ TEMSİL İLİŞKİSİNİN MİMAR PORTRELERİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ adlı bu tezin Yükesek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Erdem CEYLAN
Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından ..... Anabilim Dalında ..... tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : _____

Üye : _____

Üye : _____

Üye : _____

Üye : _____

Bu tez, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım klavuzuna uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel etik kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ücret karşılığı başka kişilere yazdırmadığımı (dikte etme dışında), uygulamalarımı yaptırmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

Sinan ve Şirin'e

ÖNSÖZ

Yaklaşık olarak beş yıldır, hiç ilgilenemediğim zamanlarda dahi bir ödev olarak algıladığım ve aklımın bir köşesinden hiç çıkarmadığım bu çalışmanın, mimarlık bilgi alanına ufak da olsa bir katkı yapmasını umut ediyorum.

Başta, danışmanım ve bu yola girmemde en önemli etken olan, Sayın Erdem CEYLAN'a, lisans hayatım boyunca ve sonrasında bana öğrettikleri ve kattıkları ile bir şeyler için çabalamanın değerini algılatan Sayın T. Gül KÖKSAL'a, geride kalan on yıllık mimarlık serüvenim boyunca zihin heybemi doldurmama yardımcı olan Kocaeli Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık bölümlerinin tüm insanlarına, çalışmam hakkında gereken durumlarda bilgisi ile düşünce dünyama katkı sunan sevgili arkadaşım Yakup'a, çeşitli teknik konularda yardımını ve önerilerini esirgemeyen dostum Birkan'a, karamsarlığa düştüğüm anlarda motive edici desteklerini esirgemeyen tüm arkadaşlarıma ve aileme teşekkürlerimle.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ ..... **İX**

ŞEKİL LİSTESİ ..... **Xİİİ**

ÖZET ..... **XVİİ**

SUMMARY ..... **XX**

1. GİRİŞ **22**

2. KÜLTÜRTEKNİK VE MİMARİ TEMSİL MEDYASI **25**

2.1 Alman Medya Kuramı ve Kültürteknik Kavramı 25

2.2 Mimari Temsil Medyası 27

3. MİMARİ TEMSİL MEDYASI VE MİMARLIĞIN İLİŞKİSEL GELİŞİMİ **35**

3.1 İlk Mimari Temsil Araçları: Mısır ve Antik Yunan 35

3.2 Vitruvius Mimarlığı: Roma 48

3.3 Roma Sonrası: Avrupa, Bizans ve İslam Dünyası 53

3.4 Rönesans 65

3.5 Endüstri Çağına Giriş ve Modernizm 83

3.6 Neoliberal Dönem ve Star-Mimarlık 89

3.7 Bölüm Özeti/Sonucu 95

4. MİMARİ TEMSİL MEDYASI VE MİMAR İLİŞKİSİNİN MİMAR PORTRELERİ ÜZERİNDEN OKUNMASI **98**

4.1 Portrelerin Seçilmesi ve İncelenmesi 98

4.2 Bölüm Özeti/Sonucu 246

5. SONUÇ **249**

6. KAYNAKÇA **253**

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1 Küçük Hamam'daki altıgen oda, Hadrian Villası; Giovanni Battista Piranesi'ye ait çizim, 18. yüzyıl 30
Şekil 2.2 Exploration Place'e dair eskiz çalışması (solda), Exploration Place'e ait fotoğraf (sağda), Moshe Safdie 31
Şekil 2.3 Maison Particulière, aksonometrik çizim, Cornelis van Eesteren/Theo van Doesburg 33
Şekil 2.4 House IV'e ait hacim ve yüzeyleri gösteren aksonometrik diagramlar, Peter Eisenman 33
Şekil 3.1 Kucağında Prenses Neferura ile Senenmut 38
Şekil 3.2 Elinde bir papirüs-parşömen tutan Imhotep heykelciği 39
Şekil 3.3 IX. Ramases'in mezar yapısına ait kireçtaşı yüzeye çizilmiş bir plan 40
Şekil 3.4 Bir mezar yapısının yan görünüşü 40
Şekil 3.5 Amarna'da bir saray yapısının plana işlenmiş görünüş çizimi 41
Şekil 3.6 Elinde "plan-net" işlevli, toplanmış şekilde ip tutan Senenmut heykelciği 42
Şekil 3.7 L. Haselberger tarafından Didim Apollon Tapınağı'nda keşfedilen çizimler 47
Şekil 3.8 Kibbutz Ma'agan Mikhael batığından çıkan cetvel ve gönye 48
Şekil 3.9 Mermer üzerine işlenmiş, Roma şehir planını gösteren çizim replikası (solda); Bir hamam yapısının kat planını gösteren mozaik duvar kaplaması replikası (sağda) 52
Şekil 3.10 Bir mimar ve yardımcılarını gösteren mozaik duvar resmi 53
Şekil 3.11 Rheims Katedrali'nin mimarı Hugh Libergier. Elinde katedralin modeli ve cetvel, gönye, pergel ile birlikte tasvir edilmiştir 57
Şekil 3.12 Rheims Katedrali'nin yapımında bulunan dört mimar: Jean d'Orbais, Jean Le Loup, Gaucher de Reims, Bernard de Soissons 58
Şekil 3.13 St. Gall Katedrali'ne ait plan çizimleri, İ.S. 9. yüzyıl 59

Şekil 3.14 Ulm Katedrali kulesinin parşömen üzerine çizilmiş batı cephesi görünüşü 61
Şekil 3.15 Rheims Katedrali'nin Fransız mimar Villard de Honnecourt tarafından yapılmış eskizi, tahmini İ.S. 1250 61
Şekil 3.16 Sansedoni Sarayı görünüş çizimleri, İ.S. 14. yüzyıl 62
Şekil 3.17 Giuliano da Sangallo'ya ait defterde bulunan iki tapınak çizimi 71
Şekil 3.18 Floransa Katedrali'nin kubbesinin Brunelleschi tarafından yapılmış ahşap modeli, Katedral Müzesi 72
Şekil 3.19 Brunelleschi'nin St. Lorenzo Katedrali modelini Cosimo de Medici'ye göstermesini tasvir eden resim 73
Şekil 3.20 Antonio da Sangallo tarafından yapılmış ölçülü bir çizim 74
Şekil 3.21 Baldassare Peruzzi tarafından yapılmış bir plan çizimi 74
Şekil 3.22 Doğrusal perspektifin ışın geometrisini gösteren şema, Leon BattistaAlberti 75
Şekil 3.23 Baccio Dagnolo'yu tasvir eden portre. Çerçeve üzerinde bulunan putti elinde pergel ve gönye tutmaktadır 76
Şekil 3.24 Caprarola Sarayı'nın duvarındaki, mimarın taş ustasına çizim verdiğini gösteren fresk 78
Şekil 3.25 Filarete'ye ait 1465 tarihli, bir kilise cephesini gösteren ölçekli çizim..... 79
Şekil 3.26 Andrea Palladio'ya ait Quattro Libri isimli kitabın 1581 tarihli baskısından bir çizim örneği 80
Şekil 3.27 Inigo Jones'a ait, Newmarket Sarayı Prens Konutu'nun cephe çizimleri, 17. yüzyıl 83
Şekil 3.28 19. yüzyıl başlarında William Fowler'ı elinde çizimlerle tasvir eden portre, 1810 84
Şekil 3.29 Girl with Mandolin, Pablo Picasso, 1910 88
Şekil 3.30 Geleceğin evleri için üç tasarım, K. Malevich, 1923-1924 88
Şekil 3.31 Piet Mondrian'a ait, iki boyutlu formlardan oluşan bir kompozisyon, 1917 89
Şekil 3.32 Rem Koolhaas, Dasha Zhukova ile birlikte ABD merkezli finans dergisi The Wall Street Journal'ın kapağında 92
Şekil 3.33 Zaha Hadid'in kendisine özgü kıyafeti içerisinde bir moda ikonu gibi çekilmiş fotoğrafı 93

Şekil 3.34 Norman Foster ve Foster + Partners Architects Ofisi..... 94

MİMAR VE MİMARİ TEMSİL İLİŞKİSİNİN MİMAR PORTRELERİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

ÖZET

Bu çalışma ile oldukça kaygan bir tartışma zemine sahip olan mimarlık alanında, en azından bazı noktalar ile ilgili daha elle tutulur verilerden yola çıkarak mimarlığın ne olduğuna; geçmişinin, bugününe ve yarınına etkisinin nasıl olduğuna/olacağına dair düşüncelerin üretilebileceği bir altlık/çalışma ile daha statik bir zemine katkı sunmak amaçlanmaktadır.

Çalışma bu kapsamda, Alman medya kuramının kültürteknik kavramı ile mimarlık faaliyetinin enstrümanı mimari temsil arasında bir ilişki kurarak, önce mimar figürü ve mimari temsil araçlarının tarihsel gelişimine incelemiştir. Bu incelemeden sağlanan verilerle, mimar figürünün tarih içerisindeki gelişim sürecini, 16. ve 20. yüzyıl arasında üretilen ve DigiPortA web portalında arşivlenen bir dizi mimar portresi üzerinden anlamaya çalışmıştır.

Mimari temsil ile mimarlık faaliyeti arasında, mimarlık pratiğinin özgül nitelikleriyle ortaya çıktığı zaman diliminden bu yana olduğu düşünülen özdeşliğe yakın bağın izini mimar portreleri üzerinde sürmüştür. Bu kapsamda, bu iki unsur arasındaki ilişkiye dair işlenebilecek veriler üretme amacıyla mimari temsil ve mimar figürünün çeşitli imgeleri ile ilişkili bazı unsurları çalışmaya tabi olan portrelerde tespit etme, bulgularını her bir portre için bir veri grafiğine çevirme ve her bir portre için ürettiği veri grafiklerinden yola çıkarak bir meta-veri grafiği oluşturma yolunu izlemiştir.

Çalışma sonucunda, ilk olarak, bugün bilindik anlamda bir mimar figürünün olmadığı çağlarda dahi mimari çizim ve diğer mimari temsillere rastlayabildiğimizi düşündüğümüzde, mimari temsilin genel bir inşa pratiği olarak mimarlık faaliyeti içerisindeki önemi anlaşılmıştır. İkinci olarak, her ne kadar mimari temsilin ilkel biçimleri mimarlığın varlığının tartışmalı olduğu zamanlarda da olsa dahi, mimar figürünün ortaya çıkışının bu mimari temsil kültürünü içselleştirmek ve geliştirmek üzerine kurulduğu görülmüştür. Üçüncü olarak, mimar ve mimari temsil ilişkisinin, zaman içerisinde salt bir aktarım aracı olmaktan çıkarak mimarın kendi düşünsel dünyasının gelişiminin bir aracı haline geldiği anlaşılmıştır. Dördüncü olarak ise mimarların mimari temsil ile kurduğu ilişkinin bir grup insanın istek ve arzuları sonucu değil, bir toplumsal gereksinimden dolayı gerçekleştiği görülmüştür.

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN "ARCHITECT" AND ARCHITECTURAL REPRESENTATION THROUGH ARCHITECTS' PORTRAITS

SUMMARY

This study aims to contribute to a more static ground in the slippery terrain of the field of architecture by generating thoughts on what architecture is, how it has influenced the past, present, and future through a framework that can produce tangible data. To achieve this, the study first examines the historical development of the architect figure and architectural representation tools by establishing a relationship between the German media theory's cultural technique concept and the instrument of architectural representation. The study then attempts to understand the developmental process of the architect figure throughout history through a series of architect portraits produced between the 16th and 20th centuries and archived on the DigiPortA web portal.

The study traces the connection between architectural representation and architectural practice through the architect portraits by identifying various elements associated with the images of architectural representation and the architect figure to produce data that can shed light on the relationship between the two elements. The study then converts the findings for each portrait into a data graph and uses these graphs to create a meta-data graph.

As a result, the study reveals that firstly, the importance of architectural representation as a general construction practice in architectural activity is understood, even in periods where there is no known architect figure. Secondly, although the primitive forms of architectural representation existed in times when the existence of

architecture was debatable, the emergence of the architect figure was built on internalizing and developing this culture of architectural representation. Thirdly, the relationship between architects and architectural representation evolved from being a mere transmission tool to becoming a means for the architect's intellectual development over time. Fourthly, it is noted that the relationship between architects and architectural representation was not the result of the desires and wishes of a particular group but rather a social necessity.

1. GİRİŞ

Mimarlık faaliyetinin doğadaki en temel inşa pratiğine dayanması ve bu nedenle de geçmişi ile ilgili ucu açık bir tarafı olmasına rağmen, modern anlamıyla mimarlık olarak tanımladığımız pratiğin geçmişini belirli çerçeveler içerisinde inceleyebilecek çeşitli verilere sahip olduğumuz söylenebilir. 21. yüzyıl dünyasında hem kuramsal olarak hem kurumsal olarak, meslek insanın yetişmesinden profesyonel olarak mesleğin icra edilmesine kadar, belirli kıstaslar içerisinde tanımlanabilen mimar, bugün kendisini tanımlayan çerçeve içerisine gelene dek aslında oldukça dağınık bir güzergâhtan geçmiş, bugünkü pratiği bir nirengi noktası kabul edilirse, bu noktanın etrafında savrularak günümüze ulaşmıştır.

Mezopotamya ve Mısır uygarlıklarında tanrı-kral figürünün isteklerinin, dönemin inanç çerçevesi ve yapı kültürü ışığında yapılması konusunda yetki sahibi olan kişinin, pek çok diğer uğraşının yanında sorumlu olduğu tanımlı bir alan olarak karşımıza çıkan mimarlık faaliyeti, geçen binlerce yıllık süreç içerisinde pek çok giysiye bürünmüştür. Zaman içerisinde statüsü bazı dönemler yükselen, bazı dönemler neredeyse tamamen silinen mimar özne, bulunduğu zaman diliminin gereksinimleri çerçevesinde, farklı yetkinliklerde ve niteliklerde pek çok defa inşa olmuştur.

Mimar öznenin varlığının öyküsü, her ne kadar geçmişten bugüne çizgisel olmaktan ziyade daha dönemeçli bir rotayı takip etmiş olsa da bu durumun, pratiğinin geçmişi için önemli bir zenginlik olduğu kabul edilebilir. Fakat aynı şekilde, bu durumun mimarlığın geçmişini spekülasyona ve sonu gelmez tartışmalara son derece açık hale getirdiği de söylenebilir. Oldukça kaygan olan bu tartışma zeminin yanında, mimarlığın en azından bazı noktaları ile ilgili daha elle tutulur verilerden yola çıkarak mimarlığın ne olduğuna; geçmişinin, bugününe ve yarınına etkisinin nasıl olduğuna/olacağına dair düşüncelerin üretilebileceği bir altlık/çalışma ile daha statik bir zemine katkı sunmak, bu tez kapsamında önemli bir girişim olarak düşünülmektedir.

Bu düşünce doğrultusunda, bugün mimarlık pratiğinin en önemli taşıyıcısı görevini gördüğünü söyleyebileceğimiz mimari temsilin, bir medya aracı olarak mimarlık pratiği içerisinde gelişirken mimar öznenin imgesinin inşası yolunda ne gibi etkilere sahip olduğunun Alman Medya Kuramı'nın kültürteknik kavramı ışığında, 16. yüyzyıldan başlayıp 20. yüzyıl başlarına kadar süren bir zaman aralığına tarihlenen bir dizi mimar portresi üzerinden incelenmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmada ilk olarak, mimarlığın özgün faaliyetinin nişanesi olan mimari temsil medyası ve mimari temsil medyasının üretim araçlarının kavramsal çerçevesi ile ilgili bilgiler sunulacak ve mimarlık ile bir medya aracı olarak kurduğu ilişki, kültürteknik kavramı üzerinden açıklanacaktır.

Daha sonrasında ise mimar, mimari temsil ve mimari temsil üretim araçlarının tarih boyunca ne nitelikte olduğunun, aralarındaki ilişkinin gelişiminin nasıl olduğunun anlaşılabilmesi ve bir sonraki adımda portreler üzerinden yapılacak inceleme için bir bilgi tabanı oluşturması maksadıyla konu hakkında yapılan araştırmalar kronolojik bir zeminde sunulacaktır.

Bir sonraki adımda mimar portreleri ile ilgili çalışma sunulacaktır. Üzerinde çalışılan portrelerin, daha tutarlı bir çalışma için aynı veri havuzunun parçası olması düşüncesiyle, çalışılan konu üzerinde geniş bir arşive ve üzerinde çalışılacak bilgileri işlenebilir şekilde sunan bir dokümantasyon yöntemine sahip, Almanya Federal Cumhuriyeti'ne bağlı pek çok müzenin portreler konusunda ortak web platformu olan DigiPortA[1] portalı veri kaynağı olarak seçilmiştir.

Portalın içerdiği ve 16. yüzyıl sonlarından günümüze kadar uzanan, farklı tekniklerle üretilmiş portreler ön incelemeden geçirildikten sonra, manipülasyona, dolayısıyla da göndergesel içerik barındırmaya daha açık olan yöntemlerle üretilmiş olan portreler çalışma için seçilmiştir. Bu tercih ile fotoğraf gibi mekanik prodüksiyon ürünü portreler çalışma dışı bırakılmış ve gravür, serbest el çizim vb. doğrudan insan emeği ürünü olan portrelerle devam edilmiştir. Seçilen portrelerde, amaçlanan veriyi üretmek üzere, mimari temsil medyası ve bu medyanın üretim araçlarının varlığı ve buna ek olarak da hem mevcut araştırmayı desteklemesi hem de daha ileri çıkarımlara imkân sağlaması için bazı diğer kavramların varlığı da sorgulanıp, bütün portrelerden elde

[1] Web sitesi için: http://digiporta.net/index.php

edilen veri, gerekli çıkarımları yapmaya zemin hazırlayacak ortak bir metadata grafiğinde birleştirilmiştir.

2. KÜLTÜRTEKNİK VE MİMARİ TEMSİL MEDYASI

2.1 Alman Medya Kuramı ve Kültürteknik Kavramı

Medya kavramı, alışılmış ve baskın olan "kitlesel iletişim araçları" tanımını da kapsamakla birlikte, temel olarak çok daha geniş bir zemine oturmaktadır. Latince "orta" anlamına gelen "medius" kelimesinden türeyen ve "iletişim gerçekleştiği kanal/araç", "temsilde kullanılan fiziksel ifade aracı" gibi anlamlara gelen "medium" kelimesinin çoğul hali olan medya kavramı[2], en geniş anlamıyla taraflar arasında bilgi akışının sağlandığı her türlü araç olarak tanımlanabilir.

Medya, özellikle kitlesel iletişim aracı olarak, sosyoloji, felsefe, edebiyat ve daha pek çok sosyal bilimin ilgi alanında olsa ve oldukça önemli çalışmaların konusu olsa da kavrama genellikle insan ve toplumun medya kavramı ile kurduğu ilişki ve medyanın toplum üzerindeki etkileri gibi daha antroposentrik bir çerçevede incelenmektedir.

Medyanın kendisinden ziyade medya ile kurulan ilişkileri konu edinen bakış açılarının aksine, daha farklı bir noktada konumlanan ve hermaneutik, çıkarımcı zeminden uzaklaşan Alman medya kuramı ise doğrudan medyanın kendisiyle, onun biçimsel, teknik açılımlarıyla ilgilenmekte ve bir anlamda onun gelişimini salt insan ediminin bir sonucu olarak değil, aynı zamanda insan edimini yönlendiren, bu yönüyle pasif bir pozisyonun ötesinde aslında aktif olarak tarihe katılan bir unsur olarak değerlendirmektedir.

B. Siegert, Alman medya kuramının kavrayışını tanımlarken, yaygın anlayış olan içerik analizi ya da temsilin semantiğinin aksine, kuramın odak noktasını anlamın temsilinden temsilin koşullarına ve semantiğin kendisinden, semantiği var eden maddesel koşullar ile dışsallığa kaydırdığını belirtir. Bu yolla da medyanın artık sadece felsefe ve edebiyatın alternatif bir referans çerçevesi olmasının ötesine

[2] Chandler, D. (2011). A Dictionary of Media and Cmmunication. New York: Oxford University Press. s. 270

geçtiğini, aynı zamanda medya üzerindeki tartışmanın felsefi ve arkeolojik bakıştan tarihsel ve teknolojik ayaklar üzerine çekildiğini belirtir.[3]

B. Siegert, Alman medya kuramının, M. Foucault'ın "tarihsel apriori" olarak tanımladığı bakış ilkesini, yine kendisinin "arşiv" kavramının referansıyla "teknik apriori"ye dönüştürdüğünü belirtir.[4]

Medyaya dair antroposentrik yaklaşımlardan, sosyolojik zeminden, genel olarak eleştirel teori bakış açısından uzaklaşılması ile ve medyanın dışsallık/maddiliği ile ilgilenen yeni bakış açısıyla, bütün bir tarihi, insan ile ilişkisi üzerinden incelenen medyanın çerçevesinin ne olduğuna dair belirsizlik söz konusu olmaktadır. Medyayı tanımlayan alışılmış sınırların artık olmadığı bu durumda, B. Siegert'e göre bir nesneyi medya kılan faktör, onun bir bürokratik ya da bilimsel veri işleme sürecinde referans sistemi olarak kullanılıyor olmasıdır.[5]

Yine B. Siegert'e göre, post-hümanizm döneminde Kuzey Amerika yaklaşımının biyolojik zemindeki tartışmalarından farklı olarak Alman yaklaşımı teknik ve teknoloji ile ilişkili bir yapıdadır. Dolayısıyla insan-hayvan ikiliği üzerinden bir anlayış kuran Kuzey Amerika post-hümanizminin aksine, Alman post-hümanizmi kendi yaklaşımını insan-makine ikiliği üzerinden kurmaktadır.[6] Teknik ve teknoloji ile insan ilişkisinin irdelenmesinden ortaya çıkan bu yeni durum, medyaya dair de bir genişlemeyi, kültürteknik kavramıyla sağlamıştır.

Medya kavramlarını yaratan insan edimlerinin, doğal olarak medyadan önce geldiği düşüncesi, yani örneğin B. Siegert'in kültür tarihçisi Thomas Macho'dan aktardığı gibi, yazmanın, okumanın vb. yazının ve alfabenin kavramsallaştırılmasından daha önce var olduğu düşüncesi,[7] ayrıca operatif zincir olarak adlandırılan bu süreci var eden teknik araçların bütünü, kültürteknik kavramının temelini oluşturan unsurlardır. Benzer şekilde; eskiz, ortografik ve ölçekli çizimler, perspektif çizim, maket, üç boyutlu animasyon ve daha pek çok ekleme yapılabilecek açılımları olan mimari temsil de alt açılımlarının hepsini kapsayan bir çatı kültürteknik olarak kabul edilebilir.

[3] Siegert, B. (2015). Cultural Techniques: Grids, Filters, Doors, and Other Articulations of the Real. (G. Winthrop-Young, Çev.) New York: Fordham University Press. s. 2
[4] Siegert, B. (2015). a.g.e., s. 3
[5] Siegert, B. (2015). a.g.e., s. 5
[6] Siegert, B. (2015). a.g.e., s. 8
[7] Siegert, B. (2015). a.g.e., s. 11

2.2 Mimari Temsil Medyası

Genel erekselliği maddi bir inşanın gerçekleşmesiyle ilintili olsa da mimarlık faaliyeti öz olarak yapının maddi üretiminden soyutlanmış ve onun çeşitli düzlemlerdeki karşılıkları ile ilişik bir zeminde durmaktadır. Maddi bir inşanın gerçekliğinin ötesinde kendi gerçekliğini yaratan mimarlık faaliyeti, bunu mimari temsil olarak adlandırılan soyut araçlar çerçevesi içerisinde kalan çeşitli yöntemlerle sağlamaktadır. Ö. Akın'ın belirttiğine göre, mimarın soyut araçları plan, kesit, görünüş, perspektif, aksonometrik ve izometrik çizimler ile diğer grafik temsillerden oluşmaktadır. Bunlar vesilesiyle mimarın çok düşük bir maliyetle fikirlerini test etme şansına sahip olduğunu, alternatiflerini üretebildiğini söylemektedir. Mimarlığı maddi yapı inşasından ayıran ve mimari temsil olarak adlandırılan bu iz düşümlerin her biri, yine Ö. Akın'a göre, tasarımcıya aslında yeni bir uyarıcı ve yeni bir gerçeklik sunmaktadır.[8]

Ö. Akın'ın belirttiği ve çizim disiplinleri nedeniyle esasen yapıma dair bilgi taşıyıcısı görevi gören çeşitli temsil yöntemlerine ek olarak, mimarın ya da genel olarak tasarımcının kendi düşüncesini somutlaştırma ve tekrar geri dönüş alma ya da sunma maksadıyla yaptığı maket/model gibi çalışmalar da ya da kolaj gibi farklı çalışmalar da keza mimari temsil yöntemleri arasında sayılabilir.

Bugün için, birbiriyle ilişkili olsa dahi üretilen nesne, teknikler, malzemeler bağlamında oldukça farklı pratikleri bir arada bulunduran mimarlık faaliyeti, nihai olarak bir parçası olduğu yapı üretim organizasyonunda özgün alanını, dâhil olduğu organizasyonda varılması hedeflenen son ürünün çeşitli biçimlerdeki kılavuzlarını kapsayan ya da doğrudan bir inşaya yönelik olmaktan ziyade salt düşünmenin bir aracı olan ve mimari temsil olarak adlandırılan çalışmaları gerçekleştirmesiyle kazanmaktadır. Örneğin A. Pérez-Gómez'e göre, batı mimarlığının antik Yunan'daki başlangıcından bu yana mimarlar bina değil, önemli binaları mümkün kılan aracı eserleri üretmektedir.[9] Dolayısıyla bir anlamda mimarlık faaliyeti ile mimari temsilin birbirine özdeş olacak kadar yakın konumlandığını söylemek mümkün olmaktadır.

[8] Akın, Ö. (1986). Psychology of Architectural Design. Norwich: Pion Limited. s. 113-114
[9] Pérez-Gómez, A. (2005). Questions of Representation: the Poetic Origin of Architecture . History (Vol. 9), 227-225.

Hatta modern anlamda mimarlık nosyonunu ortaya çıkaran temel faaliyetin, mimari temsil üretimi olduğu dahi kabul edilebilir.[10]

Her ne kadar mimarlık faaliyeti ile mimari temsil arasındaki ilişki oldukça belirgin olsa bile, mimarlığı bir tasarım faaliyeti olarak değil de bir yapı imalatı olarak kabul edecek olursak, mimari temsile ihtiyaç duymayan yapılaşma örnekleri görmemiz de söz konusu olmaktadır. T. Porter bu konuyla ilgili olarak, mimari düşüncelerin iki boyutlu temsillerle ifadesinin her zaman için mimarlık faaliyetinin merkezinde olmadığını belirtir. Örneğin Japon Shinto tapınakları gibi daha geleneksel olan yapılarda, herhangi bir çalışma ya da tasarım çizimine ihtiyaç duyulmadığını söylemektedir. Fakat yine kendisinin ifadelerine göre, mekân üretimi ile çizim ya da çeşitli modeller arasında –çizimden kasıt yeryüzü üzerinde yapılan çeşitli işaretlemeler ya da modelden kasıt alçıdan yapılan çeşitli çalışmalar olsa bile- tarih boyunca gelişen bir ilişki olduğunu da görmekteyiz.[11]

Yapılaşma kültürüne mimari çizimin ya da mimari temsilin diğer biçimlerinin dahil olması, belirtildiği gibi oldukça eski çağlardan itibaren karşımıza çıkmaktadır. Bugün bildiğimiz biçimsel ve anlamsal niteliklerinden oldukça uzak olsa da varlığının izi antik Mısır'dan ve Mezopotamya uygarlıklarından beri sürülebilen mimari çizim özelinde mimari temsil, Orta Çağ'ın son periyodundan yani Gotik dönemden itibaren, bir yandan yükselen mimar figürünü de destekleyerek, bugün bildiğimiz anlamda mimarlık pratiğinin taşıyıcısı olacak konuma yerleşmeye başlamıştır. Bununla ilgili olarak E. Robbins, mimari temsil yöntemlerinden olan mimari çizimin antik çağdan Orta Çağ'a kadar olan değişimlerinin, mimarlığın üretiminde gerçekleşecek değişimlerin habercisi olduğunu, mimarın zanaatçıdan sanatçıya dönüşümünde ve beyefendi-mimar statüsünün ortaya çıkışında mimari çizimin merkezi bir yer tuttuğunu belirtir.[12]

Mimarlığa dair bildiğimiz en eski teorik eserin sahibi Vitruvius'un, kitabında tanımladığı ve "her şeyi az çok bilen" olarak özetleyebileceğimiz mimar figürü, aslında günümüzden iki bin yıldan daha uzun bir süre öncesinde bile mimarlık ile çizim arasında bir bağ olduğunu göstermektedir. Mimarlığın temel ilkeleri arasında

[10] Gürer, T. K., & Yücel, A. (2005). Bir Paradigma Olarak Mimari Temsilin İncelenmesi. İstanbul Teknik Üniversitesi Dergisi (Cilt 4, Sayı 1), 84-96.
[11] Porter, T. (1979). How Architects Visualize. Van Nostrand Reinhold Company. s. 1
[12] Robbins, E. (1997). Why Architecets Draw. The MIT Press. s. 10

“plan, görünüş, perspektif” çizmenin de olduğunu belirten Vitruvius[13], Rönesansla beraber tekrardan inşa edilecek mimar figürünün hangi temeller üzerinde kurulacağını farkında olmadan belirlemiştir. Vitruvius’un tanımını yaptığı bu mimar figürü, Roma İmparatorluğu’nun yıkılması ile ortaya çıkan istikrarsız ortamda yapı inşa kültürü ve mimari temsil üretimiyle birlikte 12. yüzyıla kadar sürecek bir yok olma evresine girmiştir.

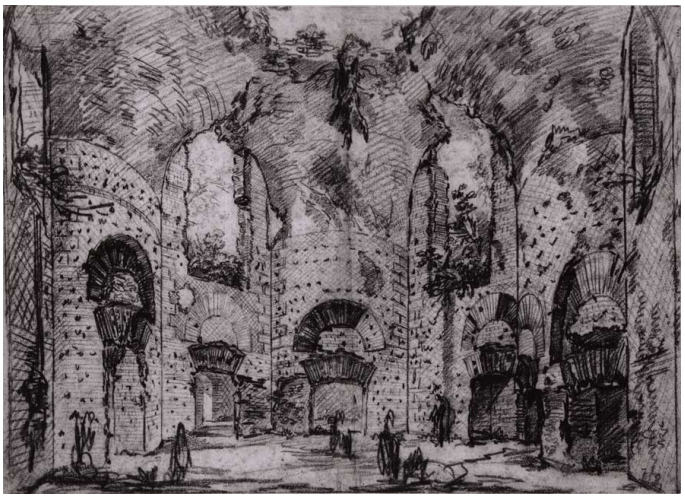
Gotik periyodun sonlarına doğru hem yapı hacimlerindeki büyümeler ve yapı elemanlarındaki biçimsel gelişmeler hem de özellikle geometri bilgisinin çeşitli tercümeler ve aktarımlar ile entelektüel ortama dahil oluşu yapıya dair çizimleri hem gerekli hem mümkün kılan bir durum yaratmıştır. Uzunca bir süre boyunca yapı faaliyetinin odağında olan taş/duvar ustası figürünün yanında, meydana gelen bu değişim ile beraber geometri bilen ve yapının nasıl olacağına dair çeşitli ön çalışmaları yapan mimar figürü de var olmaya başlamıştır. Taş/duvar ustasından ayrışmasını ve özgün bir mesleki alan ile iştigal etmeye başlamasını sahip olduğu geometri ve çizim bilgisine borçlu olan mimar, artık çeşitli portrelerde tasviri yapılırken çizim için kullanılan çeşitli araçlarla birlikte betimlenerek mesleki yönü pekiştirilir hale gelmiştir.[14]

Mimari çizim ve mimar ilişkilenmesinin yanında, mimari temsilin bir diğer uzantısı olan maket/model çalışmaları da benzer bir niteliğe sahiptir. Varlığı en azından antik Yunan’dan bu zamana kadar bilinen maket/model çalışmaları[15], mimar figürünün özgün ve bağımsız bir nitelikte ortaya çıkmaya başladığı periyotta ona eşlik etmiştir. Her ne kadar model/maket çalışmalarını genellikle bizzat mimarların üretmediği bilinse de mimari temsilin bir uzantısı olarak bu unsurlar da mimar figürü ile ilişkilendirilmiştir. Rheims Katedrali'nin mimarı Hugh Libergier’in cetvel, gönye, pergele ek olarak elinde katedralin maketi/modeli ile tasvir edilmesi bu duruma örnek olarak verilebilir. (Şekil 3.11)[16]

Mimarın etkin bir özne olarak tarih sahnesine çıkması ile mimari temsilin çeşitli yöntemlerinin disiplinize edilmiş araçlar olarak kullanılmaya başlanması arasındaki bu senkron durumu, ilerleyen zaman diliminde her iki unsurun da çeşitli biçimlerde

[13] Vitruvius. (2005). Mimarlık Üzerine On Kitap. İstanbul: Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları. s. 10
[14] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 80
[15] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 15
[16] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 78

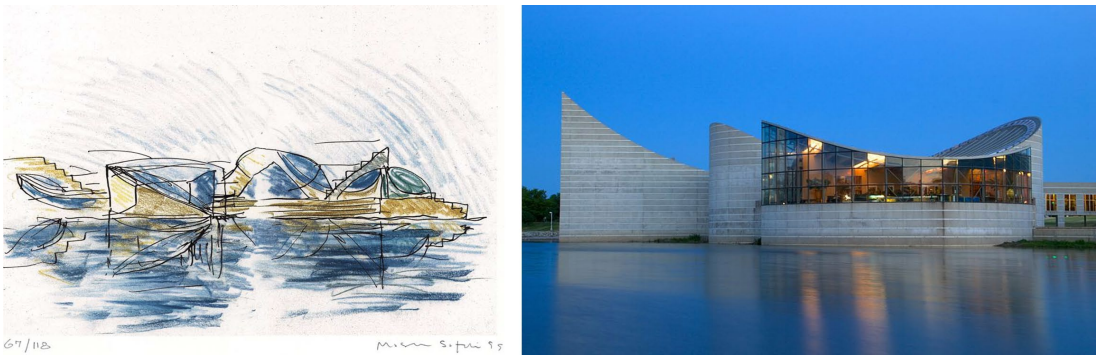
genişlemesiyle zenginleşmiştir. Örneğin 18. yüzyıla gelindiğinde yine bir mimari temsil biçimi olan eskizi, düşünmenin, zihinsel tetiklenmenin ve tasarımsal spekülasyonun bir aracı olarak kullanan Giovanni Battista Piranesi'nin çizimleri bu konuda önemli bir açılım olarak karşımıza çıkmaya başlamaktadır. (Şekil 2.1)

Şekil 2.1 Küçük Hamam'daki altıgen oda, Hadrian Villası; Giovanni Battista Piranesi'ye ait çizim, 18. yüzyıl[17]

Bir özne olarak mimar ile mimari çizim arasındaki ilişki pek çok farklı boyutta incelenmeye açık olsa da Piranesi örneğinden de görülebileceği gibi bir araç olarak mimari çizim, salt ortografik yöntemle bir tasarıma dair çeşitli direktifleri ileten bir içeriğin aracı olmanın ötesinde, düşünme, tasarlama eylemi için sonsuz ve kuralları tasarımcı tarafından konulmuş bir evren sunma niteliğine de sahiptir. Mimari temsilin neredeyse bütün araçlarında, gerçek bir yapı imalatının sağlayabileceğinden çok daha fazla özgür hareket zeminine sahip olan mimar için, kendi zihninden sonra en geniş sahanın mimari çizim ile sağlanabildiğini söyleyebiliriz. Örneğin maket/model gibi maddesel üç boyutlu ya da sayısal ortamda hazırlanmış sanal üç boyutlu modellerin soyutlama için sağladığı zeminin de gerçek bir yapı imalatından çok daha ileri olduğunu söyleyebilsek de hem geri dönüş hızı hem değişip/dönüşebilirliği göz önünde bulundurulduğunda mimari çizimin hala bu konuda en önemli mecra olduğunu reddedetmek mümkün görünmemektedir. Mimari çizimin sağladığı özgürlükle, mimarlar herhangi başka bir yolla somutlaştırabilmenin çok güç olacağı fikirlerini zihinlerinden çıkarıp başka bir zemine yansıtabilmekte ve üzerinde çalışabilmektedirler. (Şekil 2.2)

[17] Smith, K. S. (2005). Architects' Drawings: A Selection of Sketches by World Famous Architects Through History. Oxford: Architectural Press. s. 74

Şekil 2.2 Exploration Place'e dair eskiz çalışması (solda)[18], Exploration Place'e ait fotoğraf (sağda)[19], Moshe Safdie

Teknik ile bilgi ve eylem arasında bağ olduğunu belirten M. Carpo, "mimarlık" tanımının ya inşa edilmiş bir binaya ya da model ve kurallara dönüştürülerek kaydedilip, biriktirilip, aktarılarak var olan bir deneyim koleksiyonuna karşılık geldiğini söylemektedir. Bahsettiği kayıt ve birikimin ise çeşitli araçlara ve medyaya bağlı olduğunu belirtir. Vitruvius'un mimarlık teorisinin el yazmasına dayalı medyal zeminden, Gotik mimarlığın ise sözel aktarım ve lonca örgütlenmesinden ayrı düşünülemeyeceğini belirten M. Carpo, mimarlık düşüncesi ile medya araçları arasında bir bağ olduğunun varsayılabileceğini belirtmektedir.[20]

Buradan yola çıkarak bir medya biçimi olarak mimari temsili bir çatı kültürteknik olarak göz önünde bulundurduğumuzda, yani özne ile kurduğu ilişkide mimari temsili de edilgen bir pozisyondan özne kadar etken bir noktaya yerleştirdiğimizde ise hem mimar figürünün düşünsel dönüşümüne, bu yolla mimarın ürününe ve fiziksel çevreye, sonrasında ise tüm bunlar ışığında mimarlık pratiğinin kendisine ve imgesine dair pek çok farklı zeminde değişime etkisi olduğunu görebilmekteyiz. Bu değişimlerden en önemlileri arasında, mimari düşüncenin ya da hâlihazırda inşa edilmiş herhangi bir mimari ürünün mobilize olabilen başka bir mecraya çizim ya da farklı tekniklerle aktarılabilmesi sayesinde mimarlık kültürünün de mobilizasyonunun önünü açması sayılabilir. M. Carpo bu durumu örneklerken, büyük ölçüde tarihsel esinlenme/taklit[21] taşıyan Rönesans mimarlığının özellikle basım teknolojisinin ve dolayısıyla mekanik reprodüksiyonun gelişimi sayesinde bu özelliğinin daha kolay bir şekilde

[18] Smith, K. S. (2005). Architects' Drawings: A Selection of Sketches by World Famous Architects Through History. Oxford: Architectural Press. s. 252

[19] https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Exploration_Place-Wichita,_Kansas-June_2013.jpg sitesinden alınmıştır. Erişim tarihi: 24.01.2023

[20] Carpo, M. (2001). Architecture in the Age of Printing. (S. Benson, Çev.) London: The MIT Press. s.12-13

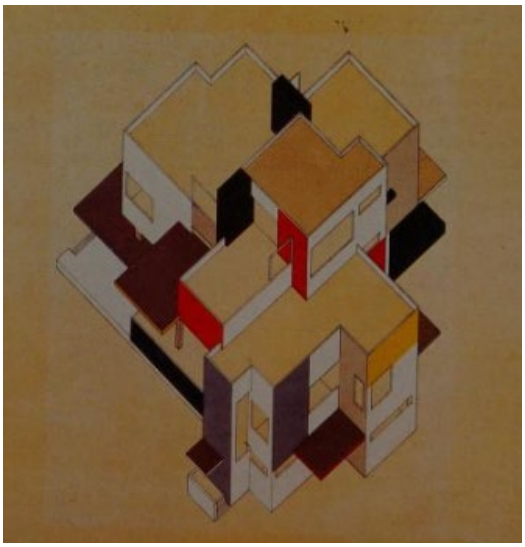
[21] İngilizce "imitation" kelimesinin Türkçe karşılığı olan "taklit" kelimesinin pejoratif bir anlam taşıması nedeniyle kelime "esinlenme/taklit" olarak çevrilmiştir.

gerçekleşebildiğini söyler. Daha önceden esinlenme/taklit için gerekli olan mimari bilginin edinilebilmesinin sadece çeşitli yapıları canlı olarak görerek mümkün olduğunu belirten M. Carpo, kendisi hareket edemeyen binaların matbaa sayesinde görüntülerinin dolaşabildiğini belirtir. Medyanın mobilize olabilmesinin yeni mimarlık anlayışlarının, üslupların önünü açtığını söyler.[22]

Mimari temsilde gerçekleşen çeşitli teknik gelişmelerin, mimarlık ve mimar-özne üzerinde neden olduğu etkilere başka bir örnek olarak, perspektif çizim tekniğinde ortaya çıkan yeni ışın geometrileri de sayılabilir. Doğrusal perspektifin ortaya çıkışı ile birlikte yeni bir mekân kavrayışının da ortaya çıktığını belirten Sigfried Giedion, bu durumu yeni oluşmaya başlayan modern anlamda bireyciliğin sanatsal uzantısı olarak değerlendirir. 15. yüzyıla doğru perspektifin kurallı hale gelmesiyle birlikte adeta bir devrim yaşandığını ve Orta Çağ'ın mekân kavrayışından ciddi bir kopuş yaşandığını belirtir. Doğrusal perspektifin, sonrasında gelen neredeyse beş yüzyıl boyunca sanatın sorgulanamaz bir kuralı olduğunu söyler.[23]

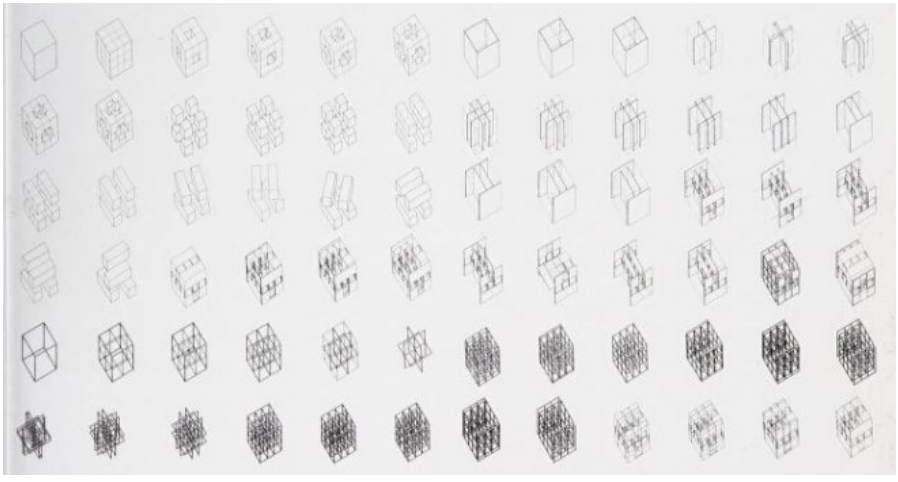
Yine görme alanında gerçekleşen bir başka kırılma olarak aksonometrik perspektifin ortaya çıkışından bahsedilebilir. 19. yüzyıl sonlarından itibaren başlayan, endüstri toplumunun getirdiği ciddi değişimlerle yüzleşme çabalarının önemli yansımalarından olan De Stijl hareketinin, 1918'de yayınladıkları manifestolarının ilk maddesinde eski bilinç anlayışını bireye, yeni bilinç anlayışını ise evrensele yönelik olarak tanımlamaları ile ürettikleri mimari temsillerle birlikte diğer çalışmalarında da çizgisel perspektif yerine aksonometrik perspektifi ya da ortografik gösterimleri kullanmaları arasındaki ilişkinin salt basit bir temsil/çizim geometrisi ya da optik seçimi değil aynı zamanda özneyi temsil ve temsil edilenle yeni bir ilişki haline sokan, dolayısıyla özneyi de dönüştüren bir anlama sahip olduğu söylenebilir. (Şekil 2.3)

[22] Carpo, M. (2001). a.g.e., s.6
[23] Giedion, S. (1959). Space, Time and Architecture: The Growth of a New Tradition. Cambridge: Harvard University Press. s.31

Şekil 2.3 Maison Particulière, aksonometrik çizim, Cornelis van Eesteren/Theo van Doesburg[24]

Yine bir başka örnek olarak, Peter Eisenman'ın modernizmin biçimsel ve işlevsel pozitivizmine karşı çıkarak kendine özgün bir dekonstrüktivizm ile katmanlı bir mimari çizim ve model çalışması kullanarak kurguladığı, yapı elemanlarının manipülasyonuna dayalı, yapıyı "zihinde çevrilip incelenebilecek bir karton maket" ve "kendi temsilinin daha karmaşık bir biçimi" olarak tanımladığı[25] çalışmaları hem mimari temsilin hem yapının hem de mimarın tasarım faaliyetinin nerelere ulaşabileceğinin göstergesiyken hem de mimari temsilin mimar öznenin kendi pratiği içerisindeki etken ve tetikleyici konumunun işaretidir. (Şekil 2.4)

Şekil 2.4 House IV'e ait hacim ve yüzeyleri gösteren aksonometrik diagramlar, Peter Eisenman[26]

[24] Polano, S. (1988). De Stijl/Architecture = Nieuwe Beelding. M. Friedman içinde, De Stijl: 1917-1931 Visions of Utopia (s. 86-98). Oxford: Phaidon Press Limited. s. 86
[25] Gössel, P., & Leuthauser, G. (1991). Architecture in the Twentieth Century. Köln: Benedikt Taschen Verlog. s. 281
[26] Davidson, C. (2006). Tracing Eisenman. Londra: Thames & Hudson Ltd. s. 47

Mimarlığın özgül nitelikleriyle ortaya çıkışı, mimarlık faaliyetinin yapı inşa kültürünün bir parçası olarak ortaya çıkışına oranla oldukça geç tarihlere rastlasa da inşa sürecine dâhil olma biçimi ve bu özgün biçimde kullandığı araçları ile doğrudan yapı imalatının dışında fakat statüsü itibariyle içeride olabileceğinden çok daha önemli bir konumda yer tutmaya başlamıştır. Kendi özgün faaliyetinin ana enstrümanı olan mimari temsil araçları ile kurduğu ilişkinin de kendi ortaya çıkış serüveni boyunca kendisine eşlik ettiği göz önünde bulundurulduğunda, bu ilişkinin gelişiminin araştırılmasının, mimarın bağımsız bir özne olarak ortaya çıkışına dair çeşitli bilgiler vereceği aşikârdır. Bu sebeple, çalışma mimari temsil medyasının -mimari temsil medyası tanımını bu medyayı üreten araçları da kapsayacak şekilde genişleterek- gelişiminin ve süre zarfında mimar figürünün toplumsal durumunun, mesleki faaliyetinin izinin sürülmesine odaklanacaktır.

3. MİMARİ TEMSİL MEDYASI VE MİMARLIĞIN İLİŞKİSEL GELİŞİMİ

3.1 İlk Mimari Temsil Araçları: Mısır ve Antik Yunan

İnsanın yerleşik hayata geçtikten sonra, geriye nitelikli izler bırakacak şekilde kurduğu ilk uygarlık olan Mısır, mimarlık faaliyetine dair de ilk elle tutulur verilerin izini sürebileceğimiz bir niteliktedir. Her ne kadar bu dönem için mimarlık olarak adlandırılan pratiğin kapsamı bugünkünden uzakta olsa da mimar figürünün yapı inşa organizasyonuna katılma biçimi ve üretilen çeşitli ilkel mimari temsiller kayda değerdir.

Toplumsal üretimin tarıma dayalı olması ve bu organizasyonun gök cisimlerinin hareketine göre zamanlanması dolayısıyla yaşamın bir anlamda gök bilgisine göre şekillendirildiği bu dönemde, bu bilgiye sahip olan özneler aynı zamanda astroloji, tıp, mimarlık, edebiyat gibi alanlarda da karşımıza çıkmaya başlamıştır. Bu durumun gerçekleşmesine, astronomi bilgisine biçilen ilahi kudretin ve bu bilginin yaşamın diğer alanlarının da organize edilmesinde belirleyici olması gerektiği düşüncesinin yol açtığı söylenebilir. Örneğin Mısır'da bilinen ilk piramit olan Zoser Piramidi'nin mimarı Imhotep, aynı zamanda tıp ve astronomi ile ilgilenmiştir.[27] Yine antik Mısır'ın ünlü mimarlarından Senenmut (bazı kaynaklarda Senmut) aynı zamanda astronomdur.[28] Benzer şekilde S. A. Ionides ve M.L. Ionides de astronomların ve mimarların, zamanın bilgi sahalarının pek gelişkin olmaması nedeniyle aynı kişiler olduğuna dair görüşlere sahiptir ve bu dönemin mimarlarını "astrotect" olarak isimlendirir.[29]

[27] Blomstedt, P. (2014). Imhotep and the Discovery of Cerebrospinal Fluid. Anatomy Research International.
[28] Novakovic, B. (2008). Senenmut: An Ancient Egyptian Astronomer. Publication of Astronomical Observatory of Belgrade, 19-23.
[29] Ionides, S. A., & Ionides, M. L. (1941). Astronomy in Ancient Egypt. Astronomical Society of the Pacific Leaflets, 17-24.

Mısır uygarlığı boyunca inşa edilen neredeyse bütün anıtsal yapıların, çeşitli astronomik hesaplara göre konumlandırıldığı ve şekillendirildiği bilinmektedir. Ionides'lere göre yapıların bu şekilde inşa edilmesi, yapıların aynı zamanda çeşitli zaman hesaplamaları için kullanılmasının da bir gereğiydi. Güneşin hareketleri karşısında farklı ışık ve gölge durumları sunan yapıların bu özelliği, yine onlara göre Karnak Tapınağı ile en belirgin şekline erişmiştir. Sonraki zaman dilimlerinde ise bu yöntemin pahalılığı ve pratik olmaması nedeniyle sadece gök cisimlerini inceleyen astronom-rahipler ortaya çıkmış ve giderek önem kazanmışlardır.[30]

Yapı ve astronomi arasındaki ilişki, doğa ve inanç üzerinde meydana gelen değişimlere de uygun olarak ilerlemiştir. Örneğin antik Mısır'da kullanılan takvimlerden birisi olan Nil Takvimi, nehrin akışının ve taşkın zamanlarının daha düzenli olduğu daha erken zamanlarda bu duruma endeksliyken, B. C. Martin, iklimsel değişikliklerin gerçekleşmesi ve nehrin akışının geleneksel bilginin dışına çıkmasıyla astronominin devreye girdiğini söyler.[31] Astronomi ile olan ilişki ve onun nasıl yorumlanacağı ise yine inançsal durumlara göre değişiklik göstermiştir. Örneğin güneş merkezli olarak kendi dinini kuran firavun Akhenaten, kurduğu bu yeni dinin henüz bir mimari bilgisi olmadığı için mimarlarını kendisi eğitmiştir. Kendisinin baş mimarı olan Beq'in, mezarına "efendisi tarafından eğitilen yardımcısı" yazdırması bu durumu açıklamaktadır.[32]

S. Kostof'a göre anıtsal yapı kalıntıları ile bugüne kadar ulaşmış antik Mısır mimarlığının ayırt edici en önemli özelliklerinden birisi de o güne kadar geleneksel yapı malzemesi olan ahşap ve tuğla yerine taşın ileri seviyede kullanılmaya başlamasıdır.[33] T. Fedulova, antik Mısır inançlarına göre ruhun dünyadaki varlığı beden var olduğu sürece devam edeceği için mumyalama ve bununla ilgili olarak da daha dayanıklı taş yapıların gerekliliğinin oluştuğunu söyler.[34] Taş gibi işlenmesi zor bir malzemenin yapımda daha ileri teknik beceriler gerektirdiğini söyleyen Kostof ise bu nedenle Zoser Piramidi'nin taş kullanılarak yapılmasını bir devrim olarak niteler.

---

[30] Ionides, S. A., & Ionides, M. L. (1941), a.g.e.
[31] Martin, B. C. (2015). A Historical Review of the Egyptian Calendars - The Development of Time Measurement in Ancient Egypt from Nabta Playa to Ptolemies. Scientific Culture, 15-27.
[32] Kostof, S. (1986). The Practice of Architecture in the Ancient World: Egypt and Greece. S. Kostof içinde, The Architect: Chapters in the Historyof the Profession (s. 3-27). Oxford: Oxford University Press., s. 6
[33] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 6
[34] Fedulova, T. (2016). Brief Guide to the History of Architectural Styles. E-Kitap: Progress Builders., s. 22

T. Fedulova, Mezopotamya uygarlıklarında da taşın yapı malzemesi olarak kullanılmasına karşın bu durumun yapı temelleri ve cephe güçlendirmeleri ile sınırlı kaldığını belirtir.[35]

Hem Mısır'da hem de diğer Ortadoğu ve Mezopotamya uygarlıklarında mimari ile inanılan ilahi güç arasında belirleyici bir ilişki söz konusudur. Bilindik anlamda bir tasarımdan ziyade bilgisi ilahi kökenli olan bir aktarım mimarlığı söz konusudur. Örneğin Babil gibi Mezopotamya uygarlıklarında kutsal yapılara dair çeşitli ölçü ve yapım bilgileri, ilahi kudreti yeryüzünde temsil eden ve onun aracısı olan kral tarafından yapımı gerçekleştirecek kişilere, mimarlara iletilir. Mısır'a gelindiğinde ise yapım yöntemleri ve çeşitli ölçülendirmelerle ilgili, kökeni yine ilahi olan bilgiler artık papirüslere yazılı olarak arşivlenmekte ve gerektiğinde kullanılmaktadır.[36]

Yapım ve mimarlık ile ilahi güç arasındaki ilişki bazı önemli mimarlar için daha da ileri bir boyut almıştır. Örneğin Imhotep'in efsanevi kişiliği ile zaman içerisinde oluşan kişi kültü, daha sonraki dönemlerde onun tanrısallaşmasına kadar devam eder. Batlamyus döneminde kralların ve rahiplerin inşa edilecek yapılar için danıştıkları "Tapınak Kurulumu Kitabı"nın, tanrıların dünyadan çekilirken Imhotep tarafından dünyaya bırakılmasına müsaade edildiği efsanesi ortaya çıkması bu durumun bir göstergesi olarak kabul edilebilir.[37]

Mısır'da baskın olan inanç ve yapım ilişkisi nedeniyle mimarlık faaliyeti esasen oldukça belirlenmiş bir alan içerisindedir. Genellikle babadan oğula aktarım ile devam eden bu pratik sahada örneğin Imhotep'in babası Kanofer'den başlayıp Khnumibre'de biten yirmi beş kuşaklık mimar soylar görülebilmektedir. Mimarların pratik yönleri babalarından öğrendikleri ve zaten belirleyici olan ilahi bilginin ışığında inşa edilmiş mevcut yapıların bilgisiyle şekillendiğinden yeniliğe açık bir mimarlıktan bahsetmek söz konusu değildir. Ayrıca mimarların eğitim biçimi de firavun kontrolündedir ve ruhban sınıfıyla ilintilidir.[38] Dolayısıyla aktarımın katı ve keskin şekilde olduğu bir mimarlık geleneği mevcuttur.

Antik Mısır dönemi mimarlarının toplumsal statüsü için genel olarak firavundan sonraki en güçlü kişi tanımı yapılabilir. Elbette inşaat ve devlet hiyerarşisi içerisinde

[35] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 44
[36] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 5
[37] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 6
[38] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 6

aynı anda farklı düzeylerde ve konumlarda pek çok mimarın çalıştığı bilinse de bu silsilenin en tepesindeki mimar aynı zamanda toplumun da en yüksek profilli üyelerinden birisidir. Örneğin Imhotep kendisini "Aşağı Mısır Kralı Şansölyesi, Yukarı Mısır Kralı'nın Şefi, Büyük Konağın Yöneticisi, Kalıtsal Soylu, Heliopolitan Baş Rahip" şeklinde tanımlamaktadır.[39] Bir başka örnek olarak ise Senenmut, bazı heykellerde Mısır Prensesini kucağında taşırken tasvir edilerek devlet içerisindeki önemi gösterilmiştir. (Şekil 3.1) Ayrıca Kraliçe Hatşepsut'un anıtsal mezarının kapılarının arkasında da Senenmut'un tasvir edildiği portreler bulunmaktadır.[40]

Şekil 3.1 Kucağında Prenses Neferura ile Senenmut[41]

Dönemin mimarları ve mimarlığı hakkında ulaşılan bilgiler incelendiğinde, genel olarak mimarların toplumun üst sınıfına mensup, mimarlıkla beraber pek çok işle uğraşan, devlet hiyerarşisinde yüksek kademelerde konumlanabilen ve çoğu zaman efsaneleşebilen figürler olduğu sonucuna ulaşabilmektedir. Mimari faaliyetlerinin ürünü olan eserler ise genellikle belirlenmiş ve aktarımsal bir tasarım çerçevesi içerisinde ve inançsal yönü ağır basan işlevlerde olmakla birlikte, çeşitli hiyerogliflerden, papirüslerden diğer arkeolojik bulgulardan erişildiği kadarıyla anonim olarak nitelenemeyecek durumdadır. Buna ek olarak yine elde edilen çeşitli heykelciklerden hareketle modern anlamda bir mimar özneden uzak olmakla beraber, yapım işleriyle ilgili uzmanlaşmış ve belirli bir hiyerarşinin başında bulunan ve

[39] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 6
[40] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 7
[41] https://www.britishmuseum.org/collection/object/Y_EA174 sitesinden alınmıştır. Erişim tarihi: 10.12.2022

uzmanlaştığı alan ile ilgili çeşitli araçlar ile betimlenebilen bir mimar figüründen bahsedebilmektedir. (Şekil 3.2)

Şekil 3.2 Elinde bir papirüs-parşömen tutan Imhotep heykelciği[42]

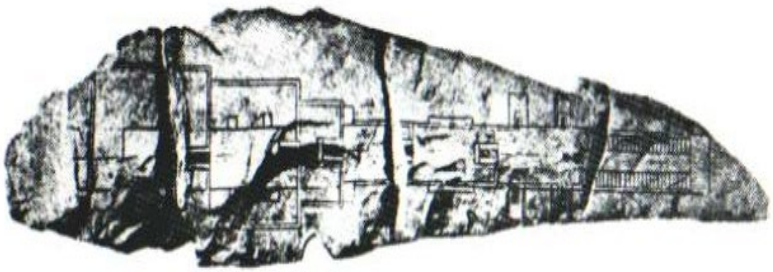
Antik Mısır'dan geriye, dönemin mimari temsil yöntemlerini ve araçlarını detaylı inceleyecek çok örnek kalmasa da ulaşılabilen az sayıdaki veriden çeşitli çıkarımlar yapılabilmektedir. A.O. Halse, mimari imgelerin ve tasvirlerin bulunabileceği ilk hiyerogliflerin İ.Ö. 4400-2466 yılları arasına tarihlendiğini söylemektedir. Fakat bunlar bir yapım öncesinde mimari düşünce faaliyetinin ya da mimari temsilin bir aracı sayılmaktan uzaktır. Kendisinin plan ve görünüş çizimlerinin ortaya çıkışı ile ilgili verdiği tarih ise Amarna Krallığı dönemine denk düşen İ.Ö. 1375-1350 yıllarıdır. Bu periyotta inşaatçıların plan ve görünüşlerden faydalandığını, aynı zamanda bu çizimlere çeşitli mezar odalarında da rastlandığını belirtmektedir.[43]

Çizimlerin yapıldığı araçlar ve yüzeyler ise farklılıklar göstermektedir. Çizim aracı olarak kamış kalemler, cetvel, gönye ve çeşitli biçimlerde üçgenler kullanılmıştır. Örneğin arşivlenme maksatlı yapılan çeşitli çizimlerde kamış kalemler kullanılmış ve bu çizimler papirüs, deri gibi çeşitli yüzeylerde gerçekleştirilmiştir. Buna ek olarak

[42] https://www.metmuseum.org/art/collection/search/552441 sitesinden alınmıştır. Erişim tarihi: 10.12.2022

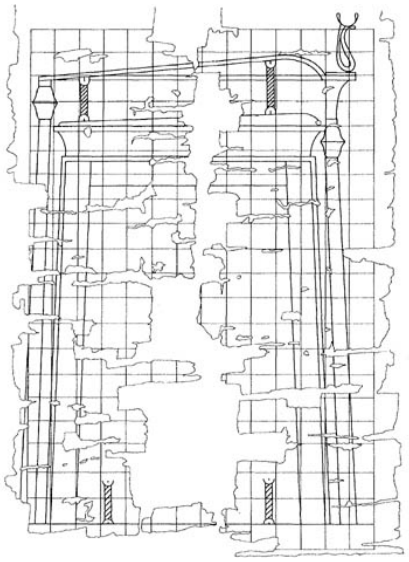
[43] Halse, A. O. (1988). Architectural Rendering: The Techniques of Contemporary Presentation. New York: McGraw-Hill., s. 1

çeşitli alçı tabletlere ve ahşap panellere çizimler yapıldığını, inşaat sahasında ise çeşitli çizimler için kireçtaşı yüzeyler kullanıldığı da bilinmektedir.[44] Papirüslere ya da kireçtaşı yüzeylere yapılan çizimler, yapıdaki farklı malzemeleri belirtmek adına farklı renk mürekkeple çizilmiştir.[45] (Şekil 3.3)

Şekil 3.3 IX. Ramases'in mezar yapısına ait kireçtaşı yüzeye çizilmiş bir plan[46]

Yapılara ait plan çizimleri ise aynı zamanda çeşitli görünüş çizimleriyle desteklenmekteydi. Merkezi bir aksın etrafında ve ikili simetrik sisteme göre yapılan çizimler, çizim yüzeyine uygulanan bir ızgara şablonun referansıyla üretilmekteydi. (Şekil 3.4)

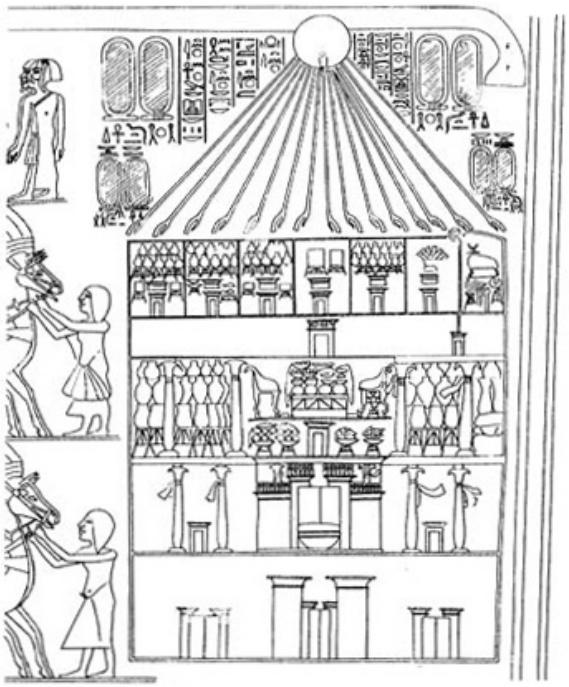

Şekil 3.4 Bir mezar yapısının yan görünüşü[47]

Görünüş çizimlerinde kullanılan bir diğer yöntem de plana işlenmiş görünüş diyebileceğimiz, bugün bildiğimiz mimari temsilden yöntemlerinden uzak ve yapının

[44] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 7
[45] Halse, A. O. (1988), a.g.e., s. 3
[46] Halse, A. O. (1988). a.g.e. s. 3
[47] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 8

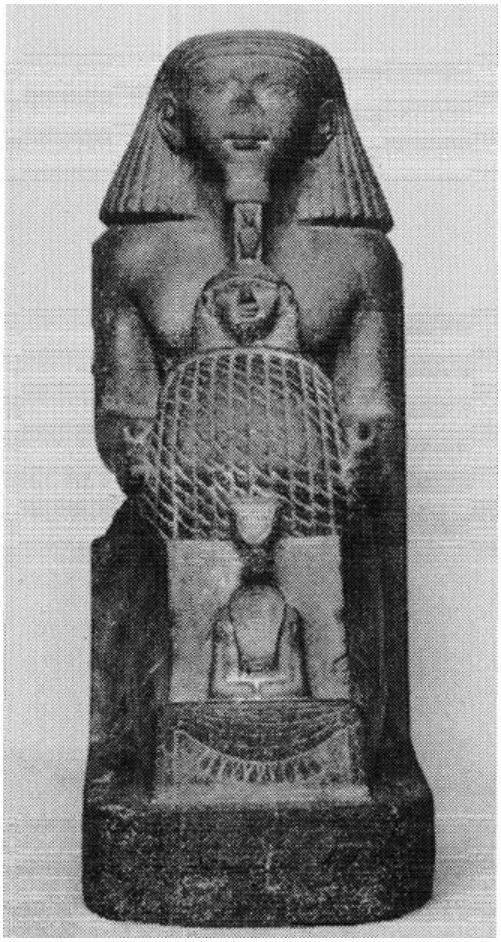
birimlerini, birimlerin birbirleriyle ilişkilerini ve genel olarak yapının işlevini gösteren daha resimsel-imgesel çizimlerdir. Örneğin Amarna'da bulunan bir saraya ait çizimde, plan düzlemindeki ilişkiler görünüş düzleminde çizilmiştir. (Şekil 3.5)

Şekil 3.5 Amarna'da bir saray yapısının plana işlenmiş görünüş çizimi[48]

Çeşitli yöntemlerle tamamlanan bina çizimlerinin inşaat sahasına aktarılmasında, on iki eşit parçaya ayrılacak şekilde üzerinde düğümler bulunan ve A. Badawy tarafından "plan-net" olarak adlandırılan bir ip tipi kullanılmaktaydı. (Şekil 3.6) Bir mimar tarafından iletilen ölçülerle inşaat alanının çeperleri ve çeşitli aksları bu ip kullanılarak belirlenmekteydi. Bu eylemin ilk aşamaları ise Firavunun ve tanrıça Seshat'ın katıldığı bir törenle gerçekleşmekteydi. Ayrıca salt inşaat işleri için değil genel olarak toprağın her türlü parselasyonu için kullanılan bu ip ile oluşturulan sınırları, aksları ve diğer belirteçleri değiştirmek ciddi bir suç olarak kabul edilmekteydi.[49]

[48] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 9
[49] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 10

Şekil 3.6 Elinde "plan-net" işlevli, toplanmış şekilde ip tutan Senenmut heykelciği[50]

Mısır uygarlığı ile uzak sayılmayan ilişkileri olan antik Yunan mimarisi köken olarak Ege kıyıları ve adalarındaki şehir devletlerine dayansa da ilerleyen zamanda kendi döneminin ulaşım imkânları dâhilinde oldukça geniş bir coğrafyaya yayılım göstermiştir. Daha önceki dönemlerde Miken ve Girit uygarlıklarının daha çok doğu Ege adalarında oluşturduğu kültür, kıyı devletlerinin giderek güçlenmesi ve o tarihte Ege'de altın çağını yaşamakta olan Girit uygarlığını istila etmesiyle yeni bir sürece girmiştir.[51] Coğrafik durumun bir sonucu olarak denizci ve kolonyalist bir kimliğe sahip olan bu şehir devletleri giderek yayılmıştır. Daha sonrasında İskender ile başlayan ve bir imparatorluk haline evrilen iktidar biçimi, Helenistik Dönem olarak adlandırılan periyodu yaratmıştır. Bu dönemde iktidar sahası giderek önce bugünkü Yunanistan ve Küçük Asya olarak adlandırılan Batı Anadolu kıyılarına, daha sonraki dönemde de çevre bölgelere çeşitli biçimlerde yayılmıştır.

[50] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 11
[51] Dinsmoor, W. B. (1975). The Architecture of Ancient Greece; An Account of Its Historic Development. Londra: W. W. Norton & Company, Inc., s. 2

Helenistik Dönem evvelinde, Ege adalarında ve özellikle Girit Adası'nda hüküm süren gelişmiş uygarlık, sonraki dönem için de pek çok farklı noktada temel görevi görmüştür. Örneğin Helenistik Dönem için pek çok yapı biçiminin temel modülü olan "megaron" formu, bu dönemde ortaya çıkan bir mimari şemadır.[52] Ayrıca yine Helenistik Dönem'in hem toplumsal inancını hem de mimarisini kökten şekilde belirleyen mitoloji de yine Miken ve Girit uygarlıklarının ürünü olarak kabul edilmektedir.[53]

Denizci nitelikleri olan antik Yunan kültürü, Akdeniz kıyılarında çok fazla şehir ile diyaloğa geçmesine rağmen bu iletişim ile gelişim kaydettiği diğer alanlara kıyasla yapı tekniği ve malzemesi anlamında gelişimini geç olarak tanımlanabilecek bir zamanda gerçekleştirmiştir. J. J. Coulton, İ. Ö. 8. yüzyıldan itibaren diğer topluluklarla çeşitli kültürel alışverişi tespit edilen Antik Yunan'ın, yapı tekniği ve malzemesi anlamında ise İ.Ö. 7. yüzyıl sonlarına doğru Mısır'dan etkilenmeye başladığını söylemektedir.[54] T. Fedulova ise Mısır uygarlığı olan ilişkilerin Girit ve Miken dönemlerine kadar gittiğini belirtmektedir. Bu döneme ait çeşitli yapıları değerlendiren T. Fedulova, Mısır'ın simetrik planlarından farklı olarak asimetrik bir plan şemasının ve konik sütun biçiminin genel olarak Girit ve Miken dönemlerinde baskın olduğu tespitini yapmaktadır.[55]

Antik Yunan'da, zaman içerisinde bozunmaya uğrayan pek çok malzeme erken dönemlerde kullanılmıştır. J.J. Coulton'un düşüncesine göre bazı Yunan şehirlerinde erken dönemlerde daha farklı tekniklere dayalı taş yapıların varlığı söz konusudur.[56] T. Fedulova ise erken dönem için kullanılan malzeme olarak kireçtaşını, sonraki dönemler için ise mermeri işaret etmektedir.[57] Tüm bunlarla beraber Antik Yunan'da taş kullanımının ve taşın işlenmesine dair tekniklerin esas kaynağının Mısır ile ilişkiler olduğu ve İ.Ö. 7 yüzyıl itibari ile birlikte taş kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte daha kalıcı eserler bırakılmaya başlandığı söylenebilir.

Mimari ürün olarak ortaya çıkan yapılar olarak, Klasik Dönem için şehirlerde daha ziyadesiyle tapınak ve mezar gibi anıtsal yapılar ön plandayken, Helenistik Dönem'de

[52] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 56
[53] https://www.britannica.com/topic/Greek-mythology sitesinden alınmıştır. Erişim tarihi: 12.12.2022
[54] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 32
[55] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 56
[56] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 32
[57] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 68

bu durum farklılaşmıştır. Yeni şehirlerin kurulması, var olan şehirlerin daha bayındır hale getirilmesi konusundaki genel eğilim nedeniyle anıtsal yapı faaliyetlerindeki çaba gymnasium, pazar binaları hatta evleri de içine alacak şekilde genişlemiş ve mimari faaliyet ciddi şekilde artmıştır.[58]

Mimar figürünün pratik karşılığı ise bugünkü durum ile çok benzerlik göstermez. J. J. Coulton'un aktardığına göre, Plato bu dönemin mimarını "sadece ne yapılması gerektiğini söyleyen değil, yapı tamamlana kadar işin başında duran ve anlık olarak yönlendirmeler yapan fakat bir işçiden ziyade işçileri yöneten ve pratik zanaatkârlık yerine teorik bilgisiyle var olan kişi" şeklinde tanımlamaktadır.[59]

J. J. Coulton, İ.Ö. 4. yüzyıl sonlarına, yani Klasik Dönemin sonlarına doğru teorik mekaniğin gelişimine kadar mimar olarak adlandırılan kişilerin, yapı elemanlarının sahaya getirilmesi, birleştirilmesi, birleşimlerinin kontrol edilmesi, çalışanların maaşlarının ödenmesi vb. pek çok işten sorumlu olduğunu söyler. Hatta kendisinin Herodot'tan aktardığı kadarıyla Samos'ta bir tünelin inşaatından sorumlu olan Megaralı Eupalinos mimar olarak tanımlanmaktaydı. S. Kostof ise gemi inşaatı ile ilgilenenlerin de mimar olarak tanımlandığını söyler.[60] Fakat tüm bunlara rağmen yine de J. J. Coulton mimarların tasarımdan tamamen kopuk olmadığını söylemekte ve Yunan mimarisinin kalıplaşmış biçimlerine rağmen hiçbir tapınağının birebir aynı olmaması nedeniyle bu farklılıkların ancak mimar figürünün varlığı ile mümkün olacağını belirtmektedir.[61]

Bu dönemde bir yapının inşa organizasyonu da günümüze göre ciddi farklılıklar arz etmekteydi. J. J. Coulton, bir yapıya başlanmadan önce sadece ana kararların verildiğini, geri kalan kararların çoğunlukla inşaat sırasında karşılaşılan problemlere göre ve inşaatın başındaki mimarın isteklerine göre verildiğini belirtmektedir. Uygulama ve tasarımın bu iç içe geçmişliği ve ayrıca o tarihlerde bu iki fazın kavramsal olarak birbirinden bugünkü kadar ayrılmamış olması nedeniyle bugün bildiğimiz anlamda bir tasarım faaliyetine gerek duyulmadığını söylemektedir.[62]

[58] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 28
[59] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 15
[60] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 12
[61] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 16
[62] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 17

Antik Yunan'da mimarların sosyal statüsü için ise birbirine zıt iki görüş vardır. Bunlardan birisi, mimarların en alt sosyal tabakaya üye olduklarını söylerken diğeri ise en varlıklı sınıfın üyesi olduğunu iddia eder. Her iki iddiayı da değerlendiren J. J. Coulton, mimarların hepsi aynı statüde olmasa dahi genel olarak varlıklı sınıfın üyesi olduklarını çeşitli bilgilerle destekler.[63] S. Kostof ise mimarlığın bir varlıklı sınıf iştigali olduğunu ve genellikle mimar olan baba ya da kardeşten etkilenmenin belirleyici olduğunu söylemektedir. Buna ek olarak, sanatsal ya da inşaatla ilgili zanaatlardan mimarlığa geçiş yapan örneklerin de varlığından bahsetmektedir.[64]

S. Kostof, mimarın yetişmesinde pratik tecrübenin yanında teorik eğitimin de var olduğundan ve bir veya daha fazla mimarın yanında, okul veya atölyede eğitim görüldüğünden bahseder. Ayrıca Samoslu Theodoros'un Sparta'da başladığı mimarlık okulunda mimarların kendi önemli yapıları hakkında yazdıkları monografiler ve incelemeleri barındıran kitapların olduğunu söyler.[65]

Antik Yunan mimarisi ile yazına dair bildiğimiz en erken veriler, düz yazı şeklinde kaleme alınmış ve inşa edilen yapılarla ile ilgili çeşitli bilgiler veren metinlerdir. İ.Ö. 6. yüzyıl ile İ.Ö. 4. yüzyıl arasına tarihlenen bu metinler bir yandan bina ile ilgili genel tanımlamaları içerirken bir yandan da inşaat sırasında karşılaşılan problemleri anlatmaktadır. Pytheos tarafından İ.Ö. 4. yüzyılda kaleme alınan bir metin ise yapı ile ilgili bilgilere ek olarak Dorik düzen üzerine eleştiriler de içermekteydi. Aynı zamanda kendisinin mimarların her konudaki uzmanlarla yarışabilecek kadar bilgili olması gerektiği yönündeki düşünceleri dönemin genel durumu hakkında bilgi vermektedir. J. J. Coulton bu verilerden yola çıkarak Klasik Dönem ve Helenistik Dönem mimarlarının iyi eğitimli kimseler olması gerektiği sonucuna ulaşır.[66]

Mimarların patronajı ile ilgili genel durum ise dönem içerisinde değişkendir. Erken İ.Ö. 4. yüzyıla kadar süren ve Klasik Dönem olarak adlandırılan periyotta mimarların organizasyondaki yeri ile ilgili belirsizlikler söz konusuyken, geç İ.Ö. 4. yüzyıl ile başlayan ve Helenistik Dönem'de şehirlerin resmi olarak mimar çalıştırdığı ve inşaattan evvel çeşitli tasarım çalışmalarının yapılmaya başlandığı bilinmektedir.[67]

[63] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 24
[64] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 21
[65] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 22
[66] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 25
[67] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 29

Mimarların kendi içinde organize olması ve kazançları ile ilgili de çeşitlilikler söz konusudur. Birden fazla mimarın beraber çalıştığı yapılar olduğu bilinmekle beraber "hyparchitekton" olarak tanımlanan ve kısmen asistan mimar gibi çalışan kişilerin varlığı da söz konusudur. Kazançlar konusunda ise farklı yetkinlikteki mimarların farklı kazançlara sahip olduğu düşüncesi hâkimdir. Örneğin genel kabul mimarların çok fazla miktarda kazancı olmadığına yönelikken, Platon'a göre bazı üst sınıf mimarlar bir zanaatkârdan yaklaşık yirmi kat fazla kazanmaktaydı.[68]

Antik Yunan'da, bugüne kadar yapılan araştırmalar sonucunda modern anlamdaki karşılığı olarak bir yapının inşaatından evvel hazırlanmış mimari çizime dair ciddi bir bulguya ulaşılamamıştır. Bunun sebebi mimarın ve inşaat faaliyetinin o günün koşulları için denk düştüğü pratik anlamdaki karşılığında bulunabilir. Antik Yunan boyunca, mimarların esas görevi bir tasarım yapmaktan ziyade bir yapıyı detaylı olarak inşa etmek olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla dönem boyunca bugün mimari temsil ya da özel olarak mimari çizim olarak adlandırılan tipteki herhangi bir çalışmaya ihtiyaç duyulmamıştır. Fakat inşa edilecek binanın nasıl olacağını detaylı şekilde açıklayan "syngraphai" denilen metinler kullanılmaktaydı. Aynı zamanda yapıma dair sözleşme görevi de gören bu metinlerin bir kısmı sütunların arasında olacak boşluğun ne kadar olacağına dek detaylandırılmış şekildeydi.[69]

J. J. Coulton dönemden kalan herhangi bir mimari temsil örneği olmasa da inşaat sırasında karşılaşılan ve çözülmesi gereken çeşitli detaylar için, ahşap, alçı ya da kilden yapılan ve "paradeigma" ya da "anagrapheus" adı verilen model-şablonların kullanıldığını söylemektedir. İşin başında bulunan mimarın verdiği direktif ve ölçülere göre hazırlanan bu şablonların bir kısmı, üzerinde çeşitli işlemler yapılması gereken taşların yüzeyinde kullanılacağı için bire bir ölçekte hazırlanmaktaydı.[70]

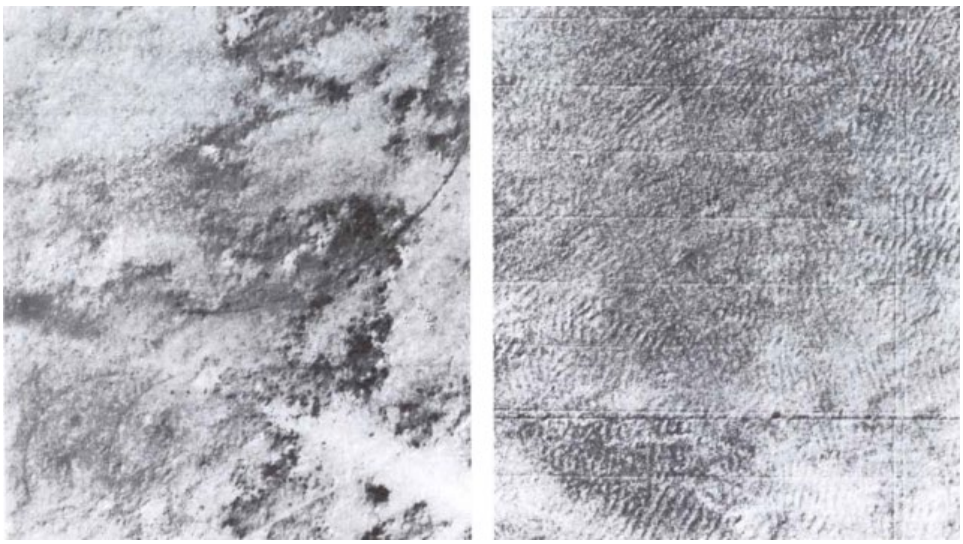
S. Kostof, J. A. Bundgaard'ın Antik Yunan mimarisinin çizime ihtiyaç duymaması nedeniyle, anagrapheus olarak adlandırılan bulguların model-şablon olmak bir tarafa çizim bile olmadığını, sadece tanımlar olduğunu düşündüğünü belirtmektedir.[71] Fakat S. Kostof'un kendi düşüncesi ise genel olarak bir temsil ve çizim kültürünün olduğuna yöneliktir. Ayrıca S. Kostof, sadece detaylar için bile olsa balmumu modellerin

[68] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 22
[69] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 54
[70] Coulton, J. J. (1995), a.g.e., s. 55
[71] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 12

yapıldığını belirtip çeşitli heykeltıraş ve ahşap oymacılara bu işlemler için yapılan ödemeleri kanıt göstermektedir.[72]

A. Halse ise dönemden kalan çeşitli epigrafik ve edebi metinlerde çizimlere referans yapılmasından yola çıkarak bir zamanlar çizime dayalı bir mimarlığın var olduğuna fakat bu çizimlerin ya balmumu kaplı ahşap yüzeylere kazınarak yapıldığına ya da kurşun ve kömür kullanılarak ahşap yüzeylere çizilerek yapıldığına, dolayısıyla da bugüne ulaşmadığına ihtimal vermektedir.[73]

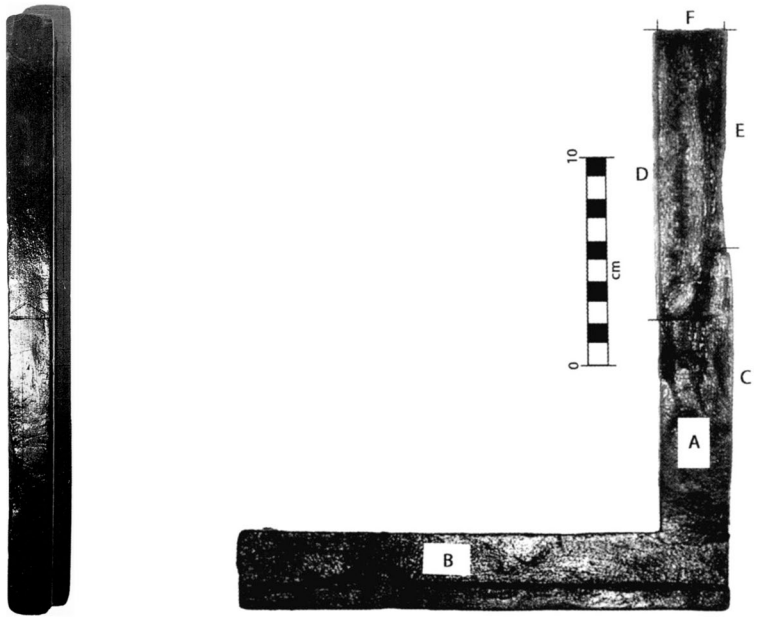
Antik Yunan'da mimari temsilin durumuna dair bu belirsizliklere önemli açılımlardan birisi ise L. Haselberger'den gelmiştir. "Syngraphai" metinleri ve inşa edilecek yapının ara kesitini oluşturabilecek bir bulgu, konuyu biraz daha anlaşılır kılmaktadır. İnşaatına başlanmasından sonra gerçekleşen depremlerle uzun yıllar boyu tamamlanamayan Didim Apollon Tapınağı'nda L. Haselberger tarafından keşfedilen ve yapılması planlanan yapının elemanlarının yerlerini gösteren çizimler[74] konu üzerindeki pek çok bilinmezliğe ışık tutar niteliktedir. L. Haselberger, tapınağın kalıntılarında yaptığı incelemelerde, neredeyse bütün yapıyı kapsayan ve mevcut yapı elemanları üzerine kazınmış şekilde birebir ölçekli çizimleri keşfederek yapılması planlanan yapının metinsel tarifi ile inşaatı arasındaki köprüyü kurmuştur. (Şekil 3.7)

Şekil 3.7 L. Haselberger tarafından Didim Apollon Tapınağı'nda keşfedilen çizimler[75]

[72] Kostof, S. (1986), a.g.e., s. 15
[73] Halse, A. O. (1988), a.g.e., s. 3
[74] Haselberger, L. (1985), The Construction Plans for the Temple of Apollo at Didyma. Scientific American, 126-133.
[75] Haselberger, L. (1985), a.g.e.

Bu dönemde mimari temsil olarak adlandırılabilecek çizimlerin yapılıp yapılmadığı sorusu üzerinde belirsizlik devam etse de diğer bazı arkeolojik çalışmalarda inşa faaliyetlerinin belirsiz bir safhasında kullanıldığı düşünülen çeşitli çizim araçlarına ulaşılmıştır. Örneğin İsrail'deki Kibbutz Ma'agan Mikhael açıklarında İ.Ö. 4. yüzyıla tarihlenen bir Yunan gemisi batığında yürütülen çalışmalarda bir cetvel ve bir gönyeye ulaşılmıştır. R. R. Stieglitz, konu üzerine yazdığı makalesinde, bu buluntuların benzerleri arasında en eski ve en bütüncül olma özelliği taşıdığından ve bir mimara ait olma ihtimalinin varlığından bahsetmektedir.(Şekil 3.8)[76]

Şekil 3.8 Kibbutz Ma'agan Mikhael batığından çıkan cetvel ve gönye[77]

3.2 Vitruvius Mimarlığı: Roma

Antik Yunan'ın pek çok anlamda mirasını devralan Roma, İtalya yarımadasının kuzey kısmını etkisinde bulunduran Etrüsk kültürünü içerlemiş, Antik Yunan kültürü ile harmanlamıştır. Etrüsk mimarisinden taş ve tuğla malzemeli savunma yapılarını almış, diğer yapı tipleri için ise sanatta daha ileri olan Antik Yunan ve diğer kültürlerden beslenmiştir.[78]

[76] Stieglitz, R. R. (2006). Classical Greek Measures and the Builder's Instruments from the Ma'agan Mikhael. American Journal of Archaeology, 195-203.
[77] Stieglitz, R. R. (2006), a.g.e.
[78] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 96

Pek çok farklı kaynaktan beslenen Roma toplumsal düşünce yapısı, genel olarak kapsayıcı bir yapıya sahipti. T. Fedulova, Roma'da faydacı tarafı olan sanatların, dinsel yönlendirmelerin karşısında daha baskın olduğunu söylemektedir ve Roma'nın dünya algısının ılımlılık ve pratiklik üzerine kurulu olduğunu belirtmektedir.[79] W. L. MacDonald'a göre ise Roma'da mimarlık hem işlevsel hem sembolik olarak sanatların efendisiydi. Kendisinin aktarımına göre Cicero, mimarlığı tıp ve eğitmenlik ile aynı sınıfa koymaktadır.[80] Vitruvius ise mimarın çeşitli bilim dalları ve öğretinin bilgisi ile donatılmış olması gerektiğini çünkü tüm çalışmaların onun değerlendirilmesiyle ölçüldüğünü söylemektedir.[81]

Antik Yunan'dakine benzer şekilde bu dönemde de mimarlık faaliyeti, salt bina inşaatı ile ilgilenmenin ötesinde sınırlara sahiptir. Bu durumla ilgili M. L. Clarke, Vitruvius'un bugün bilindik anlamda mimarlık faaliyetleri dışında savaş makineleri yapmasını, Şamlı Apollodorus'un Tuna üzerine köprü yapmasını ve savaş makineleri üzerine yazılar yazmasını örnek gösterir. Bu iki disiplinin birbirinden ayrılmasının ise yapı malzemelerinin, özellikle demir kullanımının artmasıyla gerçekleştiğini söyler.[82]

Toplumsal örgütlenme konusunda oldukça ileri atılımlar gerçekleştiren Roma, mesleki alanda kurulan birliklerin sağladığı disiplinli iş bölümü sayesinde, büyük ve farklı alanda ustalıklar gerektiren yapıları tamamlayabilecek emek organizasyonuna sahip olmuştu. W. L MacDonald'a göre, başlarda yaşamını yitiren meslek insanlarının cenaze organizasyonları ve geride kalan ailelerinin güvencesi için oluşturulan bu birliktelikler, giderek bütün ülke sınırlarına yayılmış ve devlet kontrolü altına girmiştir.[83]

T. Fedulova, Roma'nın inşaat işlerindeki gelişmenin ve hacimsel büyümenin inşaat teknolojisini de geliştirdiğini belirtir. Betonun ilk defa üretilmesi ve çift cidarlı taş duvarların arasının beton doldurularak sağlamlaştırılmasıyla tonozlu ve kubbeli yapıların gelişiminin önünün açıldığını ve bu gelişimin aynı zamanda iç mekân üzerinde de etkileri olduğunu söyler.[84]

---

[79] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 96
[80] MacDonald, W. L. (1986). Roman Architects. S. Kostof içinde, The Architect: Chapters in the History of the Profession (s. 28-58). Oxford: Oxford University Press., s. 28
[81] Vitruvius. (2005). Mimarlık Üzerine On Kitap. İstanbul: Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları., s. 4
[82] Clarke, M. L. (1963). The Architects of Greece and Rome. Architectural History, 9-22.
[83] MacDonald, W. L. (1986), s. 40
[84] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 98

Antik Yunan mimarisinden izlerin belirgin şekilde devam ettiği bu dönemde, J. M. Toynbee Romalı sanatçılar üzerine yaptığı çalışmasında dönem boyunca bilinen mimarların çoğunun Yunan kökenli olduğunu belirtmiştir.[85] W. L. MacDonald da bu durumdan bağımsız olarak mimarların genelde ya etnik olarak Yunan kökenli olduğunu ya da Yunan kültürünün oldukça etkisi altında olduğunu söyler.[86] Vitruvius'un metinlerinden örnek vererek, metinlerde geçen Yunanca isimlerin Romalı isimlere göre fazla olduğunu belirtir.[87]

Roma'nın ortaya çıkışından imparatorluğa dönüşmesine kadar geçen sürede Grek kökenli - Roma kökenli olma durumunun giderek homojenleştiğini söyleyen W. L. MacDonald, bunu pek çok şehirde bulunan ortak fonksiyondaki kamu yapılarının tipolojik olarak aynılaşması üzerinden değerlendirir. Bu duruma örnek olarak İ. S. 2. yüzyılda Atina'da yapılan hamam yapılarının, Roma'daki hamam yapılarıyla tipolojik, strüktürel ve işlevsel olarak benzer olmasını gösterir.[88]

Bu dönede mimarların eğitimi konusunda profesyonel bir sistemin varlığından bahsetmek pek mümkün değildir. M. L Clarke, mimarların kendisini genel kültür konusunda eğitmiş insanlar arasından çıktığını, mimarlık eğitimine dair daha profesyonel yaklaşımın ise İ. S. 4. yüzyılın başlarından itibaren geliştiğini belirtir.[89] W. L. MacDonald ise Cicero'dan aktarım yaparak Roma'da mimarların genelde aristokratik olmayan kökenlere sahip olduğunu, ayrıca Vitruvius'un kendisini geliştirmiş olmasına rağmen oldukça mütevazı bir aileden geldiğini belirtmektedir.[90] Vitruvius'a göre mimar iyi yazmalı, çizimden, resimden, plastik sanatlardan, aritmetikten, geometriden, tarihten, felsefeden, müzikten, tıptan, hukuktan ve astronomiden anlamalıdır.[91] Ayrıca yine Vitruvius mimarların eğitimi ile ilgili düşüncelerini aktarırken, bir mimarın önerilerini açıklayabilmek için çizim yapabilmesi gerektiğini söylemektedir. Geometri bilgisinin de gerekli olduğunu belirterek pergel, cetvel, iletki, terazi, çekül gibi araçların kullanımı için mimarların iyi geometri bilmesi gerektiğini söyler.[92]

[85] Toynbee, J. M. (1949). Some Notes on Artists in the Roman World. Latomus, 307-316.
[86] MacDonald, W. L. (1986), s. 33
[87] MacDonald, W. L. (1986), s. 36
[88] MacDonald, W. L. (1986), s. 36
[89] Clarke, M. L. (1963)., a.g.e.
[90] MacDonald, W. L. (1986), s. 36
[91] Vitruvius. (2005). a.g.e., s. 4-9
[92] Vitruvius. (2005). a.g.e., s. 4-5

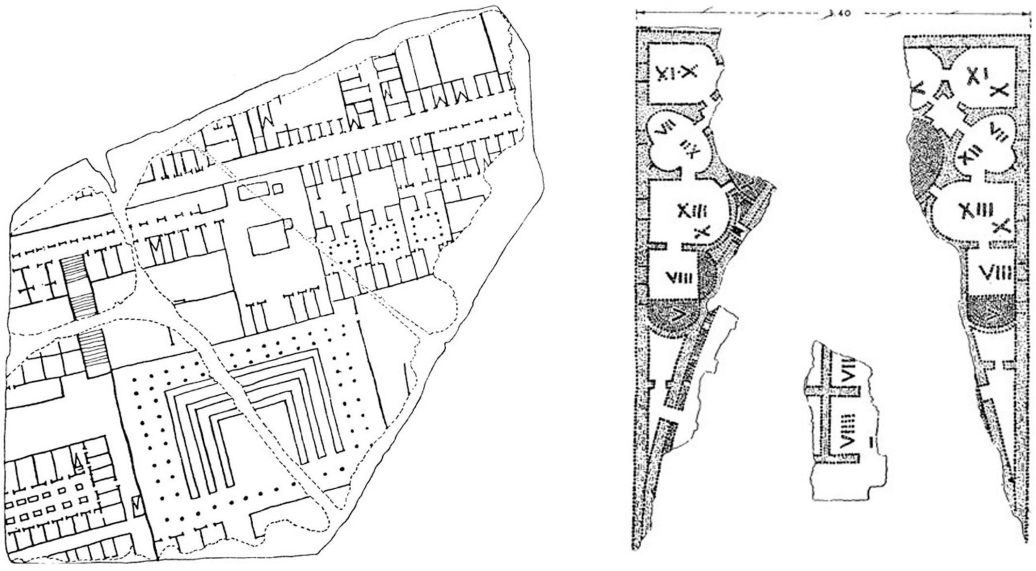
W. L. MacDonald, Roma'da profesyonel bir mimar olmak için üç farklı yol olduğunu belirtir. Bunları, eğitimden sonra bir uzman mimarın yanında çalışmak, ordu içerisinden yetişerek sonrasında kariyerine devam etmek, kamu hizmeti içerisinde kademe kademe yükselerek mimar olmak şeklinde sıralar. Ayrıca pek çok mimar hakkında yazılan methiyelerin onların salt mesleki faaliyetlerine ve yapılarına vurgu yapması, geçmişleri hakkında bilgi vermemesi nedeniyle pek çok mimarın kölelikten özgürleşerek, kamu hizmeti yolunu takip ederek mimar olduğu çıkarımını yapar.[93] M. L. Clarke ise Roma döneminde mimarların köle kökenli olup olmadığıyla ilgili net bir bilgi olmadığını fakat mimarlığın bir özgür insan uğraşı olarak tanımlandığını söylemektedir.[94] Roma'nın erken zamanları için ise mimarların öncelikle ailelerinin itibarına göre, sonra eğitimine göre değerlendirildiğini, dolayısıyla da mimarların genellikle sadece çocuklarını iş teslim etmeye layık insanlar olarak yetiştirdiklerini söyler. Ayrıca yine Roma'nın ailesel geçmiş ve itibara atfettiği anlamdan dolayı Yunan kökenli mimarların entelektüel yönlerine önem verildiğini belirtir.[95]

Roma'nın erken dönemlerinde daha çok, yapının kendisiyle ilgili sorumluluğu olan mimar özne, İ.S. 1. yüzyıldan itibaren yapı malzemesinin temininden alana getirilmesine kadar pek çok farklı işten sorumlu olacak şekilde bir yönetici pozisyonuna gelmiştir. Bu duruma bir örnek veren W. L. MacDonald, o yıllarda su yapılarını da kapsayan mimarlıkla iştigal eden Sextus Julius Frontinus'un emeklilikten sonra İmparator Trajan tarafından tekrar göreve çağrıldığını ve çeşitli yöneticileri, mimarları, mühendisleri kapsayan yirmi farklı kategorideki alandan insanın bulunduğu bir ekibin başına geçtiğini belirtir.[96]

Bu dönemde mimari temsile ve onun özelleşmiş bir alanı olarak mimari çizimlerin varlığına dair doğrudan bir kanıt olmasa da çeşitli sözel aktarımlardan bir çizim kültürünün olduğu anlaşılmaktadır. Örneğin Vitruvius, "Mimarlık Üzerine On Kitap" isimli eserinde, plan, görünüş ve perspektifi mimarlığın ifade biçimleri olarak sayar.[97] W. L. MacDonald da Roma'da ölçülü şekilde plan, görünüş ve perspektif çizimler ile model yapımının mimarların kullandığı yöntemler olduğunu söylemektedir. Büyük yapıların bu çizimler olmadan yapılamayacağını savlayan W. L. MacDonald, daha

[93] MacDonald, W. L. (1986), s. 37
[94] Clarke, M. L. (1963)., a.g.e.
[95] Clarke, M. L. (1963)., a.g.e.
[96] MacDonald, W. L. (1986), s. 43
[97] Vitruvius. (2005). a.g.e., s. 9-10

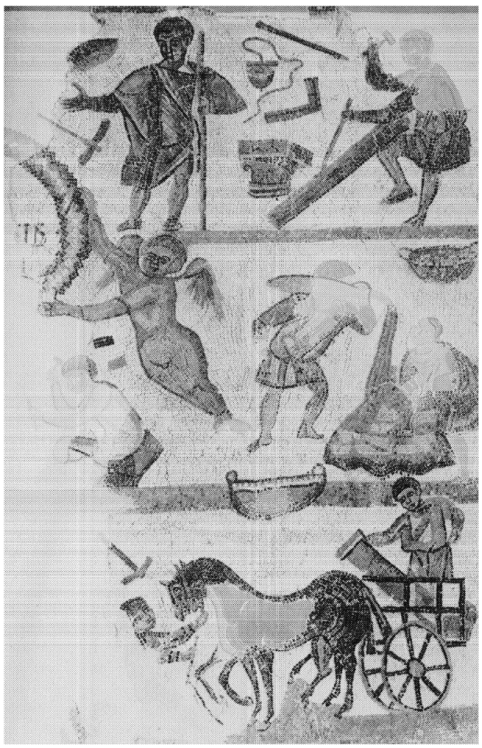
detaylı ölçülendirme gerektiren çizimlerine ise ihtiyaç duyulmadan doğrudan yerinde uygulama şeklinde bir yöntem benimsendiğinden bahseder.[98] Fakat yapılan çizimlerin bugüne ulaşmadığını söylemekte, bu durumu çizim yapılan yüzeylerin kalıcı yüzeyler olmamasına bağlamaktadır. Ayrıca yine bina modellerinin de yapıldığını ve müşteriye gösterme maksatlı olmayan bu modellerin genelde mimarların ya da bir binanın yapılmasını sağlayanların mezarlarında görüldüğünü söylemektedir. Bununla birlikte mermer yüzeylere işlenmiş bazı şehir planlarının ve duvarlara mozaik ile işlenmiş bazı bina plan parçalarının günümüze ulaştığını aktarmaktadır. (Şekil 3.9)[99]

Şekil 3.9 Mermer üzerine işlenmiş, Roma şehir planını gösteren çizim replikası (solda); Bir hamam yapısının kat planını gösteren mozaik duvar kaplaması replikası (sağda)[100]

Bu dönemde pratik faaliyetinin çerçevesi ve inşa sahasındaki eylemselliği zaman içerisinde değişiklik gösterse de mimar figürünün varlığı belirgindir. Örneğin bir başka duvar mozaiğinde yardımcılarıyla birlikte tasvir edilen resmi kıyafetli bir mimar ile beraber ölçü çubuğu, gönye, ip bağlı bir çekül gibi çeşitli inşa araçları görülmektedir. (Şekil 3.10)

[98] MacDonald, W. L. (1986), s. 40
[99] MacDonald, W. L. (1986), s. 31
[100] MacDonald, W. L. (1986), s. 32-33

Şekil 3.10 Bir mimar ve yardımcılarını gösteren mozaik duvar resmi[101]

3.3 Roma Sonrası: Avrupa, Bizans ve İslam Dünyası

S. Kostof, Roma sonrası Orta Çağ dönemi mimarlığının Bizans ve İslam uygarlıklarının ışığında değerlendirilmesi gerektiğini, çünkü batıdaki mimarlık mesleğinin tohumlarının da bu iki kaynak tarafından atıldığını söyler. Aynı şekilde bu dönem mimarlığını saha olarak Batı, Bizans ve İslam Dünyası olmak üzere üçe ayırmaktadır.[102] Bu dönemde hem doğrudan mimarların hem de kültürün mobilitesinin fazla olduğunu belirten S. Kostof, Bizanslı ve Müslüman mimarların ve sanatçıların kendi şehirlerden çok uzaklarda hatta diğer ülkelerde eserler ürettiğini, yine yapısal ve bilimsel pek çok bilginin geziler ve tercümelerle kültürden kültüre aktarıldığını belirtir.[103]

İslam mimarisi ile aynı dönemdeki Batı mimarisinin ayrıştığı önemli iki noktadan bahseden S. Kostof bunları İslam dünyasında sivil patronaj mekanizmasının varlığı ve benzer süre zarfında İslam dünyasında çok daha fazla bina yapılması olarak sıralar. Bu durumu ise mimari üsluptan kaynaklı olarak Batı'da yapım işlerinin uzun sürmesine

[101] MacDonald, W. L. (1986), s. 35
[102] Kostof, S. (1986). The Architect in the Middle Ages, East and West. S. Kostof içinde, The Architect: Chapters in the History of the Profession (s. 59-95). Oxford: Oxford University Press., s. 61
[103] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 61-62

bağlamaktadır.[104] R. Lewcock da benzer bir durumdan bahsetmektedir. Müslüman mimarların hızlı inşa etme yetenekleri nedeniyle kendileriyle gurur duyduğunu belirten R. Lewcock, hızlı inşanın arkasında hükümdarların oldukça geniş bir coğrafyaya yayılan iktidar alanlarından gerekli malzeme ve işçiyi rahatlıkla getirebilme imkânının olduğunu söylemektedir.[105]

S. Kostof'a göre Batı'daki mimarlık, Roma'nın dağılmasından sonra Roma mimarlığından Orta Çağ mimarlığına dönüşüm dönemi, Orta Çağ mimarlığı dönemi ve Gotik dönem olarak üç farklı dönem altında incelenebilir. Roma dağıldıktan sonraki ilk periyotta, politik gücün kiliseye geçmeye başladığını, imparatorluğun üzerinde yükseldiği köle emeği organizasyonun dağıldığını, tuğla, mermer vb. gereçlerin endüstriyel üretimlerinin son bulduğunu ve zanaatkârlığa dayanan yerel malzemeli kasaba ekonomisine geçildiğini söyler.[106] Roma'nın yıkılmasıyla beraber Roma şehrinin de merkezi konumunu kaybettiğini belirten S. Kostof, Ravenna ve Mliano gibi kuzey şehirlerinin bu dönemde mimarlık anlamında önemli aktörler olmaya başladığını belirtir. Ayrıca yine eski Roma İmparatorluğu topraklarının daha kuzey bölgelerinde de bu anlamda yeni merkezler oluşmaya başlar.[107]

8. yüzyılda Şarlman'ın Avrupa'da önemli bir güç olarak Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu'nu kurması, Avrupa'da siyasi birliği ve düzeni sağlayan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Şarlman'ın Roma'ya duyduğu özlem ile Hristiyan kimliğinin birleşmesiyle, bu dönemde mimarlık faaliyetleri bu çerçevede tekrar artış göstermiştir. Özellikle Roma'nın son zamanlarında inşa edilen ilk önemli ve anıtsal dini yapılar mercek altına alınmıştır. Yeni inşa edilen yapıların planlarında Roma döneminin önemli binalarının planlarına dair izler görülebilmektedir.[108]

Roma sonrası pek çok toplumsal organizasyon hasara uğramış olsa da inşaatla ilgili tecrübeler özellikle Bizans'ta varlığını sürdürmekteydi. Daha sonraki çağların da önemli bir mimari sorunsalı olan kare plan üzerine kubbe inşa yöntemleri, T. Fedulova'ya göre bu dönemin ana problemiydi. Yapı malzemesi anlamında taş ve

[104] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 66
[105] Lewcock, R. (2011). Architects, Craftsmen and Builders: Materials and Techniques. G. Michell içinde, Architecture of the Islamic World: Its History and Social Meaning (s. 112-143). Çin: Thames & Hudson. s. 131
[106] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 66-67
[107] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 69
[108] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 71

tuğla kullanımının devam ettiği dönemde, özellikle tonozlu yapı inşasında oldukça uzmanlaşıldı.[109] Avrupa'daki görece durağan mimarlık ortamının aksine bu dönemde yaratım miktarı daha fazla olan Bizans'ta, mimarlar S. Kostof'a göre doğrudan kiliseye ve devlete hizmet etmeye zorlanacak şekilde çeşitli kanunlarla kuşatılmıştı. Kendisine göre, bu durumun kabulü durumunda da geleneksel olarak kabul edilen mimari anlayışın dışına çıkmak pek mümkün değildi. Mimarlar hem geleneği hem de yeni çözümleri beraber yüklenmek durumundaydı. Örneğin, İkonoklazmik tartışmalardan sonra da kilise formunun güncellenmesi yine mimarların katkıları ile gerçekleşmiştir.[110]

S. Kostof, bu dönemde Bizans'ta mechanicus diye tabir edilen ve Pappus'un dediğine göre daha çok teorik bilgi ile ilgilenen ve gerektiği zaman bu bilgileri baş usta ile paylaşan yeni bir tabirin var olduğunu belirtir. Pappus, bir kişinin hem zanaatı hem de teorik bilgiyi aynı anda öğrenebilmesinin güç olduğunu düşünmektedir. Ayrıca S. Kostof, her ne kadar ismi farklı olsa da bu kişilerin mechanicus tanımı ile bir anlamda daha itibarlı mimarlar olduğunu söyler.[111]

S. Kostof Roma'nın çöküşünden sonra, mimarın profesyonel kimliğinin yok sayılmasına yönelik eğilimin batıdaki mimarlıkla ilgili en büyük değişimlerden birisi olduğunu belirtir. Ona göre bu dönemde mimarlardan ziyade yapıyı yaptıran yöneticiler, rahipler itibar olarak ön plandaydı ve mevzu bahis dini yapılar olunca ise tanrısal irade devreye girmekteydi. Fakat mimarın itibarının diğer aktörlerin gerisinde olmasının, pratik anlamda bir karşılığı olmadığını belirtir.[112]

Roma'nın dağılmasından sonra Orta Çağ'a dair bir mimarlığın kendisini var edene kadar geçen ara süreçte, Vitruvius'un etkisi halâ devam etmekteydi. Kendisinin pratik alana dair bilgilerinden faydalanılmış, entelektüel localarında kitapları okunur olmuştur. Buna ek olarak tasarıma dair söyledikleri de tamamen terkedilmemiş, pek çok yerde etkisi görülmüştür.[113] Fakat S. Kostof özellikle 7. yüzyılla birlikte mimar kelimesinin metinlerde kullanımının azaldığını ve kullanıldığında da farklı bir anlamda, bir bütün olarak inşaatçıları-duvar ustalarını belirttiğini söyler. Vitruvius

[109] Fedulova, T. (2016), a.g.e., s. 124
[110] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 64
[111] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 63
[112] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 60
[113] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 70

bilinse dahi "mimar"ın Vitruviusyan tanımının değiştiğini, teorik bilgi ile doğa bilimleri ve beşeri bilimlerin[114] artık eski konumunda olmadığını, inşaattan yetişen mimarlar için zaten bu bilgi sahalarının çok da önemli olmadığını belirtir. Mimarın görev tanımının ya da inşa etme kavramının çerçevesinin değil ama mimarın sosyal statüsünün değiştiğini ve unvanlarının duvar ustaları locasından devşirildiğini belirtir.[115]

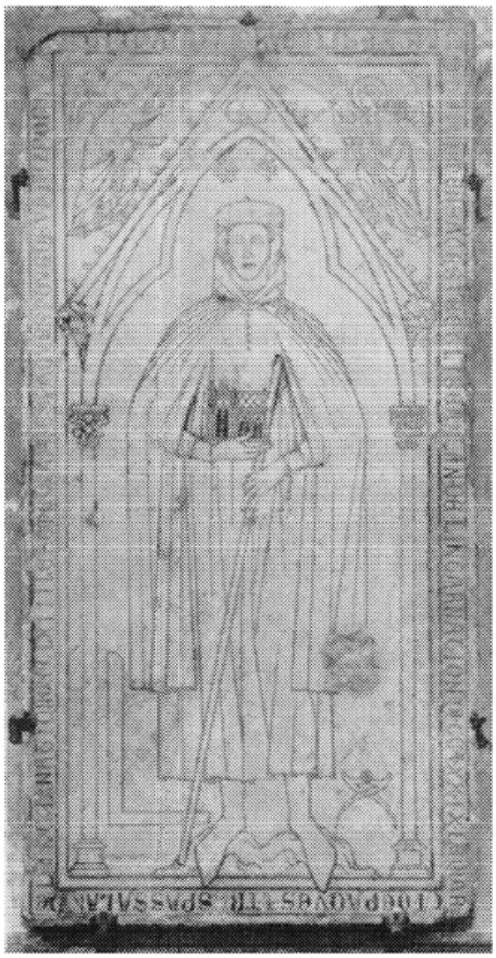
Her ne kadar mimar figürü itibar olarak saygın bir konumda olmasa da çeşitli inançların ve geleneklerin etkisiyle bir aşkın özne olarak mimar miti bu dönemde varlığını korumuştur. Bununla ilgili, S. Kostof, Orta Çağ'ın ilk kısmında Avrupa'da antik çağların Daedolos gibi mimar mitlerine göndermelerin devam ettiğini, fakat bunun yanına Hristiyan inancına dair "bilge mimar St. Paul" mitinin de eklendiğini söyler. Sevillalı İsidor'dan yaptığı aktarımlara göre bu dönemde mimar ve taş ustası kavramları iç içe geçmiş durumda olsa da mimarın ilkesel görevinin inşaattan ziyade plan oluşturmak olduğunu belirtir.[116]

E. Robbins'e göre Lon Shelby Orta Çağ taş ustaları üzerine yaptığı çalışmalarında, bu ustaların mimarın, taş ve yapı müteahhidinin, inşaat yöneticisinin hepsinin görevlerini üzerine yüklenmiş durumda olduğunu söyler.[117] S. Kostof ise Avrupa'da 11. yüzyıla gelindiğinde mimarların aslında deneyimli inşaat uzmanları-ustaları olduğunu belirtir. Bu mimarların bazıları manastır kökenli olsa da çoğunluğunun inşaattan yetişmiş olduğunu ve bazı teorik bilgileri de heybelerine katarak mimar olduklarını söyler. İnşaat içinden yetişen mimarların, inşaatı yürüten deneyimli mimarların yanında yetişen yerel yeteneklerden oluştuğunu belirten S. Kostof, bu dönemde mimarların pratik anlamda taş ustalığından ayrılma sürecinin de başladığını söyler. Ayrıca bu dönemde artık mimarlık faaliyetinin dini yapı yapmanın ötesine geçip daha sivil örnekler içerisine de dâhil olduğunu belirtir.[118]

Orta Çağ'ın son dönemi olan Gotik periyotta ise mimar figürünün itibar kazanmaya başladığını belirten S. Kostof, bu durumu mimarın zaten oldukça düşük olan aileselsınıfsal kökenlerine değil yetenekleri ve çalışkanlıklarına bağlamaktadır. Ayrıca bu

[114] İngilizce "liberal arts" kavramından "doğa bilimleri ve beşeri bilimler" şeklinde Türkçeye çevrilmiştir.
[115] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 61
[116] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 71
[117] Robbins, E. (1997). Why Architecets Draw. The MIT Press. s. 12
[118] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 76

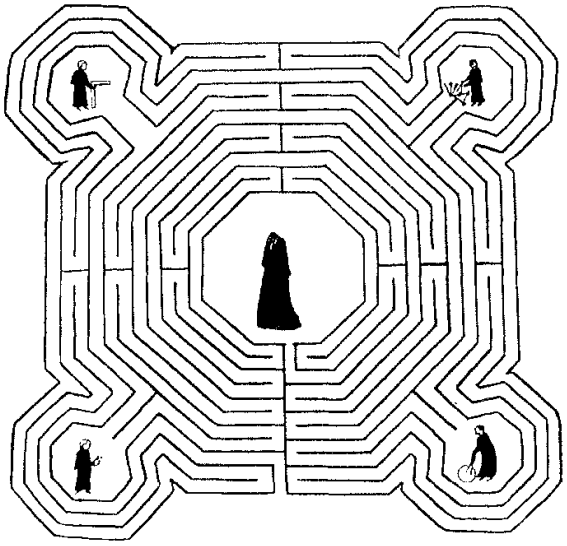
itibarın, Hristiyan öğretisinde bulunan, İsa'nın bir marangozun çocuğu olması, Tanrı'nın evreni yaratan mimar olarak tabir edilmesi gibi anlatılarla desteklendiğini ekler.[119] Kazandığı bu itibara paralel olarak mimar figürü artık daha görünür kılınmaya başlamıştır. Pek çok gotik katedralinin mimarı, bir onurlandırma göstergesi olarak bu katedrallerin içinde kendileri için yapılan ve kendisini elinde yaptığı yapının modeliyle tasvir eden portrelerinin olduğu mezarlarına gömülmüştür. (Şekil 3.11)[120]

Şekil 3.11 Rheims Katedrali'nin mimarı Hugh Libergier. Elinde katedralin modeli ve cetvel, gönye, pergel ile birlikte tasvir edilmiştir.[121]

Yine bir başka örnekte, Rheims Katedrali'nin yapımında bulunan dört mimar, katedralin nefinde zemin üzerinde, mimar Daedolos mitine ve labirentine gönderme olacak şekilde bir labirentin sekizgen benzeri dört köşesinde çeşitli geometrik çizimler ve çizim araçları ile birlikte ayrı ayrı tasvir edilmiştir. (Şekil 3.12)

[119] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 79
[120] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 78
[121] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 78

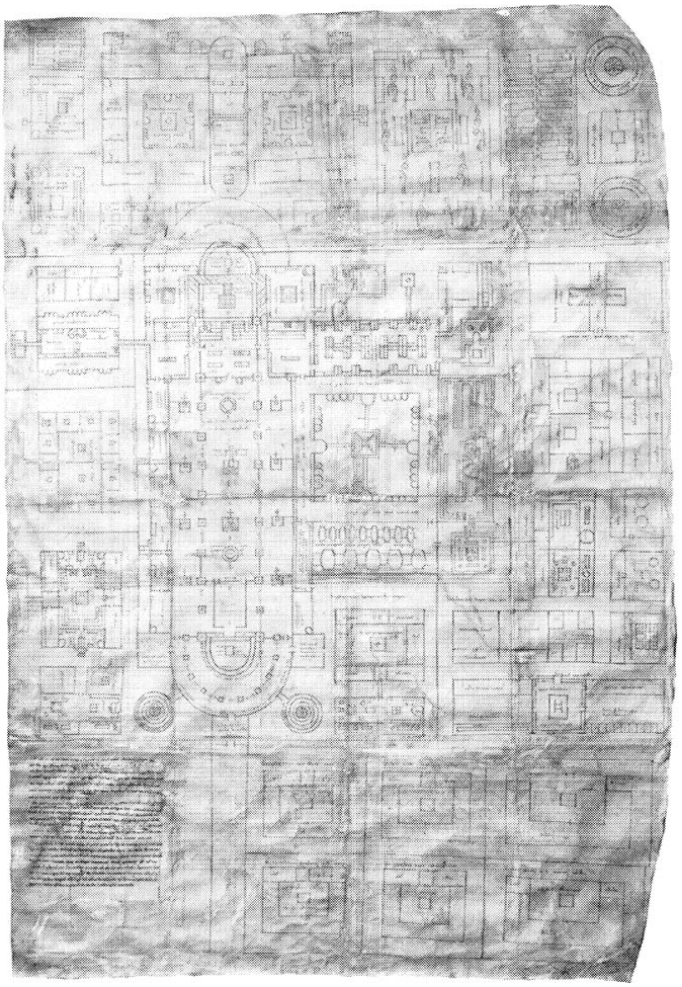
Şekil 3.12 Rheims Katedrali'nin yapımında bulunan dört mimar: Jean d'Orbais, Jean Le Loup, Gaucher de Reims, Bernard de Soissons[122]

J. Harvey, 14. yüzyılın başlarında, mimarların eğitimi ile ilgili olarak, büyük bir ihtimalle hukuk öğretiminden devşirilen çıraklık sisteminin mimarlığın içerisine girdiğini belirtmektedir.[123] S. Kostof da İnşaat kökenli mimarların yetişme sürecini çeşitli aşamalar şeklinde tanımlamaktadır. İlk aşama yedi yıl süren çıraklık aşamasıdır. Bu süreçten sonra farklı pratik bilgilerin kazanıldığı ve bir anlamda gezi-gözlem zamanı da olan, üç yıl süren bir kalfalık döneminden bahseder. En sonda ise ya tamamlanan bir iş ya da gerekli yetkinliği gösteren bir çalışma yanında yetişilen deneyimli mimara sunulmaktaydı. Profesyonel olarak mimar olan kişi, kendi atölyesini açabilmekte ya da farklı şekillerde çeşitli kurumlarda çalışabilmekteydi.[124]

S. Kostof, Orta Çağ'da Avrupa'da mimarlık anlayışının sayılara dayalı bir sembolizm üzerinde geliştiğini belirtir. Ona göre bir tasarım öncelikle seçilen bir sayı modülasyonuna göre geometriye aktarılmakta, bu geometriden de tasarım ortaya çıkartılmaktaydı.[125] A. Halse ise resimsel plan çizimlerinin Roma'nın yıkılışı ile İ.S. 11. yüzyıl arasında artış gösterdiğini belirtir. Bu planların ise manastırlarda keşişler tarafından hazırlandığını söyler.[126] Orta Çağ Avrupası'ndan elimize ulaşan en eski plan çizimleri ise tartışmalı olsa da St. Gall Katedrali'ne ait İ.S. 9. yüzyıla tarihlenen çizimlerdir. Roma'ya plan çözümleri anlamında öykünülmesinin bir ürünü olan

[122] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 79
[123] Harvey, J. (1972). a.g.e., s. 70
[124] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 80
[125] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 70
[126] Halse, A. O. (1988). a.g.e., s. 4

yapının planları beş parça deri üzerine çizilmiş ve bir anlamda Roma'daki bilgilerin o güne nasıl uyarlanacağına dair şablon görevi görmüştür. (Şekil 3.13)[127]

Şekil 3.13 St. Gall Katedrali'ne ait plan çizimleri, İ.S. 9. yüzyıl[128]

Fakat S. Kostof bu dönemde yapılan çizimlerin varlığı ile ilgili bir tartışma olduğunu belirtmektedir. Konu hakkındaki bir görüş grafik temsilin 13. yüzyıldan evvel gerçekleşmediğini, o tarihe kadar da bire bir ölçekte ve uygulama alanında çizim benzeri çeşitli anlatım biçimlerinin kullanıldığını söylemektedir. Diğer görüş ise grafik temsilin daha evvelden de olduğunu fakat ya kalıcı yüzeylere yapılmadıklarından ya da zanaat sırrının gizli kalması gerektiği düşünüldüğü için yok edildiğinden bu güne ulaşmadığını düşünmektedir.[129]

13. yüzyıla gelindiğinde ise artık çizime dayalı bir mimarlık pratiği oturmuş gibidir. E. Robbins'in François Bucher'den aktardığına göre, Gotik mimarlığın ortaya çıkışı,

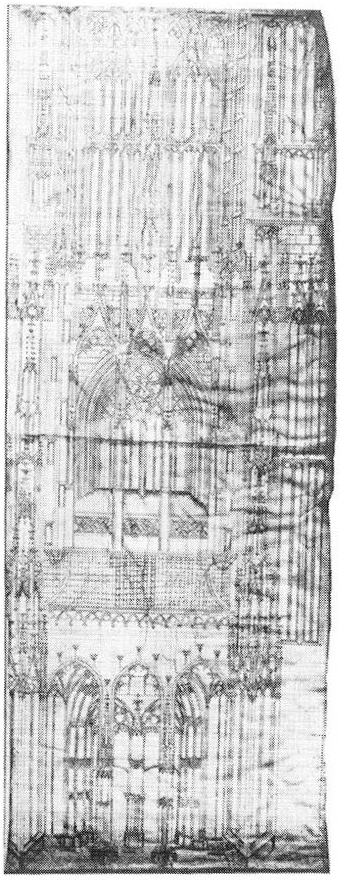
[127] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 71-72-73
[128] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 72
[129] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 74-75

düzenli bir çizim kültürünün oluşmasında belirleyici bir rol oynamıştır.[130] Kostof'un geç Orta Çağ Fransız ve İngiliz metinlerine dayandırdığı düşüncelerine göre çizim bu dönemde inşaat sahasında yapılan yönlendirmelerle beraber mimarın iş alanında bir görev olarak kabul edilmektedir.[131] Yine S. Kostof'un Gotik dönemdeki mimar mezarları ve pergel, gönye, cetvel gibi araç tasvirleri hakkında söylediklerini göz önünde bulundurursak, çizime dayalı bir mimarlığın varlığı sabittir.[132](Şekil 3.12)

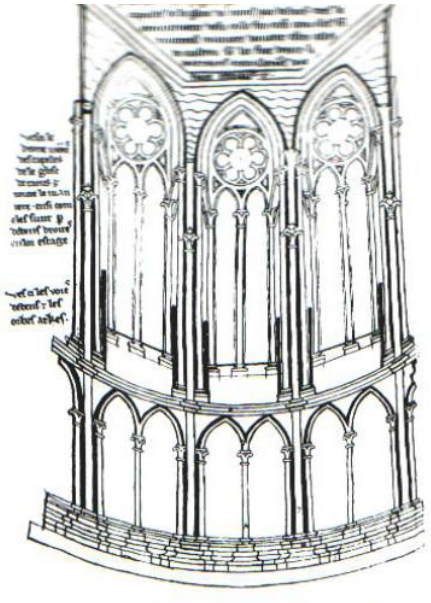
H. W. Dickinson da Orta Çağ'ın erken dönemlerinde parşömen, tüy kalem, mürekkep, boyalar ve altın varak kullanımı vesilesiyle çizimler yapıldığını fakat bunların genellikle serbest el çizimleri olduğunu belirtir. 12. yüzyılda kâğıdın Avrupa'ya gelişiyle birlikte ise çizimlerin miktarında artış olduğunu söyler. Pergel kullanımının da dini yapıların ayrıntılı şekilde çizilme ihtiyacı sonucunda başladığını belirtir.[133]

Özellikle Gotik dönemin sonuna doğru çizim pratiği neredeyse bugün bilindik anlamına erişmiş durumdadır. S. Kostof'a göre, bu dönemde mimarlar işverene, kendilerine ve inşaat sahasına iletmek üzere üç farklı başlık altında çizimler hazırlamaktaydı. (Şekil 3.14) Özellikle üçüncü tanımdaki çizimler oldukça fazlaydı. Hatta herhangi bir yapı elemanına ait ve bire bir ölçekte çizilmiş, birden fazla defa şablon olarak kullanılabilecek çizimler de yine bu dönemde söz konuydu. Tüm bu çizimler mimarın inşaat sahasında bulunan atölyesinde yapılmaktaydı.[134] Buna ek olarak A. Halse, bazı gezgin mimarların, Avrupa'nın farklı şehirlerindeki önemli yapıları gezip eskiz çizimler yaptığını ve bu çizimleri yanında yetişen çırakların eğitimi için kullandığını belirtmiştir. (Şekil 3.15)[135]

[130] Robbins, E. (1997). Why Architecets Draw. The MIT Press. s. 12
[131] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 77
[132] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 80
[133] Dickinson, H. W. (1949-50). A Brief History of Draughtsmen's Instruments. Transactions of the Newcomen Society(XXVII).
[134] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 87
[135] Halse, A. O. (1988). a.g.e., s. 4

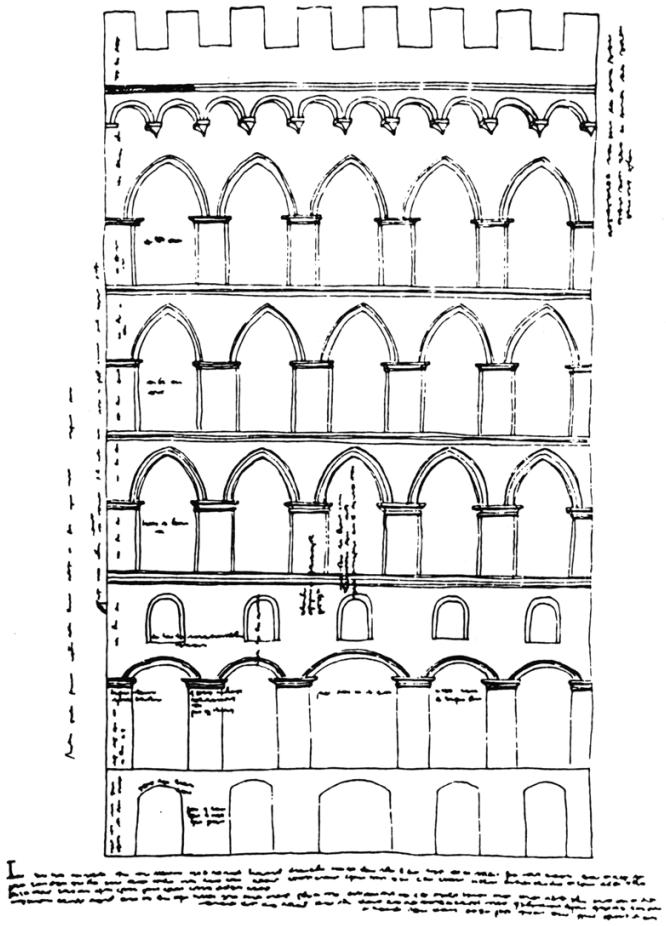
Şekil 3.14 Ulm Katedrali kulesinin parşömen üzerine çizilmiş batı cephesi görünüşü[136]

Şekil 3.15 Rheims Katedrali'nin Fransız mimar Villard de Honnecourt tarafından yapılmış eskizi, tahmini İ.S. 1250[137]

[136] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 88
[137] Halse, A. O. (1988). a.g.e., s. 5

Bu dönemde yapılan çizimler ile ilgili olarak E. Robbins ise Sansedoni Sarayı'nın ölçülü, ölçekli, açıklamalı şekilde yapılmış görünüş çizimlerinin, 14. yüzyılda bugün bildiğimize benzer anlamda fakat yine de bugünün oldukça gerisinde bir çizim pratiğinin gelişmiş olduğunu gösterdiğini söylemektedir. (Şekil 3.16)[138] Buna ek olarak, çizimin yeterince detaylı olmaması nedeniyle, pek çok detayın inşaat sahasında çözülmek üzere gösterilmediğini belirtmektedir. Bazı temel kararların verildiği, bazılarının verilmesinin ise inşaat sahasına bırakıldığı bu durum için tasarımcı olarak mimar ile taş ustası olarak mimarın ayrışmaya başladığı bir ara kesit yorumunu yapmaktadır.[139]

Şekil 3.16 Sansedoni Sarayı görünüş çizimleri, İ.S. 14. yüzyıl[140]

S. Kostof, pergel, cetvel, gönye gibi araçların belirginleşmeye başlamasını mimarın kariyer basamakları ile ilgili bir duruma bağlamaktadır. Kendisine göre, Hristiyan inancının Tanrı'ya atfettiği mimari karakter ve onun yarattığı evrendeki uyum-

[138] Robbins, E. (1997). a.g.e., s. 13
[139] Robbins, E. (1997). a.g.e., s. 15
[140] Robbins, E. (1997). a.g.e., s. 14

harmoni inancı pek çok entelektüel düşüncenin saf dışı bırakılmasına neden olmuştur. Bu durum sonrasında gelen "geometri bütün evrenin estetik ve teknik temelidir" düşüncesi, giderek mimarın yetişme sürecini etkileyen bir durum olmuştur. İnşaatın içerisinden çıraklık ile yetişen mimarların, mimar olmak için en önemli yapıtaşı geometri öğrenmektir. Bu noktada S. Kostof, onları taş ustası olmaktan ayran en önemli faktörün geometri bilgisi olması nedeniyle geometrik çizim için gerekli araçların onların kimliklerini göstermek için en önemli ayraçlar olarak karşımıza çıktığını belirtir.[141] J. Harvey de bir mimar için çizim yapabilmenin ve cetvel, gönye ve pergel kullanabilmenin temel gereksinim olduğunu, okuma-yazmanın ise daha geri planda olduğunu belirtir.[142]

S. Kostof'a göre bu dönemde İslam dünyasına bakıldığında ise mimarlar genelde ileri derece teorik bilgi sahibi değillerdi. Fakat kendisinin belirttiğine göre İbn-i Haldun mimarların geometri bilgisi sahibi olması gerektiğini düşünmekteydi. Tıpkı Avrupa'daki benzerleri gibi Müslüman mimarlar da genellikle yapıyla ilgili bir zanaatın içinden yükselmekteydi.[143] R. Lewcock ise her ne kadar Müslüman mimarlar hakkında çok bilgi olmasa da geometri, matematik, mekanik ve çizim bilgisi ile harmanlanmış, disiplinize edilmiş bir tasarım bilgisi olmadan İslam dünyasının büyük ve önemli eserlerinin yapılmasının pek mümkün olmadığını söylemektedir.[144]

İslam dünyasında mimarın statüsü ile ilgili olarak ise S. Kostof, genel olarak ustabaşı – formen ile ciddi bir farklılık olduğuna dair bir verinin olmadığını ve mesleğinden dolayı herhangi bir mimarın özel bir saygı görmediğini belirtmektedir.[145] Mimarların, Osmanlı'daki bazı örnekler hariç, genellikle toplumun düşük statülü sınıflarına mensup olduğunu belirtmektedir. Kazançları için ise taş ustasından daha yüksek olmadığını söylemektedir. 14 ve 15. yüzyıllara gelindiğinde R. Lewcock Müslüman mimarlar arasında yüksek sınıf üyelerinin olduğunu söylemektedir. Ayrıca yeni yetişen mimarların, genellikle mevcut mimarların soyundan geldiğini, onların ya çocukları ya da yeğenleri olduğunu belirtmektedir.[146]

[141] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 80
[142] Harvey, J. (1972). The Mediaeval Architect. Londra: Wayland Limited. s. 87
[143] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 65
[144] Lewcock, R. (2011). a.g.e., s. 130
[145] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 65
[146] Lewcock, R. (2011). a.g.e., 130

R. Lewcock, Selçuklular zamanında Anadolu'da, Timur zamanında Semerkant'ta, Emeviler zamanında Endülüs'te pek çok yapının üzerinde mimarın isminin yazdığını fakat ilerleyen dönemlerde yapılarda sadece yaptıran kişinin adının yazdığını belirtir. Buradan hareketle en azından ilk dönem için mimarların itibar sahibi olduğu çıkarımını yapmaktadır.[147]

R. Lewcock, 10. yüzyıldan itibaren kıble yönü tespitiyle alakalı çeşitli kitapların İslam dünyası mimarlığında yer almaya başladığını belirtir. Fakat gerçek anlamda bir rehber görevi görecek ilk mimari metini barındıran kitabın 13. yüzyılda Reşîdüddîn Fazlullah-ı Hemedânî[148] tarafından yazıldığını belirtmektedir. Bunun dışında, R. Lewcock, özellikle matematiğin mimarlığa nasıl uygulanacağına dair pek çok kitabın yazıldığını belirtmektedir.[149]

Bu dönemde ayrıca inşaat işlerinde ve zanaatkârlıkta uzmanlaşma gerektiren alan sayısı da epey çoğalmıştır. R. Lewcock, özellikle büyük şehirlerde uzmanlaşmaya duyulan ihtiyaç nedeniyle örneğin Fatımiler ve Eyyübiler zamanında Kahire'de 265'ten fazla farklı meslek olduğundan bahseder fakat bunların benzer zamanda Batı'da bulunan lonca örgütlenmesi gibi bir örgütlenmeye sahip olmadığını söyler.[150]

R. Lewcock Müslüman mimarların matematik, geometri ve mekanik ile ilgilendiğini, bazı mimarların bu alanlarla birlikte anıldığını belirtmektedir.[151] Buradan hareketle, en azından geometri ile ilgilenmiş mimarların çeşitli mimari çizimlerin de bulunduğu çalışmalar yapmış olma ihtimalinden bahsedilebilir. S. Kostof ise İslam dünyasındaki birçok mimar için anlatılan anekdota göre önemli bir eser tamamlandığında mimarının ellerinden birisinin kesildiğini belirtmektedir. Bunun sebebinin bu eserin tekrardan başka birisi adına yapılmasının önüne geçme gayesi olduğunu ve benzer durumların aynı dönemlerde Avrupa'da da görüldüğünü söylemektedir. S. Kostof'un bu durumdan yaptığı çıkarım ise ellerden birisinin kesilmesinin aslında çizime dayalı bir sistemin işareti olduğudur.[152]

[147] Lewcock, R. (2011). a.g.e., 131
[148] Bugüne ulaşmamış kitabın İngilizce olarak adı "Book of Living Things and Monuments"
[149] Lewcock, R. (2011). a.g.e., 133
[150] Lewcock, R. (2011). a.g.e., 133
[151] Lewcock, R. (2011). a.g.e., 130
[152] Kostof, S. (1986). a.g.e., s. 65

Yine R. Lewcock'a göre kâğıt henüz İslam dünyasına ulaşmadan önce de İslam dünyasında parşömen ve deri kullanılarak çizimler yapılmaktaydı. Ona göre, Müslüman mimarlar antik dünyanın çizim tekniklerini ve araçlarını miras almışlardı. Ayrıca kendisi, her ne kadar elimize ulaşmış mimari çizimler 16. yüzyıl gibi daha geç bir zamana tarihlense bile, bu tarihten çok önce yapılan minyatür gibi çalışmalardaki mimari detay işleme biçimlerinden yola çıkarak mimari çizimlerin de çok daha önceden yapılmış olma ihtimalini vurgulamaktadır. Ayrıca bazı Müslüman yazarların kitaplarında Tac Mahal'in ve Abbasiler döneminde Bağdat'ta bazı yapıların inşa edilmeden önce ahşaptan modellerinin yapıldığını yazdığını belirtmektedir.[153]

3.4 Rönesans

Roma sonrasında pek çok anlamda çöküş ve yeniden kuruluşlarla geçen Orta Çağ, Doğu Roma olarak bilinen Bizans'ın Osmanlı Devleti tarafından yıkılması, Avrupa'da ortaya çıkan yeni entelektüel ortama eşlik eden yeni düşünme ve sorgulama biçimleri, pek çok Avrupalı denizcinin yeni kıtalar ve deniz yolları keşfetmesi ve bu durumun sarsıcı sonuçları gibi durumlarla yerini Rönesans diye adlandırılan ve Yeni Çağ'ın başlangıcı olan bir döneme bıraktı. Fakat Rönesans'ın toplumu ve düşünce hayatını derinden etkileme süreci başlamadan evvel, İtalya'da antik Roma'nın her anlamda kalıntıları üzerinde, sonrasında Rönesans'ı doğuracak olan özgün bir periyot yaşanmaktaydı.

K. S. Smith'e göre, bu dönem ortaya çıkan hümanizm düşüncesi, dini yönü baskın olmasına rağmen Hristiyan geleneklerine tamamen bağlı olmayan rasyonel yaklaşımı da beraberinde getirdi. Orta Çağ'ın mimetik hayalgücü, bu dönemde insan düşüncesini ve deneyimini merkeze koyan bir pratikle yer değiştirmişti.[154]

Hümanizmin doğuşunda da etkisi olan, antik Roma'nın mirasının araştırılıp çağdaş dönem için bir rehber ve eğitmen haline getirilme çabaları, mimarlık faaliyetleri için de ileride ciddi değişikliklere neden olacak çeşitli zemin kaymalarına sebep olmaktaydı. Örneğin bu dönemin önemli farklılıklarından biri mimar öznenin Orta Çağ evveli bir döneme, antik Roma'ya yapılan entelektüel geri dönüşlerle tekrardan inşa

[153] Lewcock, R. (2011). a.g.e., 132
[154] Smith, K. S. (2005). Architects' Drawings: A Selection of Sketches by World Famous Architects Through History. Oxford: Architectural Press. s. 10

sürecidir. Yine bir başka önemli değişiklik de patronaj mekanizması ile ilgili ortaya çıkan yeni durumlardır. Yeni yeni oluşmaya başlayan, ticaret odaklı sermaye sahibi kudretli aileler, bu dönemin mimari faaliyetleri için en önemli belirleyiciler arasındadır. Bir diğer önemli işveren ise bu dönemde oldukça güçlü konumda olan kilisedir.

K. S. Smith, 15. yüzyılda İtalya'nın içinde bulunduğu politik ve ekonomik iklimin, stabil ve entelektüel bir ortamın oluşmasını sağladığını söyler. Ona göre, gittikçe kalabalıklaşan ve zenginleşen Toskana bölgesi, bu duruma paralel bir entelektüel atılıma da ihtiyaç duyuyordu. Bu ihtiyaç, ticaretle uğraşan ailelerin sanata yönelmelerine sebep oldu.[155]

Böyle bir iklimde gelişmeye başlayan dönem mimarisi, pek çok açıdan Orta Çağ'a nazaran ciddi değişim ve dönüşümlerin de geleceğinin habercisi olan unsurlar barındırmaktaydı. L. D. Ettlinger, Orta Çağ'da mimar unvanına sahip olunsun ya da olunmasın, mimarlık olarak adlandırılabilecek alanda faaliyet gösteren herkesin öyle ya da böyle taş ustası olduğunu, Rönesans'a doğru, özellikle hümanizmin doğuşuyla birlikte bu durumun değiştiğini söylemektedir. Kendisine göre, hümanizm mimarın işlevlerini tanımlamakta belirleyici bir rol oynamıştır. Hümanizmin edebiyat üzerinden Roma'ya duyduğu ilgi ve eski metinleri gün yüzüne çıkarma arzusu mimarlığın da Vitruviusyan temellerde tekrardan inşasına neden olmuştur. L. D. Ettlinger'e göre, Poggio Bracciolini'nin St. Gall Katedrali kütüphanesinde bulduğu Karolanj dönemine ait el yazması kopya Vitruvius kitabı, kendisi tarafından daha eski bir eser sanılmış ve incelenmişti. Her ne kadar Vitruvius bilinse ve Orta Çağ boyunca kitabı pek çok defa kopya edilse dahi, o güne kadar bulunan en iyi korunmuş bu yazma kopya antik dönem mimarlığına dair ciddi bir ilginin meydana gelmesini sağlamıştır. Vitruvius'un mimarın görevlerine dair söyledikleri ve mimarı sadece pratik bir özne olarak değil aynı zamanda teorik bilgi sahibi birisi olarak da tanımlamasının, Orta Çağ mimarlığının en büyük taşıyıcısı görevini gören taş ustalığı pratiği ile çelişir durumda olması ciddi bir kırılmaya yol açmıştır. L. D. Ettlinger, Leon Battista Alberti'nin 15.

[155] Smith, K. S. (2005). a.g.e., s. 10

yüzyılın ortalarında mimarlığın zanaatçılıktan farklı olduğunu net olarak belirtmesinin, yaşanan kırılmayı gösterdiğini söyler.[156]

Bu dönemde sanat ve sanatçı üzerine yapılan sorgulamalar oldukça uzun süren ve pek çok anlamda kısır Orta Çağ sonrasında sanat ile ilgili yeni bir dünyanın taşlarını döşemekteydi. Örneğin L. D. Ettlinger'e göre Giorgio Vasari ideal sanatçının teori ve pratiğin bir arada bulunduğu kişi olduğunu düşünmekteydi. Vasari'ye göre sanat bilgi ile mükemmelleştirilebilirdi ve sanatçıların görüş ve yazıları, sanatçı olmayanlara göre daha fazla değere sahipti.[157]

L. D. Ettlinger, 15. yüzyılda İtalya'daki mimarlıktan bahsederken, durumun bir paradoksla başladığını belirtir. Bu periyotta aslında İtalya'da belirli bir mimarlık eğitiminin ya da mimarların içinde yetişeceği bir lonca teşkilatının olmadığını, mimar, ressam ve heykeltıraşların tanımlanmış ayrı mesleki alanları olmadığını belirten L. D. Ettlinger, dönemin binalarını inşa edenlerin bugün mütevazı sanatçılar, bilgilerini pratik alana dökmüş bir çeşit bilim adamları olarak tanımlandığını söylemektedir. Fakat mimarlığın da bir meslek olarak bu dönemde ortaya çıkmaya başladığını belirten L. D. Ettlinger, Giorgio Vasari tarafından 1550 yılında İtalyan sanatçılar hakkında yazılan "Sanatçıların Hayatları" isimli kitabın bu durumun işaretlerinden birisi olduğunu belirtmektedir.[158]

Avrupa'da Rönesans mimarlığının erken dönemi, belirtildiği gibi Roma'nın mirasının okunması ile yakından ilişkilidir. L. D. Ettlinger'e göre Antonio Manetti, yazdığı Filippo Brunelleschi biyografisinde kendisinin "eskilerin mükemmel ve son derece ustaca inşa yöntemleri ve uyumlu oranlarını" yeniden keşfetmek istediğini belirtir. Brunelleschi'nin bu ilgisinin sadece antikite özlemi olmadığını belirten L. D. Ettlinger, kendisinin not defterlerinin ölçekli çizilmiş Roma dönemine ait çeşitli yapı elemanları ile dolu olduğunu, ayrıca kemerli formların nasıl yapıldığını tam anlamıyla anlayabilmek için yine eski yapıları incelediğini belirtmektedir.[159]

[156] Ettlinger, L. D. (1986). The Emergence of Italian Architect during the Fifteenth Century. S. Kostof içinde, The Architect: Chapters in the History of the Profession (s. 96-123). Oxford: Oxford University Press. s. 98
[157] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 97
[158] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 96
[159] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 99

Mimarlık mesleğinin taş ustalığından ayrılmaya başladığı bu periyotta, mimarlığın kendi içerisinde de bir anlamda yeni alanlar oluşmaya başlamıştır. Örneğin, L. D. Ettlinger, Raphael'in St. Peter's katedral inşaatının başında bulunan Bramante'nin yanında asistan olarak başladığını ve Bramante'nin ölümünden sonra bu işi Fra Giocondo ve daha sonra kendilerine yönetici şef ve koordinatör olarak katılan Giuliano da Sagnallo ile beraber ilerlettiklerini söyler. Fakat L. D. Ettlinger'e göre hem Raphael hem Giocondo aslında pratik anlamda bir mimar olmaktan ziyade eğitmen ve tasarımcıydı. Onların aksine Sagnallo ise gerçek anlamda pratik yapıdaydı.[160]

L. D. Ettlinger, mimarların aynı zamanda resim ya da heykeltıraşlık gibi işlerle de ilgilendiğini, çoğu zaman tam yetkin bir mimar olarak çalıştıkları durumlarda dahi diğer uğraşlarına da paralel şekilde devam ettiklerini belirtmektedir.[161] Örneğin M. S. Briggs'e göre Giorgio Vasari "Sanatçıların Hayatları" isimli kitabında 15. ve 16. yüzyılda yaşamış otuz iki mimarın hayatını anlatırken, on bir tanesinin sadece mimar, on bir tanesinin mimar ve heykeltıraş, altı tanesinin mimar ve ressam, üç tanesinin mimar, heykeltıraş ve ressam, bir tanesinin ise mimar ve mühendis olduğunu belirtir.[162] Fakat L. D. Ettlinger ise ilginç olarak aynı zamanda bu dönemde mimarların sosyal statüsünün şaşırtıcı bir nitelikte olduğunu söyler. Zira onun düşüncesine göre, Rönesans'ın erken dönemlerinde, oldukça eğitimli ve varlıklı olan işverenler, mimarlık faaliyetini her şeye rağmen ressamlık ve heykeltıraşlığın aksine değerli bir faaliyet olarak görmemekte, duvar ustaları ile bir tutmaktadır.[163] Yine M. S. Briggs'in aktardığına göre, Michelangelo'nun babası mimarlığı aileleri için değersiz bulduğu ve oğlunun mimar olmasını istemediği için onu dövmüştür.[164]

Bu dönemde mimarlar, belirtildiği gibi genellikle bir zanaatın içerisinden yetişmekteydi. L. D. Ettlinger'e göre Brunelleschi altın ustası, Michelozzo, Ghibetti ve Donatello heykeltıraş, Bramante ressam, Sagnallo ahşap ustasıydı. Onlardan farklı olarak aristokrat kökenlerden gelen Alberti ise üniversite mezunuydu. Fakat son kertede hiçbirisi taş ustalığından ya da inşaatçılıktan yetişmediği için bina ile ilgili

[160] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 104
[161] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 97
[162] Briggs, M. S. (1974). The Architect in History. New York: Da Capo Press. s. 136
[163] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 115
[164] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 137

problemlerde genelde kendilerine nazaran pratik bilgisi daha fazla olanların yardımına ihtiyaç duyuyorlardı.[165]

Bu dönemde mimarların sınıfsal kökenleri de değişkenlik göstermekteydi. M. S. Briggs'in Giorgio Vasari'den aktardığı üzere, Vasari kitabında geçmişiyle ilgili bilgi verdiği on yedi mimarın üç tanesinin ressam çocuğu, üç tanesinin soylu, iki tanesinin soylu ama yoksul, dört tanesinin mimar çocuğu, birer tanesinin ise çiftlik işçisinin, duvar ustasının, çan kurucusunun, bakırcının, marangozun çocuğu olduğunu belirtir.[166]

M. S. Briggs'in Vasari'nin kitabına dayandırdığına göre, mimarlığın babadan oğula, yeğene, kardeşe geçtiği ve bu şekilde mimar soylu ailelerin ortaya çıktığı durumlar da görülmekteydi. Pek çok örnekte babasının ya da ağabeyinin yardımcısı olarak çalışıp daha sonra oldukça önemli işler başarmış mimarlar görülmekteydi. Yine M. S. Briggs'e göre Sangallo, Genga, Peruzzi, Falconetta, d'Angelo, Sanmicheli, Sansovino aileleri mimar soylu ailelere örnek olarak gösterilebilir.[167]

Rönesans döneminin mimarlığa dair en önemli gelişmelerinden birisi, bir interdisipliner pratik olarak "designo" kavramının ortaya çıkışıdır. K.S. Smith'e göre "designo" sanatsal bir kavrama biçim veren görsel ifade olarak tanımlanabilir. Kendisinin Giorgio Vasari'den yaptığı alıntıya göre ise "designo", uzun süreli pratik ve deneyimden gelen mükemmel form ideasıdır ve zihinde gelişen, teori ve pratiği bir arada bulunduran bir kavramdır.[168] "Designo" pratiği, K. S. Smith'e göre atölye çalışmalarını da başlatıcı bir etkiye sahip olmuştur.

L. D. Ettlinger, Brunelleschi'nin biyografisinden ve dönemin okul kitaplarından yola çıkarak 15. yüzyılda İtalya'da okuma, yazma, hesap gibi eğitimlerin ilkokulda verildiğini, ortaokulda ise ticari matematik gibi derslerin okutulduğunu ve toplumun entelektüellerinin bu konulardaki bilgi düzeyinin de bu seviyesinin çok ilerisinde olmadığını söyler. Ticari matematiğin oran tabanlı yapısı olduğunu belirten L. D. Ettlinger, bu dönemdeki mimarların sadece plan şeması hazırlayıp cephe işlerini duvar ustasına bırakmasının bu sebepten kaynaklanıyor olabileceğini söyler.[169]

[165] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 106
[166] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 137
[167] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 163
[168] Smith, K. S. (2005). a.g.e., s. 10
[169] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 105

16. yüzyılın ortalarından itibaren ise Avrupa'da mimarlığın durumu ile ilgili bir takım değişimler yaşanmaya başlanmıştır. Üslup anlamında barok mimarlığı ortaya çıkaran bu dönemde, mimarlık genel olarak eskiye nazaran daha seçkin sınıfların ve profesyonellerin ilgilendiği bir alan olmaya başlamıştır. M. S. Briggs'in Francesco Milizia'nın 1768'de mimarların hayatları üzerine yazdığı kitabından aktardığına göre, bu dönemde zanaatçıların çocukları, mimar, ressam ve heykeltıraşların çocuklarına göre azınlıktaydı.[170]

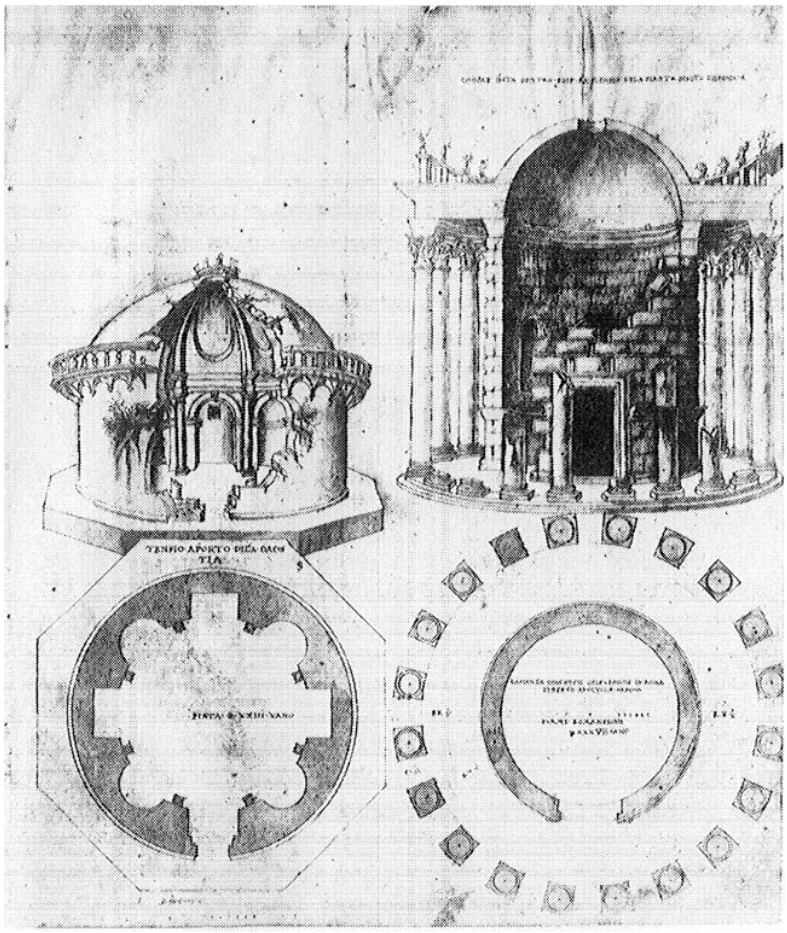
Mimarların eğitiminde de yine 17. yüzyıl ortalarına kadar ölçü pratiği ve antik Roma eserlerinin eskiz çalışmaları ile desteklenmiş çıraklık sistemi sürmüştür. Eğitimin içeriği en başta çizim olmak üzere, matematik, geometri, perspektif ve mekanikle beraber kısmen edebiyat da içermekteydi. Bu eğitimin ise genel olarak belirlenmiş bir süresi yoktu.[171] Bu sürece paralel olarak, yeni yeni gelişmeye başlayan akademik ortam da mimarlık eğitimini şekillendirmeye ve bir standarda sokmaya başlamıştı. İlki Roma'daki St. Luca Akademisi olan bu kurumlar, atölyede alınan çıraklık eğitiminin yanında mimarlık eğitiminin tamamlanması için derslerinin takip edilmesi gereken mercilere dönmüştür. Fakat M. S. Briggs'e göre yeni gelişen bu akademik atmosferde resim, heykel ve mimarinin bir arada bulunması, mimarların diğer iki disiplinle iç içe olması bu dönem yapılarının doğrudan ziyade cesur ve pitoresk karakterli olmasına yol açmıştır.[172]

M. S. Briggs'e göre bu dönemle beraber mimarların statüsü artık net olarak belirginleşmiştir. Her ne kadar ara ara resim ve heykel konusuna sıçrayan bir pratik geliştiren örnekler olsa da bu dönemde mimarlık artık özgün bir alan olarak, duvarcılıktan da tamamen bağımsızlaşarak var olmaya başlamıştır.[173]

Yine bu dönemin bir başka önemli özelliği, mimarlar tarafından yazılan kitapların sayısının oldukça artmasıdır. Vignola, Palladio, Scamozzi tarafından yazılan kitaplar bu dönemde diğer dillere çevrilerek bütün Avrupa'ya yayılmıştır. Bu dönemde mimarlar mimari düzenler ve uygulamalar hakkında olduğu kadar matematik, perspektif, hidrolik ve felsefe hakkında da kitaplar yazmıştır.[174]

[170] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 168
[171] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 169
[172] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 171
[173] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 173
[174] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 183-184

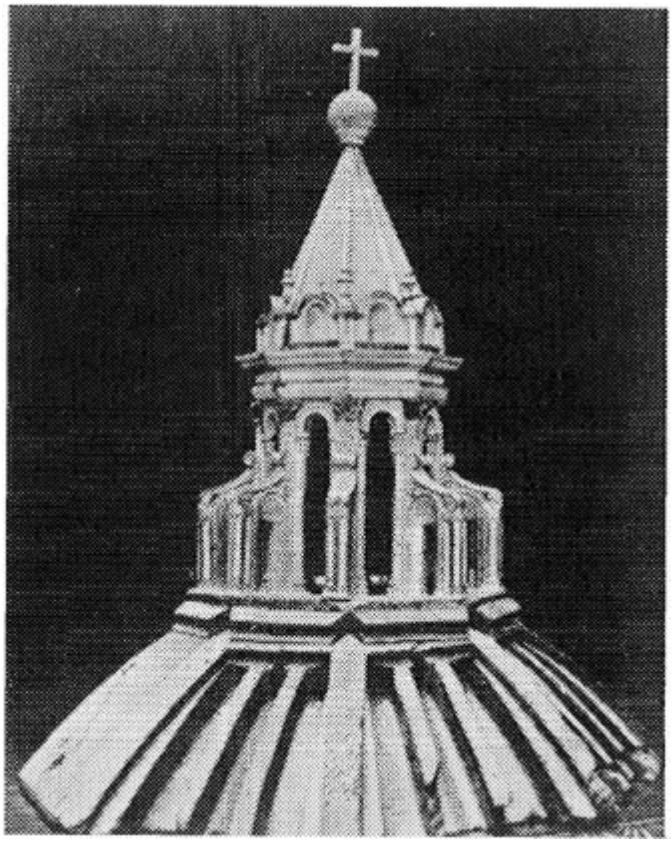
K. S. Smith, Rönesans öncesi dönemlerde, çizim ve eskiz pratiğinin çok önemli görülmediğini ve saygın bir niteliğe sahip olmadığını belirtir. Bunun sebebini kilisenin yeni yapılarda pek değişikliğe açık olmamasına bağlamaktadır. Yapılan çizimlerin de ancak mevcutta olanı kopyalamak için yapıldığını belirtmektedir. Fakat, Rönesans sürecinde bireysel ilhama ve yeni yapılaşmaya önem veren hümanizmin gelişiminin ve stabil ekonomik durumun mimarların kendi ürünlerinin önünü açtığını söyler.[175] L. D. Ettlinger, bu geçiş dönemi mimarlarının çeşitli çizimleri ve farklı şablonları not ettikleri defterlerin varlığından bahseder. Antik Roma'nın kalıntılarının en önemli eğitici veriler olduğu bu dönemde hem Filippo Brunelleschi hem Giuliano da Sangallo'nun defterlerini (Şekil 3.17) örnek olarak veren L. D. Ettlinger, mimarların bu defterlere geçirdikleri çeşitli şablonlar, örnek çizimlerden yola çıkarak yeni formlar oluşturduğunu belirtir.[176]

Şekil 3.17 Giuliano da Sangallo'ya ait defterde bulunan iki tapınak çizimi[177]

[175] Smith, K. S. (2005). a.g.e., s. 12
[176] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 99
[177] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 102

Bu dönemde ayrıca çeşitli yapıların modellerinin de yapıldığı, bugüne ulaşan modeller vesilesiyle kesin olarak bilinmektedir. Örneğin Brunelleschi tarafından inşası 1436'da bitirilen Floransa Katedrali'nin kubbesinin detayları işlenmiş ahşap modeli, Katedral Müzesi'nde sergilenmektedir. (Şekil 3.18)

Şekil 3.18 Floransa Katedrali'nin kubbesinin Brunelleschi tarafından yapılmış ahşap modeli, Katedral Müzesi[178]

Buna ek olarak, L. D. Ettlinger'in belirttiğine göre yine başka pek çok yapının inşasından evvel modelinin yapıldığı bilinmektedir fakat yapılan bu modeller kendisine göre genel olarak ilk aşamada işverene gösterme maksatlı yapılmıştır ve inşaat sırasında birebir uygulaması genelde görülmemiştir.[179] Örneğin, yine Brunelleschi'nin, St. Lorenzo katedralinin modelini işvereni Cosimo de Medici'ye gösterirken tasvir eden resim bu durumu göstermektedir. (Şekil 3.19)

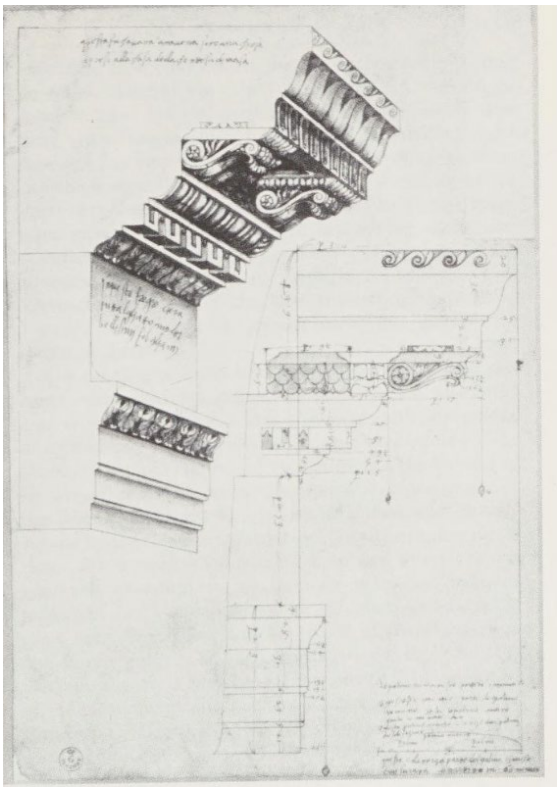
[178] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 108
[179] Ettlinger, L. D. (1986). a.g.e., s. 108

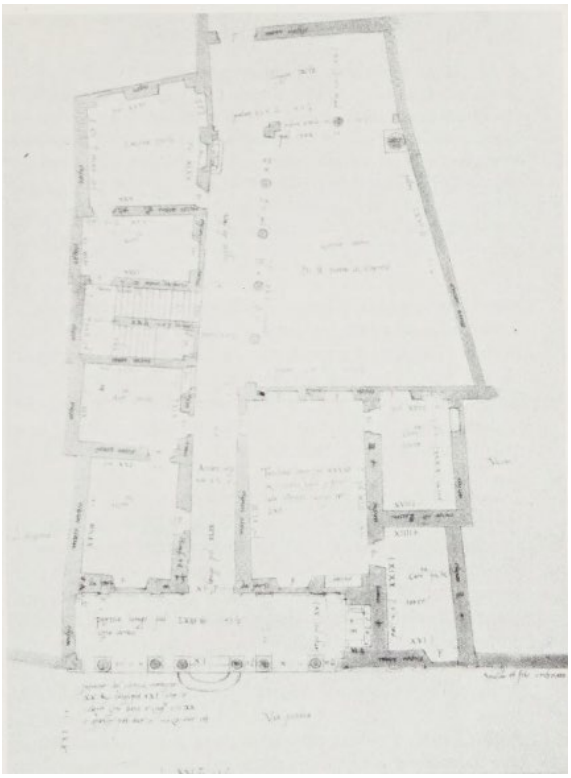
Şekil 3.19 Brunelleschi'nin St. Lorenzo Katedrali modelini Cosimo de Medici'ye göstermesini tasvir eden resim[180]

M. S. Briggs ise bu dönemde yapılan mimari çizimlerin dörde ayrılabileceğini söyler. Ona göre bu dönemdeki çizimler; antik dönem çizimleri, serbest el eskizler, çalışma çizimleri ve hayali tasarımlar olarak sınıflandırılabilir. Ayrıca bu dönemde ölçülü ve ölçekli çizimlerin yapıldığı da bu çizimlerden bazılarının günümüze kadar ulaşması sayesinde kesin olarak bilinmektedir. (Şekil 3.20) (Şekil 3.21) [181]

[180] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 151
[181] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 163

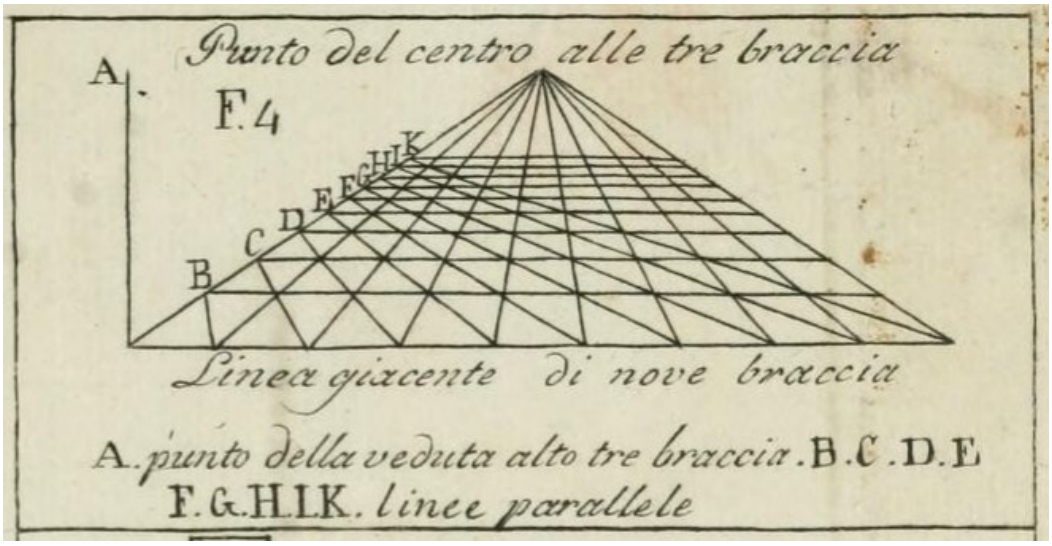
Şekil 3.20 Antonio da Sangallo tarafından yapılmış ölçülü bir çizim[182]

Şekil 3.21 Baldassare Peruzzi tarafından yapılmış bir plan çizimi[183]

[182] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 159
[183] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 155

Yine bu dönemin hem kendi dönemini hem de sonrasını derinden etkileyen bir başka medyal gelişmesi, her ne kadar varlığı antik çağlardan beri bilinse dahi kurallı bir hale gelmesi ancak bu dönemde gerçekleşen doğrusal perspektifin kuramsallaştırılmasıdır. 15. yüzyılda Filippo Brunelleschi tarafından prensipleri tekrardan keşfedilen doğrusal perspektif, daha sonrasında Leon Battista Alberti tarafından sistematik hale gelecek şekilde geliştirilir. (Şekil 3.22)

Şekil 3.22 Doğrusal perspektifin ışın geometrisini gösteren şema, Leon BattistaAlberti[184]

Rönesans dönemi, mimarın statüsünün oturmaya başlaması ve mimari temsilin de artık mimarlık pratiğinin belirleyici bir parçası olarak kabul edilmesiyle birlikte, bu iki önemli gelişmeyi bir arada gördüğümüz çeşitli mimar portrelerini de sunmaya başlamıştır. Örneğin Giorgio Vasari'nin "Sanatçıların Hayatları" isimli eserinin 1568 tarihli baskısında, metinsel anlatıma ek olarak çeşitli sanatçıların portreleri de yer almaktadır. Bu portreler, tasvir edilen kişinin mesleki bilgisini betimleme maksatlı çeşitli nesnelerin de bulunacağı şekilde resmedilirken, mimar portrelerinde de bu durum pergel, gönye, cetvel vb. diğer çizim araçlarının varlığı ile karşımıza çıkmaktadır. (Şekil 3.23)

[184] Alberti, L. B. (1804). Della Pittura e Della Statua. Milano: Società Tipografica De'Classici Italiani.

BACCIO DAGNOLO 179

BACCIO DAGNOLO
ARCHITETTORE.

Vita di Baccio d'Agnolo Architettore Fiorentino.

SOmmo piacere mi piglio alcuna volta nel vedere i principii degl'artefici noſtri, per veder ſalire molto tallora di baſſo in alto, e ſpecialmente nell'architettura: la ſcienza della quale nō è ſtata eſercitata da parecchi anni adietro, ſe non da intagliatori, ò da perſone ſofiſtiche, che faceuano profeſſione, ſanza ſaperne pure i termini, & i primi principii, d'intendere la proſpettiua. e pur è vero, che non ſi puo eſercitare l'architettura perfettamente, ſe non da coloro, che hanno ottimo giudizio, e buon diſegno, ò che in pitture, sculture, ò coſe di legname habbiano grandemente operato. conciоſia, che in eſſa ſi miſurano i corpi delle figure loro, che ſono le colonne, le cornici, i baſamenti, e tutti l'ordin di quella. i quali à ornamento delle figure ſon fatti, e non per altra cagione

Şekil 3.23 Baccio Dagnolo'yu tasvir eden portre. Çerçeve üzerinde bulunan putti elinde pergel ve gönye tutmaktadır[185]

Orta Çağ sonrasında Rönesans'ın Avrupa düşünce dünyasına ve mimarlığın tarihsel gelişimine etkisi derinlemesine olsa da mimarlığın ve eğitiminin bir standarda oturtulması konusunda çalışmalar 16. yüzyılda yapılmaya başlandı. C. Wilkinson'a göre Philibert Delorme'in 1567'de mimarlık eğitiminin standardize edilmesine, mimarın sorumluluklarına ve ayrıcalıklarına, işveren-mimar-işçi ilişkilerine dair yazdıkları, Alberti'nin mimarın tasarım eyleminin çeperlerini tanımladığı kitabından bir yüzyıl sonra oldukça önemli bir nitelikteydi.[186] C. Wilkinson'un aktardığına göre Philibert, işverenlerin gerçek mimarlar yerine çeşitli diğer zanaat ya da sanatlardan olan ve işverenin kendisinden daha iyi değerlendirme yeteneğine sahip olmayan

[185] Giorgio Vasari'ye ait "Sanatçıların Hayatı" isimli kitabın web ortamında arşivlenen sayfa görsellerinden, 179. sayfadan alınmıştır. Bağlantı: https://en.wikipedia.org/wiki/Lives_of_the_Most_Excellent_Painters,_Sculptors,_and_Architects, Erişim tarihi: 11.01.2023

[186] Wilkinson, C. (1986). The New Professionalism in the Renaissance. S. Kostof içinde, The Architect: Chapters in the History of the Profession (s. 124-161). Oxford: Oxford University Press. s. 124

kişileri mimar olarak devşirmeyi bırakması gerektiğini düşünmekteydi. Çünkü mimarlık, duvar ustasının pratik bilgisini sadece çeşitli kitabi bilgilerle birleştirmenin ötesinde aynı zamanda uzun deneyimler de gerektiren bir alandı.[187] C. Wilkinson, bu düşünce ile Philibert'in taş ve ahşap ustalığı ile mimarlık arasında sosyal bir ayrımı inşa ettiğini belirtmekte ve mimarlığı "özgür sanatlar"[188] içerisine yerleştirdiğini söylemektedir. Ayrıca yine C. Wilkinson'a göre mimarlığın geometri bilgisi üzerine kurulu olması, onu resim ve heykele göre çok daha kolay şekilde zanaattan ayırıp "özgür sanat" alanına yerleştirmektedir.[189]

C. Wilkinson'un belirttiği bir diğer önemli durum, mimarların bir sosyal statü kazanıp bunu sürdürebilmelerinin en önemli faktörünün, bir işverenin garantisi altında çalışmak olmasıdır.[190]

C. Wilkinson'a göre Alberti'nin zanaatçıları "mimarın birer enstrümanı" olarak görmesi ve Philibert inşaat organizasyonundaki özneleri "mimarın kontrolü altındaki duvar ustası, taş ustası ve işçi" olarak üçe ayırması, bugünkü yaklaşıma doğru giden bir durumu ortaya koymaktadır.[191] Yine C. Wilkinson, Özellikle 16. yüzyılın ortalarından itibaren, Michelangelo'nun teknik problemleri de dert edinmesi gibi örneklerle, Philibert'in mimarın salt süsleme ve tasarım değil malzeme ve tekniklerle de ilgilenmesi gerektiği konusundaki düşüncesine benzer bir durumun artık yerleşmiş olduğunu ve bugünkü gibi olmasa da profesyonel bir mimarlıktan bahsedilebileceğini söyler.[192]

C. Wilkinson'a göre, mimarlık uğraşındaki bu profesyonelleşme ve artık mimarın doğrudan şantiyede ya da taş ocağında bulunmuyor olması, iletişim konusunda yeni bir durumu zorunlu kılmıştır. Artık bireysel, doğrudan, sözlü direktiflerin işler olmaması nedeniyle, bu periyotta model ve özellikle çizimlerin miktarında ciddi artış yaşanmıştır. Orta Çağ'dan beri kabul edilmiş bir yöntem olan ve Rönesans'ın erken dönemlerinde iyice artış gösteren model yapımı süreç içerisinde giderek yerini çizimlere bırakmıştır.[193] Caprarola Sarayı'nın duvarındaki, mimarın taş ustasına işi

[187] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 125
[188] "Liberal Arts" kelime grubu "Özgür Sanatlar" olarak çevrilmiştir.
[189] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 125
[190] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 125
[191] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 131
[192] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 142
[193] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 142

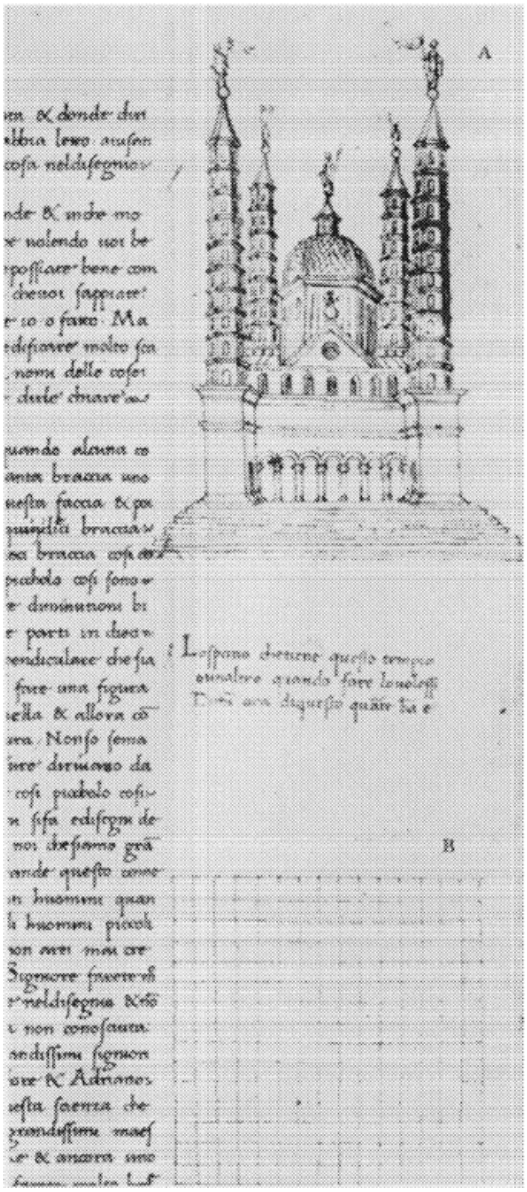
nasıl yapacağını gösteren bir çizim vermesini tasvir eden freskten yola çıkarak, C. Wilkinson bu dönemde artık model gereksiniminin azaldığını belirtmektedir. (Şekil 3.24)[194] Özellikle perspektif çizimlerin oldukça pahalı olan model yapımına oranla hem ucuzluğu hem hızlılığı hem de revize edilmesinin kolaylığının, model gereksiniminin azalmasındaki faktörler olduğunu söyler.[195]

Şekil 3.24 Caprarola Sarayı'nın duvarındaki, mimarın taş ustasına çizim verdiğini gösteren fresk[196]

C. Wilkinson'a göre perspektif ile yakından ilişkili olan ölçekli çizim, ilk olarak Filarete'nin gridal şablonlu kâğıt üzerine yaptığı çalışmalarında görülmektedir. (Şekil 3.25)[197] Alberti'nin perspektif çizimleri için önerdiği bir yöntem olan gridal yöntem, kendisinden çok önce, farklı ve daha primitif bir şekilde Filarete tarafından mimari çizime uygulanmıştır.

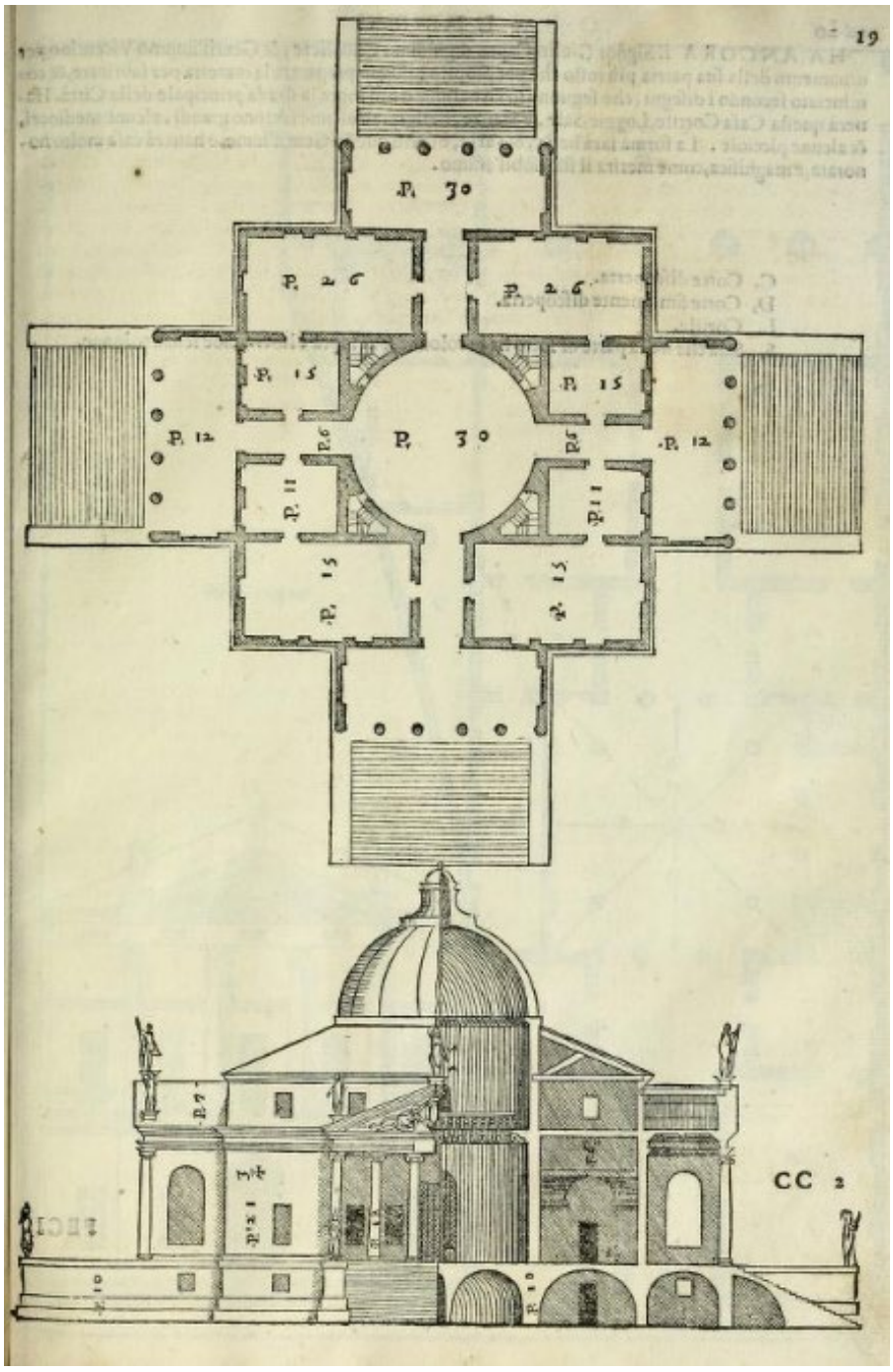
[194] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 145
[195] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 147
[196] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 146
[197] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 143

Şekil 3.25 Filarete'ye ait 1465 tarihli, bir kilise cephesini gösteren ölçekli çizim[198]

16. yüzyıla gelindiğinde ise mimari temsil ile ilgili ciddi ilerlemeler yaşandığı söylenebilir. Örneğin Vitruvius'un düşünceleri üzerine bir mimarlık anlayışı yaratan Palladio'nun, 1570 tarihinde yayınladığı kitabı Quattro Libri hem mimari düzenler, mimari elemanlar ve önemli yapılardan bahsederken hem de onların çeşitli çizimlerini barındıran bir içeriğe sahipti. Kitap ayrıca Palladio'nun çeşitli eserlerinin de çizimlerini barındırmaktaydı. Plan, kesit, görünüş üçlüsüne dair örneklerin bulunduğu kitap, bu zaman diliminde mimari temsil ve mimari çizim niteliğinin ne durumda olduğunu göstermektedir. (Şekil 3.26)

[198] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 144

Şekil 3.26 Andrea Palladio'ya ait Quattro Libri isimli kitabın 1581 tarihli baskısından bir çizim örneği[199]

15. yüzyıldan itibaren özellikle Alberti'nin düşüncelerinin etkisiyle baskın olan, tasarımın "hiçbir şey çıkarılamayan ve hiçbir şey eklenemeyen" şeklindeki idealizasyonu; yapıların, yapı elemanlarının bir harmonisi olduğuna dair düşünce, inşadan evvel tasarım sürecinin önem kazandığı bir durumu yarattı.[200] Örneğin

[199] Palladio, A. (1581). I Quattro Libri dell'Architettura di Andrea Palladio. https://archive.org/details/iquattrolibridel01pall/page/n5/mode/2up sitesinden alınmıştır. Erişim tarihi: 18.01.2023

[200] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 157-158

Raphael'in atölyesi, bir mimarlık ofisini çağrıştıracak durumdaydı. Asistanları, Raphael'in eskizleri doğrultusunda gerekli çizimleri ve görselleştirmeleri yapmaktaydı.[201] Sonraki süreçte, çizime dayalı pratiğin git gide önem kazanması ile 17. yüzyıldan itibaren yetkin bir mimar ve ona bağlı çalışan asistan mimarlardan oluşan mimarlık ofisleri ortaya çıkmaya başladı.[202]

Fransa'da doğrudan kraliyete bağlı olarak çalışan Kraliyet İnşaat İdaresi[203] ise bugün bildiğimiz anlamda profesyonel mimarlık ofislerinin temelini oluşturan ilk kurumdu. Geçmişi 14. yüzyılda Kral V. Charles dönemine dayanan idare, evvelden başında bir duvar ustasının bulunduğu bir kurumken, zaman içerisinde gelişerek ve İtalya'da mimarlık alanında ortaya çıkan yeni durumlardan da etkilenerek Kral VIII. Charles zamanında başında Kraliyet Mimari Danışmanı'nın[204] görevlendirildiği bir kuruma dönüşmüştür. 16. yüzyılın ilk yarısında, bu göreve Sebastiano Serlio'nun getirilmesi ve Kral I. Francis'in kendisini mimarlıkla ilgili kitaplar yazmakla da görevlendirmesiyle kurum içindeki mimarların kullanımı için kaynaklar da oluşturulmaya başlanmıştır. 17. yüzyıldan itibaren ise kurumda bulunan ve baş mimarı asiste eden personel sayısının giderek artması ile hiyerarşik düzen ve uzmanlaşma da kendisini göstermeye başlamıştır.[205]

Philibert Delorme'nin hem kraliyet mimarı hem de genel müfettiş pozisyonuyla 16. yüzyılın ortasında Kraliyet İnşaat İdaresi'nin başına getirilmesi, Delorme'nin daha sonra mimarlığın tanımı hakkında yazacakları ile ilgili önemli bir deneyime sahip olmasına neden oldu. Genel mimarlık eğitimine ek olarak, mimarın hukuk ve ekonomi de bilmesi gerektiğini söyleyen Delorme'nin düşünceleri[206], mimarın görevleri ile ilgili yeni ve bugüne kadar ulaşan bir tanımlama yapmaktaydı.

1671'de doğrudan krala bağlı bir organizasyon olarak Kraliyet Mimarlık Akademisi'nin kurulması ile bir yandan kralın mimarlık mesleği üzerindeki denetimi artarken bir yandan da mimarlık mesleğinin standartlara bağlanması sağlanmış oldu.

---

[201] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 147
[202] Wilkinson, C. (1986). a.g.e., s. 158
[203] Fransızca "l'Administration des Batiments Royaux" ve İngilizce "Royal Building Administration" tanımlarından Türkçeye bu şekilde çevrilmiştir.
[204] İngilizce "Royal Architectural Adviser" tanımından Türkçeye bu şekilde çevrilmiştir.
[205] Rosenfeld, M. N. (1986). The Royal Building Administration in France from Charles V to Louis XIV. S. Kostof içinde, The Architect: Chapters in the History of the Profession (s. 161-180). Oxford: Oxford University Press. s. 161-162
[206] Rosenfeld, M. N. (1986). a.g.e., s. 171

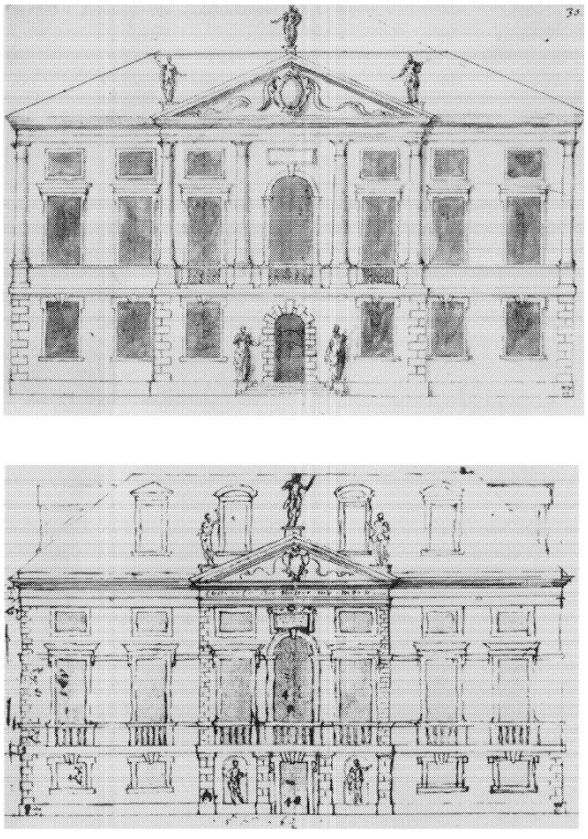
Akademide yetişecekler için insan kaynağı ise halâ duvar ve ahşap ustalarıydı.[207] M. N. Rosenfeld'e göre Louvre Sarayı'nın doğu kanadının projelendirilmesi sırasında, 14. Louis'in Kraliyet İnşaat İdaresi'ndeki mimarlardan gelen önerileri uzunca bir süre beğenmemesi sonrasında, kral ile hem ekonomi bakanı hem de genel müfettiş olan Jean-Baptiste Colbert'in ortak düşüncesi ile Kraliyet Mimarlık Akademisi'nin kurulması kararlaştırıldı. Akademide pratik eğitim değil, öncelikle soyut teorik eğitim verilmesi, pratik alanda deneyim kazanmanın ise Kraliyet İnşaat İdaresi'ne girdikten sonra gerçekleşmesi gerektiği düşüncesi bu nedenle belirleyici oldu. Böylece Orta Çağ'dan beri süregelen atölye eğitiminin yerini, çeşitli sorunların tartışıldığı, Roma düzenlerinin, önemli mimarların eserlerinin, kraliyet yapılarının öğretildiği ve mimari incelemelerin yapıldığı akademi eğitimi aldı.[208] M. S. Briggs'in Sir Reginald Blomfield'tan aktardığına göre, J. P. Colbert'in organize ettiği bu kurum ile ülkenin dört bir yanındaki yetenekli sanatçılar kralın hizmetine sunulmak üzere harekete geçirilmişti. Kurum ilk kurulduğunda sadece hali hazırda mimarlık yapmakta olan kişilerden oluşmaktaydı.[209] Yine M. S. Briggs'e göre, bu dönemde halâ mimar kelimesinin pratik karşılığıyla ilgili bir takım muammalar olmasına, inşaat ile uğraşan farklı alanlardaki insanlara da mimar denilmesine rağmen, akademinin kurulması ve akademi üyelerinin "Kraliyet Mimarı" kabul edilmesiyle beraber, mimarın kimliği de oturmaya başlamış ve statüsü yükselişe geçmiştir.[210] Fakat her ne kadar bu dönemde akademik bir eğitim veriliyor olsa da J. Draper'ın belirttiğine göre ülkede pek çok mimarlık eğitim kurumunun olduğu 19. yüzyıl sonlarında bile hala pratik anlamda mimar olabilmek için formel eğitim bir zorunluluk değildi. Bu eğitimi tercih edenler, akademinin verdiği diplomanın sağladığı yüksek prestiji önemli bulmaktaydı.[211] Mimarlık eğitimi ile ilgili önemli bir mihenk taşı olan Kraliyet Mimarlık Akademisi, kuruluşundan itibaren Avrupa geneline yayılan eğitim anlayışı ile 20. yüzyılda Bauhaus'un kuruluşuna kadar etkisini sürdürmüştür.[212]

[207] Rosenfeld, M. N. (1986). a.g.e., s. 173
[208] Rosenfeld, M. N. (1986). a.g.e., s. 177-178
[209] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 224-225
[210] Briggs, M. S. (1974). a.g.e., s. 227
[211] Draper, J. (1986). The Ecole des Beaux-Arts and the Architectural Profession in the United States: The Case of John Galen Howard. S. Kostof içinde, The Architect: Chapters in the History of the Profession (s. 209-237). Oxford: Oxford University Press. s. 221
[212] Rosenfeld, M. N. (1986). a.g.e., s. 178

3.5 Endüstri Çağına Giriş ve Modernizm

Modern anlamda mimarlığın temellerinin atıldığı süreç ve yer ise sanayi devriminin gerçekleştiği İngiltere'dir. J. Wilton-Ely, İngiltere'de Orta Çağ'dan modern sürece geçişin mimarın inter-disipliner bir karakter kazanmasını, sanayi devrimi nedeniyle tarım toplumundan sermaye odaklı topluma geçişin ise mimarın daha uzman bir rol üstlendiği profesyonel bir organizasyonu doğurduğunu söyler.[213]

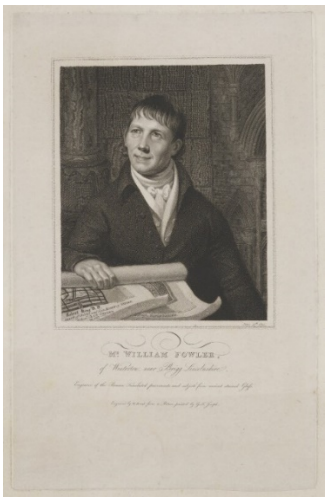
Inigo Jones'un İtalya ziyareti sonrası yeni bir mimarlık anlayışı ile İngiltere'ye dönmesi, İngiltere'nin mimari anlamda Rönesans'ı yaşamaya başlamasına neden olmakla beraber, J. Wilton Ely'nin Sir John Summerson'dan aktardığına göre kendisi bir anlamda mimari vizyon olarak devrim anlamına gelen bir zihin yapısına sahipken, kendisinden kalan çizimler de İngiltere'de Orta Çağ'dan modern döneme geçişin işareti hüviyetindedir. (Şekil 3.27)[214]

Şekil 3.27 Inigo Jones'a ait, Newmarket Sarayı Prens Konutu'nun cephe çizimleri, 17. yüzyıl[215]

[213] Wilton-Ely, J. (1986). The Rise of the Professional Architect in England. S. Kostof içinde, The Architect: Chapter in the History of the Profession (s. 180-209). Oxford: Oxford University Press. s. 180
[214] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 183
[215] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 184

İngiltere'de klasik mimari düzenin sürekliliğinin, mimarların yetişip tecrübe kazanmasının aracı olan ve kraliyet yapılarının inşasıyla ilgilenen Çalışma Ofisi[216] mimar figürünün bugünkü karşılığını bulmasını sağlayan etkilere sahiptir. 17. yüzyılda kurumun başında olan Inigo Jones'un tasarım ve denetlemeden sorumlu tek figür üzerine kurulu pratiği, beyefendi-mimar karakterinin inşasına dair kabullerin önünü açmıştır.[217] 17. yüzyılın ikinci yarısında kurumun başına geçen Sir Christopher Wren'in pratiği ise tasarımcılıkla beraber topografllığı, mühendisliği, iş adamlığını ve kalabalık bir zanaatkâr ekibinin koordinatörlüğünü kapsamaktaydı.[218] Mimarın yeni oluşmaya başlayan bu beyefendi-mimar kimliğine ek olarak, bu dönemdeki mimarların kimlikleri arasında sanatçı-mimar ve zanaatçı-mimar kimlikleri de halâ bulunmaktaydı.[219] 18. yüzyılın sonlarına doğru ise topografllık ve mühendislik gibi alanlar ile mimarlık birbirinden ayrışacak çeşitli kurumsal zeminlere sahip olmaya başladı. Hem diğer disiplinlerle hem de mimarlık ve sanatla ilgili çeşitli kurumların ve cemiyetlerin de kurulduğu bu dönemde, Sanatçılar Topluluğu[220], Kraliyet Sanat Akademisi, Mimarlar Kulübü bu kurum ve topluluklar arasında sayılabilir. Buna rağmen 19. yüzyıl ortalarına kadar halâ devam eden iç-içe geçmişlik ancak bu yüzyılda, bu alanları birlikte sürdüren birkaç örnek dışında, tamamen ayrışır duruma geldi.[221]

Şekil 3.28 19. yüzyıl başlarında William Fowler'ı elinde çizimlerle tasvir eden portre, 1810[222]

[216] İngilizce "Office of Works" tanımından Türkçeye bu şekilde çevrilmiştir.
[217] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 183
[218] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 185
[219] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 187
[220] İngilizce "Society of Artist" tanımından Türkçeye bu şekilde çevrilmiştir.
[221] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 192
[222] https://www.npg.org.uk/ sitesinden alınmıştır. Erişim tarihi: 24.01.2023

18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren İngiltere'nin değişen entelektüel ve ekonomik yapısı, mimarlığı da yeniden biçimlenmeye iten özelliklere sahipti. Öncelikle mimari üslupta meydana gelen değişimler, sonrasında daha büyük değişimler tarafından takip edildi. Sanayide yaşanan gelişmeler ve bunun burjuvazi üzerine etkileri, bir süre sonra sanatı da etkiler duruma geldi. Buna ek olarak, kurulan Sanat, Endüstri ve Ticareti Teşvik Cemiyeti gibi çeşitli dernek-cemiyetler, ülke çapında pek çok yerel edebi ve felsefi kuruluşa da öncülük etmiştir. Değişen toplumsal yapı, önemli binaların yapımına dair yarışmalar için kentsel-kamusal komisyonların özne olarak ortaya çıktığı bir durum yaratmıştır. Tüm bu süreç ise sonunda mimarın ürettiği projeyi "pazarlama" ihtiyacını doğurmuştur.[223]

Mimarlığın pratiğini etkileyen bir başka faktör de sanayi devrimiyle beraber gelen malzeme çeşitliliği ve yapım tekniklerindeki ilerlemelerdir. 19. yüzyılın başında İngiltere'de meydana gelen hızlı nüfus artışıyla beraber doğan konut ihtiyacını karşılamak için yoğunlaşan inşaat faaliyetleri, öncelikle işveren ile diğer paydaşlar arasındaki organizasyonu sağlayan "ana yüklenici-müteahhit"[224] benzeri bir iş alanını doğurmuştur. Özellikle maliyetler üzerinde çalışan "ana yüklenici", evvelden farklı olarak, yapılacak işin maliyetine dair kesin hesaplamaları yapabilmek adına, çeşitlenen malzeme ve inşa biçimlerinin anlaşılabilirliği için daha iyi mimari çizimlere ihtiyaç duymuştur. Böylece, daha evvelki dönemde sunum ve çalışma gibi amaçlar için farklılaşmasına çok gerek duyulmayan çizimler, artık daha detaylı ve kapsamlı hale gelmiştir.[225]

Bu dönemde hem toplumsal ve ekonomik durumlarda hem malzeme ve yapım teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler, mimarlık mesleği ile ciddi kırılmaları da tetiklemiştir. Artık tamamen oturan profesyonel ofis süreci, mimarın yapım faaliyetindeki konumunu ve mesafesini farklılaştırmıştır. Artık profesyonel ofislerde üretilen ve gelişen endüstri ile inşa sırasındaki paydaşı artan projeler hem yapının nasıl olacağına dair kesine yakın hükümleri belirtirken hem de her paydaşın üzerine düşen üretimleri belirlemektedir. Artık tüm bu süreci yönetir durumdaki mimar, başında bulunduğu ofis içerisinde gerekli görev dağılımını yapıp bu organizasyonu yönlendiren bir pozisyonda ve proje çizimlerinin hazırlanmasının uzağında, nihai

[223] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 190
[224] İngilizce "general contractor" tanımından Türkçeye bu şekilde çevrilmiştir.
[225] Wilton-Ely, J. (1986). a.g.e., s. 193-194-195

çizimlerin hangi tasarım doğrultusunda yapılacağına dair tashih verir noktadadır. Endüstrileşme döneminin genel anlayışına uygun düşen "makine gibi çalışan ofis" pratiği, mimarı bir "yönetici-tasarımcı" noktasına kesin olarak oturtmuştur.

Yine endüstrileşme ile ortaya çıkan yeni toplumsal yapı, kentlerde meydana gelen nüfus artışları ve gündelik hayatın form değiştirmesi, kente dair yeni düşüncelerin de önünü açmıştır. 19. yüzyılın ilk yarısında, yeni oluşan sanayi toplumunun ihtiyaçları ile ilgilenmek yerine mimari üslup üzerinde tartışmalar yürütmekteydi. L. Benevolo'ya göre, modern kentçiliği ve sanayiyi küçümseyen bu dönem mimarları, üslup üzerinde çalışırken, üslubun sınırlarını aşarak mimarlığın arkasında yatan siyasal, toplumsal, ahlaksal nedenler üzerine düşünmek zorunda kalmışlardı.[226] 19. yüzyılın ilk yarısında Robert Owen gibi sanayici-girişimcilerle başlayan kente dair reform önerileri, sonraki yıllarda John Ruskin, William Morris gibi yazar ve sanatçıların endüstri toplumu ile yüzleşen sanata ve mimarlığa dair düşünceleri, kendilerinden sonra gelecekler için çeşitli zemin kaymalarının yaşanacağı ortamı hazırlamıştır. Buna paralel olarak ABD'de, özellikle Chicago Okulu gibi birliktelikler -Chicago'nun yeniden yapılanması sırasında hem oluşturulan yapı dili hem de kullanılan malzeme çeşidi hem kente dair önerler ile-, ayrıca Louis Sullivan, Frank Lloyd Wright gibi mimarların çalışmaları, mimarlıkta yeni bir durumun başladığının göstergeleridir. Bu dönemde Chicago Okulu, L. Benevolo'ya göre, Avrupa'dan da ileri giderek sanayi kentinin gereksinimlerine uygun düşecek temel mimarlık sorunlarına dair tartışmalar içerisine girmiştir.[227] Fakat bu tartışmalar yeni bir mimarlığı önermekten ziyade, yeni sorunları eski mimarlığı kullanarak çözmek benzeri bir tutumdaydı. F. L. Wright ise bu dönemde –çağdaşı bazı mimarlar ile beraber- klasizmi tamamen reddetmiş ve yeni bir mimarlığın peşinden gitmiştir. Mekâna dair yeni söylemler üreten ve süslemeciliğin gereksizliğinden bahseden F. L Wright, L. Benevolo'nun belirttiğine göre modern harekete önem vermemekle birlikte geleneğin sanatçıya sağladığı bireyci tutumdan da vazgeçmemektedir.[228]

F. L. Wright'ın mimarlık konusundaki bu girişimlerine neredeyse paralel sayılacak bir zamanda, Avrupa'da da pek çok alanda hem teorik hem pratik çerçevelerde deneysel

[226] Benevolo, L. (1981). Modern Mimarlığın Tarihi. (A. Tokatlı, Çev.) İstanbul: Çevre Yayınları. s. 92-95
[227] Benevolo, L. (1981). a.g.e. s. 275
[228] Benevolo, L. (1981). a.g.e. s. 280

girişimler hali hazırda başlamıştı. Özellikle estetik konusunda, güzel ve iyi kavramları üzerine olan tartışmalar, yeni bir mimarlığın kuramsal çerçevesini oluşturacak ilk taşları yerleştirmekteydi. L. Benevolo'ya göre, güzel ve iyinin, hoş ve işlevsel olana indirgenebileceğini söyleyen Konrad Fiedler, bu dönemin en önemli teorisyenidir.[229] Fakat dönemdeki pek çok teorisyenin estetik üzerine eleştirileri, somut bir öneri ve yeni bir stil sunarak sonlanmasa da bir problem olduğunu tespit etmekteydi.[230] Güzel ve iyi kavramları üzerinden estetiğe, oradan da mimarlık ve diğer sanatlara ulaşan tartışmalar, pek çok mimar ve sanatçıyı da üslup anlamında yeni arayışlara yönlendirdi.

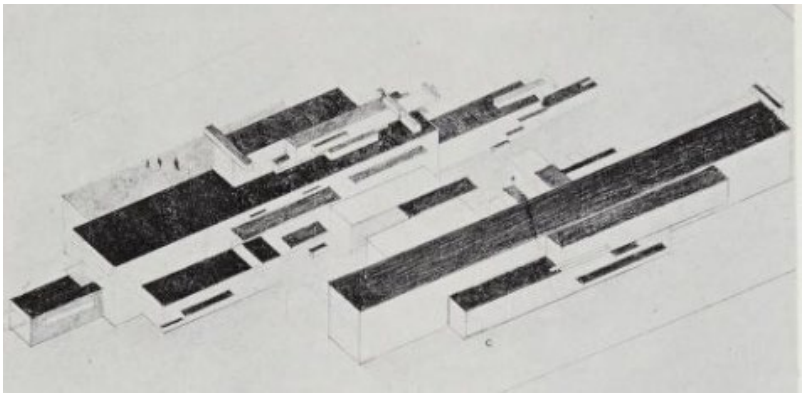
Avrupa'da, İngiltere ve Fransa'daki kadar arkasında gelenek barındırmayan Almanya, 20. yüzyıl başlarından itibaren mimari düşüncenin merkezi olmaya başladı. W. Morris'in İngiltere'deki Arts and Crafts akımının mirası üzerine, endüstriyi reddetmeden onu zanaatla birleştirmek gibi bazı farklılıklarla inşa olan Werkbund, daha sonrasında Bauhaus'u kuracak pek çok insanın da yetiştiği bir okula dönüştü.[231]

Bu dönemde yaşanan ve resim üzerinden bütün sanatı etkileyen, fizikte ve perspektifte meydana gelen gelişmeler, Kübizm, Dadaizm, De Stijl gibi pek çok akımın ortaya çıkmasına neden oldu. Zaman ve mekânın göreceli olduğu yönündeki bilimsel teoriler, yeni bir bakış açısını da beraberinde getirdi. Öznel deneyime ve tek bir referans noktasına dayalı olan doğrusal perspektifin sorgulanması, daha farklı ışın geometrisine sahip perspektif kuramlarının ve bunlar doğrultusundaki çalışmaların önünü açtı. (Şekil 3.29) Bu dönemde mimarlığı da etkilemeye başlayan bu yeni özne ve perspektif durumu, paralel projeksiyon tabanlı, aksonometri gibi daha sonra gittikçe yaygınlaşacak yeni perspektif çizimlerin oluşmasını sağladı. (Şekil 3.30)

[229] Benevolo, L. (1971a). History of Modern Architecture (Volume One). Massachusetts: The M.I.T. Press, s. 254
[230] Benevolo, L. (1971a). a.g.e., s. 256
[231] Benevolo, L. (1971b). History of Modern Architecture (Volume Two). Massachusetts: The M.I.T. Press. s. 380

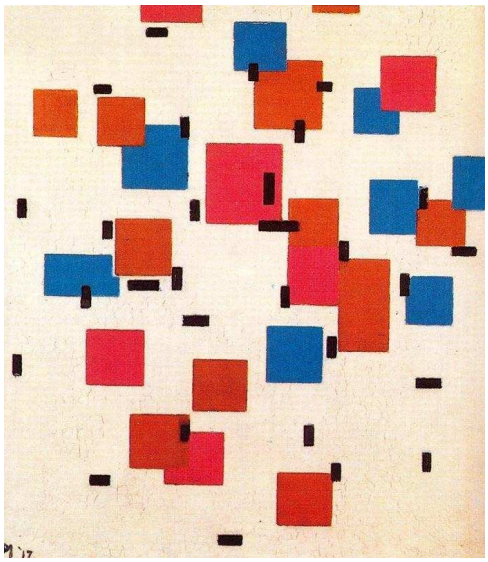
Şekil 3.29 Girl with Mandolin, Pablo Picasso, 1910[232]

Şekil 3.30 Geleceğin evleri için üç tasarım, K. Malevich, 1923-1924[233]

Sanatlarda ve tekniklerde meydana gelen bu gelişmeler, zamanla daha kuramsal çerçevelere oturmaya başlamıştır. Neo-Plastisizmin teorize edilmesiyle, formdan yola çıkılarak sanat ve çevreye dair objektif ve evrensel kurallar zemininde bir pratik geliştirilebileceği fikri meydana gelmiştir.[234] İki boyutlu formların, aralarındaki yeni ilişkiselliğe göre yan yana konularak daha büyük formlara ulaşılması üzerine biçimsel olarak kuramlaşan Neo-Plastisizm, sonraki dönem modern mimarinin biçimsel öncülüğünü oluşturmuştur. (Şekil 3.31)

[232] https://www.pablopicasso.org/girl-with-mandolin.jsp adresinden alınmıştır. Erişim tarihi: 17.01.2023
[233] Benevolo, L. (1971b). a.g.e., s. 404
[234] Benevolo, L. (1971b). a.g.e., s. 409

Şekil 3.31 Piet Mondrian'a ait, iki boyutlu formlardan oluşan bir kompozisyon, 1917[235]

Daha sonraki yıllarda Bauhaus'un kurulmasıyla birlikte, mimarlık ile sanat ve zanaatların tek çatı altında, yeni tartışmalar ve ilkeler ışığında, bütünleşik şekilde hem üretileceği hem de öğretileceği bir kuruma ulaşıldı. L. Benevolo'ya göre Bauhaus'un düşüncesi, mimarlık, şehircilik ve iç dekorasyonun aynı aktivitenin farklı parçaları olduğu yönündeydi. Ayrıca yine kendisinin belirttiğine göre, mimarlığı toplumun ideallerinin bir yansıması olarak ya da toplumu yeniden üretmeye muktedir bir efsanevi güç olarak görmemekteydiler. Onlara göre mimar harekete geçmek için toplumun uygun duruma gelmesini beklememeliydi fakat aynı zamanda mimar toplumun bütün problemlerini tek başına çözebilecek nitelikte de değildi. Çünkü mimar topluma dışarıdan müdahale eden bir konumda değildi, o da toplumun bir parçasıydı.[236] Bu düşünce, sanat ve mimarlık konusundaki aşırıcı idealleri sönümlendiren bir etkiye sahipti.

3.6 Neoliberal Dönem ve Star-Mimarlık

Mimarlık ve güzel sanatlar pratiğinde önemli bir yeri tutan Bauhaus anlayışı ve genel olarak kapsayıcı modernist düşünceler, Birinci ve İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşları arasındaki dönem boyunca, yükselen toplumsal dönüşüm ideallerine paralel olarak genel bir ivme kazansa da ikinci savaştan sonra Avrupa'nın hem düşünsel hem de fiziki olarak uğradığı yıkım, ayrıca bu savaş sonrasında tahakküm alanını

[235] Geary, J. B. (2017). A Defence of the Study of Visual Perception in Art. Doktora Tezi. University of Kent. https://kar.kent.ac.uk/63885/ sitesinden alınmıştır. Erişim tarihi: 18.01.2023
[236] Benevolo, L. (1971b). a.g.e., s. 433

genişletmeyi ulusal güvenliği için ilke edinen Amerika Birleşik Devletleri'nin özellikle batı dünyası entelijansiyası üzerine çeşitli araçlarla dayattığı bireyci anlayışlar nedeniyle hızlıca sönümlenmiş ve niteliğini kaybetmiştir.

Yeni ortaya çıkan bu iklimin, entelektüel olarak serpildiği altmışlı yıllar sonrası mimarlık dünyası, modernizm eleştirisi üzerinden kendisini kurgulamaya başlamıştır. Robert Venturi'nin ünlü "Las Vegas'ın Öğrettikleri" kitabının genel anlayışının ve modernizmin ilkelerine karşı başkaldırının bu dönemde mimariye temel yaklaşım olarak bir zemin kabul edilmesiyle beraber mimarlığın sosyal, iktisadi köklerinden kopuş çağrıları karşılık bulmuştur. Bu dönem, modernizmin bireysel olan yerine evrensel olanı yeğleyen tutumunun[237] aksine, evrensel olanın yerine tekrardan bireyin konulmaya başladığı post-modern düşüncenin düşünce dünyasında galip geldiği bir şekilde sonuçlanmıştır.

Yeni mimar imgesinin tohumlarının atıldığı bu dönem, yetmişli yıllarla başlayıp seksenli yıllarda hız kazanan ve günümüzde de devam eden çeşitli yeni sermaye akışkanlıkları, serbest piyasa ekonomisine mesafeli çeşitli ülkelere neoliberal ekonomi politikalarının dayatılması ile açılan yeni pazarlar ve kitle iletişim araçlarının tüketim alışkanlıklarını yönlendirme konusunda nasıl daha etkili kullanılabileceğine dair duyulan ilginin sonucunda yaratılan başarılı yöntemler ile birleşerek star-mimar kavramını ortaya çıkaran bir zemini yaratmıştır. Mimarın artık bir tasarımcı, iş organizatörü ya da en kaba anlamıyla inşaatçı bile olmaktan daha çok ismiyle marka olduğu bu dönemde, bir mimarın niteliğini belirleyen kıstasların mimarlık faaliyeti dışında kalan tanıtım ve pazarlama gücüne endekslendiği yeni bir anlayış baskın olmuştur. Bu dönem mimarlığının felsefeden, sinemadan, anlatıdan ve 20. yüzyıl başlarındaki avangart süreçten faydalanma isteğinden uzaklaştığını belirten D. Spencer ortaya çıkan bu yeni durumu "işletmecilik eğilimi" olarak tanımlamaktadır. D. Spencer'a göre günümüzde mimarlık yönünü organizasyonel verimliliğe, araştırma ve geliştirmeye, kaynak optimizasyonuna dönmüştür.[238]

Mimarlığın oturduğu, kendi geleneksel bilgi alanı ve onun üretim mekanizmaları ile ilişiği kesilmiş bu yeni zemin, temelde iki açılıma sahip olarak tanımlanabilir.

[237] Condrads, U. (2019). 20. Yüzyıl Mimarisinde Program ve Manifestolar. (S. Yavuz, Çev.) Şevki Vanlı Mimarlık Yayınları. s. 26
[238] Spencer, D. (2018). Neoliberalizmin Mimarlığı. (A. Terzi, Çev.) İstanbul: İletişim Yaynıları. s. 96-97

Bunlardan birisi, "piyasa"nın çeşitli ilkelerinden hem mimarlık nesnesinin üretimine hem de pazarlanmasına yönelik bir yöntem transferi çabasıyken, diğeri ise kendi bilgi alanı ile ilişiğini kesip piyasacılığı benimsemenin doğal bir sonucu olarak "yeni bir mimar"ın inşa edilmesi sürecidir. Mimarlığı piyasanın belirsizliği ile buluşturarak özgürleştirebileceğini ve büyük, devrimci idealizmin yönlendirmesinden kurtularak daha "insani" bir mimarlığa erişilebileceğini savlayan bu eğilim, piyasa koşullarına girerken kendisine engel olarak gördüğü pek çok tarihsel ilişkisini sonlandırmakta ve piyasa ilkeleri ışığında medya üzerinden yeni bir yüz yaratmaktadır. Örneğin bu dönemin hem mesleki pratik hem de yüz olarak önemli isimlerinden Zaha Hadid, mimarlık faaliyeti ile bizzat bu faaliyetin nesnesinin gerçek dünya ile buluşma kesitini birbirinden ayrı olarak görmekte, mimarlığı toplumsal birçok uzantısından bağımsız ele almaktadır.[239] Yine D. Spencer'a göre, Zaha Hadid'in bu konumlanışını teorik bir zemine oturtan ise Hadid'in iş ortağı olan Patrik Schumacher'dir. D. Spencer'ın aktardığına göre, P. Schumacher mimarlığın kendi "autopoietik" sınırlarını aşmadan "toplumsal işlevi"ni yerine getirmesi gerektiğini düşünmekte ve bahsettiği toplumsal işlevi ise "iletişime dayalı etkileşimin düzenlenmesi ve çerçeveye oturtulması" olarak tanımlamaktadır.[240]

Tüm yönleriyle somutlaşmasını star-mimar fenomeniyle gerçekleştiren yeni döneme ait bu mimarlık biçimi, kendi varoluşunu ise medyanın çeşitli alanları ile ilan etmeye ve kendisine kamuoyu tarafından meşru kabul edilecek bir zemin yaratmaya çalışmaktadır. Piyasa ilkelerinin benimsenmesi sonucu her türlü değerin pazarlanabileceği düşüncesinin ön kabulü ve mimara toplumsal olarak biçilmiş "yaratıcı özne" rolünün birleşimi, mimar imgesinin kendisinin de iletişim ve piyasa çağında sahaya sürülmesini hem doğal bir sonuç haline getirmiş hem de sistemin işlerliği için buna mecbur kalınmıştır.

İletişim ve piyasa ilkelerine dayalı bu yeni çağda star-mimar, P. Schumacher'in de belirttiği üzere bu çağın toplumsal işlevini yerine getirebilmek adına, akan suya dahil olmaktan kendisini alıkoyacak bütün sorumlulukları bir kenara bırakıp piyasa

[239] Zaha Hadid, Katar'da düzenlenecek 2022 Dünya Kupası için inşa edilmekte olan ve Zaha Hadid Architects'in de tasarımcı olarak yer aldığı stadyum projelerinde yaşanan işçi ölümleriyle ilgili kendisine sorulan soruları "Bu konu ile ilgilenmek bir mimar olarak benim işim değil" şeklinde cevaplandırmaktadır. https://www.theguardian.com/world/2014/feb/25/zaha-hadid-qatar-world-cup-migrant-worker-deaths adresinden alınmıştır. Erişim tarihi: 17.03.2023

[240] Spencer, D. (2018). a.g.e., s. 139

değerlerini kuşanarak önümüze bir "marka" olarak çıkmaktadır. Star-mimar markasının bir yandan pek çok proje için kâr artırıcı bir girdi olarak piyasaya dahil olduğu görülebilmekteyken, bir yandan da yine sermaye çevrelerinin kente dair kâr odaklı pek çok yaklaşımı önündeki olası kamuoyu muhalefetinin, star-mimar imgesinin kullanılması ile yaratılmaya çalışılan ehven-i şer algısı sayesinde sönümlendirilmeye çalışıldığı söylenebilir.

Star-mimar imgesinin önce kendisine bir meşru zemin yaratması, sonrasında ise bu imgenin piyasada işlevsel hale getirilmesi, belirtildiği üzere medyanın etkin kullanımı ile yakından ilgilidir. Her ne kadar P. Schumacher ve daha pek çok neoliberal dönem mimarı, güncel mimarlığın kendi "autopoietik" köklerine dönmesi gerektiği çağrısını yapsa da bu dönemin pratik ve düşünsel taşıyıcılığını yapan star-mimar ve imgesini mimarlık dışı pek çok alanda görmekteyiz. Örneğin ekonomi, siyaset, moda odaklı pek çok dergi, gazete vb. yayınların kapaklarında, bu dönemde adeta "meşrulaştırıcı el" görevini gören star-mimarların yüzleriyle sık şekilde karşılaşabilmekteyiz. (Şekil 3.32)

Şekil 3.32 Rem Koolhaas, Dasha Zhukova ile birlikte ABD merkezli finans dergisi The Wall Street Journal'ın kapağında[241]

Star-mimar açılımının, mimarlığın kendi zeminine dair pek çok aşındırma pratiği ile ilişkisi ve mimarlık için piyasa ilkelerine dayalı yazılan yeni kodların mimar-özne anlamında sonucu olması dışında bir diğer önemli özelliği de ortaya çıkan bu yeni ve

[241] https://www.wsj.com/articles/rem-koolhaas-and-dasha-zhukova-build-a-moscow-museum-1421071592, Erişim tarihi. 17.03.2023

aşkın karakterli öznenin salt mimarlık alanında değil, pek çok diğer alanda da rol model olarak sunulma arzusudur. Bu anlamda bir ayağı popüler kültür ve moda kavramlarına basan star-mimar imgesi, sermaye tahakkümünün kendisinden beklediği kolaylaştırıcı olma görevini kamuoyu önünde çok daha farklı alanlarda da meşruiyet kazanarak daha sağlıklı bir şekilde yerine getirebilmektedir. Tüm bunların sonucunda da pek çok mimarı moda ikonu ya da giyim, takı, saat vb. markalarının reklam yüzü olarak görebilmekteyiz. (Şekil 3.33)

Şekil 3.33 Zaha Hadid'in kendisine özgü kıyafeti içerisinde bir moda ikonu gibi çekilmiş fotoğrafı[242]

Neoliberal dönemde piyasa ilkeleri üzerinde yeni bir zemin inşa eden mimarlığın uğradığı önemli değişimlerden birisi de mesleki praksisin tarihsel anlamda temel taşıyıcılığını yapmış olan stüdyo-atölye sisteminin yerine bazı durumlarda yüzlerce çalışan bulunduran, birden fazla şehirde veya ülkede uzantıları olan "ofis" sisteminin yaygınlaşmasıdır. Özellikle markalaşmış mimarlık firmalarının artık bulundukları noktadan dünyanın herhangi bir yerine iş yapıyor olması, hatta çoğu durumda herhangi bir proje yeri belirli olmaksızın bu marka ofisler tarafından daha sonra satılmak üzere mimari projelerin hazırlanıyor olması gibi durumlar, ortaya çıkan bu mimarlık

[242] https://www.nytimes.com/2018/03/16/arts/design/zaha-hadid-architecture-saudi-arabia.html, Erişim tarihi: 17.03.2023

ofislerinin hacimlerini oldukça büyütmüş ve mimarların "beyaz yaka"lılaşmasının önünü açmıştır. Kendi içerisinde yeni bir hiyerarşik sistemi de yaratan ofis mimarlığı, hiyerarşik yapının başında bulunan mimarları artık mimardan ziyade şirketin marka yüzü de olan bir işverene dönüştürmüştür. (Şekil 3.34)

Şekil 3.34 Norman Foster ve Foster + Partners Architects Ofisi[243]

Mimarlığın iletişim ve piyasa koşullarında değişime uğrayan yönlerinden bir diğeri de mimari temsilin çeşitli alt açılımlarının da pek çok değer gibi pazarlanabilir olarak kabul edilmesidir. Özellikle bilgi-işlem teknolojilerinin gelişmesi ve gelişen bu teknolojinin özellikle görsel iletişim medyası üretiminde oldukça geniş imkânlar sunması daha evvelden de mimari temsilin bir açılımı olan perspektif görsel üretimlerini yepyeni bir boyuta taşımıştır. 3B model programları ve çeşitli görsel oluşturucu yazılımların ortak kullanımıyla üretilen "render" görselleri, her ne kadar mimari tasarım sürecinde tasarımcı için hızlı geri dönüşlerle iyi bir düşünme aracı niteliğine sahip olsa da karşımıza henüz projelendirme aşamasında olan mimari çalışmaların bile, oluşturulan ve gerçekleşip gerçekleşmeyeceği meçhul yaşam fragmanları içeren dijital görseller sayesinde pazarlanabilmesini sağlamasıyla en etkili biçimde çıkmaktadır.

Mimarlığın, mimar imgesinin hatta sanal gerçeklikler sunan mimar temsillerin artık pazarlanabilir olduğu, hatta mimarlığın en cazip yanlarının bu pazarlanabilir yönlerinin olduğu bu dönemde dahi, mimarlık faaliyetinin halâ ana eksen olarak çizim ve diğer mimari temsil araçlarının kullanımı üzerine dayalı olması, mimarlık pratiği

[243] https://www.theguardian.com/business/2017/apr/24/foster-partners-redundancies-brexit-staff-london, Erişim tarihi: 17.03.2023

ile mimari temsil araçları arasındaki özdeşliğe varan durumun göstergesidir. Ortografik çizim mecrasının değişerek CAD ortamlarının, render çalışmaları için ise çeşitli modelleme ve animasyon programlarının kullanılır olması ile mimarlık mesleği bir yandan çok geniş ve hızlı imkânlara sahip olurken, bir yandan da bu ortamlarda uzmanlaşmanın daha az deneyim gerektirmesi nedeniyle genel olarak niteliksizleşme ile karşı karşıya kalmıştır.

3.7 Bölüm Özeti/Sonucu

Elde edilen bulgular göstermektedir ki, antik Mısır ve Mezopotamya uygarlıklarından bugüne kadar niteliği değişken olsa da mimari temsil olarak adlandırılabilecek çeşitli medya araçlarına rastlanabilmektedir. Buna paralel olarak, yine niteliği ve faaliyet alanı, iş organizasyonuna katılma biçimi değişse de mimar adı altında ya da değil, yapının belirli bir ereksellik ile inşasından sorumlu bir özne tarihin bu incelenen kısmı boyunca var olmuştur.

Bir zamanlar papirüslere, kil tabletlere, kireç taşı yüzeylere, ahşap plakalara vb. yüzeylere yapılan ve nitelikli bir mimari çizim/temsil olmaktan uzak çalışmalar, tarih içerisinde zaman zaman tamamen kaybolsa da yaklaşık olarak geç Orta Çağ/Gotik periyottan bugüne kadar hem niteliksel hem niceliksel olarak gelişerek gelmiştir. Mimari temsilin en önemli aracı olan mimari çizime ek olarak, maket/model gibi çalışmalar da incelenen zaman dilimi boyunca farklı nitelikler ve amaçlar dâhilinde üretilmiştir.

Öte yandan mimari temsilin varlığına benzer şekilde mimar figürü de incelenen zaman diliminde bazen çok dramatik yok oluşlara uğramış olsa da farklı biçimlerde ve farklı pratiklerle ilgilenerek sık sık karşımıza çıkmıştır.

Bahsedildiği gibi geç Orta Çağ/Gotik periyottan itibaren, içerisinde bulunulan iktisadi, inançsal vb. durumların etkisiyle hacim kazanan yapı inşa kültürü, inşa işleriyle geleneksel bir ilişki içerisinde olan ve pratik yönü ağır basan taş/duvar ustası figürünün yanında geometri ve çizim bilgisi ile belli başlı bazı alanlarda ön çalışma yapacak daha disiplinli bir figüre ihtiyaç duymaya başlamıştır.

Bu zeminde tohumları atılan modern mimar figürü, zaman içerisinde toplumsal yapının uğradığı büyük değişimler, gelişen entelektüel ortam, yeni ortaya çıkan sivil

patronaj mekanizmaları ile yeni bir soluk almaya başlamıştır. Bu süreçte Vitruviusyan kökler üzerine, dönemin ihtiyaçlarına uygun şekilde inşa olunmaya başlayan mimarlık, kendisini taş ustasından ayıran mimari temsil üretme pratiğiyle bütünleşik bir duruma bürünür olmuştur.

Gittikçe hacim kazanan yapı kültürünün daha kapsamlı bir iş organizasyonuna ihtiyaç duyar hale gelmesiyle ise birçok işin organize edilmesinden sorumlu "beyefendi-mimar" kimliğine sahip mimar figürü ortaya çıkmıştır. İçerisinde çizimden sorumlu mimarların da olduğu geniş bir iş bölümünün başında görülmeye başlamıştır. Mimar figürünün baskın olan imgesinin pratik karşılığının paralelinde, bu dönem aynı zamanda mimari çizim/temsil üretme tarafında bulunan mimarların da gözlenebildiği bir zaman dilimi olmuştur.

İlerleyen dönemde, endüstri devriminin getirdiği dinamik şehirlerde gittikçe artan yapı ihtiyacının kapitalist iktisadi ilkelerle birleşmesi ile kamudan bağımsız olarak mimarlık yapmaya başlayan serbest mimarlık olarak adlandırılabilecek yeni bir mimarlık pratiği ortaya çıkmıştır. Bu şekilde mimarlık bugün bildiğimiz zemine tam anlamıyla oturmaya başlamıştır. İlerleyen zaman diliminde ise endüstri toplumunun ihtiyaçlarının geleneksel mimarlık yaklaşımları ile çözülmesinin imkânsızlığına dair düşüncelerin ortaya çıkmasıyla, mimarlık pratiğine ciddi bir teorik açılım getiren yeni anlayışlar ortaya çıkmıştır. Geleneksel olanın pek çok açıdan reddedilmesi düşüncesinin benimsendiği bu dönemde, mimarın, eğitimin, yapının, inşa etmenin, ekonominin, toplumun sorgulandığı bir süreç yaşanmıştır. Bu süreç bir yandan mimarı dönüştürürken bir yandan da mimari çizimi/temsili kullanmanın biçimlerini geliştirmiştir.

4. MİMARİ TEMSİL MEDYASI VE MİMAR İLİŞKİSİNİN MİMAR PORTRELERİ ÜZERİNDEN OKUNMASI

4.1 Portrelerin Seçilmesi ve İncelenmesi

Mimari temsil medyası ve bu medyanın üretim araçlarının, mimar öznenin inşası üzerindeki etkilerini inceleme amacıyla, bu iki faktörün mimar portrelerindeki varlıklarının tespiti için, DigiPortA portalında bulunan, fotoğraf gibi mekanik prodüksiyon ürünü olmayan, mimar portrelerinden faydalanılmıştır. Fotoğraf vb. tipteki portreler elendikten sonra geriye kalan portrelerin hepsi veri havuzunu zengin kılmak adına ayrıma tabi tutulmaksızın incelenmiştir.

Portrelerde izi sürülen ve yukarıda adı geçen iki faktöre ek olarak, araştırılan konu ile ilgili ve daha da genelinde mimar öznenin eldeki veriler ışığında portrelerde üretilen imgesinin nasıl olduğuna dair daha geniş bir veri tabanı oluşturmak adına başka faktörler de incelemeye eklenmiştir.

Bu karar neticesinde, her bir portre için "tasvir", "tanımlama" başlıklı iki inceleme-yorum alanı ve aranan nesnelerin varlığı ile ilgili nihai bilgi veren grafikler hazırlanmıştır.

"Tasvir" isimli inceleme için, portrelerin alındığı DigiPortA portalında her bir portre için bulunan, portre ve figür hakkında nesnel bilgilerin verildiği Almanca metinlerin tercümeleri baz alınmış ve gerekli ekleme çıkarmalarla son şekli verilmiştir.

"Tanımlama" isimli alan, "tasvir" metnindeki veriler ve gerekli görüldüğü durumlarda konu hakkında daha geniş açıklamaların yapılacağı bir düşünceyle oluşturulmuştur.

Portrelerde izi sürülen nesne/kavramların varlığını gösteren grafikler ise "kalem, pergel, gönye, cetvel/iletki, çizim/kâğıt/tablet, maket" gibi mimari temsil ile ilişkili; "kitap, inşa araçları, resim araçları, heykeltıraş araçları" gibi konuyla dolaylı ilişkili bir bölüm ile konu hakkında daha tamamlayıcı bilgiler verecek giyim, aksesuar, mekân vb. çeşitli unsurların durumunu belirten bölümlerden oluşturulmuştur.

Her bir portreden alınan grafikler bir meta-veri grafiğinde bir araya getirilerek kapsamlı bir okuma için zemin oluşturulmuştur.

Michelangelo Buonarroti, http://digiporta.net/index.php?id=154887250, erişim tarihi: 02.11.2022

1545

Tasvir

Göğüs sola dönük, sola bakan profilde, kısa dalgalı sakallı, duvar önünde durmaktadır. Üzerinde bir pelerin bulunmaktadır. Resmin alt kenarında, Latince bir metin ve figürün adı, kökeni ve yaşı ile tarihin yazılı olduğu bir panel bulunmaktadır.

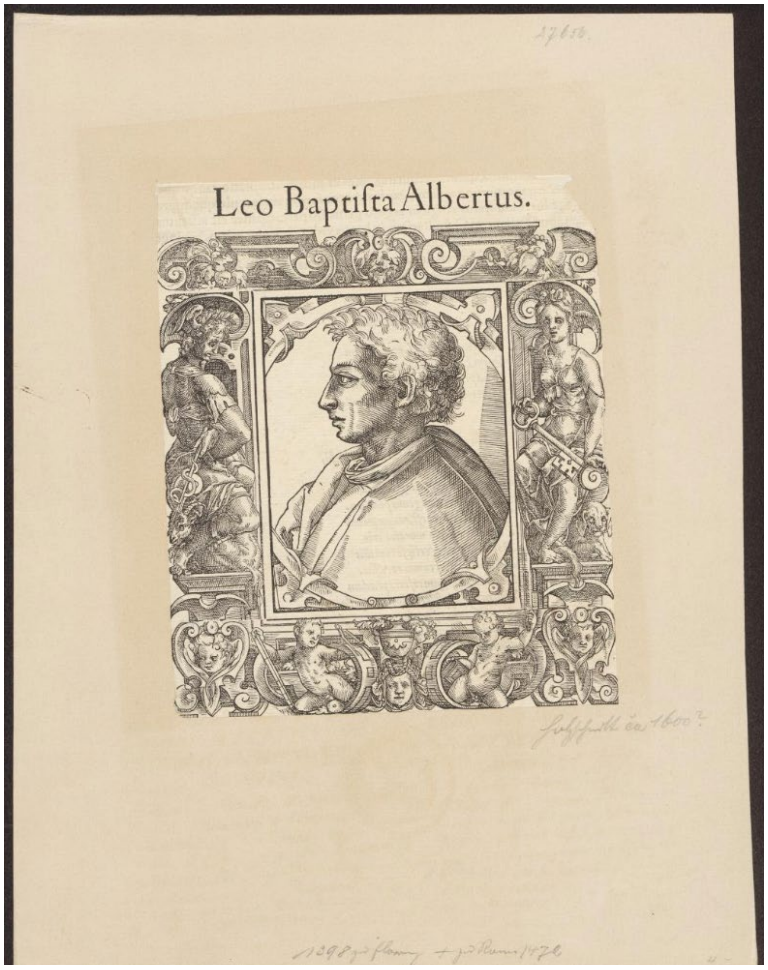
Tanımlama

Figür, köşeleri belirli olan sade bir mekânda tasvir edilmiştir. Üzerinde basit bir kıyafet bulunmaktadır. Saç ve sakalı ile sanatçı ve bilge birisi olarak tasvir edilmeye çalışıldığı söylenebilir. Portre genelinde herhangi bir mimari imge bulunmamaktadır.

Michelangelo Buonarroti		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leon Battista Alberti, http://digiporta.net/index.php?id=590298968, erişim tarihi: 03.11.2022

1577

Tasvir

Göğüs sağa doğru dönük, baş profilde, dümdüz ileriye bakmakta, açık renkli bir arka plana karşı ve ayrıntılı bir çerçeve içindedir. Kısa, kıvırcık saçlı, geniş bir cübbe ve sağ omzunun üzerinde bir pelerin ile tasvir edilmiştir. Resim alanının üzerinde, kıvrımlarla süslenmiş bir aslan başı, kornişler ve çiçek ve ekin tasvirleri vardır. Portrenin solunda, bir keçinin üzerine oturmuş, kanatlı bir şapka ve etrafına bir yılanın dolandığı bir asa ile - muhtemelen Aesculapius* - izleyiciden uzaklaşan bir erkek figürü vardır. Resim alanının sağında, izleyiciye bakan, kucağında büyük bir anahtar tutan ve ayaklarında bir köpeğin yattığı, muhtemelen bir inanç alegorisi olan bir kadın figürü tasviri yer almaktadır. Portrenin altında, birinde inşaat aletleri, diğerinde bir kitap bulunan iki putti ve üç putti başı vardır. Figürlerin betimlemeleri mimari elemanlar ve tomarlarla birbirine bağlanmıştır.

*: Antik Yunan mitolojisinde şifa tanrısı. Mısırlı mimar ve şifacı İmhotep ile ilişkilendirilir.

Tanımlama

Figür, bezemesi bol bir çerçeve içerisinde ve mitolojik karakterler ile ilişkilendirilerek tasvir edilmiştir. Sol tarafında, Antik Mısır'da yapılan ilk piramidin mimarı olarak kabul edilen, aynı zamanda çeşitli şifacılık bilgileriyle de özdeşleştirilen İmhotep'in Antik Yunan'daki mitolojik karşılığı olduğu düşünülen Aesculapius ile birlikte tasvir edilmesi, mimarlık bilgisinin tarihsel-mistik bilgi ile özdeşleştiriliyor olmasının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Diğer tarafta bulunan anahtar taşıyan figür ise yine bu bilgi sahasına ulaşma kudretini anahtar ile imleyerek portredeki figüre bir yetkinlik olarak sunmaktadır. Çerçevenin alt kısmındaki puttiler, pergel, kitap ve ölçü aleti taşımaktadır.

Leon Battista Alberti		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	■
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	■
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	■
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Guillaume Philandrier, http://digiporta.net/index.php?id=234706134, erişim tarihi: 03.11.2022

1598

Tasvir

Figür hafifçe sağa dönük, baş çeyrek profilde, dümdüz ileriye bakmaktadır. Bereli, kısa saçlı, dalgalı uzun sakallı, kollar hafifçe kalkık, sol elin işaret parmağı sağ elin başparmağına dokunmaktadır. Ön planda bir masa, üzerinde küçük bir şişe-hokka, yazıtlı bir kutu, bıçak, bez, arka planda yuvarlak bir kemeri destekleyen başlıklı iki oluklu ve sarmaşık kaplı sütun, üzerlerinde Latince yazıt, figürün adı ve mesleği, köşelerinde çiçekler ve birer akrep bulunmaktadır. Figür biyografisinde aynı zamanda yazar olarak tanımlanmıştır.

Tanımlama

Figür, giysileri ve beresi ile toplumun seçkin bir zümresine ait olarak resmedilmiştir. Önünde bulunan masanın üzerine yerleştirilmiş hokka, yazar kimliğine vurgu yapmaktadır. Rodez Notre Dame Katedrali'nin mimarı olarak bilinen Philandrier, asıl olarak Vitruvius'un ve diğer antik dönem mimarlarının eserleri üzerine yazdığı inceleme metinleri ile tanınmaktadır. Mimarlık bilgisi üzerine geliştirdiği metinler kendi döneminin mimarlığını en çok etkileyen metinler arasında kabul edilir. Figürün yazar yönünün güçlü olması, tasvirde bu yöne vurgu yapan unsurların varlığına neden olmuştur.

Guillaume Philandrier		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	■
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	■
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	■
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Constantino de Servi, http://digiporta.net/index.php?id=753204800, erişim tarihi: 03.11.2022

1606

Tasvir

Göğüs kısmı sağa dönük, baş yarı profilli, ileriye bakan izleyiciye dönük, enseye kadar kıvırcık saçlı, bıyıklı ve kısa keçi sakallı, geniş yakalı gömlek ve geniş yakalı yelek, boyunda madalyonlu bir zincir, taranmış bir arka plan önünde ve oval bir çerçeve içindedir. Çerçevede figür ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Oval çerçeve bir kaidenin önündedir ve bir basamağın üzerinde durmaktadır. Portrenin altında, figürü öven dört satırlık Latince bir şiir yazmaktadır. Portrenin çevresine dört adet putti yerleştirilmiştir. Sol üstteki elinde arması ile sağ üstteki sırtında içinde gönye, resim-çizim araçları olan sadak ve kanatlı miğfer ile resmedilmiştir. Sol altta elinde top olan bir putti, sağ eli ile bir top, sol eli ile pergel taşımaktadır. Sağ ayağını bir meyve çelenginin üzerine yerleştirmiştir. Sağda oturan putti ise elinde bir top ve gönye taşımakta, ayağı bir meyve çelenginin üzerinde durmaktadır.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, iyi giyimi ile toplumsal olarak statü sahibi birisi olarak sunulmaktadır. Boynundaki madalyonlu zincir ile bu durum pekiştirilmektedir. Yuvarlak çerçeve dışında inşa edilen mekân, büyük bir kaide çevresinde oluşturulmuştur. Portrenin etrafında bulunan ve pergel, gönye gibi araçlar taşıyan puttiler ile figürün mimar kimliğini güçlendirme amaçlanmıştır.

Constantino de Servi		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Vincenzo Scamozzi, http://digiporta.net/index.php?id=137018996, erişim tarihi: 03.11.2022

1615

Tasvir

Figür, özenle tasarlanmış, üstte çeşitli anlatımlarda bulunan dört alegorik figürün, altta beşik alanda bir mimarın üretim araçlarının olduğu, kompozit başlıklı yivli sütunlarla kurulmuş bir aedikülün ortasında, oval bir çerçeve içinde resmedilmiştir. Baş çeyrek profildedir. Kısa saçlı ve kısa sakallıdır. gömlek, yelek ve kollarında kurdeleli bir ceket giymektedir. Oval bir görüntü alanında, alanı çevreleyen Latince yazıt içerisinde resmedilmiştir. Arka planda binaların ve dağların olduğu bir manzara bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, oldukça iyi işlenmiş ve üzerinde bulunan puttilerin çeşitli mimari araçlar taşıdığı bir aedikül içerisinde resmedilmiş ve bu yolla figürün mesleğine atıfta bulunulmuştur. Figürün iyi giyimi, toplumsal sınıfı hakkında bilgi vermektedir.

Vincenzo Scamozzi		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Arnolfo di Cambio, http://digiporta.net/index.php?id=160667431, erişim tarihi: 03.11.2022

1600-1700

Tasvir

Sola dönük yarım profil, baş yarım profilde, yatay olarak paralel taranmış bir arka planın önünde bir masada durmaktadır. Sağ elinde bir pergel tutmakta ve çeşitli geometrik şekiller çizmektedir. Portrenin altında figür hakkında bilgiler bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, elinde pergel ile masanın üzerindeki bir yüzeye geometrik bir şekil çizerken resmedilmiştir. Üzerinde, bitişleri keskin hatlarla gösterilmiş, göğse kadar inen bir başlık vardır. Pergel ile mesleği imgelenmekteyken, özenli kıyafeti ile toplumsal sınıfı gösterilmektedir.

Arnolfo di Cambio		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Wenzel Cobergher, http://digiporta.net/index.php?id=693436890, erişim tarihi: 03.11.2022

1600-1700

Tasvir

Yarım boydan portre, şapkalı ve sola dönük, baş çeyrek profilden izleyiciye doğru bakmaktadır. Sağ kolu işlemeli bir sütunun-kaidenin üzerinde ve elinde rulo şeklinde bir kâğıt, sağ tarafta bir perde ve sol tarafta bulut benzeri bir leke bulunmaktadır.

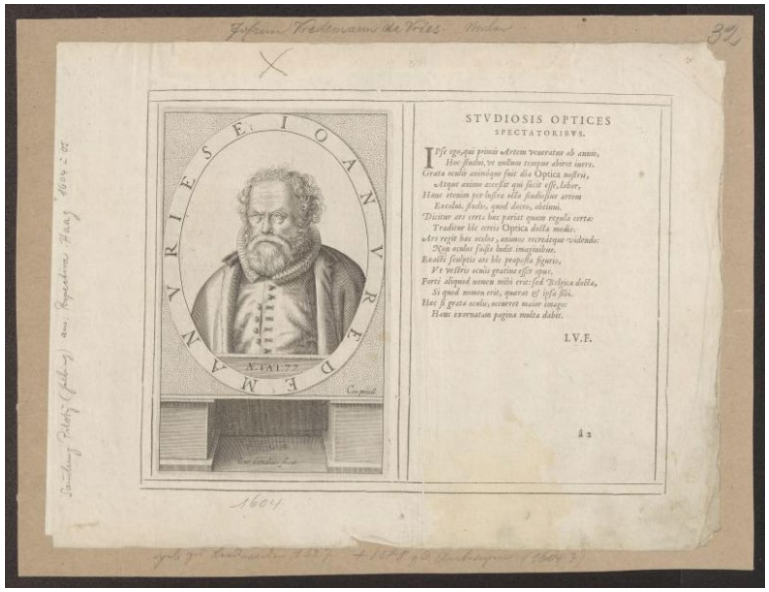
Tanımlama

Figür uzun ceketi, yüksek yakalı gömleği ve şapkası ile tasvir edilmiştir. Kıyafetleri ile sosyal sınıfına dair bir gönderme söz konusudur. Sağ taraftaki perde ile bir mekân algısı yaratılmış, sol tarafta uzakta duran bulutlar ile de derinlik hissiyatı verilmiştir. Sağ kolunu güvenle üzerine koyduğu işlemeli sütun-korkuluk gibi eleman ile mesleki bir hâkimiyet mesajı verildiği söylenebilir. Yine aynı elinde bulunan rulo şeklindeki kâğıt ile bu mesaj pekiştirilmektedir.

Wenzel Cobergher		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	■
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Hans Vredeman de Vries, http://digiporta.net/index.php?id=762757933, erişim tarihi: 03.11.2022

1604

Tasvir

Bir kitaptan çift yaprak şeklindedir. Solda portre alanı, sağda figür hakkında yazılmış Latince bir metin bulunmaktadır. Portre, figürü göğüs üzerinde hafifçe sağa dönük, oval bir çerçeve içinde ve çevresinde onun adını veren bir yazıtla göstermektedir. Oval çerçeve, sağda ve solda iki kaide üzerinde duran bir duvara tutturulmuştur. Figür, kıvırcık saçlı, sağa dönük, ciddi bakışlı, baş çeyrek profilli, uzun kıvırcık sakallı, fırfırlı, düğmeleri sadece kısmen açık, ceketi açık, nötr bir arka plana karşı tasvir edilmiştir.

Tanımlama

Figür, iki kaide üzerinde duran yuvarlak, yazıtlı bir çerçeve içinde resmedilmiştir. Üzerindeki gömleği ve ceketi, onun toplumun görece üst sınıflarından birisinin üyesi olduğunu belirten fırfırlı bir yaka ile tamamlanmıştır. Sağ tarafta, figürün sanat ile kurduğu ilişkiyi anlatan Latince yazılmış ve kendisi tarafından imzalanmış bir metin bulunmaktadır.

Hans Vredeman de Vries		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Domenico Fontana, http://digiporta.net/index.php?id=766309785, erişim tarihi: 03.11.2022

1607 - 1700

Tasvir

Ön planda, bir kaide üzerinde dikilitaşın ayağı ve bu ayak üzerinde de dikilitaşın kendisinin tasviri yer almaktadır. Arka planda ise sol tarafta Rönesans dönemine ait bir bina, sağ tarafta ise kemerli bir geçit içerisinden görünen bir kırsal manzara bulunmaktadır. Kemerli geçidin üst tarafında ise yine kemer imgesinin ağır bastığı yapı kalıntıları bulunmaktadır. Kaidenin yüzeyine figürün portresi iliştirilmiştir.

Ön plandaki kaide yüzeyinde, yuvarlak şekilde çerçevelenmiş kabartma madalyon/portre vardır. Figür, tam profilden sağa bakan, kısa saç ve kısa sakallı, fırfır yakalı, hırkalı, omuz ve göğüs çevresinde kurdele işlemeli bir giysi ile tasvir edilmiştir. Kaide önünde duran iki kişiden birisi, diğerine figürü işaret etmektedir. Hemen yanlarında bir asa ve yerde uzanmakta olan bir köpek bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, yoğun bir Rönesans mimarisi atmosferiyle inşa edilmiş bir mekan içerisinde ve sütun imgesinin ağır bastığı bir bağlamda tasvir edilmiştir. Bunun sebebi, resmedilen Domenica Fontana'nın, Vatikan'da St. Peter Meydanı'nda bulunan ve İskenderiye'den getirilen obeliski ayağa kaldırıp yerine yerleştirmesiyle ünlü olmasıdır. Bunun dışında, figürün soylu kıyafetleri içerisinde, portresi bir madalyon üzerinde kaidenin yüzeyine resmedilmiş olması, kaide önünde oturanların onu işaret ediyor olması figürün toplumsal önemine işaret eden unsurlardır.

Domenico Fontana		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	■
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	■
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jacopo Barozzi da Vignola, http://digiporta.net/index.php?id=574942487, erişim tarihi: 03.11.2022

1635

"Tasvir

Aedikül üzerinde dikdörtgen çerçeve içinde yarım figür olarak resmedilmiştir. Yanları üstteki kesonlu tavanı destekleyen, işlemeli volütlere sahip iki sütunla çevrelenmiştir. Üstteki alnın etrafı yumurta ile bezenmiş, solda bir yelkenli gemi, sağdaki ağaçta ok bulunan bir hedef ve Yunanca yazılmış metin şeritleri bulunmaktadır. En üstte, neredeyse boş bir yüzeye sahip bir kalkan tutan iki putti bulunmaktadır. Kalkanın sol üst tarafında dairesel bir alanda atının üzerinde bir şövalye görülmektedir. Puttilerin üzerinde kasetli bir tavan vardır. Soldaki sütunun yanında bir duvar konsolu üzerinde duran, elinde bir gönye, cetvel ve pergel tutan bir kadın figürü, sağdaki sütunun yanında ise bir duvar konsolu üzerinde elinde geometrik temsiller içeren bir çizim tutan ikinci bir kadın figürü vardır. Portrenin altındaki kaideye iliştirilmiş inek kafası bulunmaktadır. Altında ise kitap başlığı basılmıştır: "REGOLA DELLI CINQVE | ORDINI D'ARCHITETTVRA | DIM.IACOMO BAROZZIO | DA VIGNOLA" Figür, kısa kıvırcık saçlı ve kısa sakallı, yakalı yelekli, sol elinde pergel tutarken, sağı çerçevenin kenarına yaslanmış, nötr bir arka plan önünde tasvir edilmiştir.

Tanımlama

Figür, zengin şekilde işlenmiş bir aedikül içerisinde tasvir edilmiştir. Elindeki pergel ile mimar kimliğine atıfta bulunulmaktadır. Solunda ve sağında bulunan kadın figürleri, mimar imgesini pekiştirmek adına yine pergel, gönye, cetvel, çizim ve kitap taşımaktadır. Alt kısımda, iki kaidenin arasında figüre ait kitabın ismi yazılmıştır. (Beş Kural, Mimari Düzenler, Jacopo Barozzi da Vignola)

Jacopo Barozzi da Vignola		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Gilles-Marie Oppenord, http://digiporta.net/index.php?id=722993171, erişim tarihi: 03.11.2022

1620 - 1660

Tasvir

Gagasında zeytin dalı olan bir kartalla taçlandırılmış, yanlarında putti ve altında yazı bulunan alnı olan, bezemeli oval çerçeve içinde yüksek arkalıklı bir sandalyeye oturan bel hizasında portre. Yaklaşık öne dönük, baş yarım profil sağa bakmaktadır. Uzun bir peruk, açık yakalı ve gevşek şekilde kapalı gömlek, işlemeli düğme patlı yakasız ceket, kucağında ve sol kolunda bir pelerin, sol eli büyük, kapalı bir kitap üzerine yerleştirilmiş, bir pergel tutuyor, sağ el avuç içi konuşma hareketiyle yukarı doğru açık, çapraz çizgili bir arka planın önünde izleyiciye doğru uzanmaktadır. Kartal gagasındaki zeytin dalının yanı sıra pençeleri arasında çapraz iki asa tutmaktadır, resmin sağında iki yılan asanın etrafına dolanmaktadır. Çerçevenin soluna ve sağına yapıştırılmış iki maskaron, sol maskaronun altında iki putti, biri konsola, diğeri bir kitaba oturmuştur. Üstteki putti bir tablete bir şeyler yazmakta, alttaki putti sağ eli kazmaya dayalı, önünde yerde bir duvarcı malası ve çekici bulunmaktadır. Sağ maskaronun altında iki tane daha putti, biri pergelli ve gönyeli, diğeri sol işaret parmağıyla figürü işaret etmektedir ve fırçalı bir palet üzerinde diz çökmüştür. Soldaki ve sağdaki puttinin altında, iki at ayağı, altlarında kesik, yivli sütunlara sahip İyonik başlıklar vardır. Figürün adını ve profesyonel mesleki bilgilerini içeren bir Fransızca metin, aşağıdaki parşömen alnın merkezinde yer almaktadır.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, yüksekçe bir sandalyede otururken resmedilmiştir. Elinde bir kitap ve pergel bulunması, ayrıca çerçeve etrafında bulunan puttilerin de yine pergel, gönye gibi çizim aletleri ile kazma, mala, çekiç gibi inşa araçları taşıması, buna ek olarak yine çerçeve etrafında boya paleti ve fırçaların resmedilmesi, figürün çok yönlü meslek yaşantısına işaret etmektedir. Çerçeve üzerinde bulunan kartalın kanatlarına tutturulmuş yılanlı asa ile Antik Mısır'ın şifacı-mimarı İmhotep'in dehasına ve efsanesine gönderme olduğu çıkarımı yapılabilir. Fransız kraliyet yapı birimi olan Bâtiments du Roi üyesi olan figür, aynı zamanda bir ressam ve heykeltıraş, ayrıca Rococo akımının öncüsü Rocaille üslubunun yaratıcılarındandır.

Gilles-Marie Oppenord		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Giuseppe d'Alvino, http://digiporta.net/index.php?id=792167559, erişim tarihi: 03.11.2022

1620-1660

Tasvir

Oval çerçeveli, koyu renkli çapraz çizgili zemin üzerine sola bakan yarım profil resmedilmiştir. Saçsız ve Henriquatre* sakallı, beyaz yakalı ve uzun düğme patlı gömlek ve bitimleri işlemeli yelek ile tasvir edilmiştir. Oval çerçeve, yüzeyinde figürün adını ve mesleklerini veren bir yazıtın bulunduğu kaide üzerinde, dikey bir dikdörtgen çerçeveye oturtulmuştur.

*: Fransa Kralı IV. Henri'ye atfedilen sakal biçimi

Tanımlama

Figürün tasvirinde, çerçeveyi taşıyan kaide dışında herhangi bir mimari imge bulunmamakla birlikte, figürün özenli giyimi ve sakal biçimiyle hangi sınıfın üyesi olduğunun bilgisi verilmektedir. Figür hem resim hem heykel hem de mimarlıkla uğraşsa da yoğunlukla resim alanında eser üretmiştir.

Giuseppe d'Alvino		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Antonio da Sangallo, http://digiporta.net/index.php?id=153544627, erişim tarihi: 03.11.2022

1630-1680

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş yarım profilli, kürk şapkalı, dalgalı sakallı, yakalı cübbeli, sağ elinde bir pergel ve muhtemelen bir cetvel, oval oymalı çerçeve içindedir. Figürün adı ve mesleği Latince olarak resim alanının üstüne yazılmıştır.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, cübbesi ve kürk şapkası ile varlıklı birisi olarak resmedilmiştir. Elinde bulunan pergel ve cetvel ile mesleki kimliği pekiştirilmiştir.

Antonio da Sangallo		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	■
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	■
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Simon Bosboom, http://digiporta.net/index.php?id=487843858, erişim tarihi: 03.11.2022

1634 - 1669

Tasvir

Göğüs sola dönük, çapraz çizgili bir arka planın önünde yarım profilde izleyiciye bakmaktadır. Sol elinde bir pergel tutmaktadır. Uzun saçlı olarak resmedilmiştir. Üzerinde sık düğmeli bir gömlek ve işlenmiş beyaz bir yaka ile sol el serçe parmağında yüzük bulunmaktadır. Portrenin altında, figür hakkında bilgi içeren dört satırlık Fransızca metin bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, giyimi ve saç-sakal tasviri ile yüksek sınıf mensubu olarak resmedilmiştir. Elinde bulunan pergel ile mesleki tarafı imgelenmektedir.

Simon Bosboom		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Johannes Faulhaber, http://digiporta.net/index.php?id=800229814, erişim tarihi: 03.11.2022

1634

Tasvir

Bir masanın arkasında oturmaktadır. Yarım profilde sola dönük, yukarı bakmakta, kısa sakallı, geniş beyaz gömlek yakalıdır. Sağ omuz üzerinde bir kuşak ve boynunda bir kurdeleye takılmış zarafet peni bulunan madalyon, sağ elinde pergel bulunmaktadır. Dışbükey çapraz çizgili ve paralel taramalı bir arka planın önünde durmaktadır. Figürün adını, mesleklerini ve yaşını veren Latince yazıtlı oval bir çerçeve içinde çizilmiştir. Masada, geometrik bir çizim ve "secreta" kelimesi olan küçük bir kitap, çerçeve etrafında çeşitli numaralar, Latince terimler ("Mysterium | Architectonica | Miraculorum. | Geometria | Miraculorum | Mechanica | Miraculorum") ve bunlarla ilişkili şekiller bulunmaktadır.

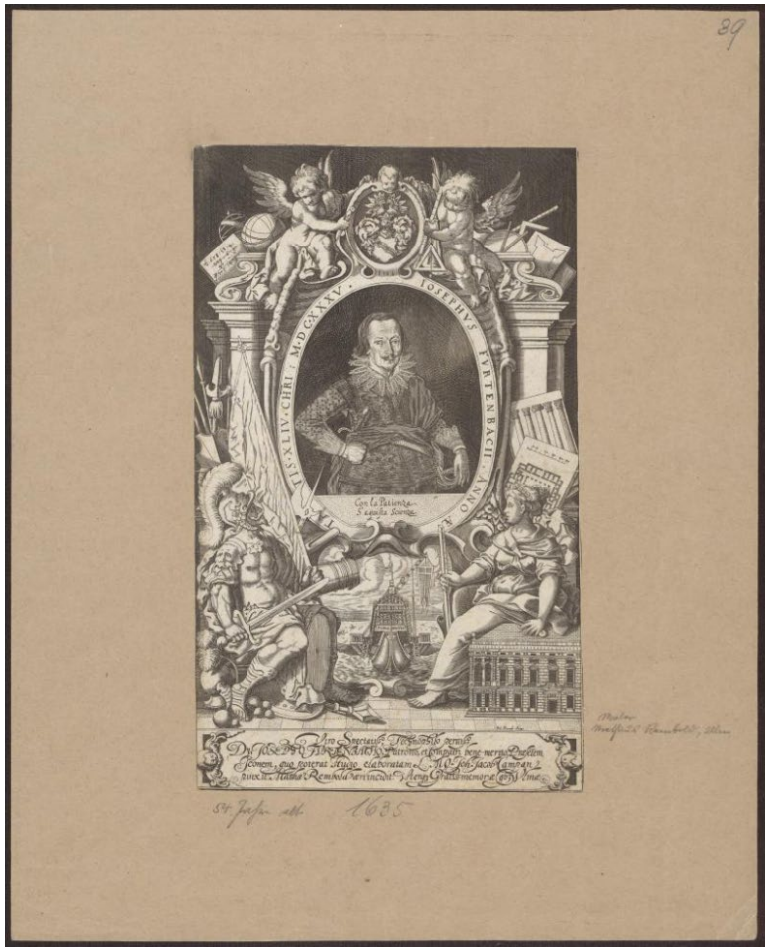
Tanımlama

Figür, elinde bir pergel, boynunda bir madalyon ve iyi bir giyim ile resmedilmiştir. Önünde bulunan defter/kitapta bir geometrik çizim bulunmaktadır. Çerçeve etrafında bulunan kelimeler ve kelimelerle ilgili şekiller, figürün uğraşmakta olduğu alanlara atıfta bulunmaktadır. Tüm bunlar ile figürün mesleki yönleriyle ilgili betimlemeler yapılmaya çalışılmıştır.

Johannes Faulhaber		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Joseph Furttenbach, http://digiporta.net/index.php?id=782585381, erişim tarihi: 03.11.2022

1635

Tasvir

İnşa ve savaş araçlarıyla ilgili çok sayıda imgenin bulunduğu mimari bir ortamda oval bir çerçeve içinde yarım boy portre olarak çizilmiştir. Figür ayakta, yüzü sola dönük, başı çeyrek profilden, izleyiciye dönüktür. Koyu bir arka planın önünde ve çevresinde kendisi hakkında bilgi içeren Latince bir yazıt bulunan oval bir çerçeve içinde resmedilmiştir. Sakallı, beyaz dantel fırfırlı, işlemeli yelek, sol omzundan inen ve beline dolanan bir kuşak, sağ el yanda, bele sarılan kuşağın sağında bir hançer, solunda ise kılıç ve eli kılıcın kabzasında tasvir edilmiştir. Çerçevenin üst kenarında, bir putti başıyla taçlandırılmış, yanlarda biri pergel, diğeri cetvel ve çekül taşıyan iki putti tarafından tutulan, armalı oval bir kartuş bulunmaktadır. Her iki putti de aedikülün üzerine oturtulmuştur ve yanlarda hesaplamalar içeren bir tablet, bir astronomik küre, bir cetvel, bir gönye ve diğer inşaat gereçleriyle çevrilidir. Oval çerçevenin altında açık denizde bir gemiyi betimleyen bir kartuş bulunmaktadır. Savaş tanrısı Mars, kartuşun solunda, sola dönük, Furttenbach'ın portresine bakmaktadır. Büyük tüylü bir miğfer, omuz zırhı, pelerin, göğüs zırhı, çizgili önlük giymiş ve oturmaktadır. Sağ elinde bir kılıç ve sol elinde bir bayrak tutmakta; miğfer, silahlar ve zırh parçalarıyla çevrilidir. Kartuşun sağında, oturmuş, yüzü sağa dönük, başı profilde, oval çerçevedeki slogana bakan, kabarık saç modelli, taçlı ve geniş cübbeli, sol elinde pergel, sağ elinde ise cetvel tutan bir kadın kişileştirmesi yer almaktadır. Sağ elinin altında ise pencereleri kemer ve üçgen alınlıklı iki katlı bir bina maketi durmakta, başının arkasında bir kat planı ve çeşitli sütun sıralarını gösteren bir çizim bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, plan ve görünüş çizimleri, maket, pergel, cetvel, gönye gibi pek çok farklı mimari temsil ve çizim aracı ile birlikte resmedilerek mesleki kimliği yüksek şekilde betimlenmiştir. Bunun dışında, kendisi hem bir gezgin hem matematikçi hem de bir şehir idarecisi olduğu için, gösterişli giyimi ve portrede bulunan diğer öğelerle bu durum tasvir edilmiştir.

Joseph Furttenbach		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leo von Heil, http://digiporta.net/index.php?id=689158422, erişim tarihi: 03.11.2022

1640 - 1670

Tasvir

Sola dönük, başı sağa çeyrek profilli ve hafif yana eğik, sağ elinde mimari çizim tutmaktadır. Çene hizasında dalgalı saçlı, kısa çene sakallı ve yukarı kıvrık bıyıklıdır. Üzerinde geniş bir pelerin, altında düğmeli ve işlemeli yakalı bir yelek giymektedir. Arka plan çift yönde çizgili ve solda bakıcının gölgesi duvara düşmektedir. Dikdörtgen portre alanının altında, figür hakkında bilgi içeren dört satırlık bir Fransızca metin bulunmaktadır.

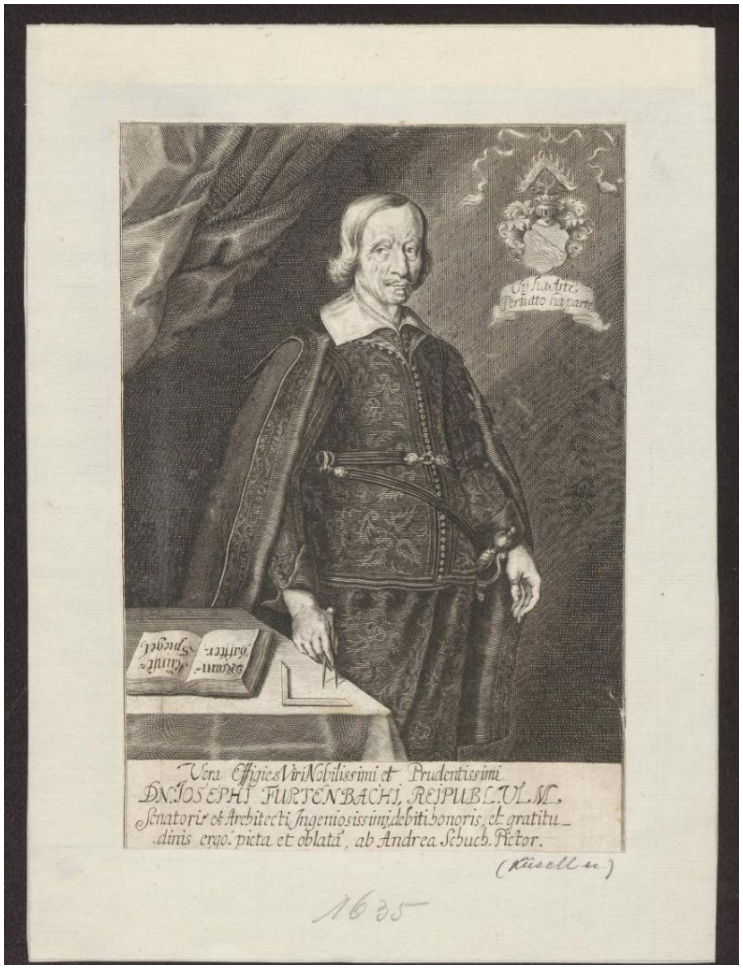
Tanımlama

Figür elinde bulunan ve izleyiciye doğru gösterilen sütunlu giriş yapısı benzeri bir mimari çizim ile birlikte tasvir edilmiştir ve bu şekilde mesleğine dair betimlemeler yapılmıştır. Üzerinde bulunan pelerin, ince işlemeli yeleği ve saç-sakal biçimi ile ise sosyal sınıfına dair göndermelerde bulunulmuştur.

Leo von Heil		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Joseph Furttenbach http://digiporta.net/index.php?id=187550961, erişim tarihi: 03.11.2022

1660

Tasvir

Diz hizasına kadar resmedilmiştir. Pelerinli ve kemerli, işlemeli yelekli ve büyükçe beyaz yakalı, sol tarafında kılıç bulunmaktadır. Ayakta sola dönük, baş çeyrek profilli, sağa bakmakta, sağ elinde pergel tutmaktadır. Sol elinde başparmağında yüzük, yanındaki masada gönye ve iki satırlık metin yazan bir kitap ("Mannhafter Kunstspiegel") ve arkasında muhtemelen bir tüy veya kalem, sol üst köşede bir perde, sağ tarafta ise sloganlı bir arma ("Chi ha Arte") bulunmaktadır.

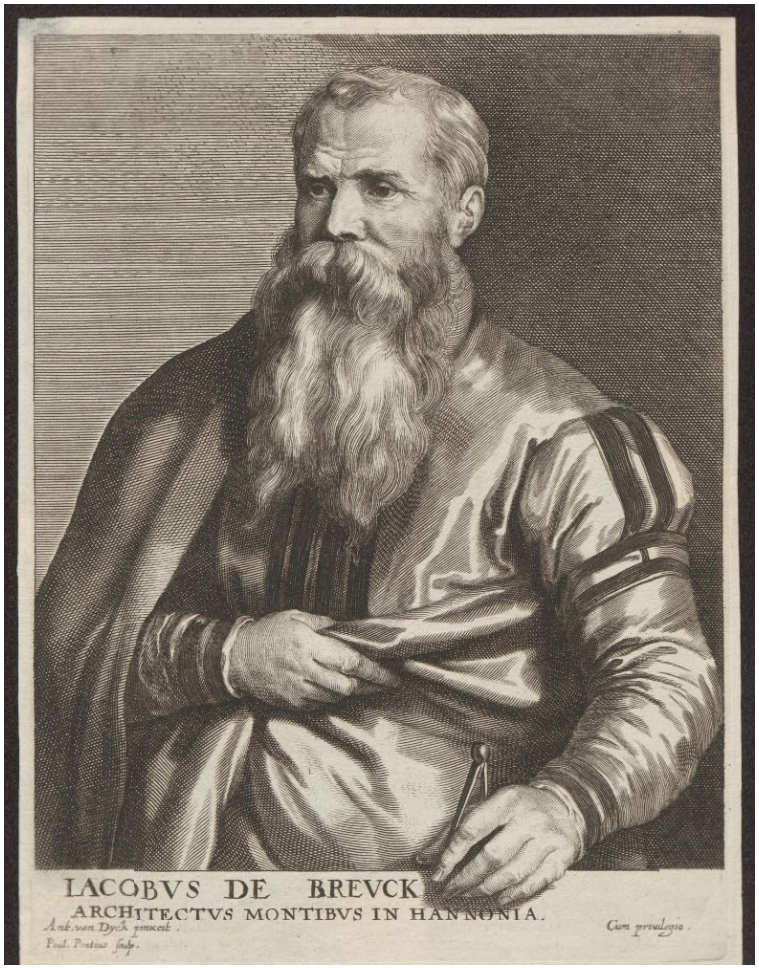
Tanımlama

Tasvir edilen figürün, elinde bir pergel ve masa üzerinde bir gönye ile resmedilmesiyle mesleki yönü vurgulanmıştır. Figür aynı zamanda bir idareci olduğu için kılıcıyla ve idareci kimliğine uygun kıyafetiyle gösterilmiştir. Arka planda bulunan perde ve arma ile figürün resmi kişiliği pekiştirilmiştir.

Joseph Furttenbach		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	■
	Arma	■
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	■
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jacques Dubroeucq, http://digiporta.net/index.php?id=804666125, erişim tarihi: 03.11.2022

1646

Tasvir

Ayakta ve kalça hizasından resmedilmiştir. Sağa dönük, başı çeyrek profilden çizilmiştir. Uzun, dalgalı sakallıdır. Sağ omzunun üzerinden ve sol kolunun altından pelerinli, kumaşı sağ eliyle göğüs hizasında tutmaktadır. Sol elinde bir pergel bulunmaktadır. Portrenin altında, figürün adı ve mesleğinin yer aldığı bir metin bulunmaktadır.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, parlak ve kendini gösteren, pelerin ile tamamlanmış kıyafeti, saygınlık çağrışımı yapan sakalı ile önemli bir insan olduğu mesajı verilecek şekilde resmedilmiştir. Sol elini resim çerçevesinin dışına çıkarır şekilde elinde tuttuğu pergel ile mesleğine dair betimlemede bulunulmuştur.

Jacques Dubroeucq		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Cornelis Danckerts, http://digiporta.net/index.php?id=706668460, erişim tarihi: 03.11.2022

1649

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Düğmeli bir ceket ve fırfırlı bir yaka ile uzun sakallı olarak tasvir edilmiştir. Bir masada durmakta, sağ elindeki pergel ile bir kâğıda yivli bir sütun çizmektedir. Arka planda aynı türden bir sütun sağda bir mimari eleman olarak durmaktadır. Geri kalanda ise paralel taramalı arka plan bulunmaktadır. Portrenin altında, sanatçının adresi de dâhil olmak üzere bakıcı hakkında biyografik bilgiler içeren sekiz satırlık Fransızca bir başlık bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, elinde bulunan pergel ve çizmekte olduğu sütun ile ayrıca arka planda resmedilmiş yine bir sütun gövdesi ile mesleği net olacak şekilde tasvir edilmiştir. Düğmeli ceketi, fırfırlı yakası ve uzun ama düzgün, taranmış saçı ve bilgelik çağrıştıran sakalı ile sosyal sınıfı belirtilmektedir.

Cornelis Danckerts		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	■
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Hendrik de Keyser, http://digiporta.net/index.php?id=788846618, erişim tarihi: 03.11.2022

1650 - 1670

Tasvir

Dikey dikdörtgen bir çerçeve içinde sağa dönük bir yarım figür, baş çeyrek profilde, sola bakmakta, kısa kıvırcık saçlı, bıyıklı, kısa keçi sakallı, uzun düğme şeritli yelek giymektedir. Sağ elinde büyük bir pergel tutmaktadır. Koyu renkli, çapraz çizgili bir arka planın önündedir. Portre alanının altında, figürün adının, mesleki faaliyetinin ve biyografik verilerinin yer aldığı dört satırlık bir Fransızca yazı bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür elinde pergel ile tasvir edilerek mesleki yönüyle ilgili bilgi verecek şekilde resmedilmiştir. Sade ama temiz, düzenli ve bitimleri keskin kıyafeti, şekil verilmiş sakal, bıyık ve düzgün kıvırcık saçları ile toplumsal olarak öneme sahip birisi olarak gösterilmeye çalışılmıştır.

Hendrik de Keyser		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Louis de Verdun, http://digiporta.net/index.php?id=717329830, erişim tarihi: 03.11.2022

1651 - 1667

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş çeyrek profilli, izleyiciye doğru bakmaktadır. Çene hizasında dalgalı saçlı, bıyıklı ve sivri keçi sakallı, geniş dantel yakalı ve yeleklidir. Üstte maskaronlu, yanlarda kanatlı oval bir parşömen çerçeve içindedir. Altta bir ağacın önünde bir atın tasvir edildiği bir arma vardır. En altta ise figürün ismi ve mesleki bilgileri bulunmaktadır.

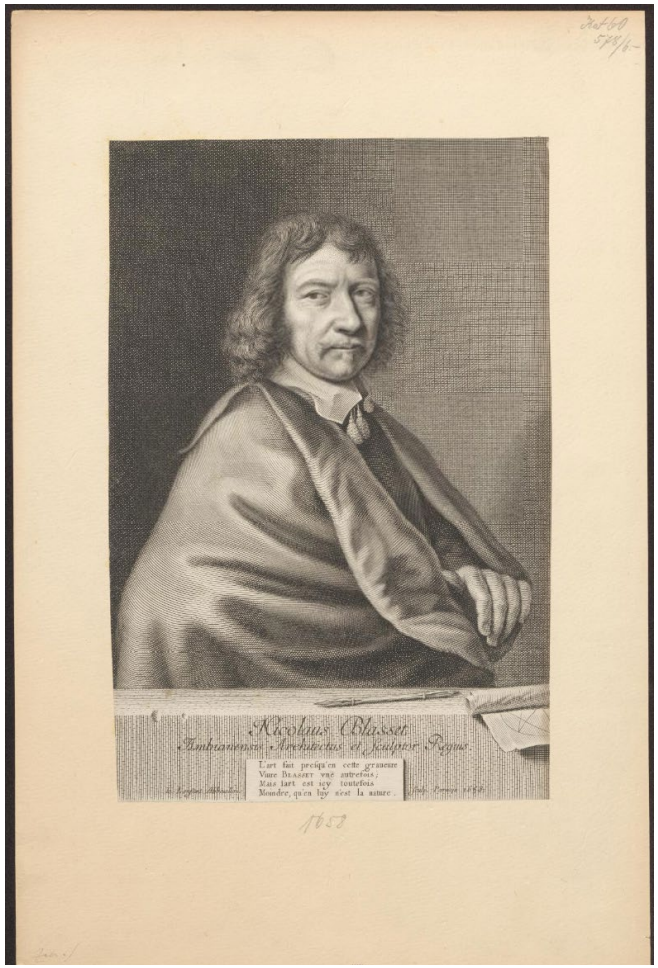
Tanımlama

Figür çizgili yeleği ve dantelli yakası ile üst sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir. Parşömen çerçevenin alt kısmında bulunan arma bulunması, figürün resmi görevlerinin de olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Louis de Verdun		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Nicolas Blasset, http://digiporta.net/index.php?id=148644488, erişim tarihi: 03.11.2022

1658

Tasvir

Bir parapetin arkasında duran sola dönük yarım figür, başı yarı profilde, sağa bakmaktadır. Koyu, çapraz çizgili bir arka plan önündedir. Omuz hizasında dalgalı saçlı, bıyıklı ve kısa, ince keçi sakallı, iki püsküllü beyaz yakalıdır. Omuzlarında pelerin bulunmakta ve sol eliyle kumaşı kavramaktadır. Figürün önünde bir kalem ve üzerinde geometrik bir çizim olan rulo halinde bir kâğıt bulunmaktadır. Parapetin önünde, figürün adını ve mesleğini belirten Latince bir metin, altında ise dört satırlık Fransızca bir metin vardır.

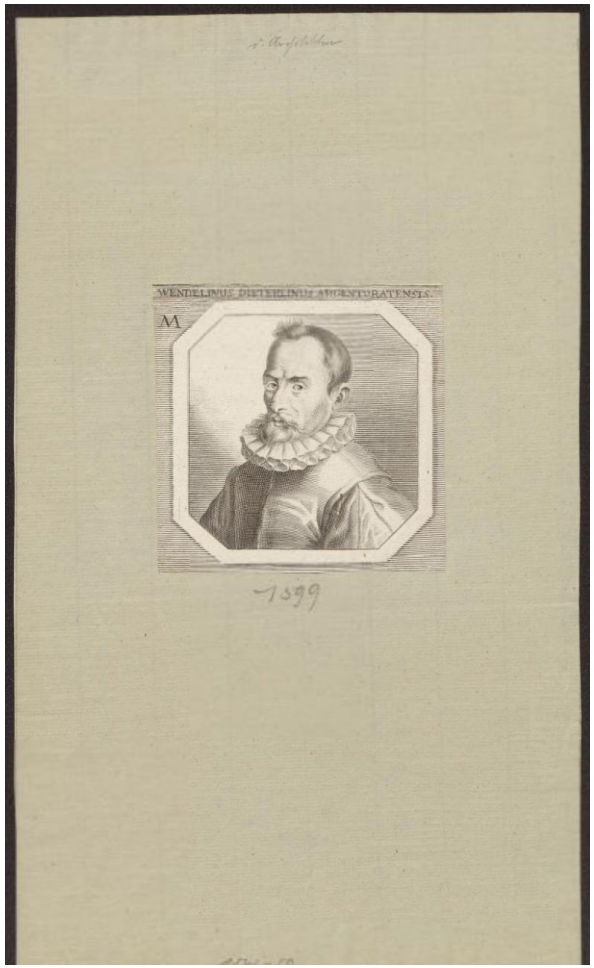
Tanımlama

Figür pelerinli ve püsküllü yakalı kıyafeti, özenli saç ve sakalı ile yüksek profilli birisi olarak resmedilmiştir. Önünde bulunan kalem ve geometrik şekillerin çizili olduğu kâğıt ile mesleki yönü betimlenmeye çalışılmıştır.

Nicolas Balsset		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	■
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Wendel Dietterlin, http://digiporta.net/index.php?id=803763422, erişim tarihi: 03.11.2022

1660 - 1700

Tasvir

Göğüs sağa doğru dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kısa saçlı, bıyıklı ve keçi sakallı, fırfırlı yakalıdır. Yelek ve yırtmaçlı geniş kollu bir gömlek giymektedir. Kısmen yatay olarak çizgili bir arka plan önünde durmaktadır. Sekizgen bir çerçeve içinde tasvir edilmiştir.

Tanımlama

Figür, iyi giyimi ve düzenli saç, sakal tasviri ve fırfırlı yakasıyla yüksek profilli birisi olarak resmedilmiştir.

Wendel Dietterlin		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Lucas Faydherbe, http://digiporta.net/index.php?id=478350427, erişim tarihi: 03.11.2022

1661 - 1665

Tasvir

Bel hizasında sola bakan bir portre. Sol kolunun altında kuş ve koyun başı kabartması olan bir masa bulunmaktadır. Sağ el sol kolun üzerindedir. Omuza kadar uzun saçlı ve ince bıyıklıdır. Üzerinde bol bir pelerin ve geniş yakalı bir kıyafet bulunmaktadır. Çapraz çizgili bir arka planın önünde tasvir edilmiştir.

Tanımlama

Figür, pelerinli ve geniş yakalı kıyafeti ile uzun düzenli saçı ve düzgün bıyıkları ile yüksek profilli birisi olarak tasvir edilmiştir. Sol kolunun altında detaylıca işlenmiş masanın bulunması, figürün Güney Hollanda ve Belçika'da barok akımı izleyen pek çok ürün vermesi nedeniyle* sahip olduğu toplumsal imajın bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

*: https://www.encyclopedia.com/education/dictionaries-thesauruses-pictures-and-press-releases/faidherbe-lucas, erişim tarihi: 21.11.2022

Lucas Faydherbe		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Andreas Rudolphi, http://digiporta.net/index.php?id=141810823, erişim tarihi: 03.11.2022

1679

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş yarı profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Takkeli, omuz hizasında dalgalı saçlı, bıyıklı ve keçi sakallıdır. Geniş yakalı, yırtmaçlı kollu bir yelek giymektedir. Koyu, çapraz çizgili bir arka planda önünde ve üzerinde figür hakkında bilgi içeren Latince yazıtlı oval bir çerçeve içerisinde tasvir edilmiştir. Çerçevenin hemen altında figürün adresi bulunmaktadır. Bir duvara ve bir kaide üzerine monte edilmiştir, ön tarafında Latince yazılmış bakıcıyı öven bir şiir, yazarın adı ve bir tarih bulunan bir yazıt vardır.

Tanımlama

Figür, özenli giyimi, özenli saç, sakal ve bıyık tasviri ile sınıfsal durumunu belirtecek şekilde resmedilmiştir.

Andreas Rudolphi		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

François Mansart, http://digiporta.net/index.php?id=375142761, erişim tarihi: 03.11.2022

1670 - 1690

Tasvir

Sağa dönük yarım figür, baş yarım profilde, sola doğru bakmaktadır. Koyu, çapraz çizgili bir arka planın önünde, sol altta figürün gölgesi oval bir çerçeve içindedir. Omuz hizasında bukleler, geniş dantel kenarlı yakalar, koyu renkli yelek ve pelerinle tasvir edilmiştir. Oval çerçevenin alt kenarında, kalkan üzerinde üç kuş bulunan bir arma, bir kabuğun altında büyük bir tüylü bir savaş miğferi ile taçlandırılmıştır. Çerçeve, bir parapet üzerinde ve paralel yatay çizgilerle bir duvarın önünde durmaktadır.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, peleriniyle, dantel işlemeli büyük yakasıyla, bukleli saçlarıyla toplumsal önemini belirtecek şekilde resmedilmiştir. Ayrıca oval çerçevenin altında bulunan arma tasviri, benzer şekilde figürün sahip olduğu konumun işaretidir. Figür, Fransız barok mimarisine klasisizmi dâhil etmesiyle tanınmakta ve 17. yy boyunca Fransa'nın en önemli mimarlarından birisi olarak kabul edilmektedir.*

*: https://www.britannica.com/biography/Francois-Mansart, erişim tarihi: 21.11.2022

François Mansart		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Vignola, http://digiporta.net/index.php?id=837415776, erişim tarihi: 03.11.2022

1670 - 1700

Tasvir

Yarım figür sola dönük, baş çeyrek profilde, dümdüz karşıya bakmaktadır. Kemerli bir yapı parçasının altındadır. Figürün kısa, kıvırcık saçları, kısa sakalı ve yeleği vardır. Resmin ön planında sol eli bir parapete dayalıdır, sağ dirseği buradan desteklenmiştir, sağ elinde pergel vardır. Bakıcının üzerinde, sağda ve solda iki sütun üzerinde yükselen rustik yuvarlak bir kemer, arka planda yıkık bir sütunu olan bir bina, korniş üzerinde duran bir heykel ve gökyüzünde bulutlar görünmektedir. Resim alanının altında figürün adı bulunmaktadır.

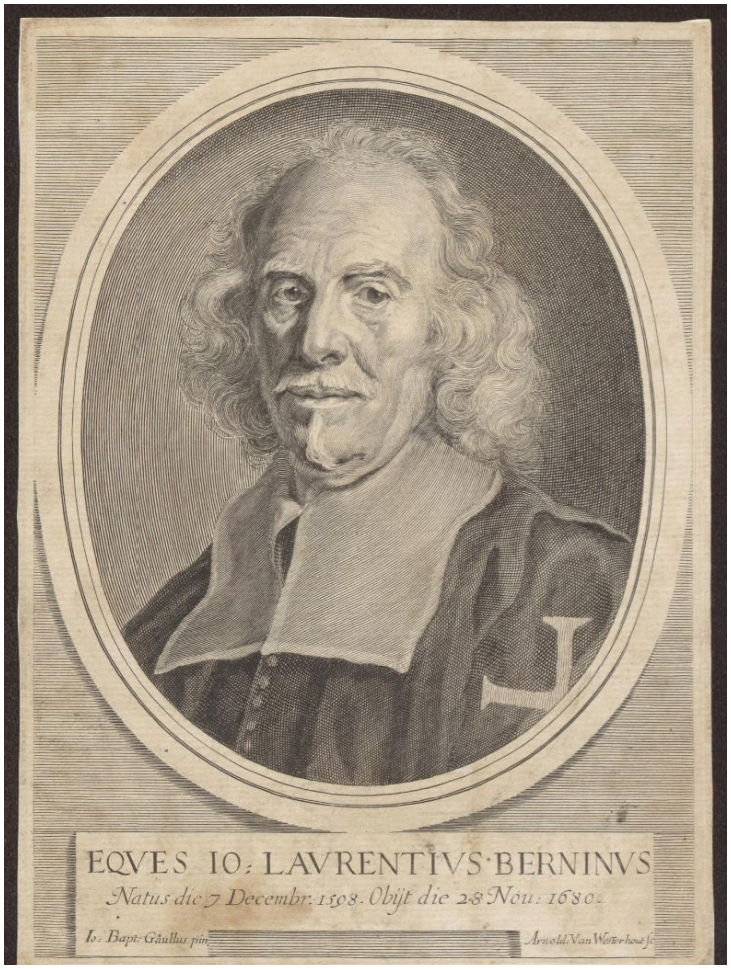
Tanımlama

Tasvir edilen figür, düzgün giyimi ve saç-sakalı ile sınıfsal durumu betimlenecek şekilde gösterilmiştir. Elinde bulunan pergel ile mesleki kimliği gösterilirken, kemer, sütun, heykel gibi elemanlarla kurulmuş mekânsal arka plan ile bu kimlik pekiştirilmiştir.

	Vignola	Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Gian Lorenzo Bernini, http://digiporta.net/index.php?id=316863128, erişim tarihi: 03.11.2022

1671 - 1725

Tasvir

Kısmen dışbükey çapraz çizgili fon önünde resmedilmiştir. Göğüs sağa dönük baş çeyrek profilde ve izleyiciye bakmaktadır. Üzerinde geniş yakalı, düğmeli ve üzerinde hac figürü olan bir kıyafet bulunmaktadır. Paralel taranmış duvar önünde oval çerçeve içinde çizilmiştir.

Tanımlama

Figür, üzerinde dini motifler bulunan ve biçim olarak da din adamı kıyafetine benzeyen bir giysi ile resmedilmiştir. Roma ve Vatikan'daki pek çok eserin müellifi olan figür, aynı zamanda Papalığın resmi mimarı olarak görev yapmıştır.*

*: https://www.britannica.com/biography/Gian-Lorenzo-Bernini/Patronage-of-Innocent-X-and-Alexander-VII, erişim tarihi: 21.11.2022

Gian Lorenzo Bernini		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

André Le Nôtre, http://digiporta.net/index.php?id=941770076, erişim tarihi: 03.11.2022

1675 - 1685

Tasvir

Sola dönük yarım boy portre, baş yarım profilde sağdan dümdüz ileriye bakmaktadır. Uzun kıvırcık peruklu, çok ince bıyıklıdır. Boynunda dantel işlemeli bir fular ve Aziz Michel Nişanı vardır. Dantel kollu gömlek, geniş bir pelerin giymektedir. Sol elinde bir kâğıt tutmakta, sağ elini bir konuşma hareketiyle kaldırmaktadır. Koyu, çapraz çizgili bir arka planın önünde durmakta ve resmin solunda bir perde görünmektedir. Dikdörtgen resim alanının altında, figürün adını ve diğer kişisel bilgileri içeren Fransızca bir yazı bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, dantel işlemeli ve pelerinli kıyafeti, uzun peruğu ile yüksek bir pozisyona sahip birisi olarak tasvir edilmiştir. Elinde bulunan kitap ile uygulayıcısı olduğu meslekteki uzmanlığı, izleyiciyi işaretiyle yönlendiren el pozisyonu ile de yönetici/yönlendirici rolü gösterilmiştir. Fransa Kralı Louis XIII'in baş bahçe mimarı olarak bilinmekte ve Versailles Sarayı bahçesi, Tuileries Sarayı bahçesi gibi pek çok önemli bahçeyi tasarlamıştır.* Kraliyet ile olan ilişkisi, Fransa Kralı Louis XI tarafından kurulan Aziz Michel Şövalye Tarikati'nin nişanını** boynunda taşıması ile pekiştirilmiştir.

*: https://www.britannica.com/biography/Andre-Le-Notre, erişim tarihi: 21.11.2022

**: https://www.larousse.fr/encyclopedie/divers/ordre_de_Saint-Michel/142567, erişim tarihi: 21.11.2022

André Le Notre		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	■
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	■
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	■
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Robert de Cotte, http://digiporta.net/index.php?id=149406148, erişim tarihi: 03.11.2022

1685 - 1708

Tasvir

Kıvrımlı taş bir bankta hafif sola dönük olarak oturmuş, baş sola yarım profilli, dümdüz karşıya bakmaktadır. Uzun peruklu, pileli gömlek, işlemeli yakasız ceket, bol ve dantel işlemeli kollu, kolların üzerinde ve vücudun önünde koyu renkli pelerin, sağ kol bir parapetin üzerinde ve altında bir kitap, sol el bir konuşma hareketiyle hafifçe kaldırılmıştır. Resimde sağda bir kaide üzerinde bir sütun, solda korint sütunlu bir peristil, üstü bir alınlıkla kapatılmıştır. Peristilin tepesinde iki heykel bulunmaktadır. Arkada ortada bir manzara görüntüsü vardır. Altta figür hakkında çeşitli bilgiler ve ortada bir arma bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, dantel işlemeli ve pelerinli kıyafeti, peruğu ile yüksek sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir. Sağ elinin altındaki kitap ile konu hakkındaki bilgeliği, sol elinin biçimi ile de yönetici vasıfları ön plana çıkarılmaktadır. Arka planda tasvir edilen sütun, peristil gibi yapı elemanları ile figürün mimari kimliği pekiştirilmeye çalışılmıştır. Fransa Kraliyet'ine bağlı olarak çalışan figürün bu yönü, alttaki arma ile gösterilmeye çalışılmıştır. Figür aynı zamanda Rococo üslubunun ortaya çıkmasını sağlayacak pek çok öncü yapının da mimarı olarak bilinmektedir.*

*: https://www.britannica.com/biography/Robert-de-Cotte, erişim tarihi: 21.11.2022

Roberto de Cotte		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	■
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	■
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	■
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	■
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leon Battista Alberti, http://digiporta.net/index.php?id=346781599, erişim tarihi: 03.11.2022

1700

Tasvir

Gövde dörtte üç profilden sağa dönük, kısa bukleli saçlı, ince bıyıklıdır. Düğmesiz yelek giymektedir. Koyu renkli, çapraz çizgili fon önünde ve dikdörtgen içinde sekizgen çerçeve ile çevrelenmiştir. Çerçeve üzerinde kabartma şeklinde bir kadın başı ve resmi çerçeveleyen defne yaprakları bulunmaktadır. Çerçevenin altında, bakıcı hakkında bilgi içeren bir afiş bulunmaktadır: "Leon Battista Alberti | Fiorentino".

Tanımlama

Figür herhangi bir çağırışım yapmayan ama düzgün bir kıyafet ile resmedilmiştir. Portrenin, Antik Yunan ve Roma mitolojisinde asaleti, kahramanlığı ve zaferi temsil eden defne yapraklarından oluşan çelenk ile süslenmesi, figüre karşı bir övgü olarak yorumlanabilir.

Leon Battista Alberti		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Simon Schijnvoet, http://digiporta.net/index.php?id=417370234, erişim tarihi: 03.11.2022

1700

Tasvir

Diz hizasında ayakta, yarı profilde baş sola dönük, dümdüz karşıya bakmaktadır. Uzun peruklu, dantel süslemeli hafif açık gömlekli, işlemeli ceketli, geniş, uçuşan pelerinlidir. Solda bir mascaron ve meyve çelengi olan büyük, antika bir vazo bulunmaktadır. Arka planda yana çekilmiş bir perde, bulutlu bir gökyüzü manzarasını ortaya çıkarmaktadır.

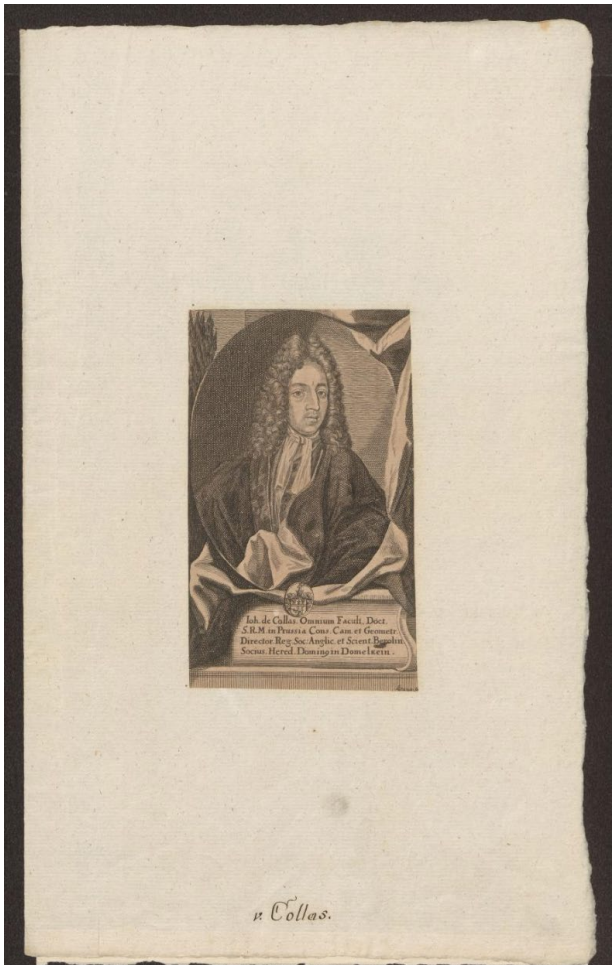
Tanımlama

Figür, oldukça gösterişli bir kıyafet içinde, işlemeli gömlek ve ceket, pelerin, peruk ile tasvir edilerek üst sınıf üyesi olduğu mesajı verilmektedir.

	Simon Schijnvoet	Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	■
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	■
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	■
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

John von Collas, http://digiporta.net/index.php?id=834460117, erişim tarihi: 03.11.2022

1713

Tasvir

Oval bir pano üzerinde, etrafı perde ile çevrili bir çerçeve içinde, altta oval bir pano üzerinde arma ile süslenmiş şekilde resmedilmiştir. Figür hakkında bilgi içeren Latince yazıtlı bir kaide üzerine yerleştirilmiştir. Hafifçe sağa dönük, başı sola dönük, yarım profilli, ileriye bakmaktadır. Önü düğümlü ve uçları yarım boy açık renkli fular, yakasız yelek ve ceket, geniş, koyu renkli palto giymektedir.

Tanımlama

Figür, özenli ve detaylı kıyafeti, peruğu ile üst sınıf üyesi olduğu mesajı verilecek şekilde tasvir edilmiştir. Aynı zamanda portrenin alt tarafında bulunan arma ile bu durum pekiştirilmiştir.

John von Collas		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Hubert Gautier, http://digiporta.net/index.php?id=589644198, erişim tarihi: 03.11.2022

1700 - 1737

Tasvir

Göğüs tamamen sola dönük, baş çeyrek profilli, sağa bakmaktadır. Uzun kıvırcık peruklu, jabotlu, ceketli ve omuzlarında geniş, koyu pelerinlidir. Belirsiz, çapraz çizgili bir arka plan önünde ve oval çerçeve içindedir. Çerçeve paralel çizgili bir duvara tutturulmuş ve bir parapetin üzerinde durmaktadır.

Tanımlama

Figür, detaylıca çizilmiş, jabot, peruk, pelerin gibi ögeler içeren kıyafetiyle bir üst sınıf üyesi olarak tasvir edilmiştir.

Hubert Gautier		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Francesco Borromini, http://digiporta.net/index.php?id=679016333, erişim tarihi: 03.11.2022

1700 - 1800

Tasvir

Çapraz taramalı bir arka plan önünde sağa dönük, yarım profilde, dümdüz ileriye bakmaktadır. Omuz hizasında dalgalı saçlı, bıyıklı ve ince keçi sakallıdır. Gömlek, haçlı madalyon pandantifi ortaya çıkaran yelek giymektedir. Omuzlarının üzerinde haç işlemeli, oval çerçevenin dışına, portrenin altına doğru uzanan geniş bir pelerin bulunmaktadır. Oval çerçevenin dışında, bir kaide üzerinde pergel, gönye, kalem, cetvel, çivi gibi araçlar ve kitaplar durmaktadır.

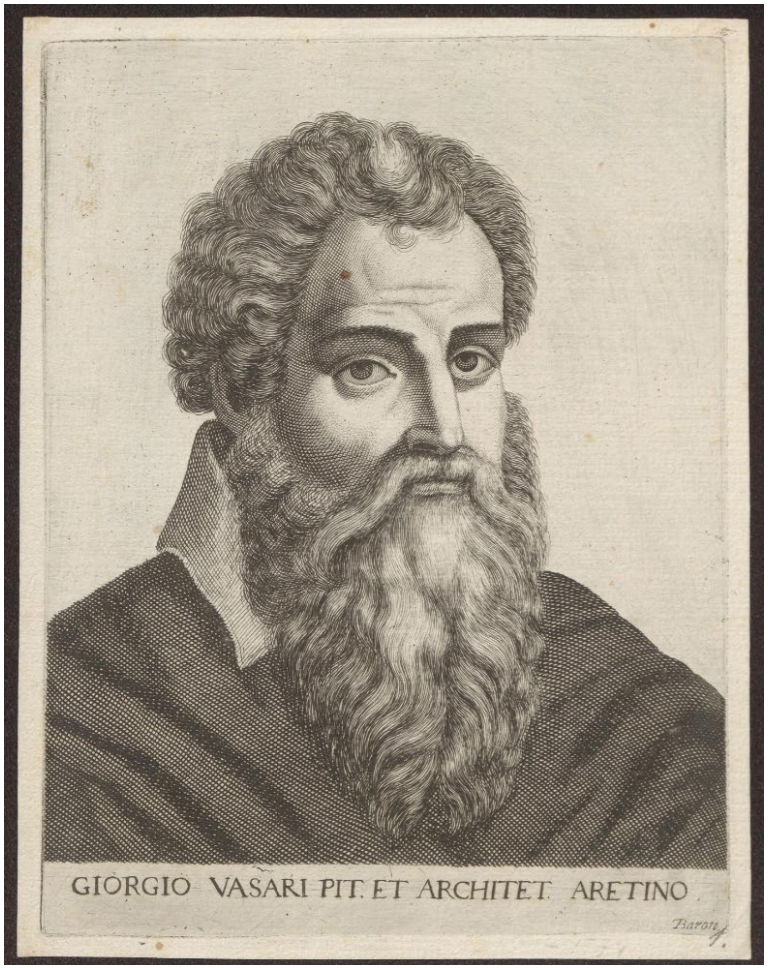
Tanımlama

Figür hem giyimi hem de saç, sakal detaylarıyla üst sınıf üyesi olarak tasvir edilmiştir. Üzerinde bulunan haç işlemeli kolye ve haç işlemeli pelerin ile dini göndermelerde bulunulması, figürün dini yapılar inşa etmiş olmasıyla ilgilidir. Portre önünde bulunan çizim araçları ile figürün mesleki kimliği pekiştirilmiştir.

Francesco Borromini		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Giorgio Vasari, http://digiporta.net/index.php?id=764934512, erişim tarihi: 03.11.2022

1700 - 1800

Tasvir

Göğüs hafif sola dönük, başı çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Gür, kısa, dalgalı saçlı, uzun dalgalı sakallı, beyaz gömlek yakalıdır. Üzerinde pelerin bulunmaktadır. Açık renkli arka planın önünde resmedilmiştir. Portre alanının altında, figürün adı ve mesleki bilgisi bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, basit şekilde tasvir edilmiştir. Pelerin ve uzun ama düzenli sakalı, taranmış saçları ile sınıfsal durumu belirtilmiştir.

Giorgio Vasari		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Robert de Cotte, http://digiporta.net/index.php?id=993690292, erişim tarihi: 03.11.2022

1700 - 1735

Tasvir

Oturmuş şekilde sağa dönük, baş sola yarım profil, dümdüz karşıya bakmaktadır. Uzun peruklu, önü gevşek bağlı uzun beyaz atkılıdır. Yakaları işlemeli yelek, koyu renk, yakasız, işlemeli, dantel kollu ve klapalı ceket giymektedir. Cekete iliştirilmiş bir madalya bulunmaktadır.. Sağ kolunun üzerinde ve bacaklarının çevresinde geniş bir pelerin vardır. Sağ eli bir kitaba dayalı, işaret parmağı kitaptaki bir sayfayı işaretlemektedir. Sol elinin işaret parmağı üzerinde çizim araçlarının bulunduğu bir sehpayı göstermektedir. Sehpada çizimler, bir cetvel, bir pergel ve başka bir küçük kitap bulunmaktadır. Resmin sağında, figürün arkasında yarım yükseklikte bir koltuk bulunmaktadır. Arka planı çapraz çizgili ve koyu renktir. Portrenin dikdörtgen çerçevesinin altında sanatçının adresleri, daha büyük harflerle figür hakkında bilgi içeren bir Fransızca metin ve ortada bir madalyon alanı içinde bir arma bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür hem detaylıca çizilmiş özenli kıyafeti ile sınıfsal anlamda betimlenirken, elinde tuttuğu kitap ve sehpanın üzerinde işaret ettiği pergel, cetvel ve bir diğer kitap ile mesleki anlamda betimlenmektedir. Ayrıca portrenin alt kısmında yer alan arma ile yine resmi durumu ile ilgili bilgi verilmektedir.

Roberto de Cotte		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leonhard Christopf Sturm, http://digiporta.net/index.php?id=368576126, erişim tarihi: 03.11.2022

1707

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilli, izleyiciye bakmaktadır. Koyu zeminli ve oval çerçeveli, defne yapraklarından çelenklerle süslenmiştir. Sağ omzunun üzerinden sarkan peruk, jabot ve pelerin ile tasvir edilmiştir. Çerçeveleme, resmin sağ üst köşesindeki uzanmış ve sağ elinde bir maske sol elinde perde tutan bir putti tarafından kısmen gizlenmiştir. Portre, solda ön planda üzerinde bir sfenks bulunan bir kaide üzerinde durmaktadır. Sfenks başını geriye doğru çevirerek portreye bakmaktadır. Kaide üzerinde Latince figür hakkında biyografik bilgiler içeren bir metin paneli bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür pelerini, jabotu ve peruğu ile toplumsal sınıfı belli olacak şekilde tasvir edilmiştir. Sol altta bulunan figürü izleyen sfenks ile figürün önemi vurgulanmaktadır. Figür hem mimar hem matematikçi olduğu için, altta bulunan kaide üzerindeki bilgilerde matematikçi kimliği belirtilmiştir.

Leonhard Christopf Sturm		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leonhard Christopf Sturm, http://digiporta.net/index.php?id=688433303, erişim tarihi: 03.11.2022

1710 - 1750

Tasvir

Göğüs hafif sola dönük, baş yarım profilde sağa dönük, bakışlar sağa doğrudur. Koyu, çapraz çizgili bir arka planda ve oval bir çerçeve içinde resmedilmiştir. Uzun bir peruk, beyaz boyun atkısı, beyaz, yakasız yelek, omuzlarında koyu renkli pelerin ile tasvir edilmiştir. Madalyon şeklindeki portre bir kaidenin üzerinde durmaktadır ve üstte ve solda bir perde ile çerçevelenmiştir.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, pelerinli, atkılı kıyafeti ve peruğu ile sınıfsal kimliği belli olacak şekilde tasvir edilmiştir. Mesleğini belirten herhangi bir detay yoktur.

Leonhard Christopf Sturm		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pierre Puget, http://digiporta.net/index.php?id=328161677, erişim tarihi: 03.11.2022

1710 - 1740

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş hafifçe sola eğilmiş, izleyiciye bakmaktadır. Dalgalı kısa saçlı, beyaz atkılı, yakasız yelek ve ceketlidir. Çapraz çizgili arka plan önünde, oval çerçeve içinde tasvir edilmiştir. Çerçevenin altında bir kaidenin üzerinde figürün biyografik verileri yer almaktadır.

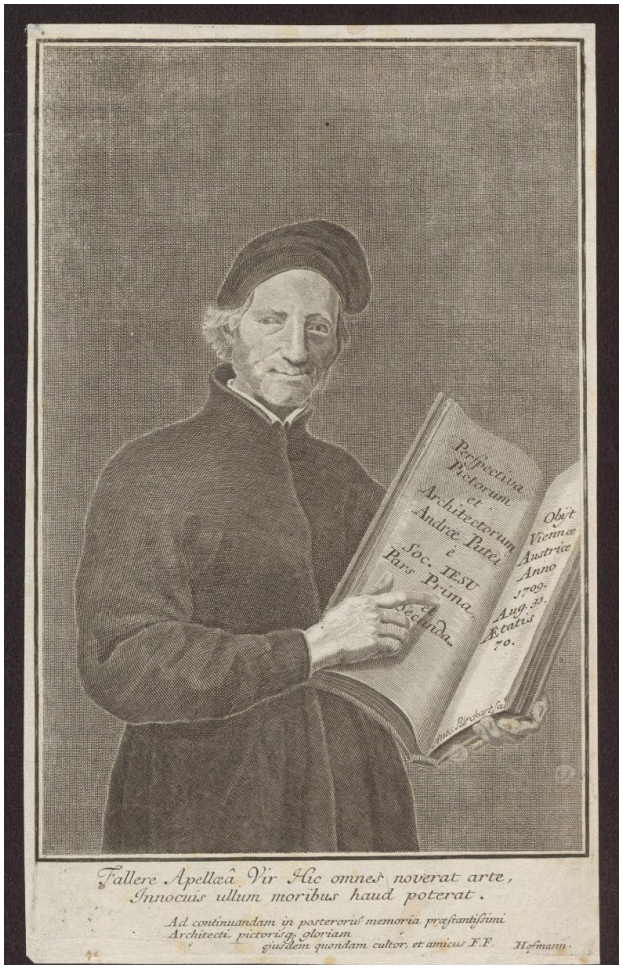
Tanımlama

Figür, sade ve basit kıyafetlerle, mesleğini belirtecek herhangi bir detay olmadan tasvir edilmiştir.

Pierre Puget		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Andrea Pozzo, http://digiporta.net/index.php?id=760381714, erişim tarihi: 03.11.2022

1710 - 1740

Tasvir

Ayakta duran, yarım boy portre. Yüzü sola dönük, baş çeyrek profilde, dümdüz karşıya bakmaktadır. Bir tür Frig şapkası takmaktadır. Yakalı bir gömlek ve dik yakalı koyu renk ceket giymektedir. Elinde büyük, açık bir kitap tutmaktadır. Sağ elinin işaret parmağı metini göstermektedir. Arka plan koyu ve çapraz çizgilidir.

Tanımlama

Figür sade ve gösterişten uzak bir kıyafet ile ve kafasında bir bere-şapka ile tasvir edilmiştir. Şapka, özgürlük ile özdeşleştirilen* Frig şapkasına benziyor olsa da bütün giyim tarzı beraber düşünüldüğünde üyesi olduğu** Cizvit tarikatının giyim tarzı ile daha yakın bir bağa sahip olduğu söylenebilir. Figürün elinde tuttuğu kitabın açık sayfasında, kendi kitabının adı (Perspectiva, Pictorum et Architectorum) yazmaktadır.

*: https://ageofrevolution.org/200-object/phrygian-cap/, erişim tarihi: 21.11.2022

**: https://www.encyclopedia.com/people/literature-and-arts/european-art-1600-present-biographies/andrea-dal-pozzo, erişim tarihi: 21.11.2022

Andrea Pozzo		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jules Hardouin Mansart, http://digiporta.net/index.php?id=928191454, erişim tarihi: 03.11.2022

1710

Tasvir

Bir koltukta oturmuş, sola dönmüş, baş sağa doğru yarı profilde, sağa doğru bakmaktadır. Koyu, çapraz çizgili bir arka planın önündedir. Figür uzun bir peruk, ve bir dantel atkı/jabot takmaktadır. Ceketinin düğme patında bir kurdele ile Aziz Michael Nişanı, omuzlarından sarkan bir koyu pelerin bulunmaktadır. Kolları dantellidir. Sol eli, üzerinde örtü olan bir masanın üzerinde ve bir yeri işaret etmektedir. Sağ eli koltuk kolçağının üzerinde, işaret parmağı hafifçe açıktır.

Tanımlama

Figür üzerindeki pelerini, peruğu, dantelli atkı/jabotu, dantelli kolları ile toplumsal sınıfına dair çıkarımlar yapılabilecek şekilde tasvir edilmiştir. Üzerinde bulunan ve Fransa Kralı tarafından kurulan Aziz Michael Şövalye Tarikatı'na ait nişan yoluyla kraliyet ile olan bağı gösterilmektedir.

Jules Hardouin Mansart		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	■
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	■
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	■
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pierre Puget, http://digiporta.net/index.php?id=988159286, erişim tarihi: 03.11.2022

1710 – 1738

Tasvir

Göğüs hafif sola dönük, baş hafifçe yana eğik, izleyiciye bakmaktadır. Koyu renkli çapraz çizgili fon önünde ve yer yer çatlakları olan oval, tuğla çerçeve içinde çizilmiştir. Önde alçak bir kaide üzerinde durmaktadır. Ensesine doğru uzanan dalgalı saçlı, beyaz atkılı, yakasız ceketli, omuzlarında ve göğsünün önünde geniş pelerinli tasvir edilmiştir. Kaidede, çerçevenin önünde, solda heykeltıraş araçları (çekiç, keski, pergel), bunların altında üzerinde çeşitli şekillerin çizili olduğu bir kâğıt, sağda ise boya paleti ve fırçalar bulunmaktadır. Tabandaki yazıt: "PIERRE PUGET | le Michel-Ange de la France".

Tanımlama

Figür pelerini, fuları ve düzgün saçları ile seçkin birisi olarak tasvir edilmiştir. Oval resim çerçevesinin önünde duran kaide üzerindeki pergel, keski, çekiç, fırça, palet gibi araçlar ve geometrik şekillerin çizili olduğu kağıt ile figürün mesleki anlamda çok yönlülüğü gösterilmiştir. Alttaki kaidenin yüzeyinde bulunan “le Michel-Ange de la France” ibaresi ile geçmiş dönemin önemli ve çok yönlü sanatçısı Michelangelo Buonarroti’ye atıfta bulunularak figürün önemi pekiştirilmeye çalışılmıştır.

Pierre Puget		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Andrea Palladio, http://digiporta.net/index.php?id=514723420, erişim tarihi: 03.11.2022

1716

Tasvir

Yarım figür hafifçe sola dönük, başı sağa çeyrek profilli, sola ters yöne bakmaktadır. Portre oval, tuğla çerçeve içinde, bir duvar önünde ve üzerinde figürün adı ve şehri Latince yazılı bir kaide üzerinde durmaktadır. Kaide üzerinde gönye, pergel ve bir çubuğa sarılmış bir ip gibi mimarlıkla ilgili birkaç araç vardır. Ucu öne doğru kıvrık şapkalı, dalgalı, kısa saçlı, gömlekli, yakasız yelekli, kaideye kısmen resmin alt kenarından taşan pelerinli şekilde tasvir edilmiştir.

Tanımlama

Figür pelerinli, şapkalı şekilde tasvir edilerek sınıfsal durumu hakkında bilgi verilmiştir. Öndeki kaidenin üzerinde bulunan pergel, gönye gibi araçlar ile figürün mesleki yönü betimlenmeye çalışılmıştır.

Andrea Palladio		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Christopher Wren, http://digiporta.net/index.php?id=545711930, erişim tarihi: 03.11.2022

1720 - 1740

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye dönük, koyu zemin üzerine ve oval çerçeve içindedir. Uzun peruk, jabot ve dökümlü pelerin ile tasvir edilmiştir. Bir kaidenin ön tarafında dallar ve yapraklar ile çerçevelenmiştir. Kaidenin üstünde ve altında figür hakkında biyografik bilgiler içeren Latince metinler bulunmaktadır. Kaidenin en üstünde iki trompet ve uzun yapraklı dallar vardır. Kâğıdın sol kenarında kaidenin yanında dört figür tasviri bulunmaktadır. Ön planda, solda profilde diz çökmüş bir kadın, uzun bir cüppe içinde, sağ eli sağ dizinin üzerinde, sol eli yerde yatan bir plaka üzerine pergel ile çizim yapmaktadır. Omzunun üzerinden bakıldığında, elinde bir parşömen kâğıt tutan bir çocuk figürü vardır. Arkasında öne doğru eğilmiş, sağ elinde iletki ve pergel tutan kadın figürü bulunmaktadır. Arkasında ise kanatlı miğferli, gömleksiz, pelerinli ve sağ elinde caduceuslu genç bir adam şeklinde Hermes tasviri yer almaktadır. Resmin sağ kenarında, kaidenin diğer tarafında, arkada saçları toplanmış, açık bir kitap okuyan kadın figürü, önünde ise tüylü miğferli, pelerinli Athena tasviri yer almaktadır. Üzerinde uzun bir cübbe, sağ elinde bir defne çelengi, sol elinde bir mızrak ve gladyatör sandaletleri bulunmaktadır. Önünde yerde, pergel, cetvel, kağıt, palet ve fırça gibi çizim ve boyama aletleri vardır. İki putti ise bir kâğıda bir şeyler çizmekte ya da yazmaktadır. Arka planda solda büyük bir pergeli andıran bir yapı ve sağda Korint sütunlu yarım daire biçimli "Basilica Divi Pauli" yazıtı olan revak benzeri bir yapı vardır. Kaidenin dibindeki portrede sanatçının adresi yazmaktadır. Dikdörtgen görüntü alanının altında iki satırlık Latince bir metin ve ortada bir arma bulunmaktadır.

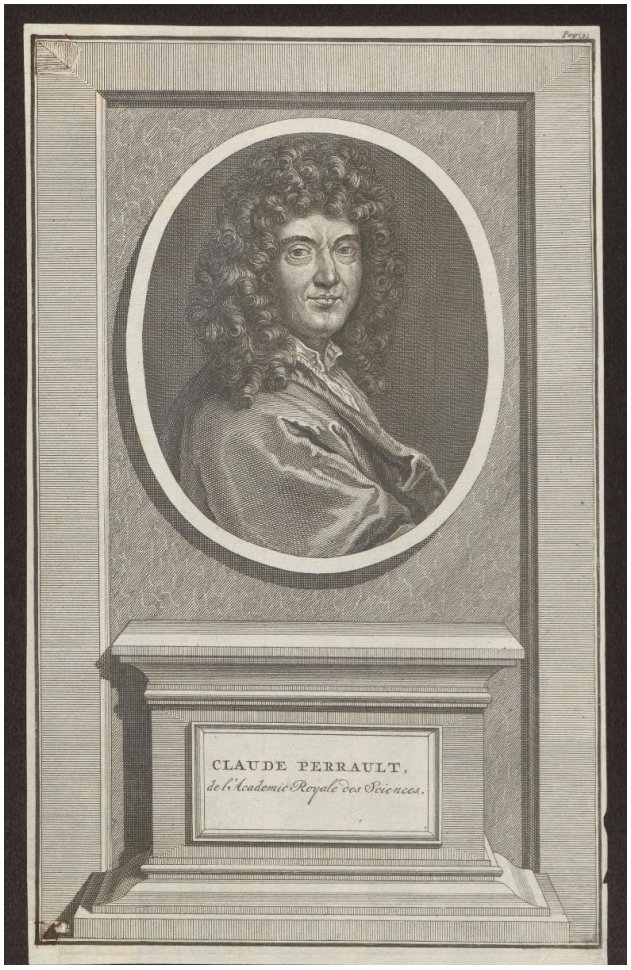
Tanımlama

Figür pelerinli, peruklu ve jabotlu kıyafeti ile üst sınıf mensubu birisi olarak tasvir edilmiştir. Sol tarafta bulunan ve pergel, gönye, iletki taşıyan ve çizim yapan figürler ile yine yerde bulunan pergel, kağıt, cetvel gibi araçlar ile mesleki yönü betimlenmiştir. Yılanlı asa caduceus taşıyan Hermes figürü ile yol göstericiliği, Athena figürü ile sanatçılığı vurgulanmaktadır. Kaide üzerinde bulunan iki adet trompet ve yapraklı dallar ile kraliyet ile olan ilişkisi anlatılmaktadır. Arka planda sağda bulunan revaklı yapı, kendisi tarafından tasarlanan Aziz Paul Katedrali'dir.

Christopher Wren		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Claude Perrault, http://digiporta.net/index.php?id=827554159, erişim tarihi: 03.11.2022

1721

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilli, izleyiciye bakmaktadır. Omuz hizasına kadar bukle saçlı, gömlekli, pelerinlidir. Dikdörtgen çerçeve içerisinde koyu renkli çapraz çizgili zemin üzerine oval çerçeve içindedir. Alt tarafta üzerinde figürün adı ve üye olduğu kurumun bilgileri yer alan bir plaketin tutturulduğu kaide bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür iyi hazırlanmış bir çerçeve içerisinde, üyesi olduğu kurum bilgilerinin de yer aldığı bir kompozisyonla resmedilmiştir. Pelerinli kıyafeti ve uzun bukleli saçları ile toplumsal olarak hangi sınıfın üyesi olduğu bilgisi verilmektedir.

Claude Perrault		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Johannes Friedrich Penther, http://digiporta.net/index.php?id=750760658, erişim tarihi: 03.11.2022

1750

Tasvir

Yarım boy, göğüs sağa dönük, baş çeyrek profilde, sola bakmaktadır. Peruk, beyaz bir gömlek, beyaz fular, jabot ve yelek giymektedir. Sol omzunda bulunan pelerin sol kolunu kapatmaktadır. Sol elin masanın üzerinde durmakta olan bir pergeli tutmaktadır. Sağ eli ise dik durmakta olan bir kitabın üzerindedir. Soldaki kitap raflarında bilimsel bir alet yer almaktadır. Sağ tarafta ise arka planı hafifçe örten bir siyah perde bulunmaktadır. Portre kesik oval bir çerçeve içinde ve bir kaide üzerinde resmedilmiştir. Çerçevenin altında bir arma bulunmaktadır. Kaidenin üzerinde ise Latince yazılmış biyografi ve çeşitli bilgiler yer almaktadır.

Tanımlama

Figür peruk, pelerin gibi sınıfıyla ilgili bilgiler veren bir kıyafet ile resmedilmiştir. Elinde bulunan pergel ve kitap ile mesleki yönü betimlenmektedir. Çerçevenin altında bulunan arma ile resmi görevleri olduğu mesajı verilmektedir.

Johannes Friedrich Penther		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Michelangelo Buonarroti, http://digiporta.net/index.php?id=839821825, erişim tarihi: 03.11.2022

1725 - 1750

Tasvir

Göğüs tamamen sağa dönüktür. Dalgalı, kısa saçlı ve sakallıdır. Gömlekli ve dik yakalı bir yelek giymektedir. Çapraz çizgili arka plan önünde ve sekizgen bir alanda resmedilmiştir. Altta figürün adı, biyografik verileri ve Fransızca olarak mesleki faaliyetleri, mesleğinin yazılı olduğu bir metin bulunmaktadır.

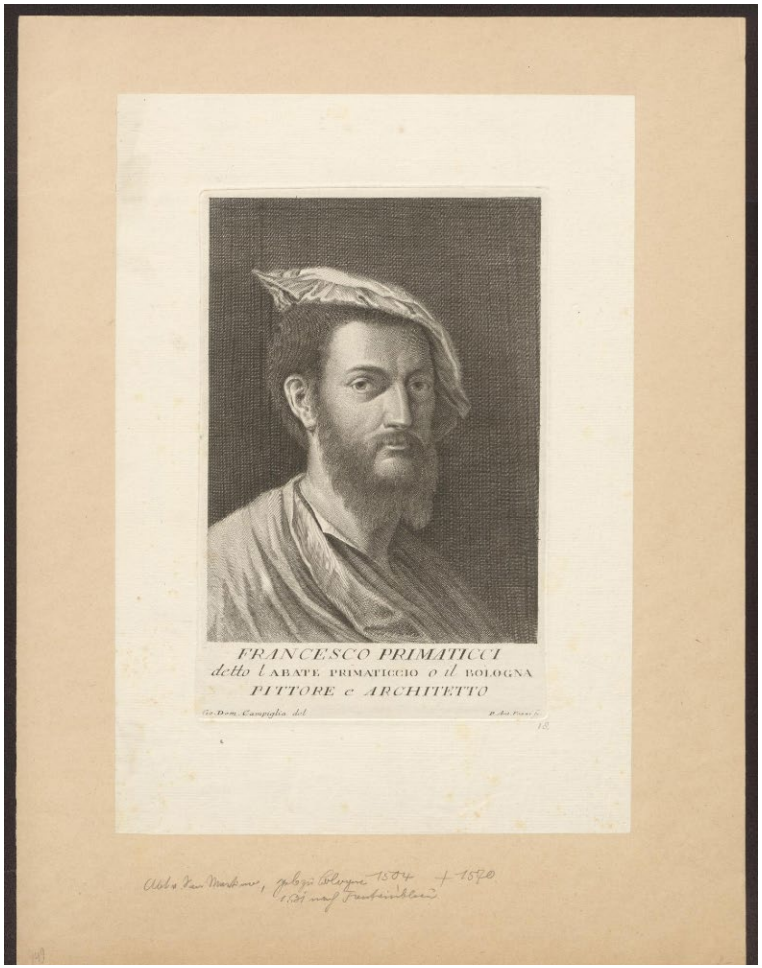
Tanımlama

Figür oldukça sade bir biçimde tasvir edilmiştir. Sakalı ve saçının şekli ile sanatçı çağrışımı yapılmaya çalışıldığı söylenebilir.

Michelangelo Buonarroti		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Francesco Primaticcio, http://digiporta.net/index.php?id=236148979, erişim tarihi: 03.11.2022

1725 - 1765

Tasvir

Omuz sola dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Düz eğimli bir şapkalı, koyu saç ve sakallıdır. Gömlek ve pelerin giymektedir. Koyu renkli taranmış bir arka plan önünde durmaktadır. Dikdörtgen resim alanının altında figür hakkında bilgi içeren İtalyanca bir metin bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür pelerini, şapkası, orta uzunlukta sakalı ve saçı ile üst sınıf mensubu bir sanatçı olarak tasvir edilmiştir.

Francesco Primaticcio		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Gabriel de Gabrieli, http://digiporta.net/index.php?id=771504766, erişim tarihi: 03.11.2022

1725 - 1760

Tasvir

Mimari unsurlar, çizim ve inşaat gereçlerinden oluşan bir dekorda, iki putti tarafından tutulan oval kanvas üzerinde gösterilmiştir. Kıvırcık bir peruk, omuzların yanında ilmekler halinde bağlanmış iki tutam saç, uçları uzun beyaz bir fular, işlemeli, yakasız bir yelek ve geniş, koyu renkli bir pelerinle tasvir edilmiştir. Koyu bir fon önünde resmedilmiştir. Portrenin üstündeki kanatlı putti bir şakül tutmaktadır, portrenin sağındaki putti sol elini kat planlı ve perspektifli bir bina çiziminin üzerine koymuş ve ona bakmaktadır. Resmin altında, figür hakkında bilgi içeren Latince yazıtlı bir parşömen levha bulunmaktadır. Çevresinde ise gönyeler, iletkiler, pergeller bulunmaktadır. Resmin arkasında solda, parşömen kartuş içinde arması olan büyük bir vazo, sağ tarafta ise bir merdiven bulunmaktadır.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, zengin betimlemeli bir dekor içerisinde tasvir edilmiştir. Portre çevresinde bulunan pergel, gönye, iletki gibi çizim araçları, plan ve perspektif içeren çizim, şakül gibi inşa araçlarıyla mesleğine dair bilgiler verilmiştir. Figürün peruk, fular, pelerin gibi kıyafetlerle gösterilmesi, toplumsal sınıfına dair bilgi sunmaktadır.

Gabriel de Gabrieli		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Juste Aurèle Meissonnier, http://digiporta.net/index.php?id=422002728, erişim tarihi: 03.11.2022

1745

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Yarım buklelidir. Boyundan fiyonklu, açık gömlek ve işlemeli, dik yakalı geniş palto giymektedir. Çapraz çizgili arka plan önünde ve oval bir çerçevede Latince yazıtla birlikte [ARCHITECTURA UNIVERSAM LIBRIS IV TRACTAVIT JUSTUS AURELIUS MEISSONNIER] resmedilmiştir. Çerçeve mimari bir dekorun içine oturtulmuştur, solda ve sağda sarmallar ve dallar, altta ortada stilize bir kabuk, solda ön planda bir küre ve sağda kitaplar bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür bol işlemeli ve pek çok mimari öge bulunan bir dekorun içerisinde, işlemeli bir palto, ince bir gömlek ve boynunda bir fiyonk ile sınıfsal kimliğine dair bilgiler içerecek bir şekilde tasvir edilmiştir.

Juste Aurèle Meissonnier		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Ludovico Cardi da Cigoli, http://digiporta.net/index.php?id=979758324, erişim tarihi: 03.11.2022

1752

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kürk şapkalı, bıyıklı ve keçi sakallıdır. Dantel yakalı gömlek, kürk yakalı ceket giymektedir. Bir elinde pergel ve fırça tutmaktadır. Koyu, çapraz çizgili arka planın önündedir. Resmin altında, figürün adı ve mesleğini belirten İtalyanca bir metin vardır.

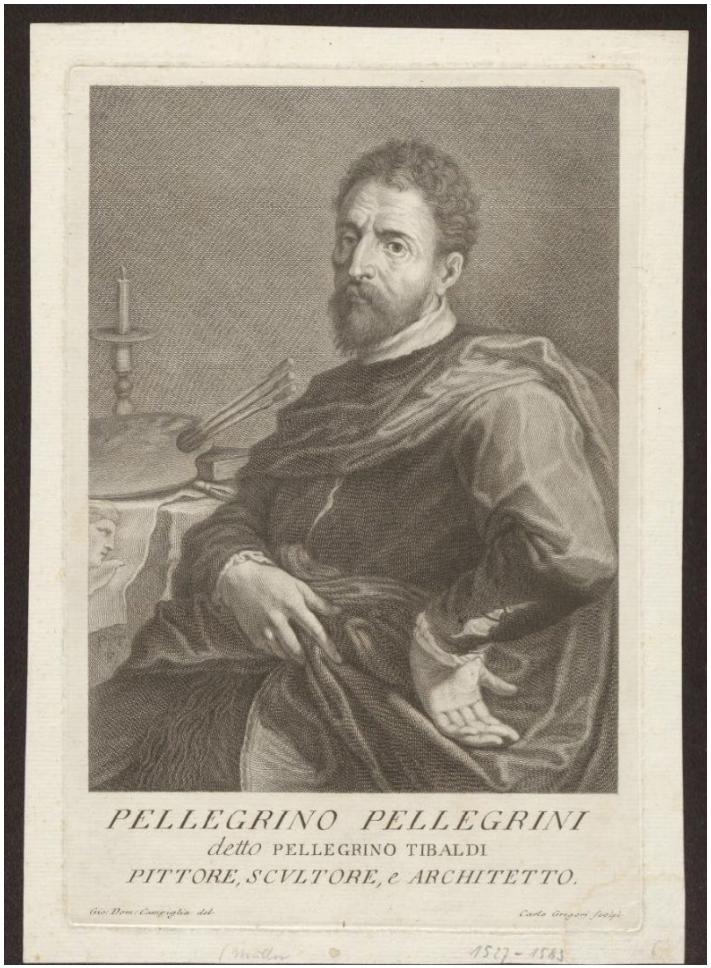
Tanımlama

Figür kürk şapkası, kürk yakalı ceketi, dantel yakalı gömleği, tasvir edilen sakal ve bıyık biçimiyle sınıfsal aidiyeti açıklanacak şekilde resmedilmiştir. Sol elinde bulunan pergel ve fırça ile mesleğiyle alakalı bilgiler verilmektedir.

Ludovico Cardi da Cigoli		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pellegrino Tibaldi, http://digiporta.net/index.php?id=334381463, erişim tarihi: 03.11.2022

1739 - 1759

Tasvir

Oturur pozisyonda sağa dönük, baş yarı profilli, izleyiciye bakmaktadır. Kısa kıvırcık saçlı, sakallıdır. Dik yakalı, yırtmaç kollu giysili, pelerinlidir. Sol eli beline yaslanmıştır. Solda bir masa, üzerinde bir mum, fırça ve palet, altında bir kitap ve bir kafa resmi bulunan bir çarşaf yer almaktadır. Arka plan çapraz çizgilidir. Resim alanının altında figürün adı ve olarak faaliyet alanları İtalyanca olarak yazılmıştır.

Tanımlama

Figür giyimi ile yüksek sınıfın bir üyesi olarak resmedilmiştir. Masanın üzerinde bulunan fırça, palet ve bir kafa figürü işlenmiş örtü ile mesleği hakkında bilgiler verilmektedir.

Pellegrino Tibaldi		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	■
	Heykeltıraş Aletleri	

Johann Christoph Knöffel, http://digiporta.net/index.php?id=480552568, erişim tarihi: 03.11.2022

1740 - 1780

Tasvir

Sağa dönük, başı hafifçe sola doğru, izleyiciye bakan figür. Bir parapetin arkasında ve sağında bir sütun bulunmaktadır. Saçları ensesine kadar uzun ve kıvırcıktır. Üzerinde kolları ve klapası kürklü bir ceket ve beyaz bir gömlek bulunuyor. Sağ eli konuşma hareketi yapar şekilde kaldırılmış, sol eli kürkü tutmaktadır. Öndeki parapetin üzerinde kısmen açılmış rulo halinde kağıt, bir cetvel ve bir pergel, arkalarında muhtemelen bir kitap bulunmaktadır. Arka planda bir duvar ve sol tarafta solda İon başlıkları ve festoları olan pilastrlı bir salon vardır.

Tanımlama

Figür kürklü ceketi ve ensesine kadar uzanan kıvırcık saçları ile üst sınıf üyesi olarak resmedilmiştir. Önünde bulunmakta olan pergel, cetvel, kağıt ve kitap ile mesleki yönüne dair bilgi verilmekte, içinde bulunan mekânın kurgusu ile de bu bilgi pekiştirilmektedir.

Johann Christoph Knöffel		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	■
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	■
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Kilian Ignaz Dientzenhofer, http://digiporta.net/index.php?id=669557872, erişim tarihi: 03.11.2022

1740 - 1780

Tasvir

Sola bakan profilde, yanları kıvrık ve arkada bir örgüyle bağlanmış kıvırcık perukludur. Koyu renkli, çapraz çizgili bir arka plana önünde ve alt kenarında yazıtlı oval bir madalyon içinde resmedilmiştir. Dairesel çerçeve, dikdörtgen görüntü alanıyla kesiştiği yerlerden kırpılmıştır.

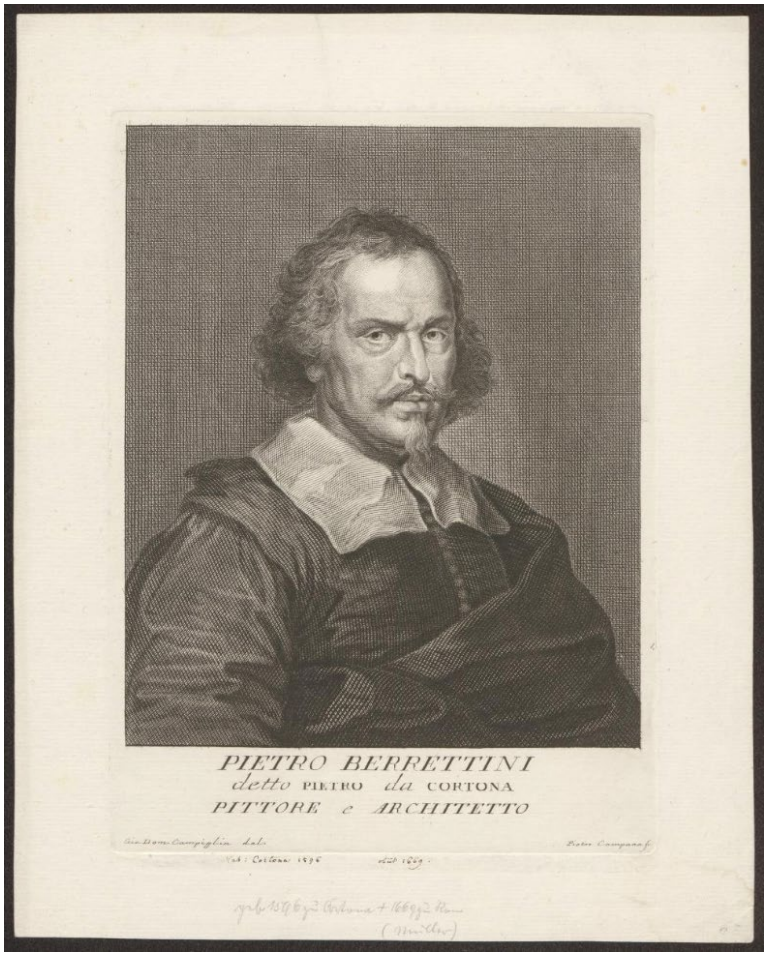
Tanımlama

Tasvir edilen figür, bir madalyonun içinde, heybetli bir giyim ile ve peruklu bir şekilde sınıfsal bilgisini verecek şekilde tasvir edilmiştir.

Kilian Ignaz Dientzenhofer		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	■
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pietro da Cortona, http://digiporta.net/index.php?id=632855076, erişim tarihi: 03.11.2022

1745 - 1765

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Ensesine kadar inen kıvırcık saçlı, bıyıklı ve keçi sakallıdır. Geniş beyaz yakalı, koyu renkli hırka giymektedir. Sol omzun üzerinden sarkan ve vücudunu önden saran bol dökümlü bir pelerin vardır. Arka plan çapraz çizgilidir. Dikdörtgen resim alanının altında, figürün adını ve mesleki bilgilerini içeren Latince bir metin bulunmaktadır.

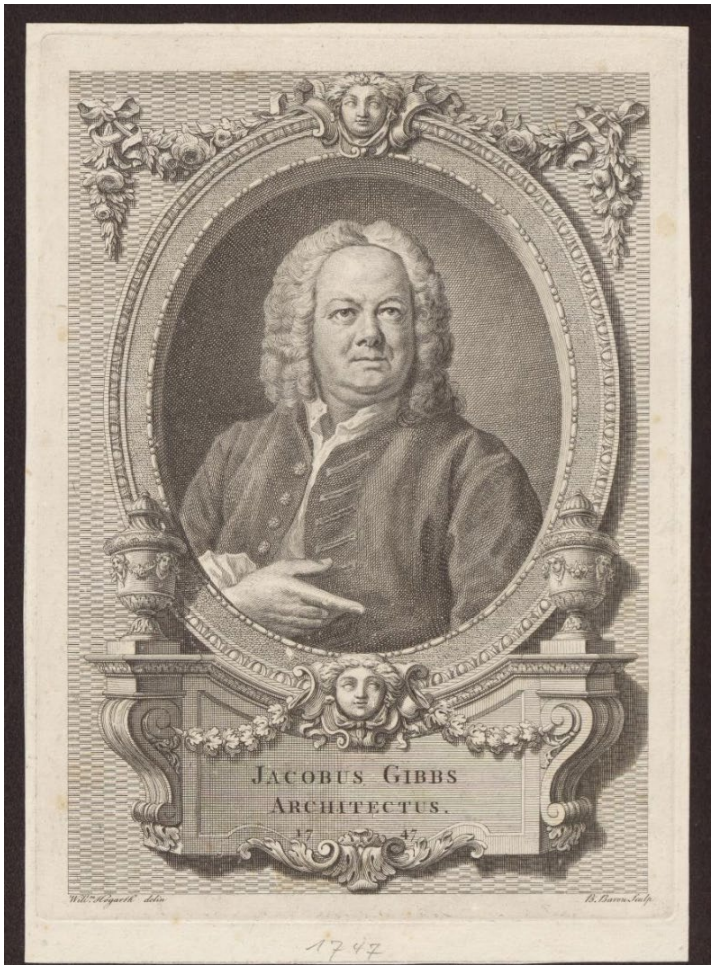
Tanımlama

Figür pelerinli, yelekli giyimi, saç, sakal ve bıyık biçimi ile üst sınıf mensubu birisi olarak tasvir edilmiştir.

Pietro da Cortana		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

James Gibbs, http://digiporta.net/index.php?id=137193688, erişim tarihi: 03.11.2022

1747

Tasvir

Göğüs hafif sağa, baş çeyrek profilde ters yöne dönük, yukarı doğru bakmaktadır. Konuşma hareketiyle sağ elin işaret parmağını sola doğru uzatmıştır. Omuz hizasında kıvırcık peruk, gömlek, açık yakasız ceket giymektedir. Çapraz çizgili arka plan önünde ve yumurta formu işlemeli desenli çerçeve içerisinde resmedilmiştir. Çerçeve, üstte ve altta çiçek çelenkleri ve dekoratif maskelerle zengin bir şekilde dekore edilmiştir ve portrenin altında, her iki tarafında süslü vazo bulunan, sarmal konsollarla çerçevelenmiş bir yazıt bulunmaktadır. Yazıt, figürün adını, mesleğini ve tarihi belirtmektedir. (Jacobus Gibbs | Architectus. | 1747)

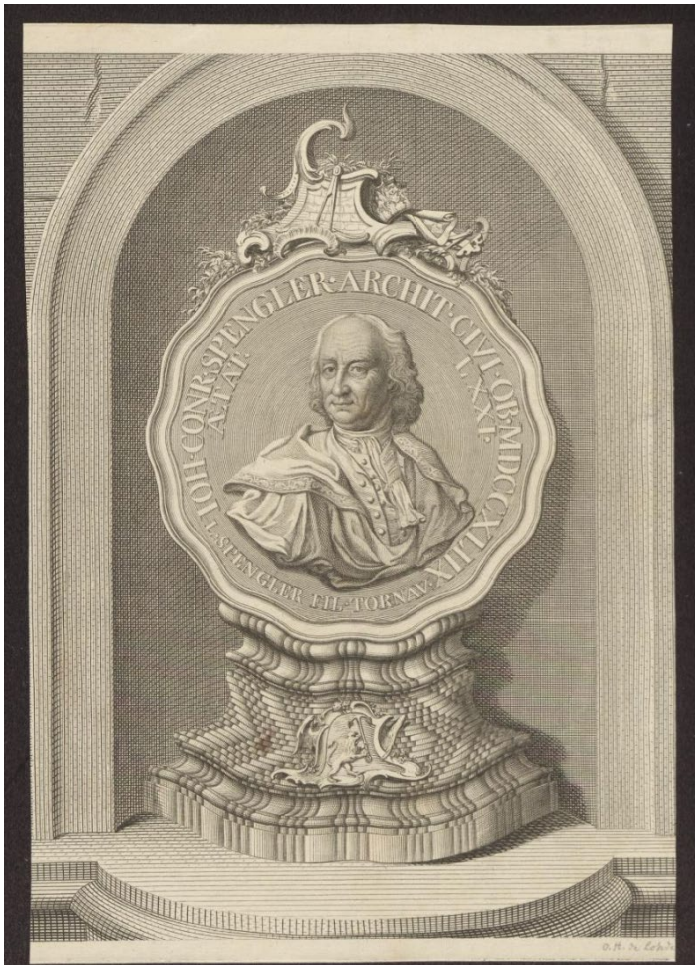
Tanımlama

Figür zengin işlemeli bir çerçeve içerisinde iyi giyimli ve başında bir peruk ile sınıfsal bilgisi aktarılacak şekilde tasvir edilmiştir.

James Gibbs		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Johann Conrad Spengler, http://digiporta.net/index.php?id=339608403, erişim tarihi: 03.11.2022

1750 - 1780

Tasvir

Gövde hafif sola, baş yarım profil sağa dönük ve izleyiciye bakmaktadır. Madalyon çerçeve içindedir. Jabot ve omuzların üzerine bol dökümlü pelerin ile tasvir edilmiştir. Madalyonun etrafında figür hakkında biyografik bilgiler içeren bir metin bulunmaktadır. Madalyonun üzerinde ise pergel, cetvel ve planlar bulunmaktadır. Madalyon bir aedicule içinde bir kaide üzerinde durmaktadır. Kaidenin üzerinde elinde gemi çapası olan bir aslan figürü bulunmaktadır.

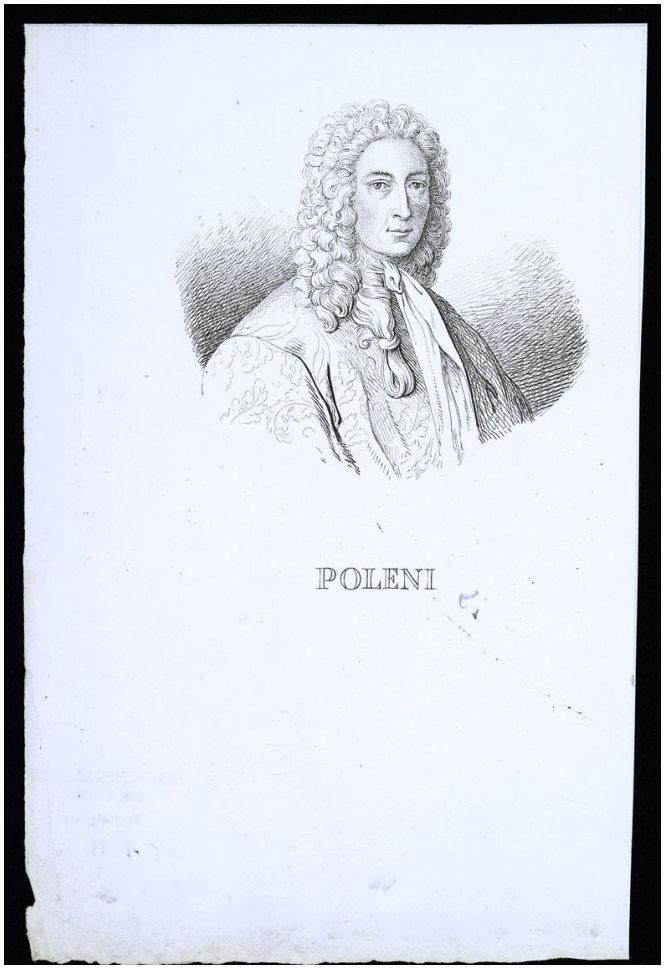
Tanımlama

Tasvir edilen figür, iyi giyimi ile toplumsal olarak statü sahibi birisi olarak sunulmaktadır. Boynundaki madalyonlu zincir ile bu durum pekiştirilmektedir. Yuvarlak çerçeve dışında inşa edilen mekan, büyük bir kaide çevresinde oluşturulmuştur. Portrenin etrafında bulunan ve pergel, gönye gibi araçlar taşıyan puttiler ile figürün mimar kimliğini güçlendirme amaçlanmıştır.

Johann Conrad Spengler		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Giovanni Poleni, http://digiporta.net/index.php?id=997451871, erişim tarihi: 03.11.2022

1750 - 1800

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilli, izleyiciye doğru bakmaktadır. Omuz hizasında kıvırcık peruklu, yandan örgülü, beyaz atkılı ve işlemeli paltolu, kısmen taranmış bir arka plan önündedir. Resim alanının altında figürün soyadı yazmaktadır.

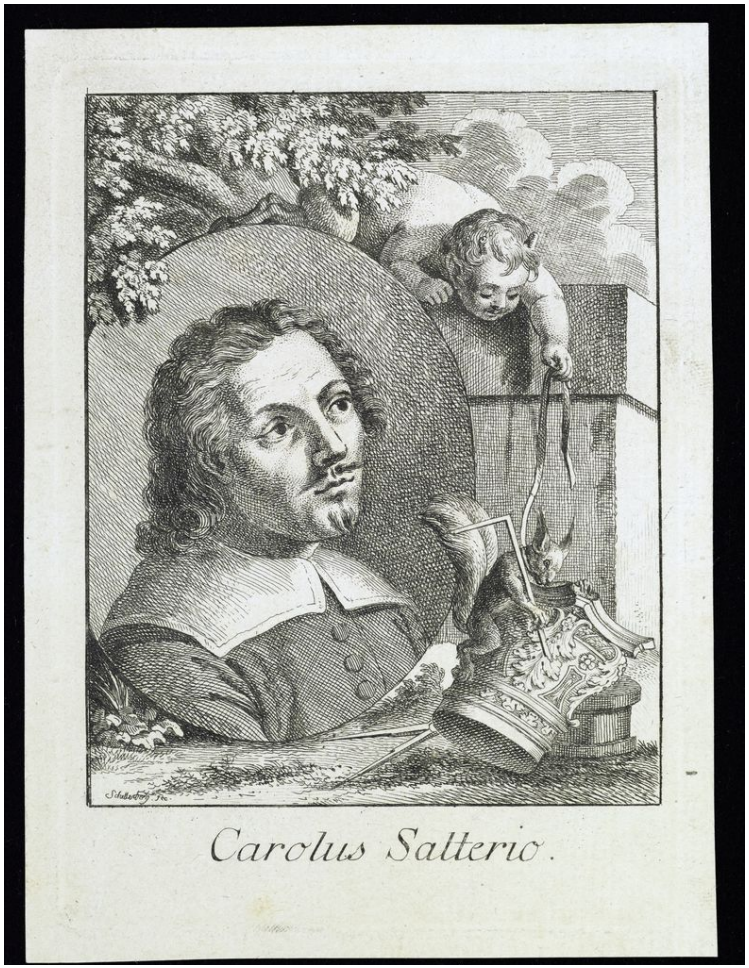
Tanımlama

Figür işlemeli paltosu, fuları ve peruğuyla sınıfsal aidiyetine dair bilgileri verecek şekilde tasvir edilmiştir.

Giovanni Poleni		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Carlo Salterio, http://digiporta.net/index.php?id=379200769, erişim tarihi: 03.11.2022

1774

Tasvir

Oval panel üzerinde yarım boy, sola dönük, baş yarım profilde, bakışları sola dönük figür. Omuz hizasında kıvırcık saçlı, ince bıyıklı ve keçi sakallıdır. Geniş gömlek yakalı, büyük düğmeli koyu renk hırka giymektedir. Portre paneli, bir çocuk puttinin diz çöktüğü ve öne doğru eğildiği, bir korint başlığına oturmuş ve elinde gönye olan bir sincabı gıdıklamak için bir kurdele sarkıttığı bir kaideye dayalıdır. Korint başlığın hemen solunda ise yerde bir pergel durmaktadır. Dikdörtgen resim alanının altında figürün adı yazmaktadır.

Tanımlama

Figür sade ama özenli bir kıyafet ile tasvir edilmiştir. Portre etrafında bulunan pergel, gönye gibi araçlarla ve korint başlık ile mesleki kimliği vurgulanmaktadır.

Carlo Salterio		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Bernard Forest de Bélidor, http://digiporta.net/index.php?id=239421628, erişim tarihi: 03.11.2022

1760 - 1803

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Koyu bir arka planın önünde ve bir çivi üzerindeki bir delikle duvara tutturulmuş bir madalyon çerçevesi içinde resmedilmiştir. Figürün çene hizasında kıvırcık saçları, ensesinde koyu renk bir fiyonku, beyaz bir fuları, küçük bir jabotu, sol omzunda dekoratif askılı bir zırh takımı ve ona kurdeleyle bağlı bir nişanı vardır. Çerçevenin altında, üzerine figürün adının yazılı olduğu bir yazıt panelinin iliştirildiği bir kaide vardır.

Tanımlama

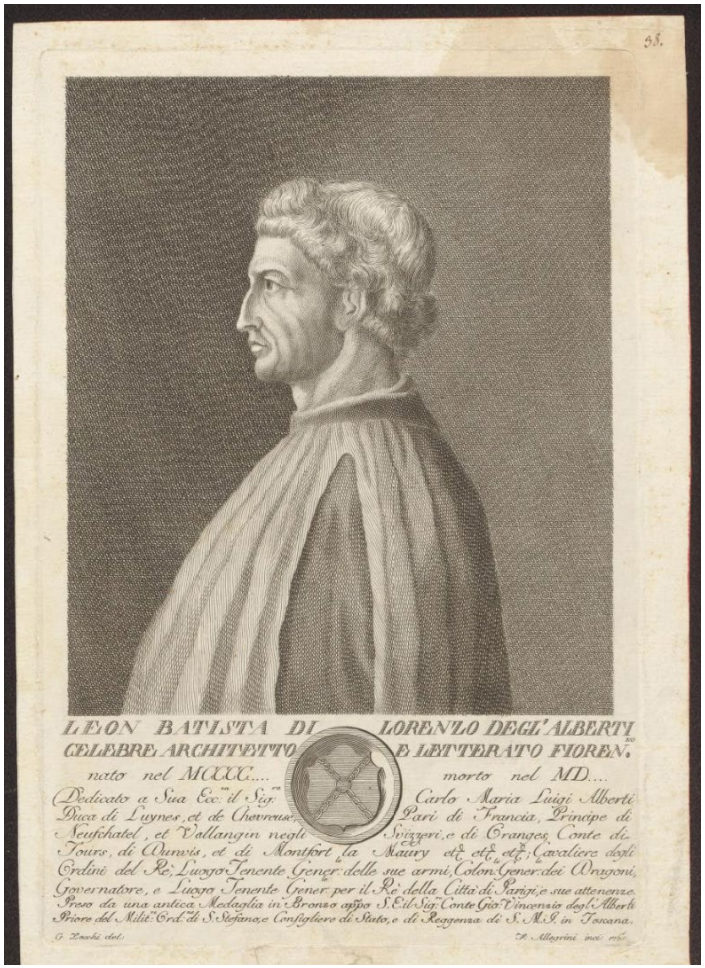
Figür fularlı, jabotlu, fiyonklu, zırhlı kıyafeti ve bu kıyafete iliştirilmiş nişanı ile toplumsal sınıfına dair bilgileri aktaracak şekilde tasvir edilmiştir. Figür, askerlik kariyerini bitirdikten sonra daha çok su yapılarıyla ilgilenmiştir. Şövalye unvanına sahip olması nedeniyle zırhında bir nişan vardır.*

*: https://www.encyclopedia.com/people/science-and-technology/civil-engineering-biographies/bernard-forest-de-belidor, erişim tarihi: 22.11.2022

Bernard Forest de Bélidor		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	■
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leon Battista Alberti, http://digiporta.net/index.php?id=801109534, erişim tarihi: 03.11.2022

1765

Tasvir

Yarım boy, sağa dönük, baş tam profilde, dümdüz ileri bakan figür. Koyu bir arka planın önündedir. Kısa bukleler ve bir schaube* ile gösterilmiştir. Resmin altında, figürün adı ve biyografik bilgileri, sekiz satırlık bir İtalyanca metin ve bir mühür resmi var.

*: Schaube: Bir tür uzun kıyafet

Tanımlama

Figür oldukça sade şekilde fakat soyluların ve henüz genç olan burjuvazinin giydiği "schaube" ile ve tam profilden kendini gösteren duruşu ile toplumsal sınıfını belli edecek şekilde resmedilmiştir.

Leon Battista Alberti		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Arnolfo di Cambio, http://digiporta.net/index.php?id=287630240, erişim tarihi: 03.11.2022

1769 - 1775

Tasvir

Yarım figür sağa dönük, tam karşıya bakmaktadır. Çapraz çizgili bir arka planın önünde, dikdörtgen bir alanda resmedilmiştir. Üzerinde düğmeli bir kıyafet kafasında bir başlık bulunmaktadır. Sol elinde, üzerinde bir bina çizimi olan bir kâğıt tutmaktadır.

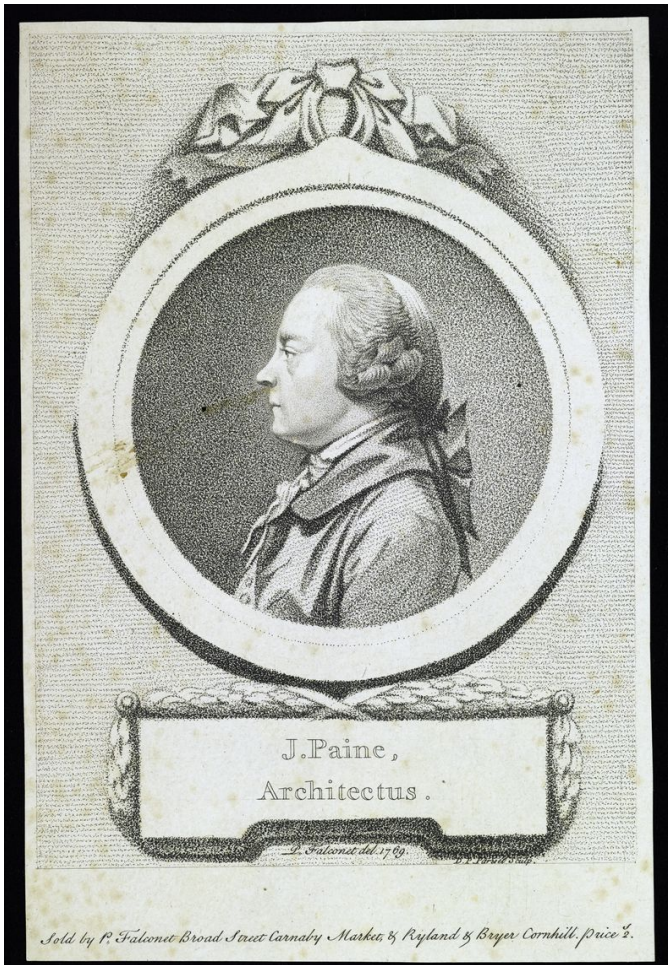
Tanımlama

Figür, sade ama düzenli bir kıyafet içerisinde resmedilmiştir. Elinde bulunan bina çizimi ile mesleğiyle ilgili bilgi verilmektedir.

Arnolfo di Cambio		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

James Paine, http://digiporta.net/index.php?id=273834613, erişim tarihi: 03.11.2022

1769

Tasvir

Göğüs sağa dönük, tam profilden, sağa dönük ve karşıya bakmaktadır. Ensede biten bukleli ve örgülü saçlıdır. Ensesinde bir fiyonk bulunmaktadır. Önden düğümlü beyaz fularlı, paltoludur. Nötr ve koyu bir zemin önünde, madalyon çerçeveli şekilde çizilmiştir. Portrenin altında, yaprak çelenkle süslenmiş, figürün adı ve mesleğinin yazılı olduğu bir yazıt vardır.

Tanımlama

Figür, fiyonklu, fularlı şekilde saçları bukleli olarak çizilerek toplumun üst sınıflarının üyesi olduğu belirtilmiştir.

James Paine		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Inigo Jones, http://digiporta.net/index.php?id=542716848, erişim tarihi: 03.11.2022

1775

Tasvir

Göğüs izleyiciye dönük, baş yarım profilde sola dönük ve sola bakmaktadır. Koyu kadife şapkalı, omuz hizasında kıvırcık saçlı, gri sakallıdır. Geniş beyaz gömlek yakalı, uzun düğme patlı koyu renk yelek giymektedir. Koyu zemin önünde ve oval çerçeve içinde resmedilmiştir. Dikdörtgen resim alanının altında figürün adı ve hakkında İngilizce diğer bilgiler, ortada ise bir arma bulunmaktadır.

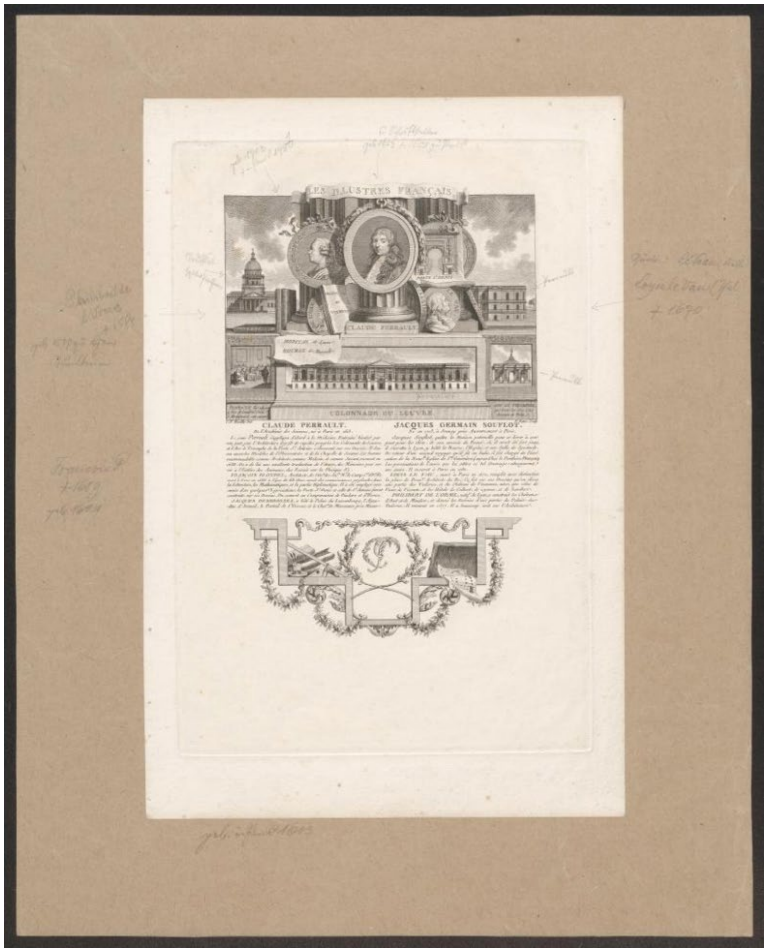
Tanımlama

Figür sade ama düzenli giyimi ve şapkası ile sınıfsal bilgisini verecek şekilde resmedilmiştir. Portrenin altında bulunan arması, kendisinin resmi görevleri de olduğu mesajını vermektedir.

Inigo Jones		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Claude Perrault, http://digiporta.net/index.php?id=245816326, erişim tarihi: 03.11.2022

1780 - 1831

Tasvir

Ön planda bir kaide ve ön yüzünde ortada Louvre sütun dizisini temsil eden bir görünüş, solda bir iç mekânda bir grup insan ve sağda bir zafer takı içeren bir grup resim içeren sayfa bulunmaktadır. Hemen üstlerinde, üzerine portreler ve bir çizim bulunan iki madalyon çerçevesinin iliştirildiği üç adet yivli sütun vardır. En tepede ise "Les Illustres Français" yazılı bir pankart bulunmaktadır. Ortadaki madalyondaki figür sağa dönük, başı yarı profilli, uzun, dalgalı saçlı, yakası işlemeli, koyu renk paltoludur. Koyu arka plan önünde, üst yarısı defne çelengi işlemeli çerçeve içindedir. Sütunlar arasında oval çerçeveler üzerinde başka portreler, solda Jacques Germain Soufflot, altında Philibert de l'Orme, sağda Louis Le Vau, çapraz olarak arkasında ve neredeyse gizli şekilde Jacques Desbrosses vardır. Sol tarafta içinde bir yazıt olan bir kitap bulunmaktadır. Arka planda solda sütunlu bir revak ve kubbesi olan bir bina, sağda üç katlı daha basit bir bina görülmektedir. Altta ortada figürlerin biyografisini içeren Fransızca bir metin ve altında, ince dallarla süslenmiş dekoratif bir alanda solda cetvel, pergel, fırçalı su bardağı, rulo kâğıt, sağda çizim klasörü ve onun önünde yarı açılmış bir kat planı vardır.

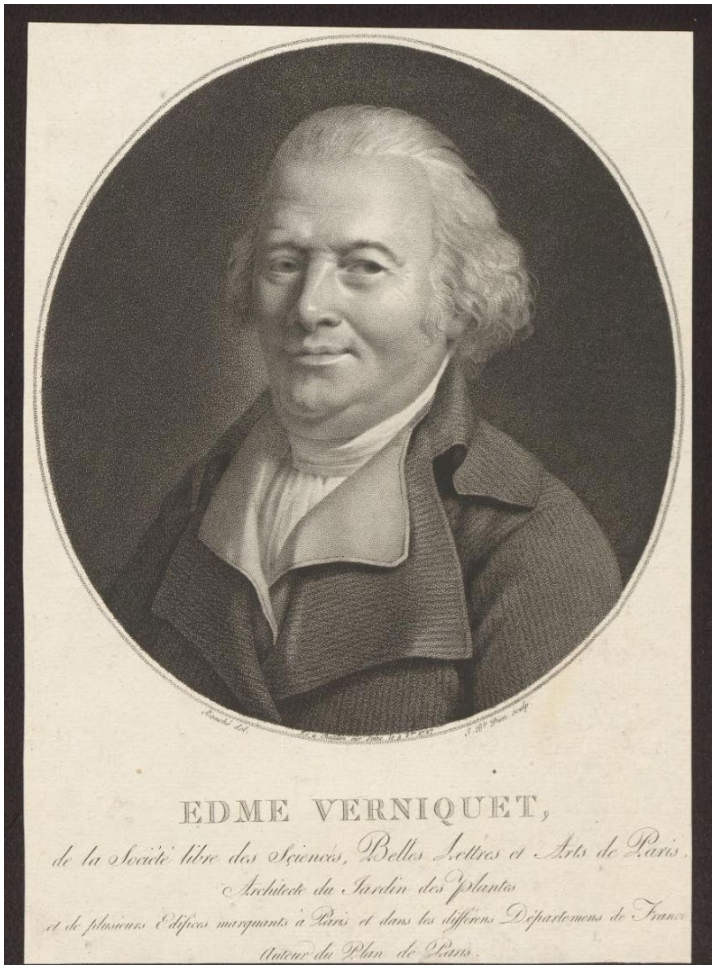
Tanımlama

Figür çok zengin bir mimari atmosferde, pek çok detayla beraber tasvir edilmiştir. Figürün inşasında rol aldığı yapılar, beraber çalıştığı diğer insanlar da gösterilerek figürün önemli kişiliği vurgulanmıştır. Çizimin alt tarafında bulunan pergel, cetvel, kat planı çizimi, boya fırçası ve rulo kâğıtlar ile mesleğiyle ilgili imge pekiştirilmiştir.

Claude Perrault		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Edme Verniquet, http://digiporta.net/index.php?id=276269775, erişim tarihi: 03.11.2022

1780 - 1850

Tasvir

Göğüs kısmı sağa dönük, baş çeyrek profilli, izleyiciye bakmaktadır. Boyun hizasına kadar beyaz saçlı, beyaz fularlı, pileli gömlekli, açık renk geniş yakalı kruvaze ceketli, geniş yakalı koyu renkli kabanlıdır. Koyu bir arka planın önünde ve oval bir çerçeve içindedir. Altta figürün adıyla birlikte kendisi hakkında bilgi veren bir metin bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür katmanlı olmasına rağmen sade ve düzenli, toplumsal sınıfı hakkında çağrışımlar yapan bir kıyafet ile tasvir edilmiştir.

Edme Verniquet		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Johann Gottlieb Riedel, http://digiporta.net/index.php?id=655023804, erişim tarihi: 03.11.2022

1780 - 1830

Tasvir

Gövde sola dönük, baş çeyrek profilden, izleyiciye doğru bakmaktadır. Açılı şekilde eğik duran kürk kenarlı bir şapka takmaktadır. Sol şakakta kıvrılmış bir tutam saç teli görünmektedir. Ensede bir fiyonk, bir açık gömlek ve koyu renkli, yakasız bir ceket giymektedir. Koyu, çapraz çizgili bir arka plan önünde ve madalyon çerçeveli şekilde resmedilmiştir. Aşağıda figürün adı ve tarih bulunmaktadır.

Tanımlama

Figürün, fiyonk, kürk kenarlı şapka gibi giyim elemanlarıyla tasvir edilmesi, toplumsal sınıfına dair bilgi vermektedir. Hafif eğimli duran şapkası, Rönesans sanatçı imgesiyle bütünleşik sanatçı şapkası çağrışımı yapmaktadır.

Johann Gottlieb Riedel		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	■
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jacques Germain Soufflot, http://digiporta.net/index.php?id=294002459, erişim tarihi: 03.11.2022

1781 - 1800

Tasvir

Dizden itibaren görünecek şekilde ayakta ve sola dönük, baş çeyrek profilde sağa dönük, perdeli bir sütunun yanında durmaktadır. Omuz hizasında bukleleri vardır. Açık yakalı gömlek, jabot, işlemeli ceket, fırfırlı kollu gömlek ve kıvrımlı dökümlü pelerin ile tasvir edilmiştir. Sağ el kalçaya dayalı, sol el bir sütun kaidesinin üzerinde ve resmin sol alt köşesini işaret etmektedir. Sütunun hemen yanında arka planı tanımlayan bir perde görünmektedir. Figürün adı ve biyografik bilgileri (Soufflot Jacques-Germain, | Architecte, indenant général des batiments du Roi. + 1781.) portrenin altında yazılıdır.

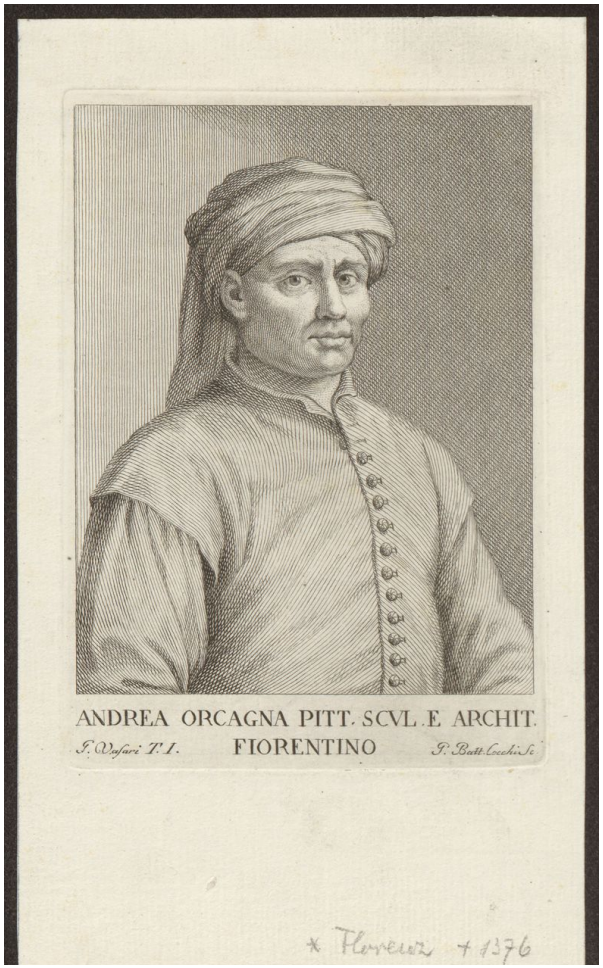
Tanımlama

Figür bukleli saçları, fırfırlı gömleği, işlemeli ceketi, jabotu ve pelerini ile üst sınıf mensubu birisi olarak tasvir edilmiştir. Sol elini üzerine koyduğu kaide ve üzerindeki sütun ile mesleki yönüne atıfta bulunulduğu söylenebilir.

Jacques Germain Soufflot		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	■
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	■
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Andrea Orcagna, http://digiporta.net/index.php?id=879903468, erişim tarihi: 03.11.2022

1790 - 1807

Tasvir

Yarım figür sola dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kafasında liripipe benzeri bandajlı, kısa dik yakalı ve uzun düğme patlı bir ceket giymektedir. Çapraz çizgili bir arka planın önünde resmedilmiştir. Portrenin altında figürün adı, mesleği ve şehriyle ilgili bilgiler bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür sade bir giyimle ve herhangi bir imgelemde bulunmayan detaylarla tasvir edilmiştir.

Andrea Orcagna		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Carl Friedrich von Wiebeking, http://digiporta.net/index.php?id=901581187, erişim tarihi: 03.11.2022

1795 - 1836

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Koyu arka plan önünde ve oval bir alanda resmedilmiştir. Düğümlü fular ve kruvaze ceket ile tasvir edilmiştir. Resmin altında figürle ilgili Almanca biyografik bilgiler vardır.

Tanımlama

Figür toplum içerisinde nasıl bir kimliğe sahip olduğuyla ilgili bilgi verecek şekilde kruvaze ceket ve fular ile birlikte tasvir edilmiştir. Başka herhangi bir betimleme aracı bulunmamaktadır.

Carl Friedrich von Wiebeking		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Friedrich Wilhelm von Erdmannsdorff, http://digiporta.net/index.php?id=669997685, erişim tarihi: 03.11.2022

1796 - 1858

Tasvir

Gövde sağa doğru, baş yarım profilde sola dönük ve izleyiciye bakmaktadır. Beyaz bir fular ve koyu renkli, kruvaze bir ceket ile koyu bir arka plan önünde ve oval bir resim alanında resmedilmiştir. Figürün bilgileri portrenin hemen altındadır.

Tanımlama

Figür uzun saçları, kruvaze ceketi, fuları ile sade fakat toplumsal sınıfını belli edecek şekilde tasvir edilmiştir. Başka herhangi bir imge söz konusu değildir.

Friedric Wilhelm von Erdmannsdorff		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

David Gilly, http://digiporta.net/index.php?id=940759099, erişim tarihi: 03.11.2022

1796

Tasvir

Göğüs sağa dönük tam profilden, dümdüz karşıya bakmaktadır. Saçları buklelidir. Sırtında fiyonk, boynunda jabot bulunmaktadır. Üzerinde bir kruvaze ceket vardır. Koyu, çapraz çizgili bir arka planın önünde ve bir tuğla duvarda oval bir görüntü alanında resmedilmiştir. Hemen altında adının ve mesleğinin yazdığı bir alan vardır. En önde ise pergel, gönye, iletki gibi çizim araçları, çeşitli çizimler ve bazı inşa araçları bulunmaktadır.

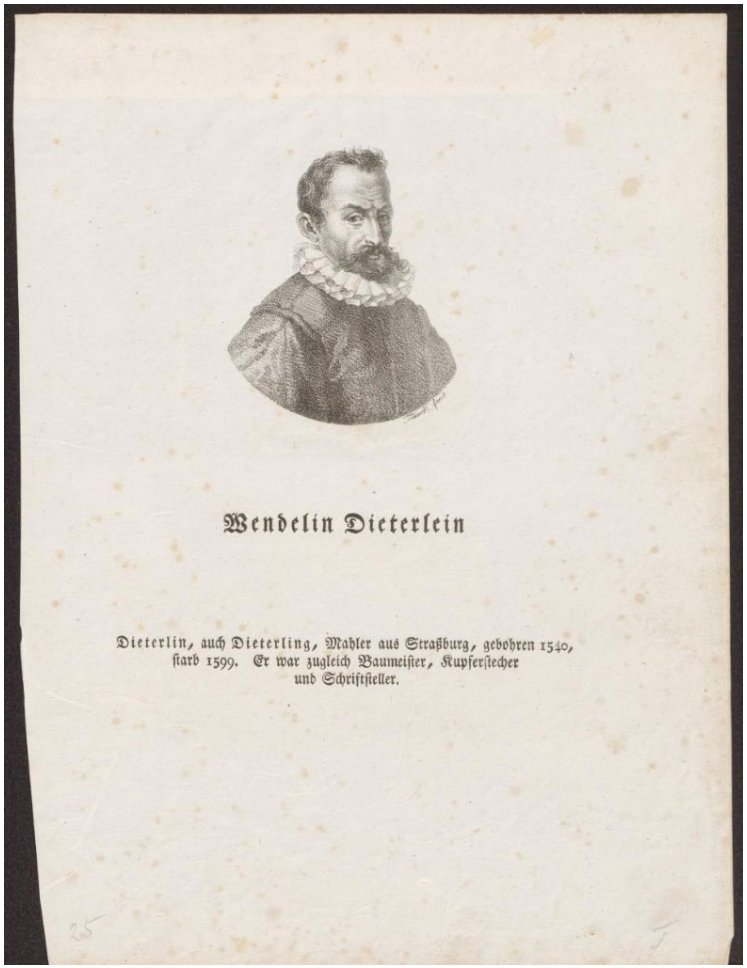
Tanımlama

Figür bukleli saçları, jabotu, fiyonku ve kruvaze ceketi ile sınıfsal kimliği belli olacak biçimde resmedilmiştir. Portre alanının önünde bulunan çizimler, çizim araçları ve inşa araçları ile mesleğiyle ilgili bilgiler verilecek şekilde tasvir edilmiştir.

David Gilly		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Wendel Dietterlin, http://digiporta.net/index.php?id=186571145, erişim tarihi: 03.11.2022

1800 - 1830

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kısa, kıvırcık saçlı, bıyıklı ve keçi sakallıdır. Fırfırlı bir yakası vardır. Bir yelek ve geniş kollu bir gömlek giymektedir. Portrenin alt kenarı yuvarlatılmıştır. Portrenin altında figürün adı hemen altında da hakkında Almanca kısa biyografik bilgiler yer almaktadır.

Tanımlama

Figür saç ve sakal biçimi, fırfırlı yakası ve yeleğiyle toplumsal sınıfı belirgin olacak şekilde çizilmiştir. Herhangi bir mimari imge bulunmamaktadır.

Wendel Dietterlin		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	■
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Christian von Mannlich, http://digiporta.net/index.php?id=935260997, erişim tarihi: 03.11.2022

1800 - 1837

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş dörtte üç profilde, dümdüz karşıya bakmaktadır. Üzerinde dik yakalı beyaz gömlek, beyaz fular ve jabot, geniş yakalı yelek ve palto bulunmaktadır. Çapraz çizgili arka plan önünde durmaktadır.

Tanımlama

Figür dik yakalı gömleği, jabotu, fuları ve diğer giysileriyle üst sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir.

Christian von Mannlich		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Maximilien Joseph Hurtault, http://digiporta.net/index.php?id=207297066, erişim tarihi: 03.11.2022

1800 - 1830

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilden, sağa bakmaktadır. Kısa kıvırcık saçlı ve favorilidir. Dik yakalı gömlek, önü düğümlü beyaz fular, yüksek dik yakalı açık renkli yelek ve geniş yakalı koyu renkli palto giymektedir. Figürün adı, mesleği ve üyeliği portrenin altında belirtilmiştir. (Architecte du Roi, Membre de l'Institut, | Inspecteur Général des Bâtiments civils)

Tanımlama

Figür fularlı, dik yaka gömlek ve yelekli, şık bir paltolu olarak toplumsal statüsü ve sınıfı belirgin olarak şekilde tasvir edilmiştir. Mesleğine dair herhangi bir imge söz konusu değildir. Portrenin altındaki bilgilerde kraliyete bağlı çalıştığına dair bir ibare vardır.

Maximilien Joseph Hurtault		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Mathias Fortunat Koller, http://digiporta.net/index.php?id=627173487, erişim tarihi: 03.11.2022

1800 - 1829

Tasvir

Yuvarlak sırtlıklı bir sandalyede oturmakta, sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciyi bakmaktadır. Küçük bukleli saçları vardır. Beyaz fular ve jabot, yelek, frak giymektedir. İki eli masada, sağ elinde pergel, sol elinin altında çizdiği bir plan bulunmaktadır. Solda fonda yana çekilmiş bir perde, sağda içinde çok sayıda kitap bulunan cam bir dolap görünmektedir. Portre oval bir çerçeve içerisinde çizilmiştir.

Tanımlama

Figür fraklı, yelekli, fularlı, jabotlu kıyafeti ve bukleli saçlarıyla üst sınıf mensubu birisi olarak tasvir edilmiştir. Elinde bulunan pergel, masanın üzerindeki çizim ve arkadaki kitaplar ile mesleki yönü vurgulanmıştır.

Mathias Fortunat Koller		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	■
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Antoine Marie Peyre, http://digiporta.net/index.php?id=670342859, erişim tarihi: 03.11.2022

1805 - 1855

Tasvir

Göğüs hizasından, sola dönük, baş çeyrek profilli ve hafif yana eğimli, izleyiciye bakmaktadır. Kısa, kıvırcık saçlı, favorilidir. Geniş yakalı gömlek, önde gevşek bir şekilde bağlanmış açık renkli fular, koyu renk palto giymektedir. Kollar göğüs önünde çapraz şekilde bağlı, sol elinde pergel tutmaktadır. Kısmen taranmış arka plan önünde resmedilmiştir. Portrenin altında figürün adı ve Fransızca olarak unvanları yazmaktadır. (Chevalier de la Légion d'honneur, Architecte du Gouvernemen)

Tanımlama

Figür, fularlı, dik yakalı gömlekli ve temiz bir ceketli olarak sınıfsal aidiyetiyle ilgili bilgiler verecek şekilde tasvir edilmiştir. Elinde tuttuğu pergel ve portrenin altındaki tanımlayıcı ibarelerle mesleki yönü gösterilmeye çalışılmıştır.

Antoine Marie Peyre		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Friedrich Weinbrenner, http://digiporta.net/index.php?id=991443715, erişim tarihi: 03.11.2022

1809

Tasvir

Gövde hafif sola dönük, baş çeyrek profilden, izleyiciye bakmaktadır. Kısa, dalgalı saçlıdır. Beyaz fularlı ve koyu renk paltoludur. Portrenin altında figürün adı ve mesleki pozisyonu (Grossherzogl. Badl. Oberbaudirector) yazmaktadır.

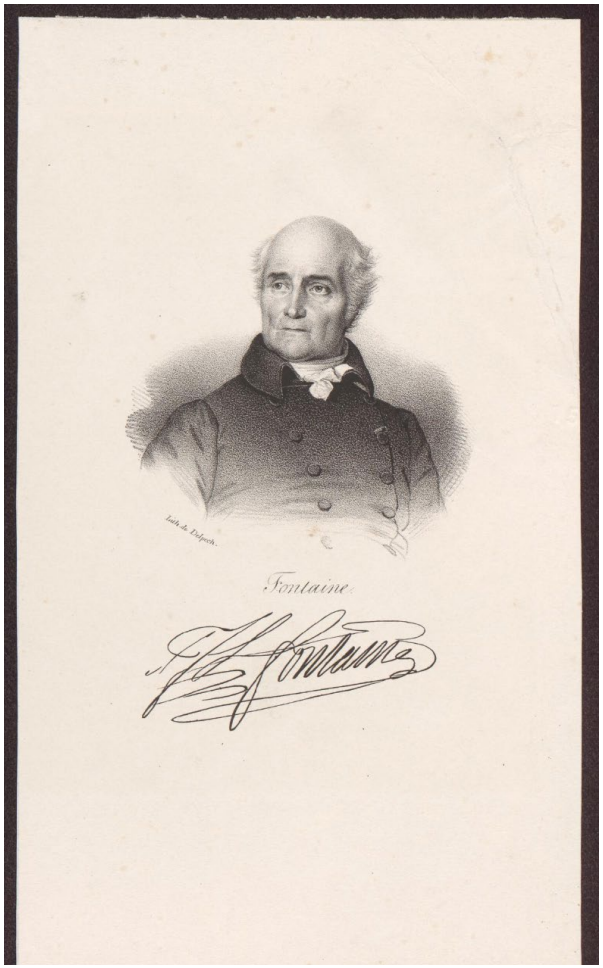
Tanımlama

Figür sade bir şekilde tasvir edilmiştir. Fuları ve yüksek yakalı paltosundan görece yüksek bir sınıfın üyesi olduğu çıkarımı yapılabilir.

Friedrich Weibrenner		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pierre François Léonard Fontaine, http://digiporta.net/index.php?id=344144452, erişim tarihi: 03.11.2022

1810 - 1825

Tasvir

Göğüs kısmı hafif sola dönük, baş çeyrek profilden sağa dönük, dümdüz karşıya bakmaktadır. Saçsızdır. Beyaz fular takmakta ve önü düğümlü, koyu renk kruvaze redingot giymektedir. Altta ortada figürün adı ve imzası vardır.

Tanımlama

Figür sade fakat sınıfını belirtecek fular, tertipli redingot gibi unsurların yer aldığı bir kıyafet içerisinde tasvir edilmiştir.

Pierre François Léonard Fontaine		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Karl Christian Riedel, http://digiporta.net/index.php?id=452284946, erişim tarihi: 03.11.2022

1810 - 1840

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kısa saçları öne doğru taranmıştır, favorileri biraz daha uzundur. Dik yakalı beyaz gömlek, beyaz fular, jabot, yüksek yakalı beyaz yelek ve geniş yakalı koyu kruvaze ceket giymektedir.

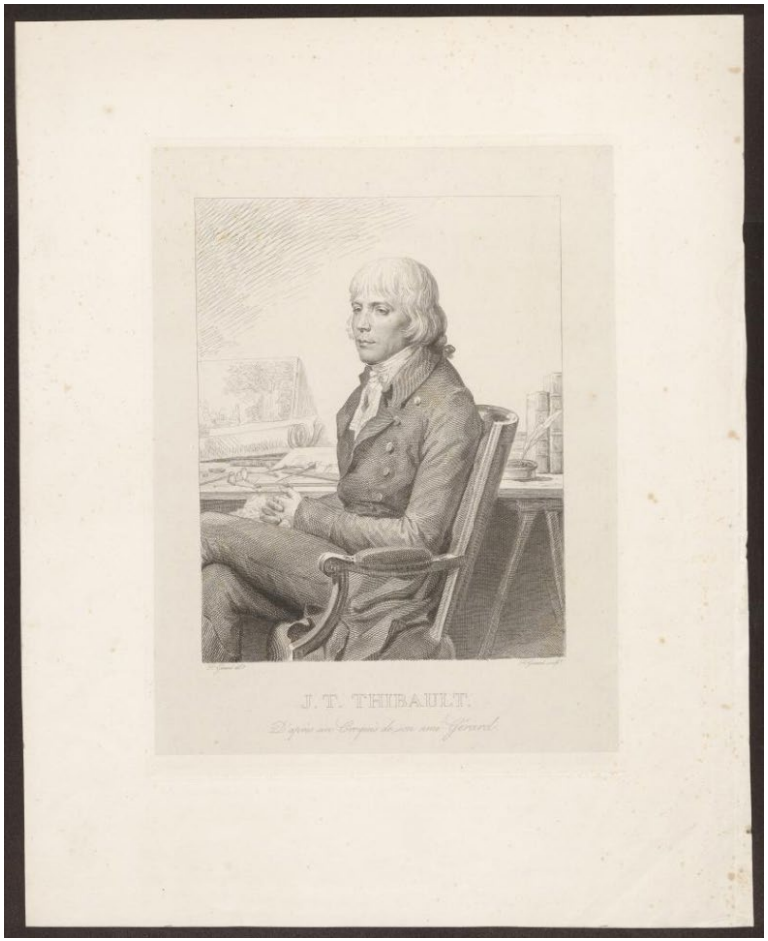
Tanımlama

Figür taranmış saçları, fular, jabot, dik yakalı gömlek, kruvaze ceket gibi unsurları barındıran kıyafeti ile toplumun üst sınıflarından olduğu bilgisi okunacak şekilde tasvir edilmiştir.

Karl Christian Riedel		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jean Thomas Thibault, http://digiporta.net/index.php?id=735472225, erişim tarihi: 03.11.2022

1810 - 1820

Tasvir

Orta yükseklikte, oval sırtlıklı ve kolçaklı bir koltukta oturmuş, sağa dönük, baş yarı profilli, dümdüz karşıya bakmaktadır. Çene hizasında, açık renkli saçlı, kâküllüdür. Ensesinde fiyonklu, önünde beyaz fular, açık renk yelek, koyu frak, dokulu bir pantolon ve çizme giymektedir. Elleri kucağında ve bacak üst üste bir şekildedir. Figürün yanında, resmin arka planında geniş bir masa üzerinde bir çizim, cetvel, pergel, rulo kağıt, kalem, kitap, mürekkep hokkası, bardak gibi çeşitli araçlarla beraber bir gözlük ve bir manzara tasviri bulunmaktadır. Arka planda taranmış bir duvar vardır. Portrenin atlında figürün adı ve "D'après un Croquis de son ami Gérard" ibaresi yazılıdır.

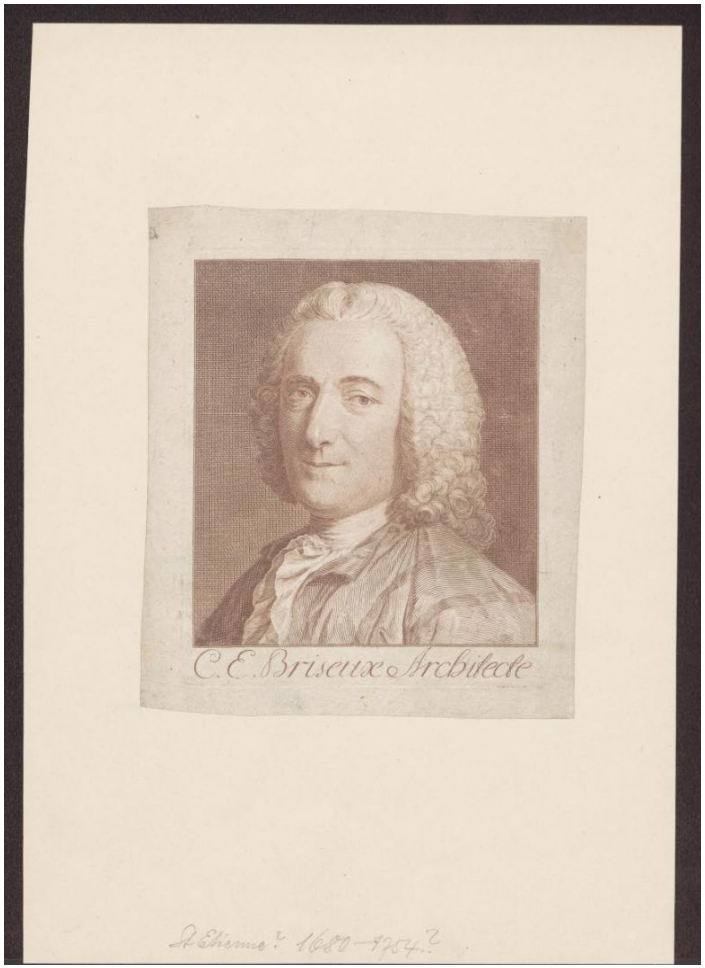
Tanımlama

Figür çizim masasının başında, ilgilendiği işe ufak bir ara vermiş şekilde resmedilmiştir. Üzerinde bulunan kıyafetler ile sınıfsal pozisyonu, masasının üzerinde bulunan araçlar ile ise mesleğiyle ilgili çıkarımlar yapılabilmektedir.

Jean Thomas Thibault		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Charles Étienne Briseux, http://digiporta.net/index.php?id=475179294, erişim tarihi: 03.11.2022

1820

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş çeyrek profilden izleyiciye bakmaktadır. Omuzlarına kadar inen kıvırcık saçları vardır. Fular ve jabot takmakta, yakasız bir ceket giymektedir. Çapraz çizgili bir arka planın önünde resmedilmiştir. Altta figürün adı ve mesleği yazmaktadır.

Tanımlama

Figür bir büst şeklinde tasvir edilmiştir. Üzerinde bulunan toga, tarihin görece geç zamanlarında, görece yüksek mevkiye sahip kişiler tarafından giyilebildiği için, figür giyimiyle sınıfsal durumu açıklanacak şekilde tasvir edilmiştir yorumu yapılabilir.

Charles Étienne Briseux		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Domenico Fontana, http://digiporta.net/index.php?id=650017717, erişim tarihi: 03.11.2022

1815 - 1837

Tasvir

Göğüs kısmı profilden sağa bakmaktadır. Kısa, dalgalı saç ve sakallıdır. Omuz ve göğüs üzerinde kurdeleli, fırfırlı ve koyu renkli cüppe giymektedir. Kısmen çapraz çizgili, hafifçe solan olan arka planın önünde resmedilmiştir. Portrenin altında figürün adı yazmaktadır.

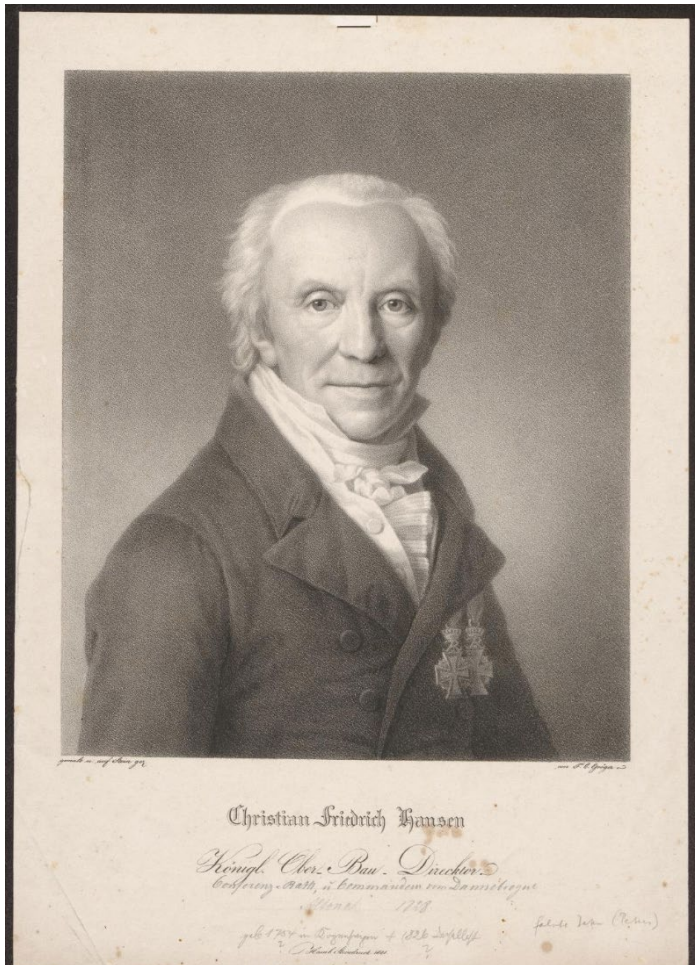
Tanımlama

Figür fırfırlı ve kurdeleli cübbesiyle, hafif uzunluktaki sakalı ve düzenli saçıyla, profilden çizilmesiyle toplumun üst sınıflarına mensup birisi olarak tasvir edilmiştir.

Domenico Fontana		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	■
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Christian Frederik Hansen, http://digiporta.net/index.php?id=916256507, erişim tarihi: 03.11.2022

1821

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Kısa beyaz saçlıdır. Dik yakalı gömlekli, beyaz fuları, jabotlu, beyaz dik yakalı yelekli ve koyu kruvaze paltoludur. Sol göğsünde iki madalya bulunmaktadır. Koyu arka plan önünde tasvir edilmiştir. Altta ortada, figürün adı ve mesleki pozisyonu (Königl. Ober-Bau -Direcktor) yazmaktadır.

Tanımlama

Figür jabotlu, fularlı, dik yakalı gömlekli, kruvaze ceketli olarak, sınıfsal durumu belirgin olacak şekilde tasvir edilmiştir. Sol göğsünde bulunan iki adet şövalye madalyası ile bu durum pekiştirilmiştir.

Christian Frederik Hansen		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leonardo da Vinci, http://digiporta.net/index.php?id=496311537, erişim tarihi: 03.11.2022

1830

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilde, sağa bakmaktadır. Omuz hizasında saç ve uzun sakallıdır. Şapka takmakta ve kürk klapalı palto giymektedir. Koyu çapraz çizgili bir arka planın önünde resmedilmiştir. Portrenin altında figürün adı bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür kürklü kıyafeti ve şapkasıyla, uzun saç ve sakalıyla üst sınıf üyesi bir sanatçı gibi tasvir edilmiştir. Mesleki referansta bulunan herhangi başka bir öge bulunmamaktadır.

Leonardo da Vinci		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	■
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

André Le Nôtre, http://digiporta.net/index.php?id=164822938, erişim tarihi: 03.11.2022

1825 - 1850

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş yarı profilde sağa doğru ileriye bakmaktadır. Uzun, gür bukleli, ince bıyıklıdır. Dantelli bir jabot, koyu bir pelerin giymektedir. Kısmen taranmış bir arka plan önünde durmakta ve boynunda Aziz Michel Nişanı bulunmaktadır. Altta ise figürün ismi yazmaktadır.

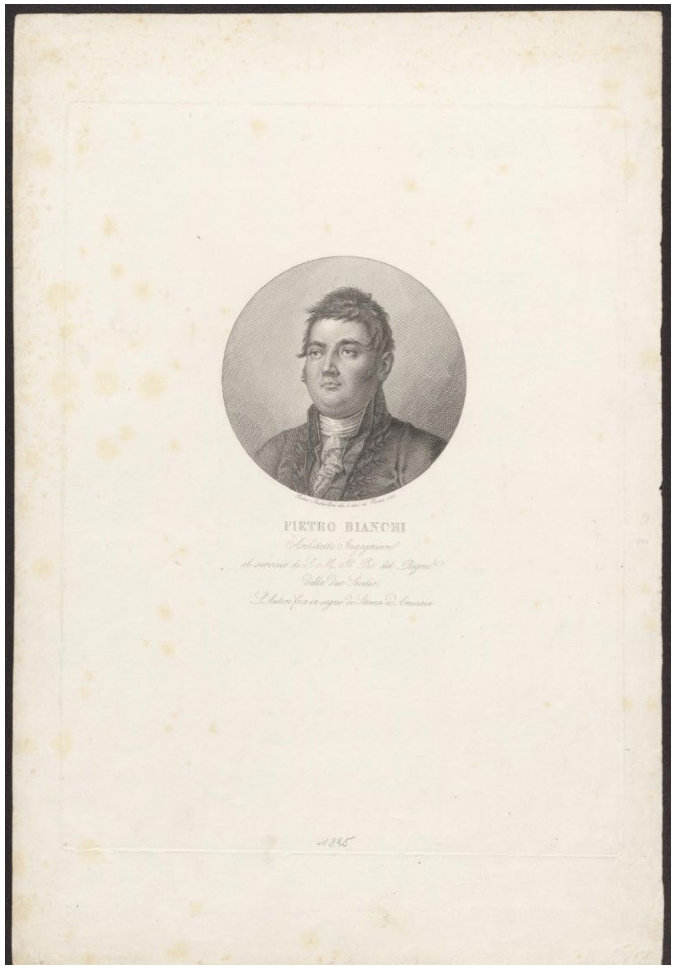
Tanımlama

Figür uzun bukleli saçları, işlemeli fuları, pelerini ile üst sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir. Boynundaki Aziz Michel Nişanı ile bu durum pekiştirilmiştir.

André Le Nôtre		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pietro Bianchi, http://digiporta.net/index.php?id=440374415, erişim tarihi: 03.11.2022

1825

Tasvir

Göğüs hafifçe sola dönük, baş yarım profilde tam karşıya bakmaktadır. Çapraz çizgili bir arka plan önünde, bir daire içinde resmedilmiştir. Kısa saçlı, kısa favorilidir. Jabotlu, yüksek yakalı puantiyeli yelek ve yakası işlemeli yüksek yakalı ceket ile tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün adı ve biyografik bilgileri yer almaktadır.

Tanımlama

Figür işlemeli kıyafetleri, jabotu ile üst sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir.

Pietro Bianchi		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Charles Le Brun, http://digiporta.net/index.php?id=761176540, erişim tarihi: 03.11.2022

1825 - 1850

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş yarı profilde, izleyiciye bakmaktadır. Omzuna kadar uzun dalgalı saçlı ve kafasında takke bulunmaktadır. Geniş yakalı koyu renkli pelerin giymektedir. Taranmış bir arka plan önünde resmedilmiştir. Altta figürün adı ve Fransızca "Tiré du Musée Royal de France" yazısı bulunmaktadır.

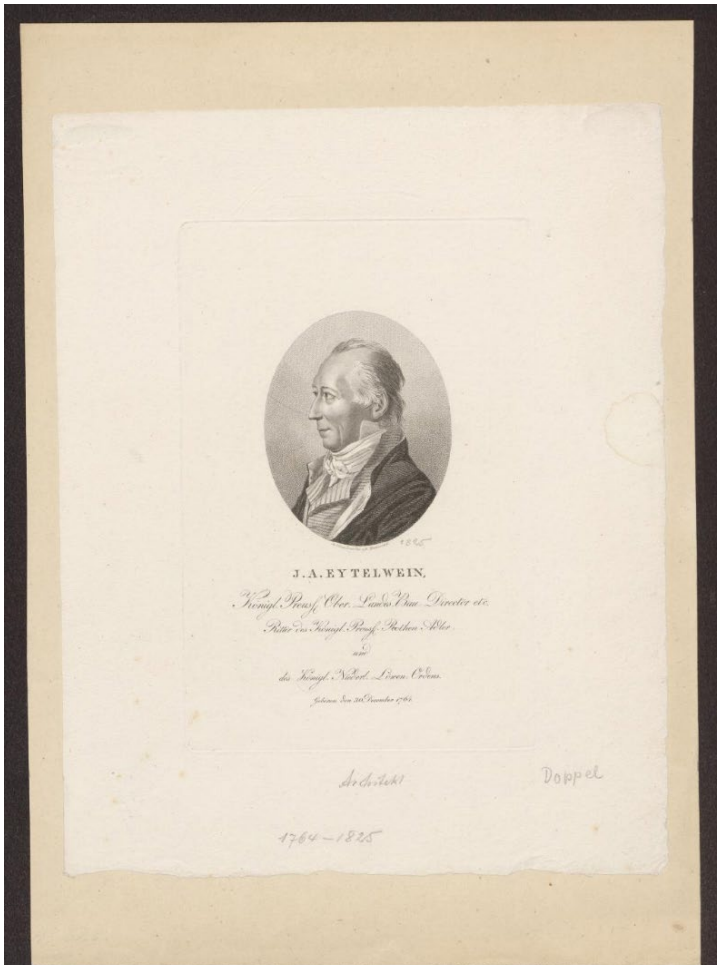
Tanımlama

Figür takkesi, gösterişli pelerini ile üst sınıf üyesi birisi olarak resmedilmiştir.

Charles Le Brun		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	■
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Johann Albert Eytelwein, http://digiporta.net/index.php?id=788751758, erişim tarihi: 03.11.2022

1825

Tasvir

Figür tamamen profile yakın çizilmiştir. Dik yakalı gömlek, önde bağlı beyaz fular, çizgili yelek, koyu renk ceket giymektedir. Loş bir arka plan önünde ve oval bir resim alanında çizilmiştir. Portrenin hemen altında figürün adı ve biyografik bilgiler içeren altı satırlık Almanca metin bulunmaktadır.

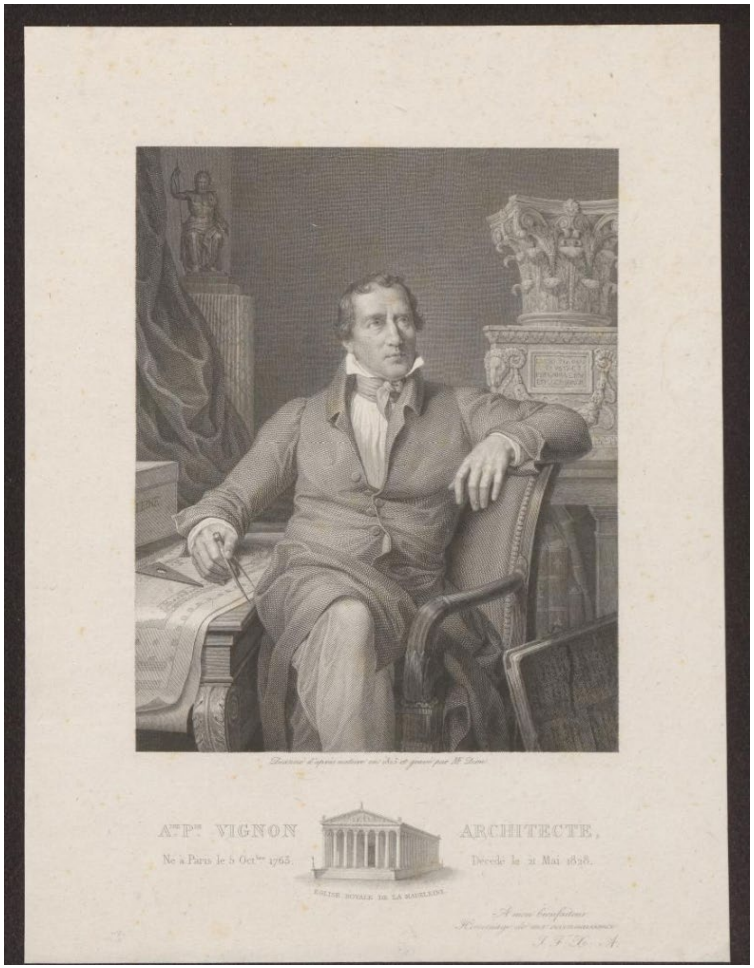
Tanımlama

Figür fularlı, dik yakalı gömlekli, yelekli ve ceketli olarak, düzgün saçları ile üst sınıf üyesi birisi olarak resmedilmiştir.

Johann Albert Eytelwein		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pierre Vignon, http://digiporta.net/index.php?id=866283403, erişim tarihi: 03.11.2022

1828 - 1895

Tasvir

Bir oda içinde, kolçaklı bir sandalyede izleyiciye dönük oturmaktadır. Baş çeyrek profil sola, bakışlar ise sola doğru yukarıya dönüktür. Kısa, dalgalı saçlıdır. Yüksek yakalı gömlek, önü bağlı fular, sabahlık benzeri bir kıyafet ve bol pantolon giymektedir. Sağ bacak sol bacak üzerine şekilde tasvir edilmiştir. Sol kol sandalyenin arkasına yaslanmış, sağ kol ise gönye ve çizimler olan bir masanın üzerinde ve pergel tutmaktadır. Sol arkada bir perde ve üzerinde bir asa tutan ve muhtemelen Zeus'u temsil eden oturmuş bir heykelcik bulunan mermer bir kaide vardır. Ön planda sağda çizim dosyası benzeri bir nesne, arkasında yarı yükseklikte bir kitaplık ve üzerinde koç başları ve Latince yazıtlı çelenklerle süslenmiş bir kaide ve tepesinde kompozit bir sütun başlığı vardır. Altta figürün adı ve mesleğinin yer aldığı, ortasında Paris'teki La Madeleine Kilisesi'nin tasviri bulunan bir alan görünmektedir.

Tanımlama

Figür zengin betimlemeli bir mekânda, iyi giyimiyle sınıfsal durumu belli olacak şekilde tasvir edilmiştir. Üzerinde bulunan ev elbisesi benzeri kıyafeti, boynundaki fularıyla toplumsal pozisyonu gösterilmiştir. Elinde tuttuğu pergel, masa üzerindeki gönye ve çizimlerle mesleki yönü vurgulanmaktadır. Mekânda bulunan heykel, kaide, sütun başlığı gibi elemanlarla mesleki yönüyle ilgili bilgiler pekiştirilmiştir.

Pierre Vignon		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leo von Klenze, http://digiporta.net/index.php?id=363741592, erişim tarihi: 03.11.2022

1830 - 1845

Tasvir

Bir masada oturan yarım boy figür, yarım profilde baş sağa dönük, yukarı bakmaktadır. Kıvırcık saçlı, favorilidir. Dik yakalı gömlekli, beyaz fularlı, koyu yelekli ve geniş yakalı koyu ceketlidir. Sırtında ise sol omzundan sarkan bir palto vardır. Boynundaki şeritte birkaç madalya ve ceketinin sol tarafında yine birkaç madalya vardır. Ceketinin sol yakasında ise bir broş görünmektedir. Sol eliyle masanın üzerinde bulunan bir çizim kâğıdını tutmakta, sağ elinde ise çizim yapar pozisyonda bir kalem bulunmaktadır. Figürün arkasında bir oturağın arkalığı, daha geri planda ise hafifçe silinen koyu bir arka plan görünmektedir. Portrenin altında figürün adı ve mesleğini yazdığı bir ibare bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür özenle çizilmiş ve pek çok unsurdan oluşan kıyafetiyle toplumsal kimliği belirgin olacak şekilde resmedilmiştir. Boynunda ve göğsünde bulunan madalyalar, yakasındaki broş ile resmi görevleri olduğu bilgisi verilmektedir. Elinde bulunan kalem ve masanın üzerindeki çizim ile mesleği ile ilgili betimlemelerde bulunulmuştur.

Leo von Klenze		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	■
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	■
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Karl Marcell Heigelin, http://digiporta.net/index.php?id=382358003, erişim tarihi: 03.11.2022

1830 - 1850

Tasvir

Göğüs hafif sağa dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Kısa bukleli, uzun favorilidir. Boynuna sıkıca bağlanmış beyaz bir fular ile omuzların üzerinde geniş bir palto bulunmaktadır. Sağ eli ile koyu renkli ceketinin göğüs cebine bir şey koymaktadır. Arka plan kısmen taranmıştır. Portrenin altında figürün adı bulunmaktadır.

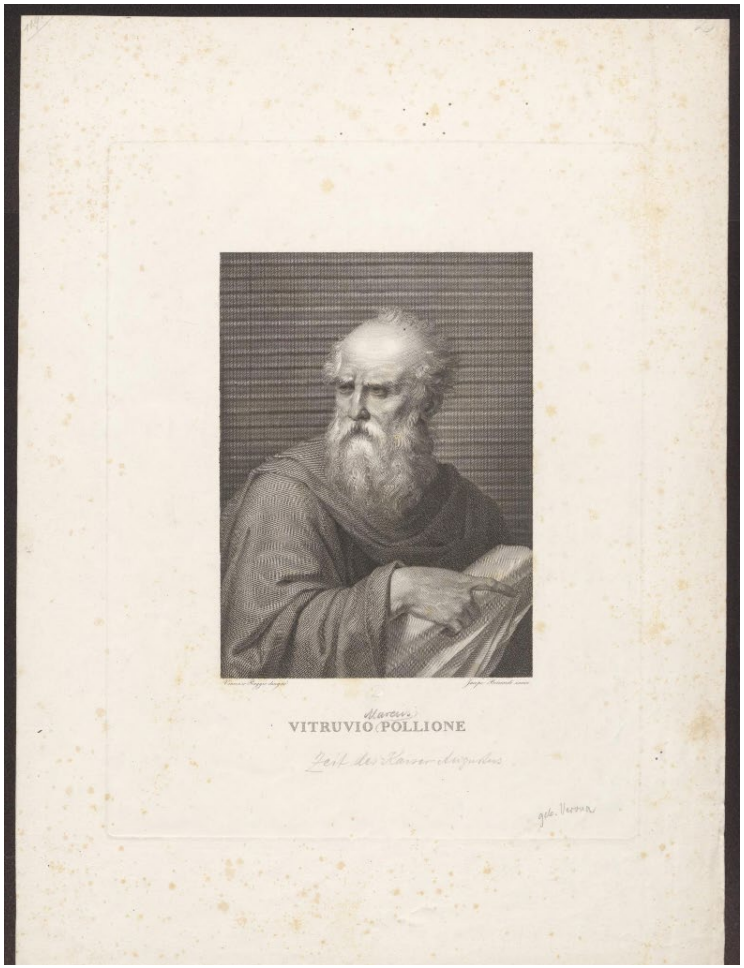
Tanımlama

Figür paltosu, ceketi, fuları ve bukleli saçları ile yüksek sınıf üyesi olduğu çağrışımı yaratacak şekilde tasvir edilmiştir.

Karl Marcell Heigelin		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Vitruvius, http://digiporta.net/index.php?id=503924446, erişim tarihi: 03.11.2022

1830 - 1847

Tasvir

Göğüs sola, baş yarım profilde sağa dönük ve karşıya bakmaktadır. Dalgalı gri saçlı ve sakallıdır. Bol bir pelerin giymekte, sol elinde kâğıda sarılı bir tablet tutmakta ve sağ işaret parmağıyla tableti göstermektedir. Koyu arka plan önünde tasvir edilmiştir. Altta figürün adı yer almaktadır.

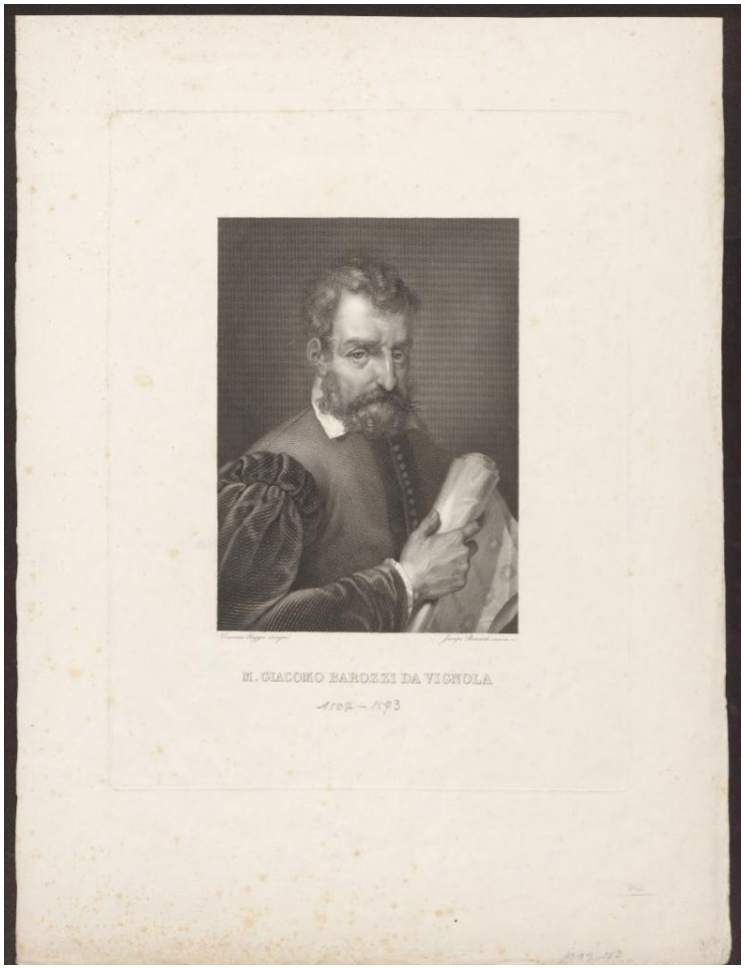
Tanımlama

Figür pelerini ve uzun sakalı ile elinde tuttuğu ve işaret ettiği tablet ile bilge ve soylu birisi olarak tasvir edilmiştir.

	Vitruvius	Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Vignola, http://digiporta.net/index.php?id=792177179, erişim tarihi: 03.11.2022

1830 - 1847

Tasvir

Sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Kıvırcık saçlı ve sakallıdır. Gömlek yakalı, uzun düğme patlı yelek giymektedir. Sağ elinde kısmen kıvrılmış, üzerinde bir binanın zemin planı olan bir çizim tutmaktadır. Çapraz çizgili koyu bir arka plan önünde resmedilmiştir. Resim alanının altında figürün adı yazmaktadır.

Tanımlama

Figür giyimi, saç ve sakal biçimi, duruşu ile üst sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir. Elinde bulunan ve üzerinde bir plan çizili olan çizimi ile mesleki yönüne dair bilgiler verilmektedir.

Vignola		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	■
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Friedrich Albert Immanuel Mellin, http://digiporta.net/index.php?id=961786580, erişim tarihi: 03.11.2022

1830 - 1860

Tasvir

Yuvarlak sırtlıklı bir sandalyede oturmakta, sağa dönük, baş çeyrek profilde, dümdüz karşıya bakmaktadır. Kısa, gri saçlı, favorili, gözlüklüdür. Dik yaka gömlek giymekte, boynunda siyah bir fular bulunmaktadır. Siyah bir yelek ve siyah bir ceket giymektedir. Yeleğin önünde bir zincir, ceketin klapasında bir broş görünmektedir. Oval bir resim alanı içerisinde çizilmiştir. Portrenin altında figürün imzası, unvanı ve adresi bulunmaktadır.

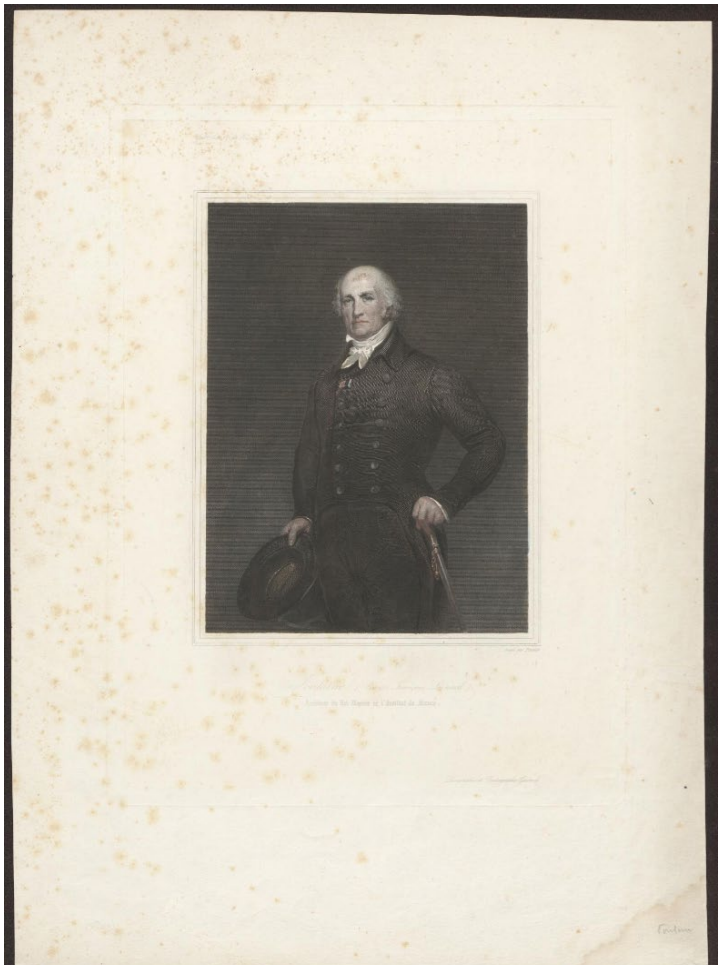
Tanımlama

Figür yeleği, ceketi, fuları, broş ve zinciriyle, gözündeki gözlüğüyle toplumsal statüsü yüksek biri olarak tasvir edilmiştir.

Friedrich Albert Immanuel Mellin		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Pierre François Léonard Fontaine, http://digiporta.net/index.php?id=901022337, erişim tarihi: 03.11.2022

1838

Tasvir

Bel hizasında portre, ayakta, hafifçe sağa dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Koyu, çapraz çizgili bir arka plan önünde durmaktadır. Kıvırcık beyaz saçlıdır. Dik yakalı gömlek, önde fiyonklu beyaz fular, uzun kuyruklu kruvaze ceket giymektedir. Sağ göğsü tarafında madalya şeridi bulunmaktadır. Sağ elinde silindir şapka tutmakta, sol el sol kalçada kılıç kabzasını tutmaktadır. Altta figürün adı ve mesleki konumu (Architecte du Roi Membre de l'Institut de France) belirten bir metin bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür fularlı, uzun kruvaze ceketli, şapkalı, göğsünde madalya şeritli, belinde kılıçlı olarak toplumsal sınıfıyla ilgili çıkarımlar yapılacak şekilde tasvir edilmiştir. Göğsünde bulunan madalya şeridi, sahip olduğu Légion d'honneur Nişanı ile ilintili olabilir.

Pierre François Léonard Fontaine		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	■
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	■
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jean-Nicolas-Louis Durand, http://digiporta.net/index.php?id=124839526, erişim tarihi: 03.11.2022

1834 - 1860

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş yarı profilli, izleyiciye doğru bakmaktadır. Beyaz fularlı, yakası işlemeli paltoludur. Portrenin altında bir nişan tasviri vardır. Daha da altta ise figürün adı ve mesleki bilgileri bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, işlemeli ceketi ve fularıyla toplumsal sınıfı belirgin olacak şekilde tasvir edilmiştir. Portre altında bulunan nişan/madalya tasviri ile önemli birisi olduğu bilgisi pekiştirilmiştir.

Jean-Nicolas-Louis Durand		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Friedrich von Gärtner, http://digiporta.net/index.php?id=231860285, erişim tarihi: 03.11.2022

1838 - 1865

Tasvir

Gövde sağa, baş yarım profilden sola dönük ve sola bakmaktadır. Boyun hizasında buklelidir. Yakası yukarı kaldırılmış gömlek, yakası ve kolları kürklü palto giymektedir. Kollarını göğüste kavuşturmuştur. Kısmen taranmış arka planın önünde durmaktadır. Portrenin altında figürün adı yazmaktadır.

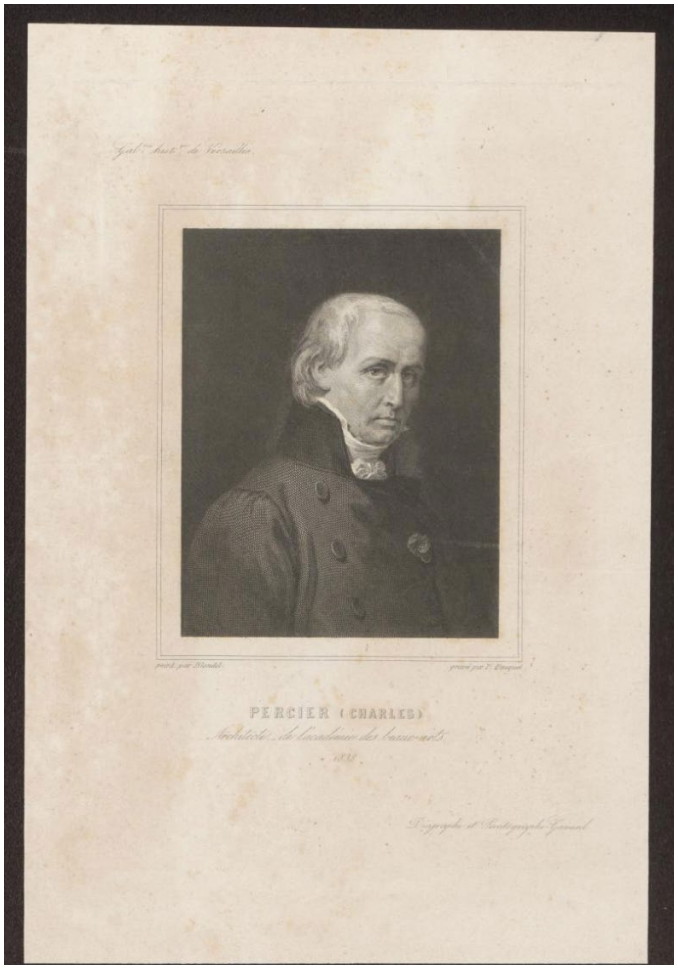
Tanımlama

Figür kürklü paltosuyla, orta uzunluktaki bukleli saçlarıyla üst sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir.

Friedrich von Gärtner		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Charles Percier, http://digiporta.net/index.php?id=646360740, erişim tarihi: 03.11.2022

1838 - 1871

Tasvir

Gövde sola dönük, baş yarı profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kısa beyaz saçlıdır. Dik yakalı gömlek, önde fiyonkla bağlanmış beyaz fular, yüksek dik yakalı ceket giymektedir. Yakasında muhtemelen çiçek olan bir nesne bulunmaktadır. Koyu arka plan önünde ve dikdörtgen çerçeve içinde resmedilmiştir. Altta ismi, mesleki bilgileri (Architecte de l'académie des beaux-arts) ve ölüm yılı yazmaktadır.

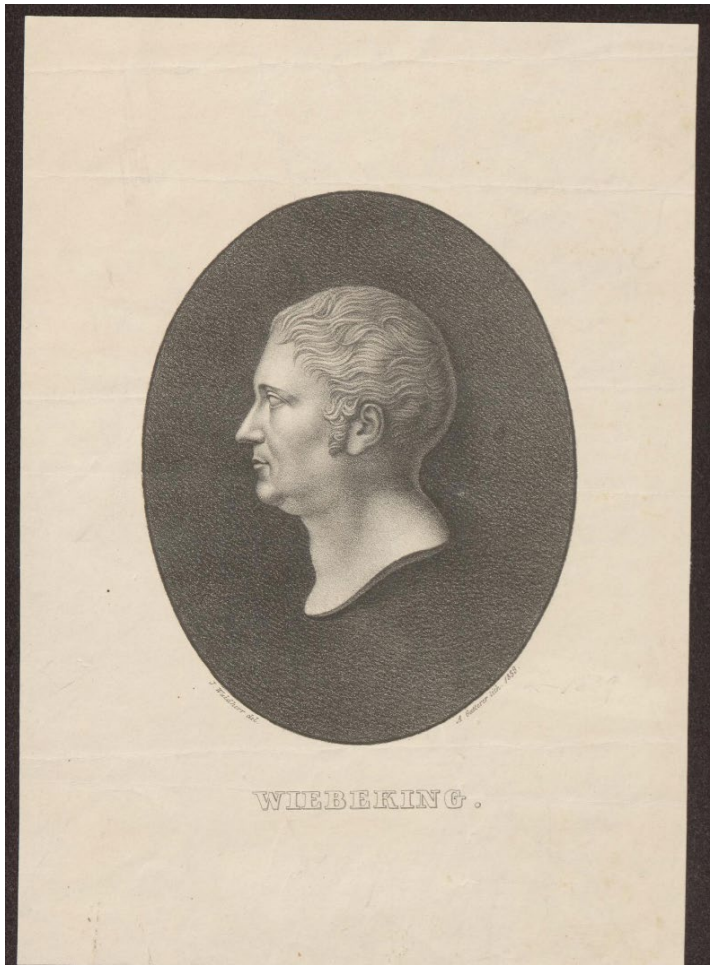
Tanımlama

Figür iyi bir giyim içinde ve sınıfsal aidiyetini gösterecek ögelerle birlikte tasvir edilmiştir. Fularlı, dik yakalı gömlekli ve çiçek iliştirilmiş ceketli kıyafeti ile toplum içerisinde iyi bir konum sahibi olduğu bilgisi çıkarılabilir.

Charles Percier		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Carl Friedrich von Wiebeking, http://digiporta.net/index.php?id=927086608, erişim tarihi: 03.11.2022

1839

Tasvir

Sağ profilden, koyu bir arka plan önünde ve oval bir alanda bir büstün portresi olarak çizilmiştir. Eski dönemlere ait bir saç modeli ile tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün ismi yazmaktadır.

Tanımlama

Figürün büstü profilden ve antik dönemi refere eden bir saç modeliyle çizilerek önemli birisi olarak gösterilmeye çalışılmıştır.

Carl Friedrich von Wiebeking		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Peter Joseph Lenné, http://digiporta.net/index.php?id=160657089, erişim tarihi: 03.11.2022

1840 - 1880

Tasvir

Sağa bakan bir sandalyede gövde sağa dönük olarak oturmakta, sol kolu sırtlığın üzerine atılmış, baş çeyrek profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kısa, yandan ayrılmış saçlıdır. Dik yakalı gömlekli, siyah fularlı, yakasında broşlu önü kapalı koyu renk ceketli, üzerinde geniş kadife yakalı paltolu olarak tasvir edilmiştir. Koyu bir arka plan önünde durmaktadır. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

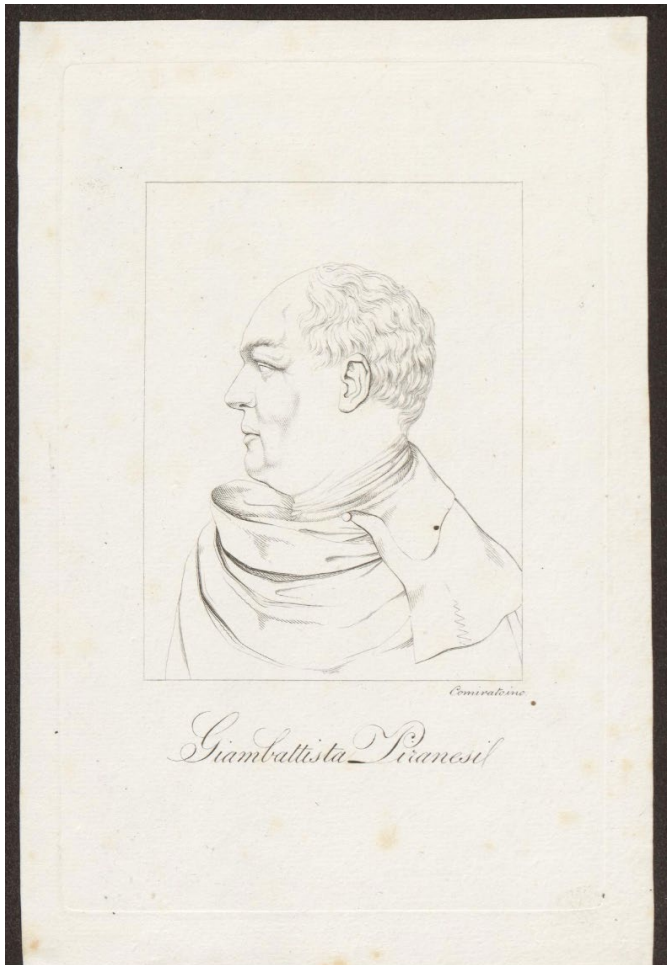
Tanımlama

Tasvir edilen figür, iyi giyimi ile toplumsal olarak statü sahibi birisi olarak sunulmaktadır. Boynundaki madalyonlu zincir ile bu durum pekiştirilmektedir. Yuvarlak çerçeve dışında inşa edilen mekân, büyük bir kaide çevresinde oluşturulmuştur. Portrenin etrafında bulunan ve pergel, gönye gibi araçlar taşıyan puttiler ile figürün mimar kimliğini güçlendirme amaçlanmıştır.

Peter Joseph Lenné		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Giovanni Battista Piranesi, http://digiporta.net/index.php?id=281813882, erişim tarihi: 03.11.2022

1840 - 1880

Tasvir

Gövde sağa dönük, baş profilden, dümdüz karşıya bakmaktadır. Kısa, dalgalı saçlı ve kelleşmiş şekilde tasvir edilmiştir. Bir atkı/fular ve pelerin giymektedir. Nötr bir arka plan önünde ve çizgi çerçeve içerisinde resmedilmiştir. Altta figürün adı yazmaktadır.

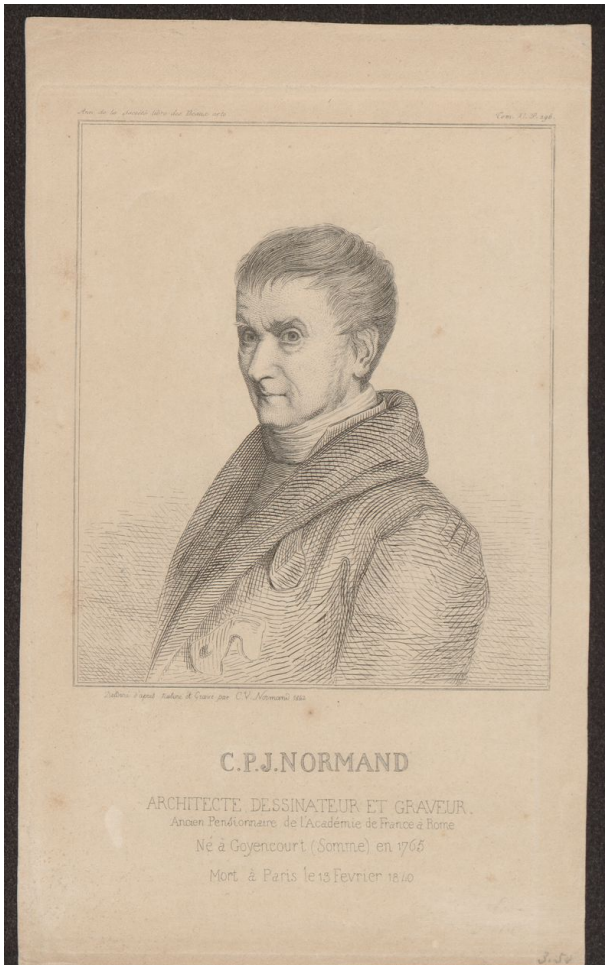
Tanımlama

Figür, duruşu, saç biçimi ve kıyafetleriyle üst sınıf üyesi birisi olarak tasvir edilmiştir.

Giovanni Battista Piranesi		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	■
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Charles Pierre Joseph Normand, http://digiporta.net/index.php?id=927409695, erişim tarihi: 03.11.2022

1842

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş dörtte üç profilde, ciddiyetle izleyiciye doğru bakmaktadır. Öne taranmış kısa saçlıdır. Açık renk fular, geniş yakalı palto giymektedir. Dikdörtgen resim alanı içerisinde tasvir edilmiştir. Altta figürün adı, mesleki bilgileri ve çeşitli biyografik veriler içeren bir metin bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür toplumsal sınıfı ya da mesleğini imgeleyen herhangi bir referans olmadan, düzgün ve tertipli bir şekilde tasvir edilse de genel olarak toplum içinde iyi bir pozisyon sahibi olduğu çıkarımı yapılabilir.

Charles Pierre Joseph Normand		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Carl Ludwig Althans, http://digiporta.net/index.php?id=369961935, erişim tarihi: 03.11.2022

1850

Tasvir

Bir sandalyede oturmakta, hafif sağa dönük, baş çeyrek profilde ve izleyiciye bakmaktadır. Hafif uzun saçlı ve sakallıdır. Siyah bir fular, beyaz bir gömlek, siyah yelek, ceket ve geniş yakalı bir palto giymektedir. Sol elinde bir baston tutuyor ve sağ eli masanın üzerindedir. Bir oda duvarı çağrışımı yaratan arka plan önünde, oval bir resim alanı içerisinde resmedilmiştir. En altta ismi yazmaktadır.

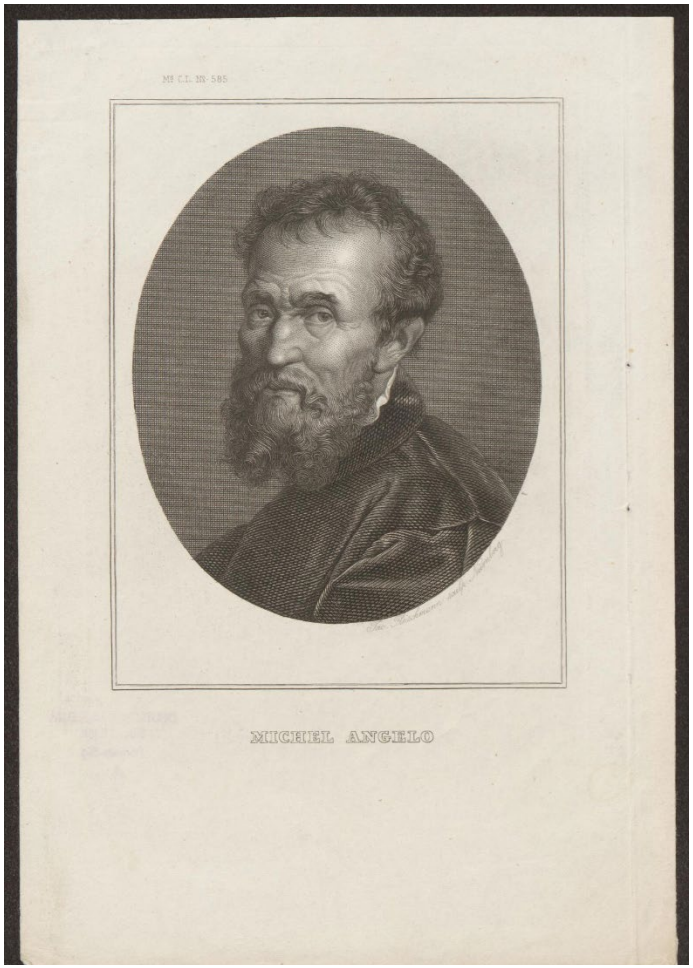
Tanımlama

Figür toplumsal konumu gösterecek bir şekilde düzenli ve katmanlı bir kıyafet içerisinde, elinde bilgeliğe gönderme olarak yorumlanabilecek bir bastonla birlikte resmedilmiştir.

Carl Ludwig Althans		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Michelangelo Buonarroti, http://digiporta.net/index.php?id=694153081, erişim tarihi: 03.11.2022

1850

Tasvir

Omuz sağa dönük, baş yarım profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Kısa dalgalı saçlı ve orta uzunlukta dalgalı sakallıdır. Üzerinde yakalı bir cübbe benzeri bir kıyafet vardır. Koyu renkli çapraz çizgili bir fon önünde ve oval bir resim alanı içinde tasvir edilmiştir. Resim alanını çevreleyen bir çerçeve bulunmaktadır. Altta ise figürün ismi yazmaktadır.

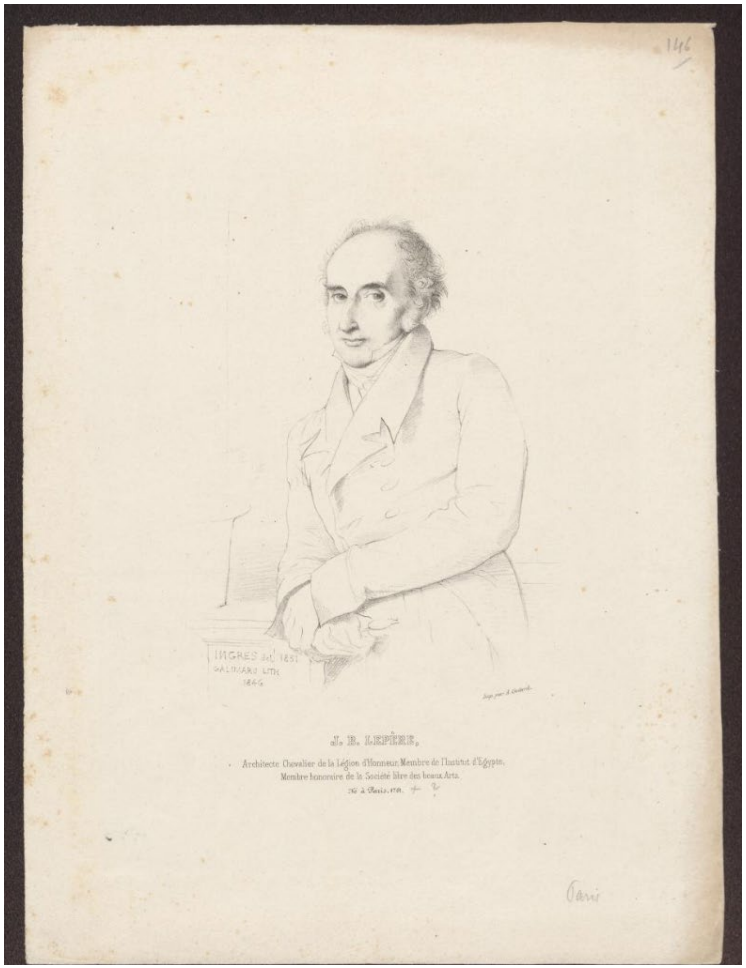
Tanımlama

Figür sade şekilde fakat sakalı, yüz detayları ve giyimi ile zihinde bir bilgin-sanatçı imgesi oluşturacak şekilde tasvir edilmiştir.

Michelangelo Buonarroti		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	■
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jean-Baptiste Lepère, http://digiporta.net/index.php?id=573542828, erişim tarihi: 03.11.2022

1846

Tasvir

Sağa doğru dönük, gövde hafifçe yana eğimli, baş yarım profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Hafif kel ve kısa saçlı, uzun favorilidir. Dik yakalı gömlek, beyaz fular, geniş yakalı kruvaze ceket giymektedir. Sol el sağ bilekte, sağ kol ise bir kaideye yaslanmış ve muhtemelen gözlük veya pince-nez tutmaktadır. Kaidenin ön yüzünde portre sanatçısının adresinin yer aldığı bir yazıt bulunmaktadır. Portrenin altında ise figürün ismi, adresi ve çeşitli biyografik verileri bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür fularlı, kruvaze ceketli ve elinde gözlük ile toplumun üst sınıflarına mensup birisi olarak resmedilmiştir. Bir kaideye kolunu dayaması ile mesleğiyle ile ilgili referans verildiği yorumu yapılabilir.

Jean-Baptiste Lepère		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jakob Hochstetter, http://digiporta.net/index.php?id=959530661, erişim tarihi: 03.11.2022

1849

Tasvir

Gövde ağa dönük, baş yarım profilde, izleyiciye bakmaktadır. Kısa saçlı, bıyıklıdır. Siyah papyonlu, geniş yakalı koyu renk redingotlu, sol omuzdan sarkan koyu renk paltoludur. Kısmen taranmış bir arka planın önündedir. Dikdörtgen resim alanının altında beş satırlık el yazısıyla yazılmış bir metin ve figürün imzası bulunmaktadır.

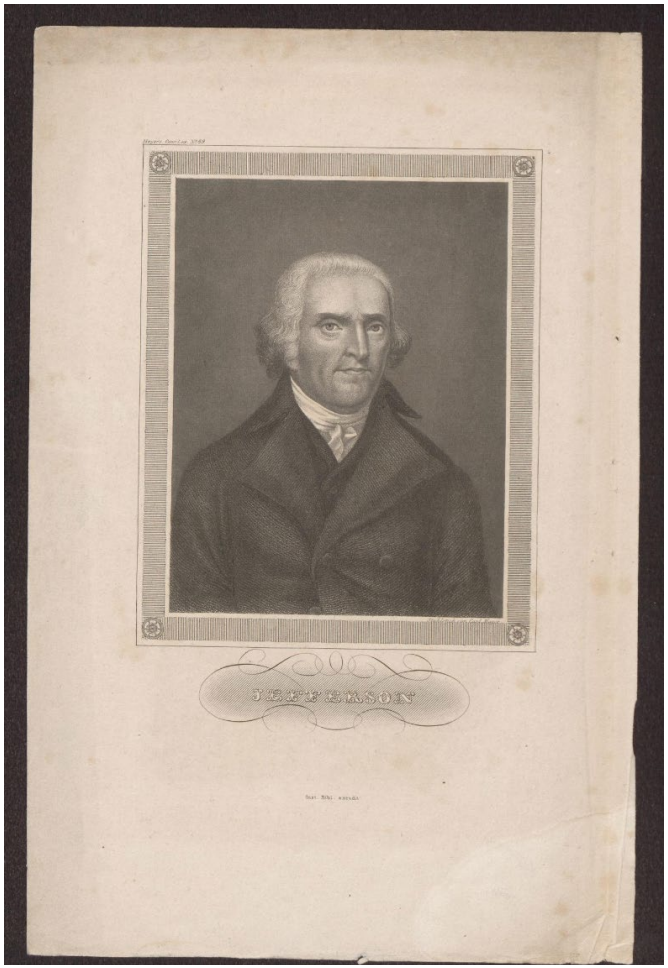
Tanımlama

Figür iyi giyimiyle ve düzenli saç, bıyık tasviriyle toplumsal statüsü hakkında çıkarım yapılabilecek şekilde tasvir edilmiştir.

Jakob Hochstetter		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Thomas Jefferson, http://digiporta.net/index.php?id=298502123, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1880

Tasvir

Dikdörtgen köşelerinde stilize çiçekler bulunan bir çerçeve içinde resmedilmiştir. Gövde izleyiciye dönük, baş sola doğru çeyrek profilde ve izleyiciye bakmaktadır. Beyaz, dalgalı saçlıdır. Koyu renk, düğmeli, geniş yakalı bir palto giymektedir. Birkaç kez bağlanmış beyaz fular takmaktadır. Koyu bir arka plan önünde durmaktadır. Figürün soyadı, süslü bir metin alanında çerçevenin altında büyük harflerle yazılıdır.

Tanımlama

Tasvir edilen figür, sınıfsal aidiyeti belirgin olacak bir kıyafet içerisinde, fularlı, temiz geniş yakalı ceketli olarak tasvir edilmiştir.

Thomas Jefferson		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Michelangelo Buonarroti, http://digiporta.net/index.php?id=523768652, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1870

Tasvir

Gövde sola dönük, baş çeyrek profilde ve karşı doğru bakmaktadır. Kısa saçlı ve uzuna yakın sakallıdır. Üzerinde yakalı bir ceket bulunmaktadır. Çok küçük bir alanı koyu taranmış bir arka planın önünde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün adı bulunmaktadır.

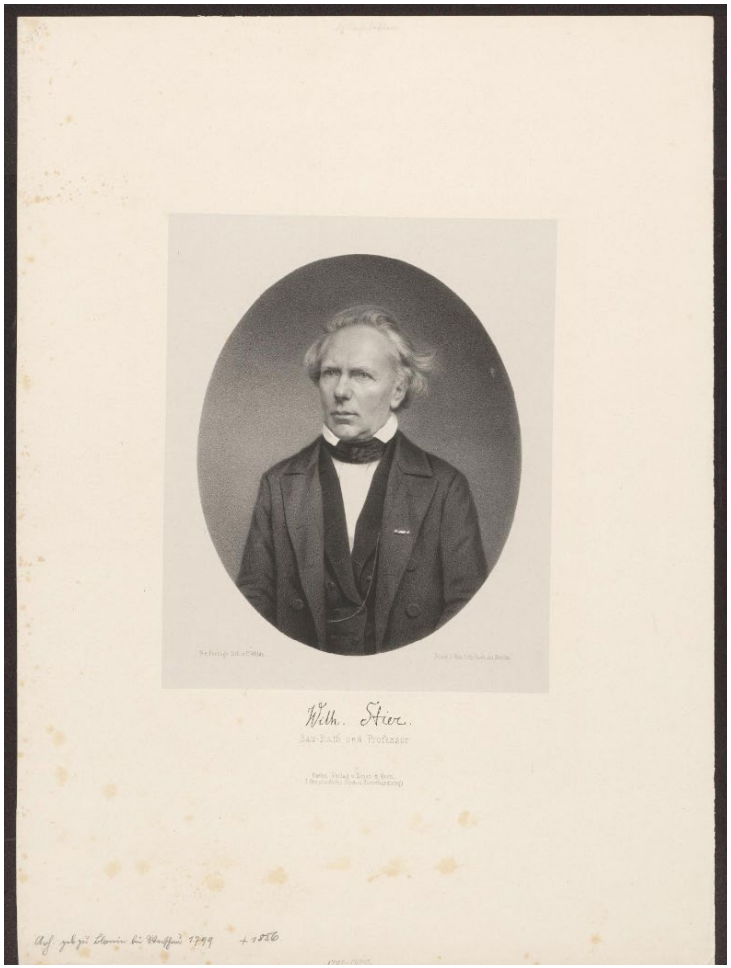
Tanımlama

Figür sade bir biçimde fakat düzgün kesimli, kumaş işlemeleri belirgin bir ceket içerisinde, bilgince bir hava uyandıran uzunca bir sakalla çizilmiştir.

Michelangelo Buonarroti		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Wilhelm Stier, http://digiporta.net/index.php?id=311653199, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1870

Tasvir

Hafifçe sağa dönük, baş yarım profilli ve karşıya doğru bakmaktadır. Saçları ensesine kadar uzun ve geriye doğru taranmıştır. Boynunda siyah fular, yüksek yakalı gömlek, siyah kruvaze ceket ve geniş yakalı siyah palto ile tasvir edilmiştir. Palto yakasında bir broş, ceketin önünde de bir zincir bulunmaktadır. Yukarı doğru koyulaşan bir arka plan önünde oval bir resim alanı içerisinde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün adı ve unvanı yer almaktadır. Bir fotoğraf referans alınarak çizilmiş/oyulmuştur.

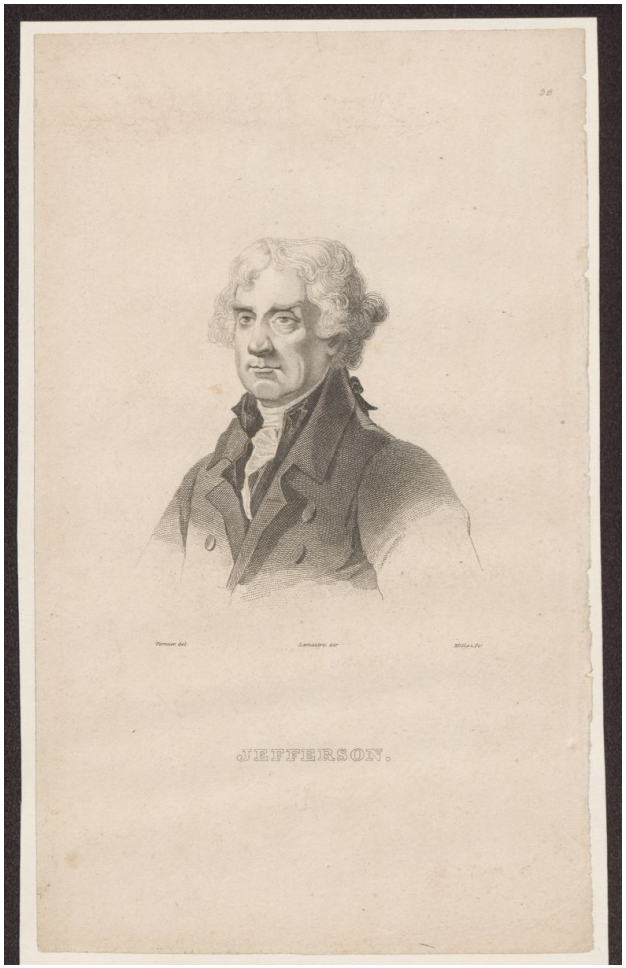
Tanımlama

Figür şık bir kıyafet ile broş, zincir gibi detaylarla ve uzun, düzgün saçlarla toplumsal konumu belirgin olacak şekilde tasvir edilmiştir.

Wilhelm Stier		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Thomas Jefferson, http://digiporta.net/index.php?id=373664406, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1870

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş yarım profilde, ileriye doğru bakmaktadır. Beyaz, kıvırcık saçlıdır. Ensede siyah fiyonk bulunmaktadır. Koyu renk redingot, beyaz boyun fular, jabot, koyu dik yakalı yelek giymektedir. Altta büyük harflerle figürün soyadı yazılmıştır.

Tanımlama

Figür uzun dalgalı saçları, jabotu, fuları ve yüksek yakalı redingotu ile toplumsal konumu belirgin olacak şekilde tasvir edilmiştir.

Thomas Jefferson		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Gottfried Semper, http://digiporta.net/index.php?id=649574065, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1863

Tasvir

Sağa dönük şekilde, baş neredeyse tam profilde, karşıya doğru bakmaktadır. Boyun hizasına kadar, yandan ayrılmış düz saçlı, bıyıklıdır. Dik yakalı gömlek, siyah fular, açık renk yelek, açık renkli pantolon, frak giymektedir. Sol el frak altında belinde durmaktadır. Sağ kolu hemen yanındaki, üzerinde işlemeli bir örtü olan masanın üzerindedir. Kısmen taranmış bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Portrenin hemen altında figürün adı, mesleki bilgileri ve imzası bulunmaktadır. Bir fotoğraf referans alınarak çizilmiş/oyulmuştur.

Tanımlama

Figür dik yaka gömlekli, fularlı, fraklı olarak sınıfsal aidiyetine dair mesajlar içerecek şekilde tasvir edilmiştir.

Gottfried Semper		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Carl Alexander von Heideloff, http://digiporta.net/index.php?id=730463272, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1870

Tasvir

Dörtte üç profilde sağa dönük ve tam karşıya bakmaktadır. Dalgalı saçlı, üzerinde bir palto, fular, omuzlarında bir pelerin ve boynunda bir madalya ile tasvir edilmiştir. Altta figürün imzası bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, üzerindeki pelerin ve boynundaki madalya ile toplumsal statüsü ve sınıfı belirgin olacak şekilde tasvir edilmiştir.

Carl Alexander von Heideloff		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	■
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	■
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Karl Friedrich Schinkel, http://digiporta.net/index.php?id=781673410, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1880

Tasvir

Hafif sağa dönük, baş çeyrek profilde hafif yana eğik ve izleyiciye doğru bakmaktadır. Kısa kıvırcık saçları vardır. Yakalı beyaz gömlek ve geniş yakalı ceket giymektedir. Boş bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Altta figürün adı, çeşitli biyografik verileri ve mesleki bilgileri yazmaktadır.

Tanımlama

Figür herhangi bir kimliğine referans verilmeyecek şekilde nötr biçimde tasvir edilmiştir.

Karl Friedrich Schinkel		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Juan de Herrera, http://digiporta.net/index.php?id=829053982, erişim tarihi: 03.11.2022

1850 - 1910

Tasvir

Gövde sağa doğru dönük, kafa profilde, önündeki çizime bakmaktadır. Kısa, kıvırcık saçlı, bıyıklı ve keçi sakallıdır. Fırfırlı yakalı ve kollu, koyu renk hırkalı, geniş pelerinli, elinde bir çizim tutmaktadır. Çizimde sütunlu yuvarlak bir binanın zemin planı görünmektedir. Masanın üzerinde bir pergel, cetvel benzeri bir araç ve bir kitap bulunmaktadır. Koyu taranmış bir arka plan önünde, boncukla bezenmiş bir çerçeve içinde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün adı ve çeşitli biyografik bilgilerini içeren İspanyolca bir metin bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür fırfırlı, pelerinli giyimi ile üst sınıf mensubu birisi olarak tasvir edilmiştir. Elinde tuttuğu çizim, masa üzerindeki pergel, cetvel ve kitap ile mesleki tarafı betimlenmiştir.

Juan de Herrera		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

August von Voit, http://digiporta.net/index.php?id=695903965, erişim tarihi: 03.11.2022

1855 - 1860

Tasvir

Gövde sola doğru dönük, baş çeyrek profilde, dümdüz ileri bakmaktadır. Koyu, dalgalı, yandan ayrılmış saçlıdır. Dik yakalı gömlekli, geniş papyonlu, koyu renk ceketli olarak tasvir edilmiştir. Sağ elinde pergel tutmaktadır. Kısmen çapraz çizgili arka planın önündedir. Sağ tarafta bir sütun ve kaidesi görünmekte. Portrenin atlında figürün imzası bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür sade sayılabilecek ama sınıfsal konumu belirten kıyafetler içerisinde elinde bir pergel ile mesleğine dair bilgi verecek tasvir edilmiştir.

August von Voit		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Cajetan Schiefer http://digiporta.net/index.php?id=599325575, erişim tarihi: 03.11.2022

1858

Tasvir

Gövde hafifçe sola dönük, başı hafifçe yana eğik, izleyiciye doğru bakmaktadır. Koyu, kıvırcık saçlı, denizci sakallıdır. Siyah papyonlu, koyu yelekli, yakasında madalyonlu koyu ceketli, koyu paltoludur. Sağ elinde bir çift eldiven tutmaktadır. Sol eli ise masanın üzerinde yaslanmış durumdadır. Kısmen taranmış bir arka planın önünde dikdörtgen bir resim alanı içerisinde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün imzası, mesleki bilgileri ve kendisine verilen madalyaların yer aldığı bir metin bulunmaktadır.

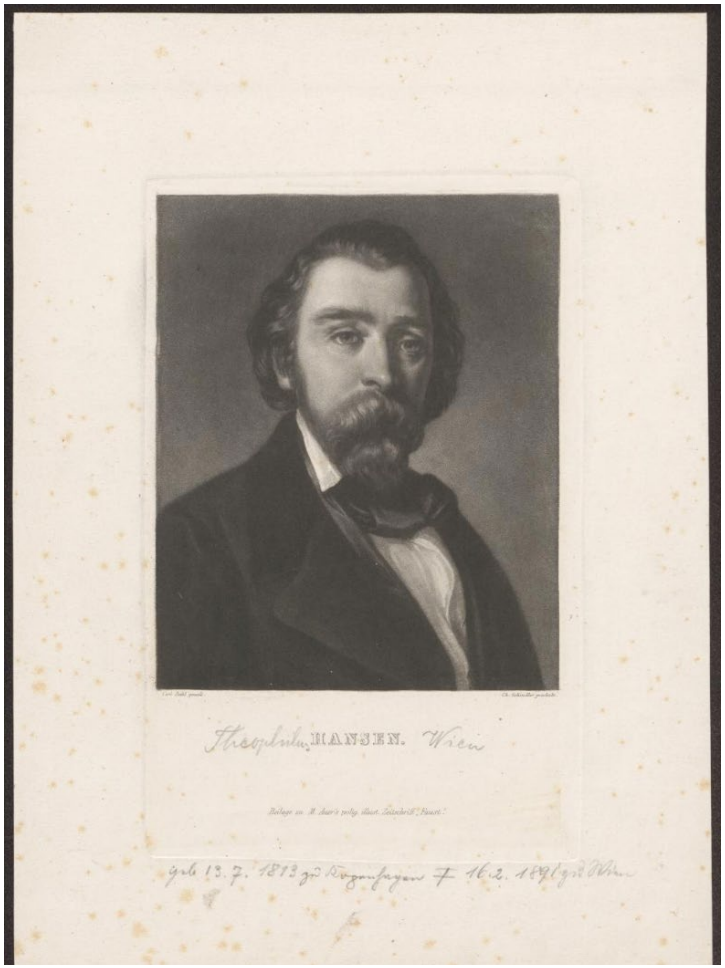
Tanımlama

Figür katmanlı kıyafeti, papyonu, elinde tuttuğu eldivenleri ile toplumsal konumu belirgin olacak şekilde tasvir edilmiştir.

Cajetan Schiefer		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Theophil Edvard von Hansen, http://digiporta.net/index.php?id=558514147, erişim tarihi: 03.11.2022

1860 - 1890

Tasvir

Göğüs sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Boyun hizasına kadar koyu hafif dalgalı saçlı, bıyıklı ve top sakallıdır. Gömlekli, büyük papyon/fularlı, açık renk yelekli ve geniş yakalı ceketlidir. Açıktan koyuya doğru bir arka plan önünde, dikdörtgen bir resim alanında tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün adı ve bazı diğer bilgiler yazmaktadır.

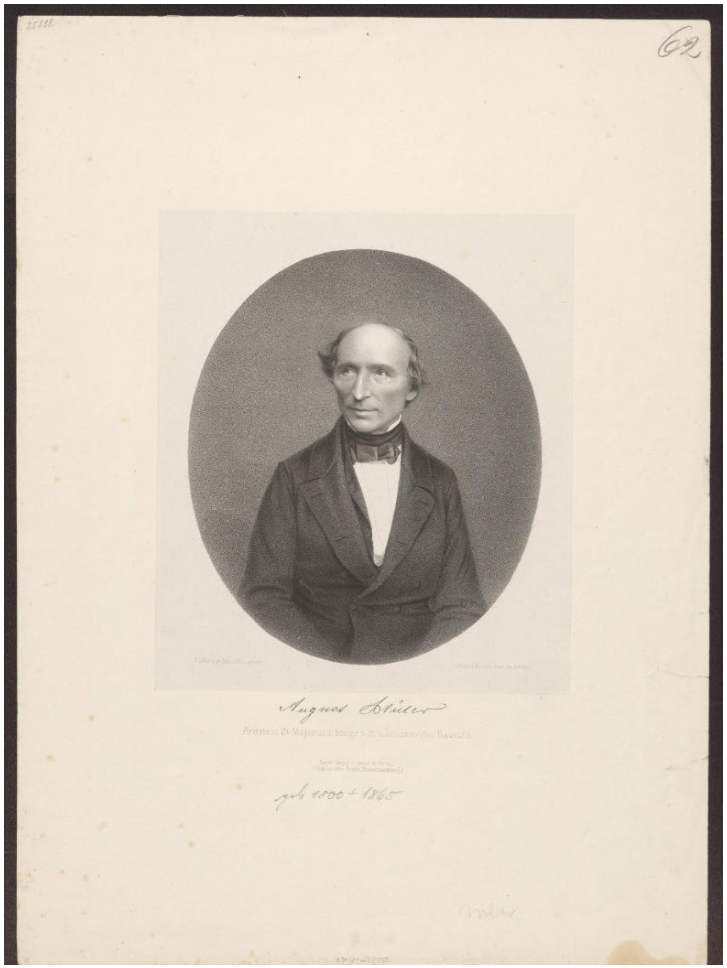
Tanımlama

Figür düzenli saç, sakal ve iyi bir giyim ile tasvir edilmiştir. Mesleki herhangi bir referans yer almasa da toplumsal konumu ile ilgili çeşitli çıkarımlar yapılabilmektedir.

Theophil Edvard von Hansen		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Friedrich August Stüler, http://digiporta.net/index.php?id=385539067, erişim tarihi: 03.11.2022

1870 - 1900

Tasvir

Gövde hafifçe sola dönük, baş çeyrek profilde sağa dönük, yukarıya doğru bakmaktadır. Kısa, dalgalı saçlıdır. Dik yakalı gömlek, önü çapraz bağlı siyah fular, koyu renkli yelek, koyu renkli kruvaze frak giymektedir. Koyu arka planlı oval bir resim alanı içerisinde tasvir edilmiştir. Resmin altında, imzası ve mesleki bilgileri yer almaktadır. Bir fotoğraftan üretilmiş taş baskıdır.

Tanımlama

Figür fularlı, yelekli, fraklı şekilde iyi bir giyim içinde tasvir edilmiştir. Toplumsal konumu ile ilgili çıkarım yapılabilmektedir. Mesleki herhangi bir referans yoktur.

Friedrich August Stüler		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Carl Alexander von Heideloff, http://digiporta.net/index.php?id=894312520, erişim tarihi: 03.11.2022

1880

Tasvir

Gövde sola dönük, baş yarım profilde ve aşağıda kalan izleyiciye doğru bakmaktadır. Hafif uzun saçlı, sakalsızdır. Koyu renkli bir fular ve geniş yakalı, koyu renkli bir palto giymektedir. Portrenin altında figürün ismi yazmaktadır.

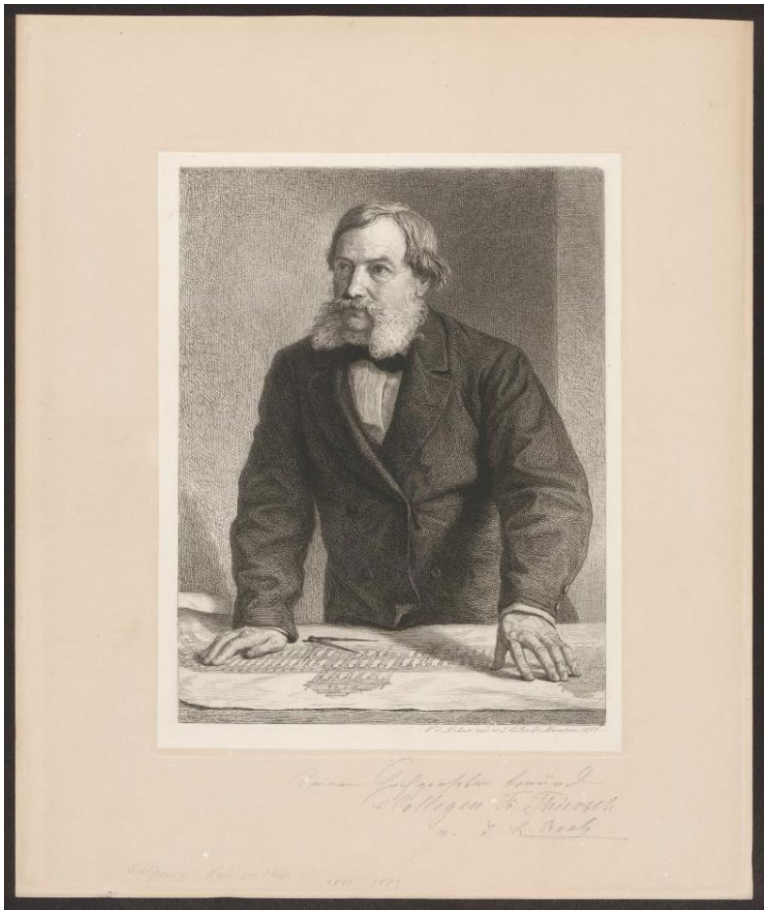
Tanımlama

Figür iyi bir giyim içerisinde, kendinden emin bir biçimde resmedilmiştir. Toplumsal pozisyonu ile ilgili çıkarımlar yapılabilmekte fakat mesleki yönüyle ilgili herhangi bir referans bulunmamaktadır.

Carl Alexander von Heideloff		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Gottfried von Neureuther, http://digiporta.net/index.php?id=756873072, erişim tarihi: 03.11.2022

1876 - 1885

Tasvir

Ayakta, bir masanın arkasında durmaktadır. Gövde hafifçe sağa dönük, baş yarım profilde sağa dönük, sağa doğru bakmaktadır. Ayrılmış, hafif uzun saçlı, orta uzunlukta sakallıdır. Siyah papyon/fularlı, açık renk gömlekli, koyu renk kruvaze ceketlidir. İki eli, üzerinde bir bina cephesi çizimi ve bir pergel bulunan bir masanın üzerindedir. Koyu renk bir oda duvarı önünde, dikdörtgen bir resim alanı içerisinde resmedilmiştir. Portrenin altında figüre dair çeşitli bilgiler yer almaktadır.

Tanımlama

Figür iyi bir giyim ve düzgün saç, sakal tasviri ile resmedilmiştir. Toplumsal konuma dair çıkarım yapılabilmektedir. Masanın üzerinde bulunan çizim ve pergel ile mesleki yönüyle ilgili bilgiler verilmektedir.

Gottfried von Neureuther		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	■
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	■
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Gottfried Semper, http://digiporta.net/index.php?id=844494454, erişim tarihi: 03.11.2022

1880 - 1900

Tasvir

Gövde hafifçe sağa dönük, başı sola dönük, sola bakmaktadır. Kulak hizasına kadar gri, hafif dalgalı, yandan ayrılmış saçlı, ve bıyıklıdır. Gömlekli, koyu renk fularlı, koyu renk ceketlidir. Koyu bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Portrenin sağ altında figürün adı bulunmaktadır. Bir tablodan yola çıkılarak hazırlanmış bir gravürdür.

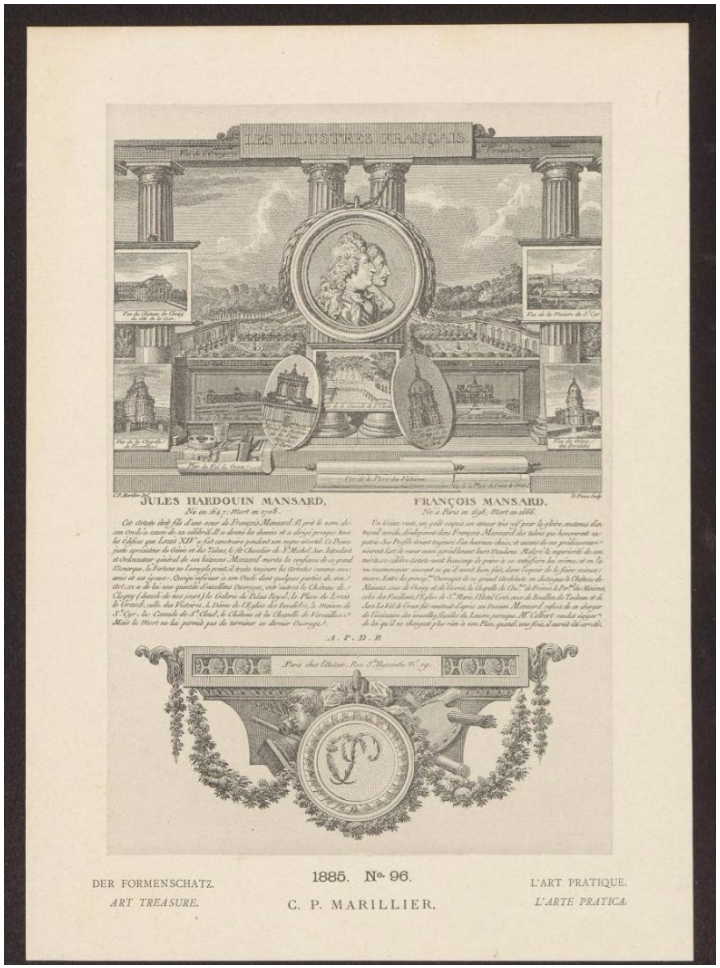
Tanımlama

Figür düzgün giyimi ve özenli saç kesimi, bıyığı ile toplumsal konumu belirgin olacak şekilde resmedilmiştir. Mesleği ile ilgili herhangi bir referans bulunmamaktadır.

Gottfried Semper		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Jules Hardouin Mansart, http://digiporta.net/index.php?id=726694658, erişim tarihi: 03.11.2022

1885

Tasvir

Yoğun bir mekânsal tasvir içerisinde, bir madalyon üzerinde François Mansart ile her iki figür de profilden tasvir edilmiştir. Jules Hardouin Mansart, önde, peruklu ve jabotlu olarak tasvir edilmiştir. Madalyonun etrafında, çeşitli yapı tasvirlerinin yer aldığı çerçeveler, bir revak, arkada bir bahçe tasviri görülebilmektedir. Resmin alt bölümünde, iki figür hakkında çeşitli bilgiler içeren iki farklı metin bulunmaktadır. Bu alanın da altında, yılanlı bir asa, boya paleti ve fırçalar, pergel ve kalem gibi çeşitli çizim araçlarının da yer aldığı ikinci bir resim alanı bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür, çeşitli yapı tasvirleri ve peyzaj manzaraları olan, çeşitli çizim araçlarının da yer aldığı zengin mimari betimlemeli bir kompozisyonla beraber tasvir edilmiştir. Ayrıca figürün fularlı, peruklu şekilde tasvir edilmesi, toplumsal pozisyonuyla ilgili çeşitli bilgiler vermektedir.

Jules Hardouin Mansart		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Leonardo da Vinci, http://digiporta.net/index.php?id=795312127, erişim tarihi: 03.11.2022

1890 - 1920

Tasvir

Sağa dönük tam profilden çizilmiştir. Uzun, kıvırcık saçlı, uzun dalgalı sakallıdır. Nötr bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Altta figürün adı bulunmaktadır. Figürün otoportresinden yola çıkarak hazırlanmış gravürdür.

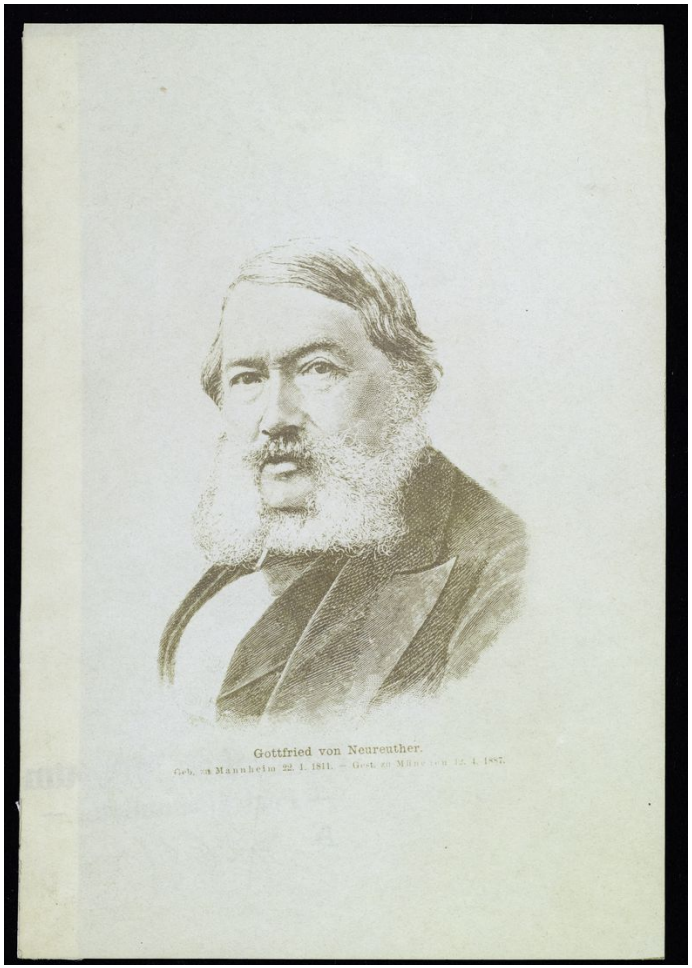
Tanımlama

Figür uzun saçları ve sakalları ile bilginlik çağrışımı yaratacak bir şekilde, bu durumu ön plana çıkaran tam profil olarak tasvir edilmiştir.

	Leonardo da Vinci	Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	■
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Gottfried Neureuther, http://digiporta.net/index.php?id=958793478, erişim tarihi: 03.11.2022

1890 - 1910

Tasvir

Göğüs sağa dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Kulaklarını örten uzun, ayrılmış saçlı, sakala dönüşen uzun favorilidir. Koyu renkli yelek ve geniş klapalı ceket giymektedir. Altta figürün adı bulunmaktadır.

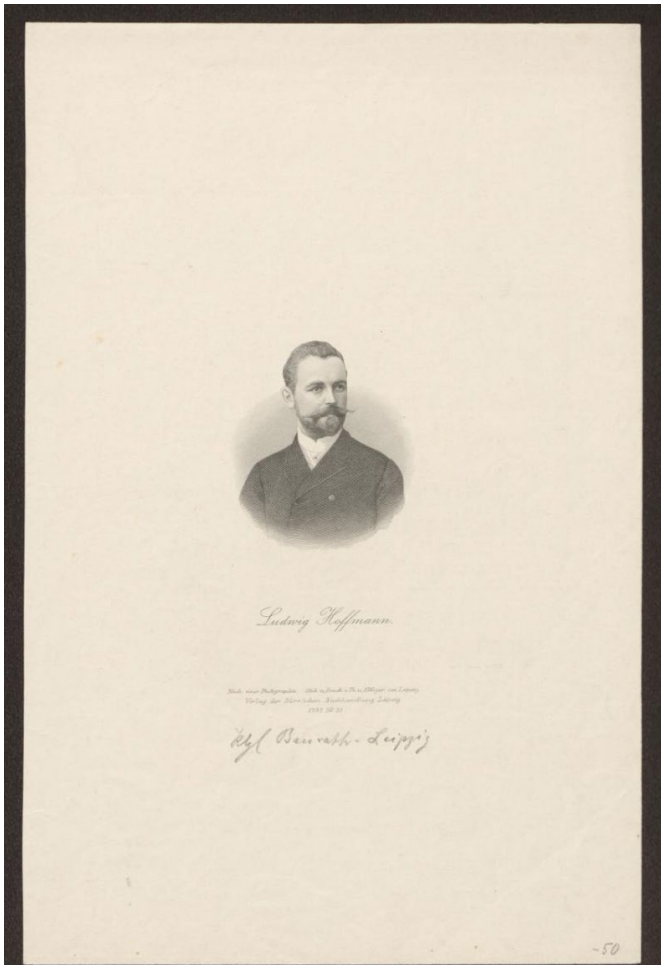
Tanımlama

Figür farklı fakat düzgün sakalı ve saçı ile düzenli kıyafeti ile toplumsal konumu ile ilgili çıkarımlar yapılacak şekilde tasvir edilmiştir. Mesleki herhangi bir gönderme bulunmamaktadır.

Gottfried Neureuther		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Ludwig Hoffmann, http://digiporta.net/index.php?id=179076935, erişim tarihi: 03.11.2022

1895

Tasvir

Gövde hafif sağa, baş yarım profilde sola dönük ve karşıya bakmaktadır. Kısa saçlı, kısa sakallı, bıyıklı olarak tasvir edilmiştir. Dik yakalı gömlek, fular/plastron ve üzerinde bir broş olan kruvaze ceket giymektedir. Hafifçe silinen orta koyulukta bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Altta figürün adı bulunmaktadır.

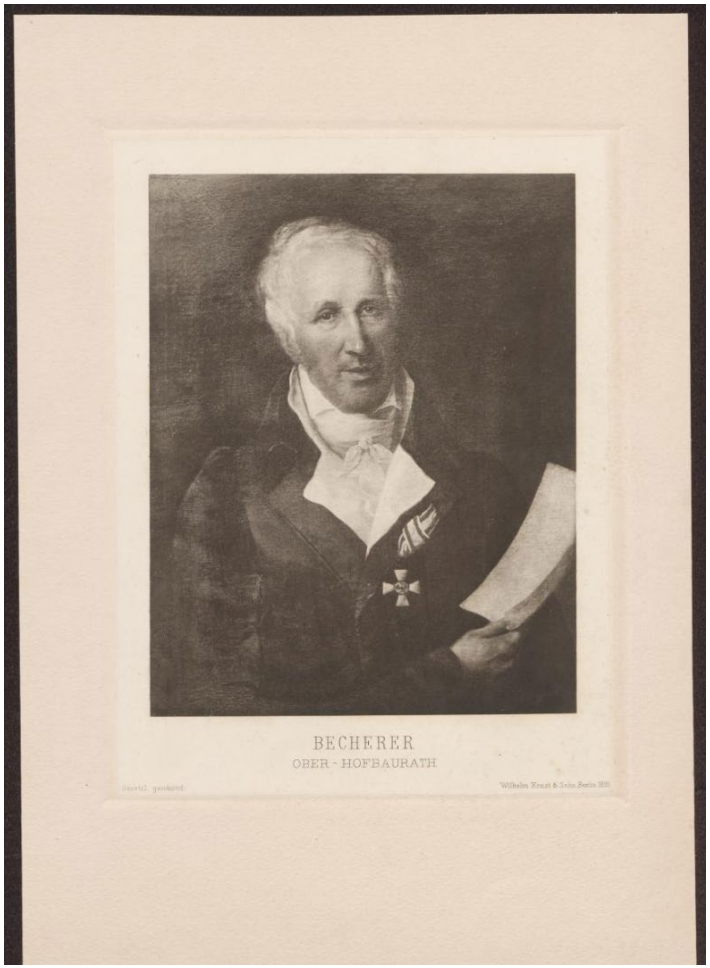
Tanımlama

Figür fular, broş, dokusu belirgin kruvaze ceket içeren kıyafeti, düzgün saç ve sakal kesimi ile toplumsal sınıfı belirgin olacak şekilde tasvir edilmiştir. Mesleğiyle ilgili herhangi bir referans bulunmamaktadır.

Ludwig Hoffmann		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	■
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Friedrich Becherer, http://digiporta.net/index.php?id=420378441, erişim tarihi: 03.11.2022

1899

Tasvir

Göğsü öne dönük, baş çeyrek profilde hafif sola dönük, izleyiciye doğru bakmaktadır. Kısa, beyaz saçlıdır. Yüksek yakalı gömlek, fular, beyaz ve siyah yakalı ceket giymekte, sol yakasında bir nişan ve şerit bulunmaktadır. Sağ elinde bir kâğıdı izleyiciye dönük tutmaktadır. Koyu bir arka plan önünde dikdörtgen bir resim alanı içerisinde tasvir edilmiştir. Altta figürün ismi bulunmaktadır.

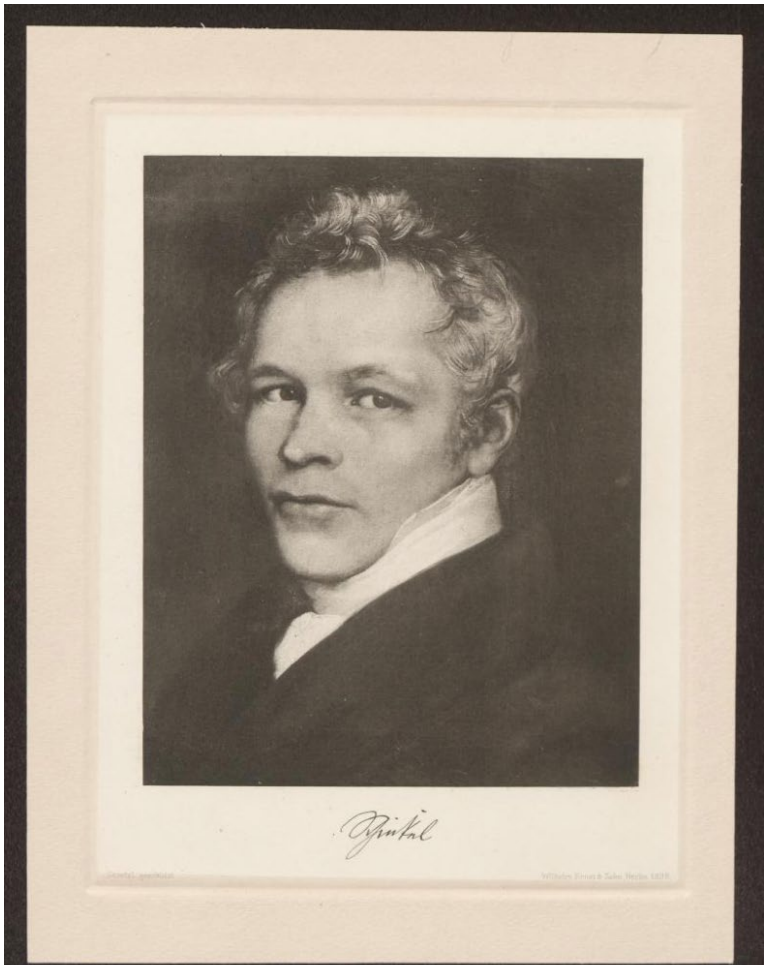
Tanımlama

Figür fularlı ve geniş yakalı ceketi ile ceket yakasındaki nişan ve şeridiyle toplumsal statüsüyle ilgili bilgiler çıkarılabilecek şekilde tasvir edilmiştir. Elinde tuttuğu ve izleyiciye gösterdiği kâğıt ile mesleki bir çağrışım yapılmaya çalışıldığı söylenebilir.

Friedrich Becherer		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Karl Friedrich Schinkel, http://digiporta.net/index.php?id=794883039, erişim tarihi: 03.11.2022

1899

Tasvir

Gövde sağa dönük, baş yarım profilde sola dönük ve izleyiciye doğru bakmaktadır. Dalgalı, kısa saçlı, favorili. Yukarı kaldırılmış beyaz gömlek, fular ve koyu bir ceket giymektedir. Koyu bir arka plan önünde dikdörtgen bir resim alanı içerisinde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür fularlı, ceketli iyi bir giyim içinde, dönemi için özgünlüğü olan bir saç modeliyle, toplumsal kimliği ile ilgili çıkarımlar yapılacak bir biçimde tasvir edilmiştir.

Karl Friedrich Schinkel		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Joseph Brix, http://digiporta.net/index.php?id=151305363, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Bir sandalyede oturmakta, hafifçe sola dönük, baş dörtte üç profilde, ciddi şekilde karşıya doğru bakmaktadır. Gözlüklü, bıyıklı ve sakallıdır. Dik yakalı gömlekli, papyonlu, saat zincirli yelekli, fraklı bir kıyafeti vardır. Sağ kol sandalye kolçağında, sol kol bir masanın üzerindedir. Masanın üzerinde bir çizim bulunmaktadır. Arka planda bir kitaplık görülmektedir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

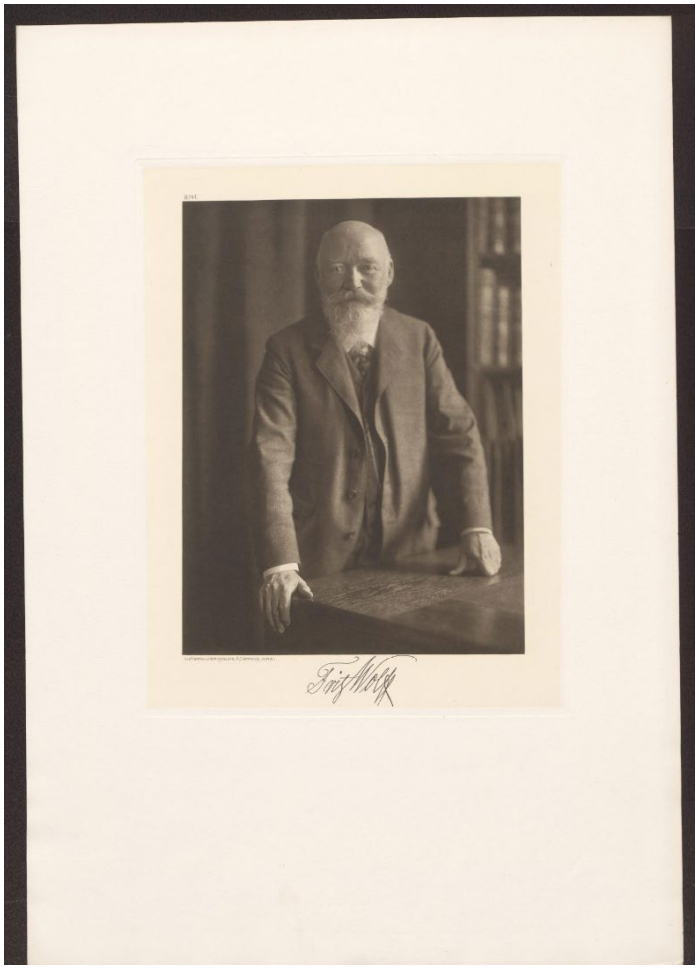
Tanımlama

Figür oldukça iyi giyimli, düzgün saç ve sakallı, gözlüklü tasvir edilerek toplumsa konumu ile ilgili bilgiler verilmiştir. Masanın üzerinde bulunan çizim kâğıdı ile mesleği ile ilgili betimlemeler yapıldığı söylenebilir.

Joseph Brix		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Fritz Wolff, http://digiporta.net/index.php?id=256680652, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Bir masanın arkasında durmaktadır. Vücut hafif sola dönük, izleyiciye doğru bakmaktadır. Beyaz uzun sakallı, gömlekli, fularlı, yelekli, saat zincirli ve ceketlidir. Sol eli yarı kapalı, sağ eli masanın kenarında durmakta. Arka planda bir kitaplık görünmektedir. Altta figürün imzası bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür iyi bir kıyafet ile muhtemelen çalışma masası olan bir masa ve arka planda kitaplıkla tasvir edilerek toplumsal konumuna dair bilgiler verilmiştir. Mesleğiyle doğrudan ilintili bir tasvir bulunmamaktadır.

Fritz Wolff		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Hermann Boost, http://digiporta.net/index.php?id=363960261, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Gövde sağa dönük, baş yarım profilde, hafifçe sağa bakmaktadır. Kısa saçlı, bıyıklıdır. Dik yakalı gömlekli, fularlı, yelekli, saat zincirli ve frak giymektedir. Sağ eli sol ön planda masanın üzerinde duran iki kitabın üzerinde, sağ eli pantolon cebindedir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

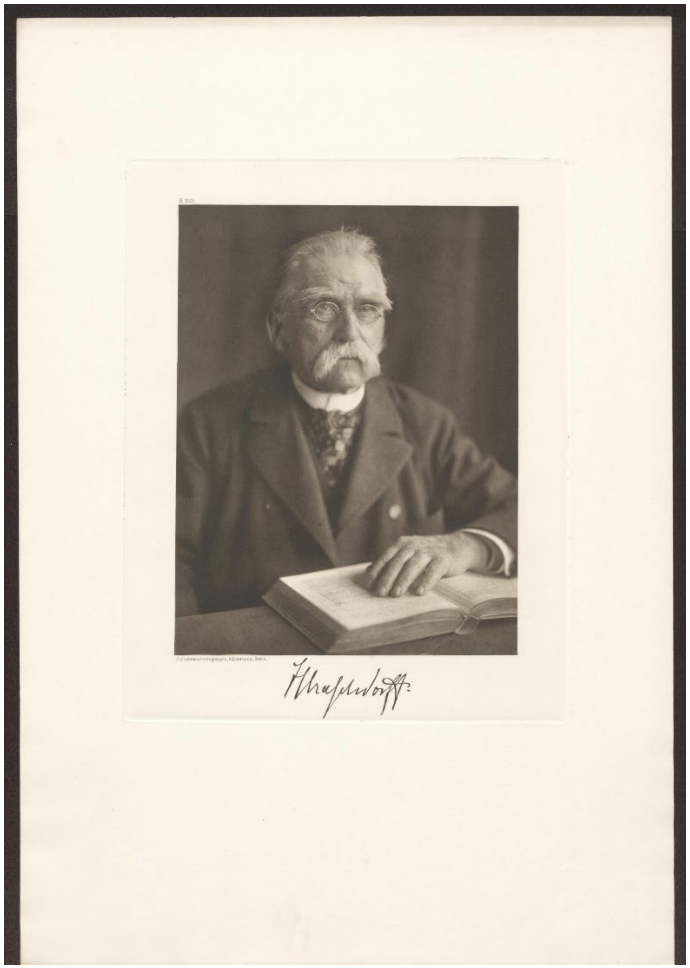
Tanımlama

Figür fraklı, saatli, fularlı olarak toplumsal konumuyla ilgili çıkarımlar yapılacak şekilde tasvir edilmiştir. Sağ elini kitapların üzerine koymasıyla çalıştığı konuda yetkin olduğu mesajı verilmektedir.

Hermann Boost		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Julius Raschdorff, http://digiporta.net/index.php?id=454513677, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Bir masanın arkasında hafif sola dönük oturmakta ve tam karşıya bakmaktadır. Kısa saçlı, bıyıklı ve gözlüklüdür. Beyaz dik yakalı gömlek, fular, geniş yakalı ceket giymekte ve sol göğsünde bir broş taşımaktadır. Sol eli, önündeki masa üzerinde bulunan açık bir kitabın üzerindedir. Perde benzeri bir dokusu olarak koyu renkli bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Altta figürün imzası bulunmaktadır.

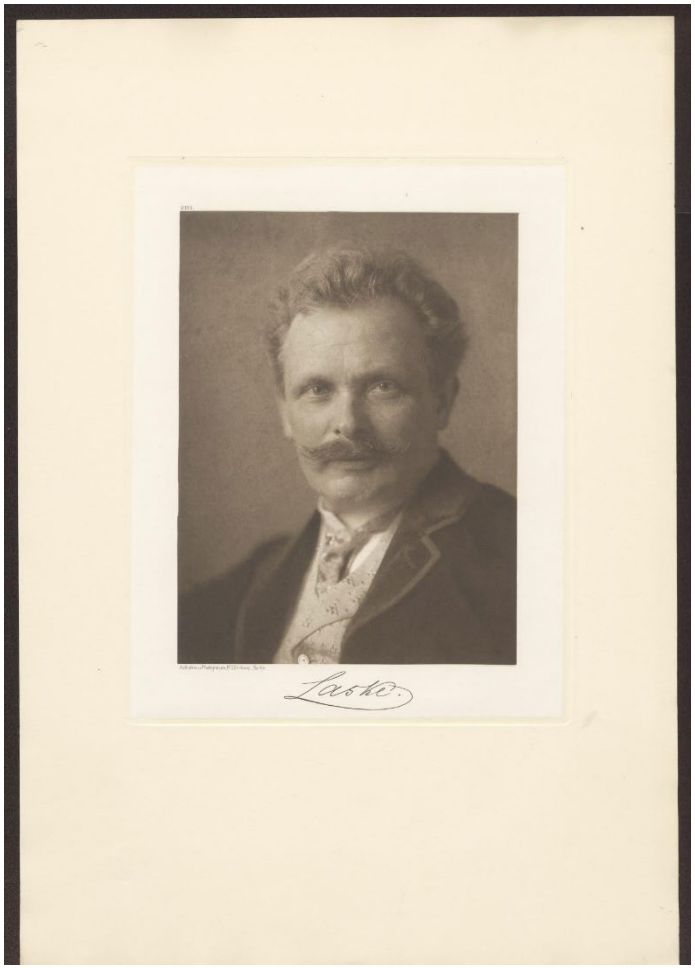
Tanımlama

Figür iyi bir giyimle ve elini üzerine koyduğu açık bir kitapla tasvir edilerek hem toplumsal konumu hem de bilgiyle olan ilişkisi hakkında çeşitli betimlemeler yapılmıştır.

Julius Raschdorff		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	■
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Fritz Laske, http://digiporta.net/index.php?id=493785577, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Gövde sağa dönük, baş izleyiciye dönük ve izleyiciye bakmaktadır. Kısa saçlı ve bıyıklıdır. Dik yakalı gömlek, fular, işlemeli yelek ve koyu renk ceket giymektedir. Koyu bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

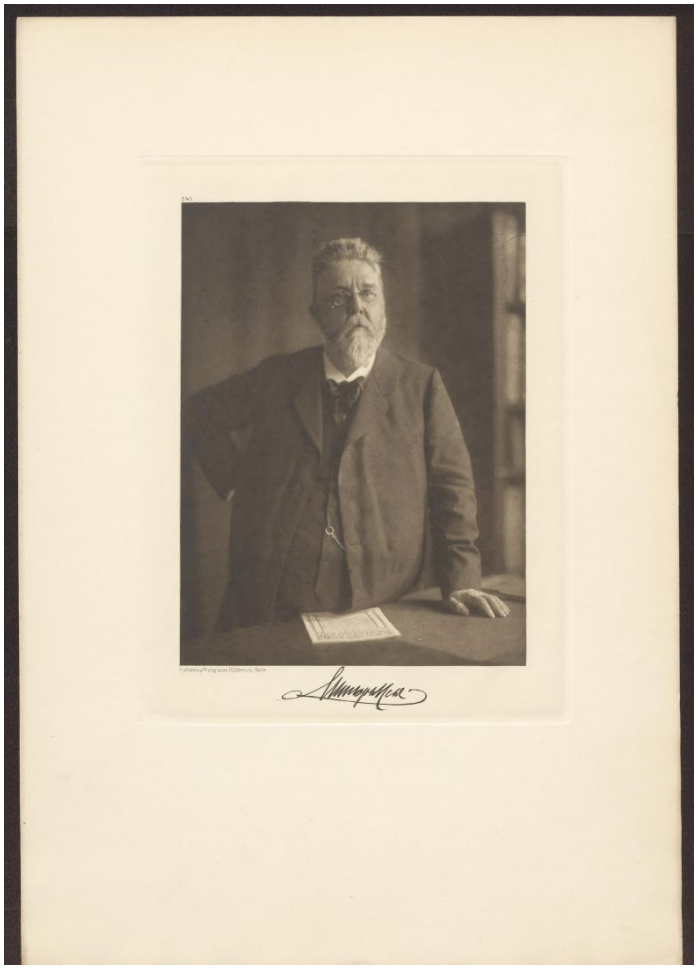
Tanımlama

Figür işlemeli yelekli, fularlı giyimiyle ve düzgün saç, sakal biçimiyle sınıfsal aidiyetiyle ilgili bilgi verecek şekilde tasvir edilmiştir.

Fritz Laske		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Christoph Hehl, http://digiporta.net/index.php?id=516987863, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Bir masanın arkasında, gövde izleyiciye dönük, baş çeyrek profilde ve izleyiciye bakmaktadır. Kısa saçlı, orta-uzun sakallı, gözlüklüdür. Beyaz gömlekli, fularlı, saat zinciri olan yelekli ve frak giymektedir. Önündeki masanın üzerinde, bir metin içeren bir kâğıt bulunmaktadır. Arka planda ise bir kitaplık görünmektedir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

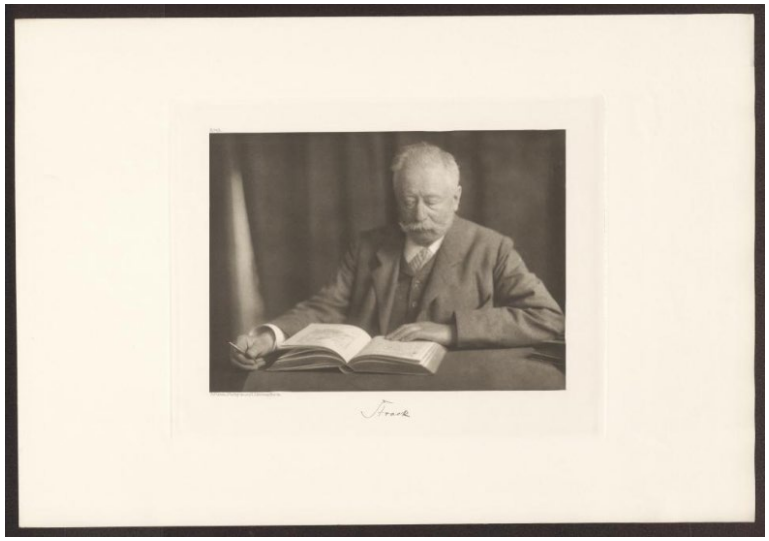
Tanımlama

Figür saatli, fularlı iyi bir kıyafet içinde, önünde bir metin kâğıdı ve arka planda kitaplıkla toplumsal konumu ve entelektüel yönü anlaşılabilecek şekilde tasvir edilmiştir.

Christoph Hehl		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Heinrich Strack, http://digiporta.net/index.php?id=526154584, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Bir masanın arkasında, göğüs hafif sağa dönük, baş aşağı doğru eğik şekilde oturmakta ve bir kitabı incelemektedir. Kısa saçlı ve bıyıklıdır. Beyaz gömlek, fular, yelek ve ceket giymektedir. Sağ elinde kitaba paralel olarak uzanmış ve elinde bir kalem bulunmaktadır. Sol kolu dirsekten bükülü şekilde kitabın açık sayfasını tutmaktadır. Perde dokusu benzeri bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

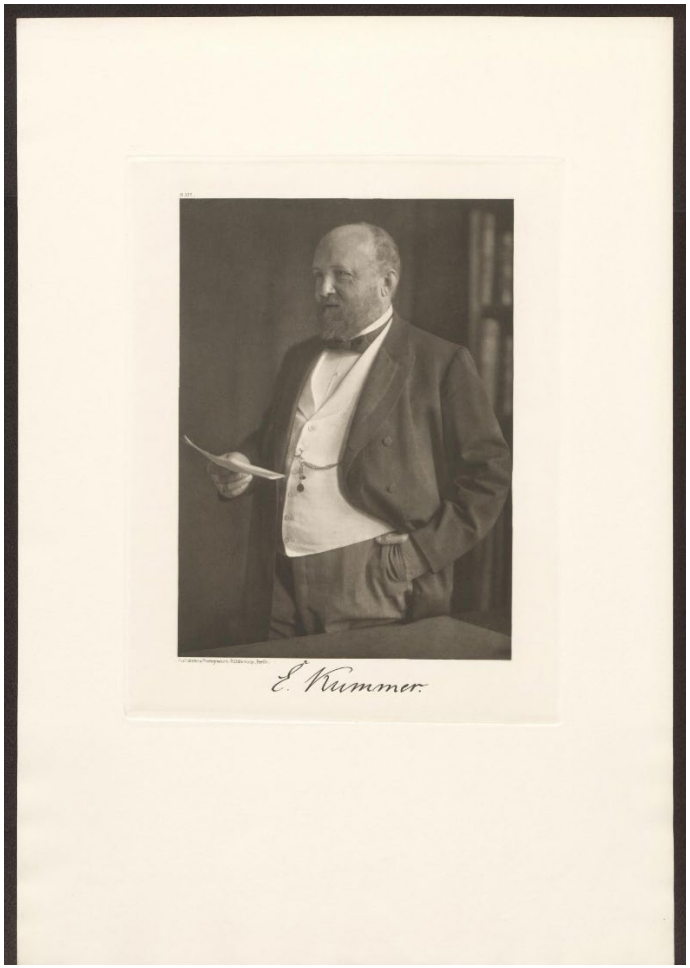
Tanımlama

Figür iyi giyimi ile sınıfsal aidiyetiyle ilgili çıkarımlar yapılabilecek şekilde tasvir edilmiştir. İncelemekte olduğu kitap ve elindeki kalem ile entelektüel yanıyla ilgili betimlemeler yapılmaktadır.

Heinrich Strack		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Ernst Kummer, http://digiporta.net/index.php?id=538924069, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Gövde sağa dönük, baş dörtte üç profilde, tam karşıya doğru bakmaktadır. Kısa saçlı, uzun sakallıdır. Dik yakalı gömlekli, papyonlu, beyaz yelekli, koyu ceketlidir. Yelek üzerinde saat zinciri görünmektedir. Sol eli pantolon cebinde, sağ elinde ise bir kâğıt tutmaktadır. Ön planda bir masa, arka planda ise bir kitaplık görünmektedir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

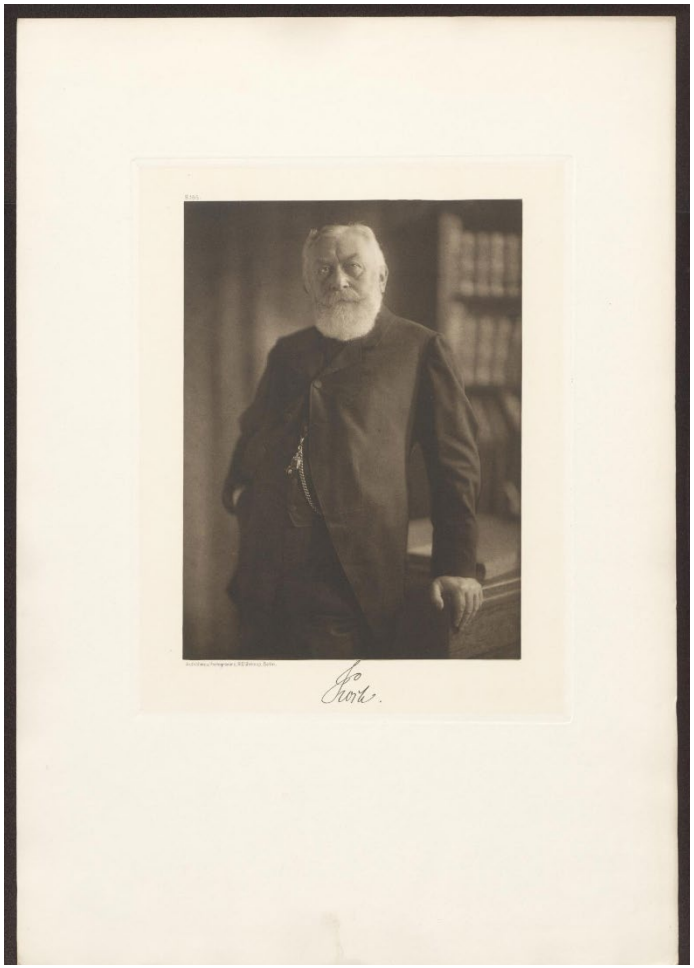
Tanımlama

Figür papyonlu, saatli giyimiyle toplumsal konumuyla ilgili çıkarımlar yapılacak şekilde tasvir edilmiştir. Elinde bulunan kağıt, arka plandaki kitaplık ve ön plandaki masa ile entelektüel yönü vurgulanmaktadır.

Ernst Kummer		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Hugo Koch, http://digiporta.net/index.php?id=597360243, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Gövde hafif sağa dönük, baş hafif sağa eğik, izleyiciye doğru bakmaktadır. Kısa saçlı ve uzun sakallıdır. Üzerinde saat zinciri olan bir yelek ve frak giymektedir. Sağ eli cebinde, sol eli arkasında bulunan ve üzerinde bir kitap bulunan bir masanın köşesinde durmaktadır. Arka planda bir kitaplık görünmektedir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür iyi giyimi ve bilginlik izlenimi uyandıran saç ve sakalıyla, masanın üzerinde bulunan kitap ve arka plandaki kitaplıkla toplumsal konumu ve entelektüel tarafıyla ilgili çıkarımlar yapılabilecek şekilde tasvir edilmiştir.

Hugo Koch		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	■
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	■
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	■
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Felix Genzmer, http://digiporta.net/index.php?id=589890428, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Göğüs hafif sağ dönük, baş çeyrek profilde, karşıya doğru bakmaktadır. Kısa saçlı ve bıyıklıdır. Dik yakalı gömlek, açık renk fular, koyu renk yelek ve ceket giymektedir. Koyu bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

Tanımlama

Figür fularlı, yelekli düzgün bir kıyafet içerisinde ve özenli saç, sakal kesimi ile toplumsal statüsü ile ilgili çıkarımlar yapılabilecek şekilde tasvir edilmiştir.

Felix Genzmer		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	■
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	■
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Bernhard Kühn, http://digiporta.net/index.php?id=647205613, erişim tarihi: 03.11.2022

1907

Tasvir

Bir masanın arkasında, hafif sola dönük, baş çeyrek profilde izleyiciye doğru bakmaktadır. Kısa saçlı ve sakallıdır. Dik yakalı beyaz gömlek, beyaz fular ve koyu renk bir ceket giymektedir. Sağ eli, üzerinde çeşitli kitaplar, içerisinde kalem bulunan bir kâse olan bir masanın üzerinde, bir kitabı tutmaktadır. Arka planda, alt kısmı perde ile örtülmüş bir kitaplık görünmektedir. Portrenin altında figürün imzası bulunmaktadır.

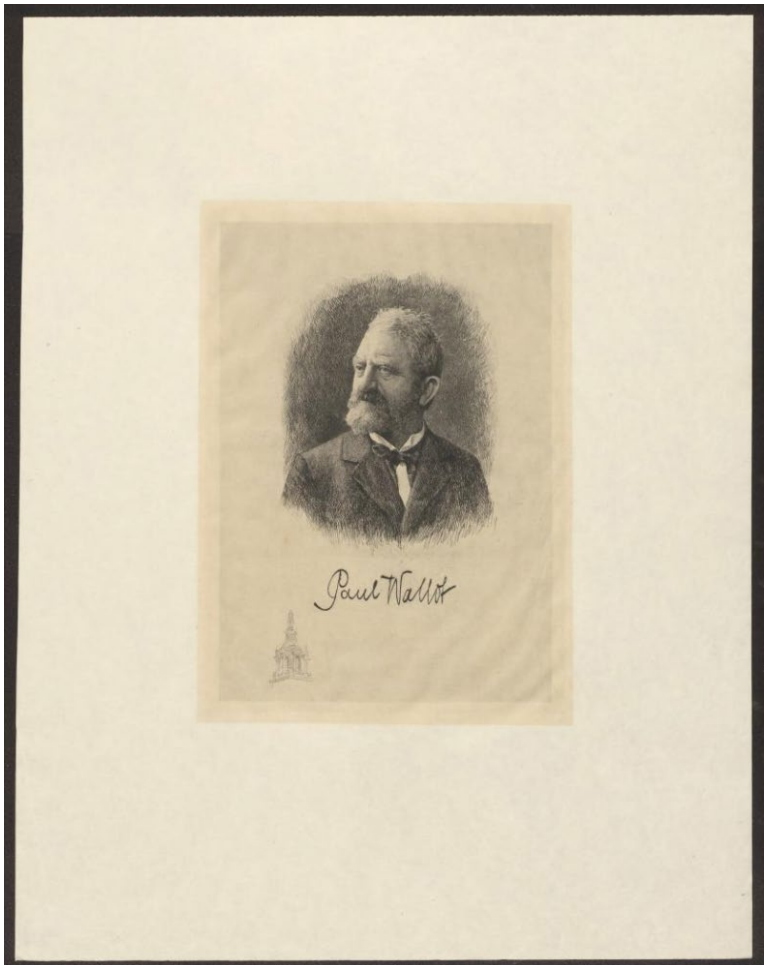
Tanımlama

Figür toplumsal statüsüyle ilgili çıkarım yapılabilecek bir kıyafet içerisinde resmedilmiştir. Masanın üzerinde bulunan kalem ve kitaplar, arka planda bulunan kitaplık ile entelektüel yönüyle ilgili betimlemeler yapıldığı söylenebilir.

Bernhard Kühn		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Paul Wallot, http://digiporta.net/index.php?id=160096925, erişim tarihi: 03.11.2022

1910 - 1936

Tasvir

Gövde hafif sola dönük, baş sağa dönük yarım profilde, tam karşıya bakmaktadır. Kısa saç ve top sakallıdır. Dik yakalı gömlek, koyu renk papyon, koyu renk ceket giymektedir. Kenarlara doğru silinen koyu renk bir arka plan önünde tasvir edilmiştir. Altta figürün imzası ve hemen solunda bir fener tasviri bulunmaktadır.

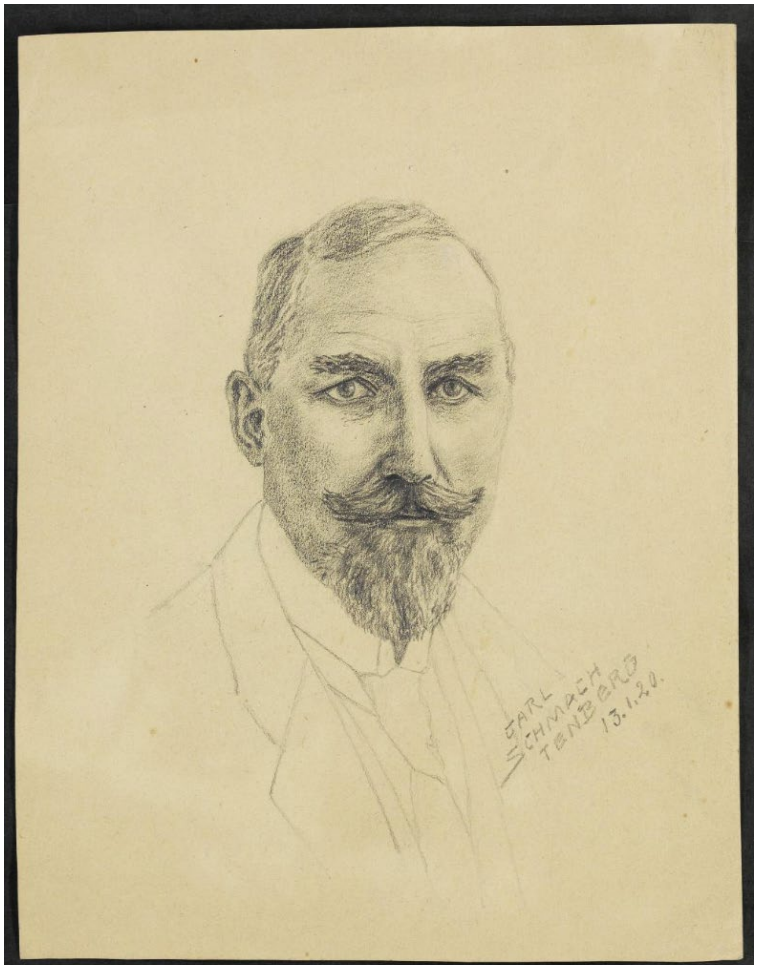
Tanımlama

Figür iyi bir kıyafet içerisinde, düzgün kesilmiş saç ve sakal biçimiyle toplumsal statüsüne dair çıkarımlar yapılabilecek şekilde tasvir edilmiştir.

Paul Wallot		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Hermann Jansen, http://digiporta.net/index.php?id=753204800, erişim tarihi: 03.11.2022

13.01.1920

Tasvir

Gövde hafif sola dönük, baş çeyrek profilde, izleyiciye doğru bakmaktadır. Ayrılmış kısa saçlı, bıyıklı ve top sakallıdır. Gömlek, kravat ve ceket giymektedir. Boş bir arka plan önünde tasvir edilmiştir.

Tanımlama

Figür sade bir giyim içerisinde tasvir edilmiştir. Özenli saç, sakal ve bıyık şeklinden toplumun yüksek sınıflarından birisini üyesi olduğu çıkarımı yapılabilir.

Hermann Jansen		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	■
	Modern Ceket/Palto	■
	Fular/Kravat/Papyon	■
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	■
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

Edgar Hartmann, http://digiporta.net/index.php?id=765494270, erişim tarihi: 03.11.2022

1923

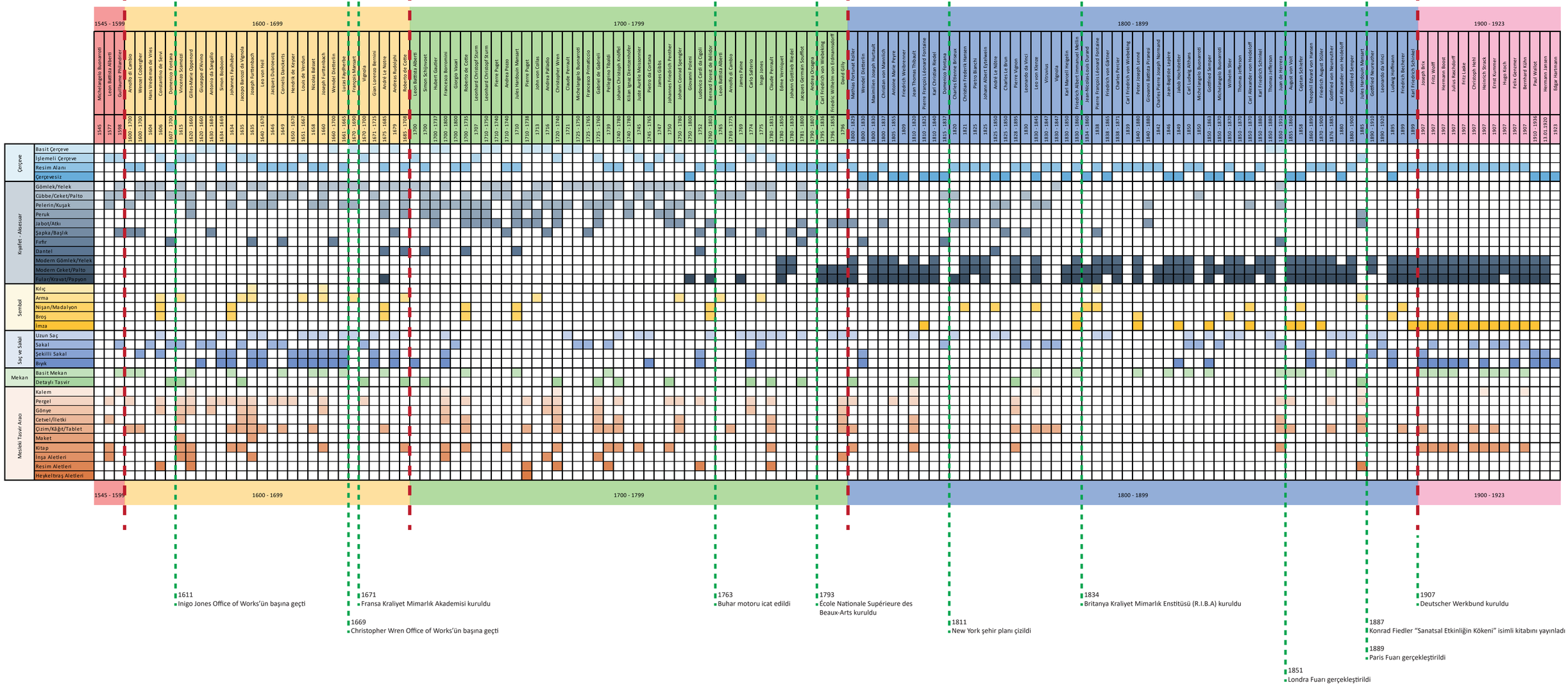
Tasvir

Sağa dönük tam profil, karşıya bakmaktadır. Kısa saçlı ve bıyıklıdır. Arka plan ve çerçeve bulunmamaktadır.

Tanımlama

Figür çıkarım yapılabilecek herhangi bir betimleme içermemektedir.

Edgar Hartmann		Mevcut
Çerçeve	Basit Çerçeve	
	İşlemeli Çerçeve	
	Resim Alanı	
	Çerçevesiz	■
Kıyafet - Aksesuar	Gömlek/Yelek	
	Cübbe/Ceket/Palto	
	Pelerin/Kuşak	
	Peruk	
	Jabot/Atkı	
	Şapka/Başlık	
	Fırfır	
	Dantel	
	Modern Gömlek/Yelek	
	Modern Ceket/Palto	
	Fular/Kravat/Papyon	
Sembol	Kılıç	
	Arma	
	Nişan/Madalyon	
	Broş	
	İmza	
Saç ve Sakal	Uzun Saç	
	Sakal	
	Şekilli Sakal	
	Bıyık	■
Mekan	Basit Mekan	
	Detaylı Tasvir	
Mesleki Tasvir Aracı	Kalem	
	Pergel	
	Gönye	
	Cetvel/İletki	
	Çizim/Kâğıt/Tablet	
	Maket	
	Kitap	
	İnşa Aletleri	
	Resim Aletleri	
	Heykeltıraş Aletleri	

1545 - 1599
1600 - 1699
1700 - 1799
1800 - 1899
1900 - 1923
Çerçeve
Kıyafet - Aksesuar
Sembol
Saç ve Sakal
Mekan
Mesleki Tasvir Aracı
Basit Çerçeve
İşlemeli Çerçeve
Resim Alanı
Çerçevesiz
Gömlek/Yelek
Cübbe/Ceket/Palto
Pelerin/Kuşak
Peruk
Jabot/Atkı
Şapka/Başlık
Fırfır
Dantel
Modern Gömlek/Yelek
Modern Ceket/Palto
Eşlar/Kravat/Papyon
Kılıç
Arma
Nişan/Madalyon
Broş
İmza
Uzun Saç
Sakal
Şekilli Sakal
Bıyık
Basit Mekan
Detaylı Tasvir
Kalem
Pergel
Gönye
Cetvel/İletki
Çizim/Kâğıt/Tablet
Maket
Kitap
İnşa Aletleri
Resim Aletleri
Heykeltıraş Aletleri
1611
Inigo Jones Office of Works'ün başına geçti
1669
Christopher Wren Office of Works'ün başına geçti
1671
Fransa Kraliyet Mimarlık Akademisi kuruldu
1763
Buhar motoru icat edildi
1793
École Nationale Supérieure des Beaux-Arts kuruldu
1811
New York şehir planı çizildi
1834
Britanya Kraliyet Mimarlık Enstitüsü (R.I.B.A) kuruldu
1851
Londra Fuarı gerçekleştirildi
1887
Konrad Fiedler "Sanatsal Etkinliğin Kökeni" isimli kitabını yayınladı
1889
Paris Fuarı gerçekleştirildi
1907
Deutscher Werkbund kuruldu

4.2 Bölüm Özeti/Sonucu

Oluşturulan meta-veri grafiği incelendiğinde, mimari temsil araçları ve mimar figürü arasındaki ilişkiye dair göze batan en önemli durum, 16. yüzyıl sonlarından itibaren mimarların tasvir edilmesinde oldukça fazla rolü olan kalem, pergel, gönye, cetvel/iletki, çizim/kâğıt/tablet, maket gibi araçların, 19. yüzyılın başlamasıyla beraber bu görevinden işlevinden uzaklaştığıdır. Bu dönemden itibaren bahsedilen araçların görülebildiği portreler ise genellikle geç tarihte yapılmış, fakat daha evvel yaşamış figürleri betimleyen portrelerdir.

Bu konu ile ilgili göze çarpan en dramatik değişim, bahsedilen periyotta portrelerin yaklaşık üçte birinde görülebilen pergel unsurunun, sonraki dönemde çok nadiren kullanılır hale gelmesidir. Keza benzer şekilde yine sıklıkla görülen gönye unsuru da zaman içerisinde mimarın betimlenmesinde kullanılma sıklığından uzaklaşmıştır. Bu durumun, mimar öznenin faaliyetinin belirli bir noktadan sonra çizimden daha ileri uğraşları kapsaması ve doğrudan elinde çizim araçları ile çizim yapmanın ötesinde süreci organize eden bir konuma yerleşmesiyle ilişkili olduğu savlanabilir.

Keza her ne kadar bu iki aracın portrelerde gösterilmesi zaman içerisinde azalsa da mimari çizime karşılık olarak kabul edilmiş "çizim/kâğıt/tablet" unsurunun, zaman içerisinde 18. yüzyılın ortalarındaki kısa bir süre hariç sürekli görünür olması, mimarın çizmekten uzaklaşsa bile çizimin kendisinden uzaklaşmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Cetvel/iletki gibi araçlara da pek çok portrede rastlanmasına rağmen betimlemede kullanım sıklığı pergel ve gönyeye oranla daha azdır. Onlarla benzer periyotlarda varlığı artış ve azalış göstermektedir. Maket/model gibi bir başka mimari temsil yöntemi ile kalem gibi araçlar ise genel olarak çok nadir karşımıza çıkmaktadır. Maket/modelin karşımıza nadiren çıkmasının kendisi kullanılarak yapılacak betimlemenin daha basit ve anlaşılır unsurlarla yapılabiliyor olmasıyla ilişkili olduğu düşünülebilir. Kalem gibi araçların ise kullanıcı profilinin özgün bir tanıma sahip olmaması nedeniyle herhangi bir mesleği ya da uğraşı nitelemekte yetersiz kalmasından dolayı betimlemede kullanımının az olduğu çıkarımı yapılabilir.

Mimari temsil araçları ve yine mesleki referansı olduğu kabul edilen kitap, resim, heykel araçlarının gösterimi arasında da bir paralellik olduğu görülebilmektedir. Resim ve heykel araçlarının bu durumu şüphesiz endüstri devrimi öncesinde henüz mimar nosyonunun modern anlamıyla henüz oluşmadığı zaman diliminde, mimarlıkla uğraşan kişilerin resim ve heykel odaklı alanlardan gelmesiyle ve bu iki alan ile mimarlık arasında oldukça yakın bir ilişki olmasıyla alakalıdır.

Kitap unsuru ile ilgili durum ise bu iki unsura oranla devamlılığı daha fazla görünür şekildedir. Her ne kadar 18. yüzyılda görünürlüğü azalmış olsa da 20. yüzyıl başlarındaki bir dizi portrede tekrar baskın şekilde görünür olmaktadır. Kitap unsurunun sıklıkla görüldüğü 17. yüzyıl sonuna kadar süren periyot, mimarın Vitruvius tarafından tanımlanmış sınırlarına ve entelektüel kimliğine Rönesans boyunca geri dönüş için uğraş verildiği bilgisiyle beraber okunursa, durum bir miktar netlik kazanmaktadır. Keza 20. yüzyıl başlarında kitap imgesine tekrar rastlanılmasının, 19. yüzyıl sonlarından itibaren başlayan mimarlıkta yeni arayışlar ve teorik çalışmaların sebep olduğu "entelektüel mimar" imgesiyle de ilgili olduğu söylenebilir.

Kitap imgesine daha az rastlanılan 19. yüzyıl ise aynı zamanda mimar portrelerinde mimarların imzalarına denk gelmeye başladığımız ve kıyafet anlamında tek tipleşmenin baskın olduğu bir zaman dilimi olarak görülmektedir. Bu durum, artık toplum tarafından kabul görmeye başlayan, bağımsız pratiğe sahip yaratıcı özne olarak mimar figürünün ve beyefendi-mimar imgesinin oluştuğunun işareti olarak okunabilir. İmza unsuru barındıran portrelerin, her dönem varlığı görülen arma ve nişan/madalyon barındıran portrelerden olmaması yani genel olarak bu portrelerdeki mimarların devlet görevlisi olmaması, mimarlığın artık serbest şekilde de icra edilmeye başlandığının göstergesi kabul edilebilir.

Mimari temsil medyası ile ilişkili olan bu verilerin dışında, portrelerde betimlenen pek çok diğer unsurdan yola çıkarak mimar imgesinin zaman içerisinde dönüşümüne ilişkin başka veriler de üretilebilir. Örneğin, özellikle kılıç/arma/nişan/broş gibi unsurların 20. yüzyıla kadar sıkça gösterilir olması, mimarlık mesleğinin Avrupa'nın pek çok ülkesinde özellikle kraliyetlere bağlı resmi bir görev olarak yürütülmüş olmasıyla ilişkilidir. Yine pek çok portrede mimarların pelerin gibi giysilerle beraber tasvir edilmesi, portresi çizilen mimarın toplumun görece üst sınıflarına olan

aidiyetinin göstergesi olarak yorumlanabilir. Endüstri devriminden sonra ortaya çıkan yeni kültürde ise giyim biçimlerinin değişimi, tabloda belirgin şekilde okunabilmektedir.

Bir diğer başlık olarak portrelerin çerçevelenmesi ile ilgili değişimler, Rönesans ve Protestanlık ile birlikte ciddi kırılma yaşayan zanaat/sanat anlayışıyla ilişkilendirilebilir. Daha erken zamanlarda dini mekânın kutsiyet atfedilen ve bütünleşik bir elemanı olan resim, heykel gibi üretimler, Protestanlığın ortaya çıkışı ile birlikte bu niteliğinden arındırılmış ve yapının bir parçası olmaktan kopmaya başlamıştır. Bu dönemde artık yapı ile fiziksel ilişkisi kesilen bu üretimler, bu yeni dönemin erken zamanlarında bir yapıya ilişik olmanın tarihsel alışkanlığı nedeniyle öncelikle mekânsal çağrışımlar yapan çerçevelerin içinde ya da kaidelerin üzerinde üretilmiştir. Daha sonrasında zaman içerisinde bu durum da giderek aşınmaya başlamış ve çerçevesiz/kaidesiz üretimler karşımıza çıkmıştır.

5. SONUÇ

Mimarlık faaliyeti, içerisinde bugün bilindik anlamda ya da tarih içerisindeki herhangi bir anlamıyla bir mimar figürü barındırsın ya da barındırmasın, insan-insan öncesi tüm canlıların doğa içerisinde kendilerine bir mekân yaratma ihtiyacının karşılığıdır. Fakat bu faaliyetin az çok disipline edilmiş bir şekilde ilerlemesi, genellikle mimar diye adlandırılan özneye ihtiyaç duyan bir yapıya sahiptir.

Mimar öznenin pratiğinin karşılığı, tarih içerisinde sürekli değişmiştir. Bazı zaman dilimlerinde mimarlık olarak adlandırılabilecek pratiklere mimarlık denmezken, bazı zaman dilimlerinde ise mimar olarak adlandırılan öznenin pratiğinin bugün bilindik anlamıyla mimarlıktan oldukça uzakta konumlandığı görülebilmektedir.

Fakat bugünün dünyasında mimar denilince zihinde beliren, aslında mimarlık mesleğinin bir anlamda çok yönlülüğü nedeniyle çok da keskin olmayan imgenin ve yine bugün için net olmayan sınırlarla da olsa belirli bir alanda tanımlayabileceğimiz pratiğin tarih içerisinde belli başlı bazı yapı taşları olduğunu ve inşasının bunun üzerine gerçekleştiğini söyleyebiliriz.

Modern dünyada pratiği bir yapı üretmekten ziyade yapıya ait çeşitli temsilleri üretmek üzerine kurulan mimarlık faaliyeti, özgül nitelikleriyle ortaya çıkmaya başladığı geç Orta Çağ/Gotik periyottan bugüne kadar, ürettiği temsillerin biçimleri, materyalleri, onlarla kurduğu ilişki biçimi ya da kendisinin faaliyet alanı, inşa organizasyonundaki yeri değişse dahi, hiçbir zaman mimari temsil üretiminden kopmamıştır.

Bu durum, portreler üzerinden yapılan meta-veri grafiğinde de bu şekilde okunmaktadır. Elde bulunan portreler üzerinde yapılan incelemelerde, yaklaşık üç asırlık dönem boyunca mimarın imgesinin yaratımında neredeyse bütün unsurlar değişiklik göstermesine rağmen, mimari temsilin bir alt açılımı olan mimari çizim ya da ilintili çalışmalar süreklilik arz etmiştir.

Mimar ve mimari temsil arasında sürekliliği tespit edilen bu ilişkinin önemli noktalarından birisi, Orta Çağ/Gotik periyottan bugüne değin gelişerek kesintisizce süregelen mimar özne varlığının, bu dönemde Vitruviusyan kökleri üzerinde tekrar ortaya çıkmaya başlamasının, bu dönem yapı faaliyetinin hacmi nedeniyle de gerekli olan geometri ve çizim kültürüne koşut olmasıdır. Yani bir anlamda mimarlık faaliyetinin esasen bir yapı inşa faaliyeti değil ona dair çeşitli medyal araçların üretim süreci olmasının tarihselliği de bu noktada gizlidir. Bir başka önemli nokta ise 15. yüzyıldan itibaren medya teknolojilerinde yaşanan gelişmeler ve mekanik reprodüksiyonun hayata dâhil olmasıyla beraber mimarlık kültürü, mimari temsilin kolaylıkla çoğaltılabilir bir niteliğe kavuşması sonucu kendisini çok daha hızlı şekilde yayabilecek bir zemine sahip olmasıdır. Fakat özellikle mekanik reprodüksiyonun özgül bir niteliği olan hızlılığın doğal bir sonucu olarak üretilen ve çoğaltılan bilginin etki alanının artması sonucu tüm alanlarda olduğu gibi mimarlıkta da pek çok açıdan benzeşimler meydana gelmeye başlamıştır. Endüstri devrimi ile birlikte yeniden organize olan kent hayatının ihtiyaçlarının ortaklaşması, buhar makinesinin ulaşım araçları için kullanılmaya başlanması sonucu dünya kentlerinin görece yakınlaşması gibi çeşitli modern dönem gelişmeleri ile bilginin çoğaltılıp yayılmasının kolaylaşması birleşince, uluslararası arayışların da önü açılmış ve yeni bir mimar, yeni bir mimarlığın temelleri atılmaya başlanmıştır.

Bahsedilen ilişkinin bir diğer önemli tarafı da kendi özgül nitelikleriyle ortaya çıkmaya başlayan fakat uzunca bir dönem taş/duvar ustası tarafından yürütücülüğü yapılmış inşa faaliyetinde bir statü problemi yaşayan mimarın, taş ustasından farklı olarak sahip olduğu geometri ve çizim bilgisiyle salt pratik olarak değil, kendi imgesinin inşası konusunda da bütünleşmiş olmasıdır. İlerleyen zaman diliminde, mimarın çizim pratiğini temsil eden bazı araçlar, mimar öznenin faaliyet alanının ve statüsünün yükselmesi, çizimi aşan bir eylemselliğe erişmesi ile görece önemini yitirmiştir. Buna rağmen bizzat çizimin kendisinin öneminin sürekliliği ise görülebilmektedir.

Mimarın çizim pratiğinin kendisinden uzaklaşmaya başladığı dönem olarak görülebilen erken endüstri çağı ise kısa bir süre sonra, ortaya çıkan yeni toplumsal duruma ve değerlere göre konumlanmaya çalışan, bu nedenle de teorik çalışmalara ağırlık veren, portrelerinde kitap unsurunun ağır bastığı bir mimar figürüyle devam etmiştir. Bu yeni mimar figürünün mimari temsil ile kurduğu ilişkinin ise geleneksel olandan farklı bir yönü vardır. Mimari temsilin salt bir aktarım aracı olarak değil, aynı

zamanda düşüncelerin somutlaştırılıp test edildiği bir zemin olarak kullanılmasına geçmişte de çokça rastlanmasına rağmen bu dönemde mimari temsil, kendi geleneksel kurallarının manipülasyonu ile ya da mevcut ilkeler üzerinde gerçekleşen çeşitli optik ve geometrik anlayış kırılmaları ile mimarın kendi ürünü ile yeni bir özne-nesne ilişkisi kurabilmesinin de zemini olmuştur.

Bu söylenenler ışığında ülkemizin mimarlık serüveni için bir parantez açacak olursak, mimari temsil ve mimar arasındaki ilişkisel gelişim, mimar imgesinin üretilmesi gibi alt başlıklarda daha farklı durumlarla karşılaşmaktayız. Kökenini Gotik dönemden sonra özellikle Rönesans döneminde yaşanan önemli teknolojik gelişmeler, toplumsal ve düşünsel kırılmalardan alan modern mimarlık anlayışına nazaran bizim sahip olduğumuz mimarlık pratiği daha farklı bir gelişim göstermiştir. Özellikle öznenin çevresi içerisinde kendisini konumlandırma biçiminden kaynaklanan ve perspektif gibi alanlarda açıkça belirginleşen görme farklılıkları, iki toplum yapısının dünya ile ilişki kurma biçimini, dolayısıyla da mimarlığını farklı şekilde etkilemiştir. 19. yüzyıl ortalarından itibaren yoğunlaşan kültürel etkileşimler, Avrupa'da eğitim alan bireylerin etkileri, Avrupa kökenli çeşitli mesleklerden insanların Osmanlı İmparatorluğu'nda sosyal ve ticari hayata dâhil olması ve bir bütün olarak devletin batılılaşma çabaları gibi durumlar, ülkemizdeki mimarlığı da batı kökenli modern mimarlık çizgisiyle tanıştırmıştır. Dolayısıyla bu döneme kadar geleneksel temellerde ve cemaat toplumuna içkin ilkeler ile lonca teşkilatı gibi yapılara bağlı sürdürülen mimarlık faaliyeti, toplumsal dönüşüm ile yeni bir zemine oturmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun yükselme dönemine ait birkaç minyatür dışında medya anlamında görünür olmayan ve imgesel bir karşılığı da olmayan mimar figürü, bu yeni dönemde görünür olmaya ve çeşitli mecralarda karşımıza çıkmaya başlamıştır. Dolayısıyla da mimarlığa, mimari temsile, mimar imgesine içkin pek çok nosyon da ancak bu dönemden sonra kendisine yer bulmaya başlamıştır.

Genel çerçevede ise bütün dünyada özellikle İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra çeşitli etkilerin gölgesinde entelektüel dünya ve sanatsal faaliyet üzerinde gerçekleşen düşünsel kırılmalar sonucu, mimarlık alanının ilişkilendiği pek çok farklı sahadan soyutlanmasına yönelik eğilimler mimar imgesini yepyeni bir boyuta taşımıştır. Piyasa ilkeleri üzerine inşa olunan yeni zemine kitle iletişim araçları özelinde bir bütün olarak medyayla yeni bir bağ kurarak dâhil olan mimarlık, mimar figürü, mimar imgesi ve hatta bazı durumlarda mimari temsilin kendisi, özellikle star-

mimar kavramı sayesinde çeşitli pazarlama stratejileri için birer araç kimliğine bürünmüştür. Fakat tüm mesleki sahanın piyasa koşullarına angaje edildiği bu durumda dahi, mimari temsil üretiminin mimarlık faaliyetinin gerçekleşebilmesi için bir zorunluluk olduğu gerçeği ortadan kalkmamıştır.

Tüm bunlardan yola çıkarak genel bir tablo çizmek gerekirse, ilk olarak bugün bilindik anlamında bir mimar figürünün olmadığı çağlarda dahi mimari çizim ve diğer mimari temsillere rastlayabildiğimizi göz önünde bulundurduğumuzda, mimari temsilin genel bir inşa pratiği olarak mimarlık faaliyeti içerisindeki önemini anlayabilmek mümkündür. İkinci olarak, her ne kadar mimari temsilin ilkel biçimleri mimarlığın varlığının tartışmalı olduğu zamanlarda da olsa dahi, mimar figürünün ortaya çıkışı bu mimari temsil kültürünü içselleştirmek ve geliştirmek üzerine olmuştur. Bu nedenle bu ikili arasında bağ, bir anlamda iki tarafın birbirini olumlayarak var ettiği bir ilişki zeminine sahiptir. Üçüncü olarak, mimar ve mimari temsil ilişkisi, zaman içerisinde salt bir aktarım aracı olmaktan çıkarak mimarın kendi düşünsel dünyasının gelişiminin de bir aracı haline gelmiştir. Bu sayede mimarlık ürününün nesnel şekilde ve soyutlanarak düşünülebileceği zeminler yaratılabilmiştir. Dördüncü olarak ise söylenebilir ki, mimar öznenin ortaya çıkmaya başlayıp da süreklilik arz ederek bugüne kadar geldiği yaklaşık bin yıllık süreçte dahi, mimarın faaliyet alanı, görev tanımı, eğitimi ve diğer pek çok niteliği, mimarların kendi istek ve arzularından ziyade içerisinde bulunulan dönemin koşullarına, taleplerine bağlı olarak gelişmiştir. Mimarların mimari temsil ile kurduğu ilişki de bir grup insanın istek ve arzuları sonucu değil, bir toplumsal gereksinimden dolayı gerçekleşmiştir.

6. KAYNAKÇA

Akın, Ö. (1986). *Psychology of Architectural Design.* Norwich: Pion Limited.

Alberti, L. B. (1804). *Della Pittura e Della Statua.* Milano: Società Tipografica De'Classici Italiani.

Benevolo, L. (1971a). *History of Modern Architecture (Volume One).* Massachusetts: The M.I.T. Press.

Benevolo, L. (1971b). *History of Modern Architecture (Volume Two).* Massachusetts: The M.I.T. Press.

Benevolo, L. (1981). *Modern Mimarlığın Tarihi.* (A. Tokatlı, Çev.) İstanbul: Çevre Yayınları.

Blomstedt, P. (2014). Imhotep and the Discovery of Cerebrospinal Fluid. *Anatomy Research International*.

Briggs, M. S. (1974). *The Architect in History.* New York: Da Capo Press.

Carpo, M. (2001). *Architecture in the Age of Printing.* (S. Benson, Çev.) London: The MIT Press.

Chandler, D. (2011). *A Dictionary of Media and Cmmunication.* New York: Oxford University Press.

Clarke, M. L. (1963). The Architects of Greece and Rome. *Architectural History*, 9-22.

Condrads, U. (2019). *20. Yüzyıl Mimarisinde Program ve Manifestolar.* (S. Yavuz, Çev.) Şevki Vanlı Mimarlık Yayınları.

Coulton, J. J. (1995). *Greek Architects at Work. Structure and Design.* New York: Cornell University Press.

Davidson, C. (2006). *Tracing Eisenman.* Londra: Thames & Hudson Ltd.

Dickinson, H. W. (1949-50). A Brief History of Draughtsmen's Instruments. *Transactions of the Newcomen Society*(XXVII).

Dinsmoor, W. B. (1975). *The Architecture of Ancient Greece; An Account of Its Historic Development.* Londra: W. W. Norton & Company, Inc.

Draper, J. (1986). The Ecole des Beaux-Arts and the Architectural Profession in the United States: The Case of John Galen Howard. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapters in the History of the Profession* (s. 209-237). Oxford: Oxford University Press.

Ettlinger, L. D. (1986). The Emergence of Italian Architect during the Fifteenth Century. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapters in the History of the Profession* (s. 96-123). Oxford: Oxford University Press.

Fedulova, T. (2016). *Brief Guide to the History of Architectural Styles.* Progress Builders.

Geary, J. B. (2017). A Defence of the Study of Visual Perception in Art. *Doktora Tezi*. University of Kent. https://kar.kent.ac.uk/63885/ adresinden alındı

Giedion, S. (1959). *Space, Time and Architecture: The Growth of a New Tradition.* Cambridge: Harvard University Press.

Gössel, P., & Leuthauser, G. (1991). *Architecture in the Twentieth Century.* Köln: Benedikt Taschen Verlog.

Gürer, T. K., & Yücel, A. (2005). Bir Paradigma Olarak Mimari Temsilin İncelenmesi. *İstanbul Teknik Üniversitesi Dergisi (Cilt 4, Sayı 1)*, 84-96.

Halse, A. O. (1988). *Architectural Rendering: The Techniques of Contemporary Presentation.* New York: McGraw-Hill.

Harvey, J. (1972). *The Mediaeval Architect.* Londra: Wayland Limited.

Haselberger, L. (1985). The Construction Plans for the Temple of Apollo at Didyma. *Scientific American*, 126-133.

Ionides, S. A., & Ionides, M. L. (1941). Astronomy in Ancient Egypt. *Astronomical Society of the Pacific Leaflets*, 17-24.

Kostof, S. (1986). The Architect in the Middle Ages, East and West. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapters in the History of the Profession* (s. 59-95). Oxford: Oxford University Press.

Kostof, S. (1986). The Practice of Architecture in the Ancient World: Egypt and Greece. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapters in the History of the Profession* (s. 3-27). Oxford: Oxford University Press.

Lewcock, R. (2011). Architects, Craftsmen and Builders: Materials and Techniques. G. Michell içinde, *Architecture of the Islamic World: Its History and Social Meaning* (s. 112-143). Çin: Thames & Hudson.

MacDonald, W. L. (1986). Roman Architects. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapters in the History of the Profession* (s. 28-58). Oxford: Oxford University Press.

Martin, B. C. (2015). A Historical Review of the Egyptian Calendars - The Development of Time Measurement in Ancient Egypt from Nabta Playa to Ptolemies. *Scientific Culture*, 15-27.

Novakovic, B. (2008). Senenmut: An Ancient Egyptian Astronomer. *Publication of Astronomical Observatory of Belgrade*, 19-23.

Palladio, A. (1581). *I Quattro Libri dell'Architettura di Andrea Palladio.* https://archive.org/details/iquattrolibridel01pall/page/n5/mode/2up adresinden alındı

Pérez-Gómez, A. (2005). Questions of Representation: the Poetic Origin of Architecture. *History (Vol. 9)*, 227-225.

Polano, S. (1988). De Stijl/Architecture = Nieuwe Beelding. M. Friedman içinde, *De Stijl: 1917-1931 Visions of Utopia* (s. 86-98). Oxford: Phaidon Press Limited.

Porter, T. (1979). *How Architects Visualize.* Van Nostrand Reinhold Company.

Robbins, E. (1997). *Why Architecets Draw.* The MIT Press.

Rosenfeld, M. N. (1986). The Royal Building Administration in France from Charles V to Louis XIV. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapters in the History of the Profession* (s. 161-180). Oxford: Oxford University Press.

Siegert, B. (2015). *Cultural Techniques: Grids, Filters, Doors, and Other Articulations of the Real.* (G. Winthrop-Young, Çev.) New York: Fordham University Press.

Smith, K. S. (2005). *Architects' Drawings: A Selection of Sketches by World Famous Architects Through History.* Oxford: Architectural Press.

Spencer, D. (2018). *Neoliberalizmin Mimarlığı.* (A. Terzi, Çev.) İstanbul: İletişim Yaynıları.

Stieglitz, R. R. (2006). Classical Greek Measures and the Builder's Instruments from the Ma'agan Mikhael. *American Journal of Archaeology*, 195-203.

Toynbee, J. M. (1949). Some Notes on Artists in the Roman World. *Latomus*, 307-316.

Vitruvius. (2005). *Mimarlık Üzerine On Kitap.* İstanbul: Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları.

Wilkinson, C. (1986). The New Professionalism in the Renaissance. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapters in the History of the Profession* (s. 124-161). Oxford: Oxford University Press.

Wilton-Ely, J. (1986). The Rise of the Professional Architect in England. S. Kostof içinde, *The Architect: Chapter in the History of the Profession* (s. 180-209). Oxford: Oxford University Press.